

MEB'İN YENİ
100'Ü

ORTAK YAZILI
SENARYO-
LARINA GÖRE

YAZILI
İÇİN KISA
CEVAPLAR

AKILLI
TAHTA

8. SINIF

SÜREÇ
ODAKLI

ETKİNLİK
TESTLERİ

KAZANIM
TESTLERİ

YENİ NESİL
TESTLER

İŞLEMLİ
TESTLER

Karekod Çözümlü
**T.C. İnkılap Tarihi ve
Atatürkçülük**
SORU BANKASI

Ekstra Ücretsiz
Dijital Platform

3000

Çözümlü Soru
ve Sınırsız

Deneme
Sınavları

Çözümler için
karekodu okutunuz.

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazine mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazife atılmak için içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hiyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakrızaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

8. SINIF

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Editör Yayınevine aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan; kitabın tümünden veya bölümlerinden, yönerge-lerinden, ölçme araçlarından, etkinliklerinden ve kitaptaki modellemelerden esinlenmek, bunları taklit etmek veya benzerini yapmak suçtur. Aynı zamanda elektronik yollarla, fotokopi yoluyla, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz veya dağıtılamaz.

Editör

Turgut MEŞE

Yazar

Komisyon

Sertifika No

40447

Baskı ve Cilt

Data Dijital Matbaacılık

ANKARA

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

www.editoryayinevi.com

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

- ▶ AVRUPA'DA YAŞANAN DEĞİŞİM VE XX. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ 3
- ▶ MUSTAFA KEMAL'İN ÇOCUKLUK DÖNEMİ VE ÖĞRENİM HAYATI..... 11
- ▶ MUSTAFA KEMAL'İN FİKİR HAYATINI ETKİLEYEN OLAYLAR VE KİŞİLER 15
- ▶ MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI 20
- ▶ YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 26

2. ÜNİTE: MİLLÎ UYANIŞ: BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN ADIMLAR

- ▶ I. DÜNYA SAVAŞI ÖNCESİNDE GENEL DURUM 28
- ▶ BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA OSMANLI DEVLETİ... 32
- ▶ BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NIN SONA ERMESİ VE SONUÇLARI 36
- ▶ MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI (30 EKİM 1918). 40
- ▶ BAĞIMSIZLIK DÜŞÜNCESİ VE CEMİYETLER 45
- ▶ ADIM ADIM BAĞIMSIZLIK 51
- ▶ UYGULANMAYAN BİR ANTLAŞMA: SEVR (10 AĞUSTOS 1920) 64
- ▶ YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 68

3. ÜNİTE: MİLLÎ BİR DEŞTAN: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM!

- ▶ DOĞU VE GÜNEY DÜŞMANA DİRENİYOR..... 70
- ▶ BATI CEPHESİ..... 75
- ▶ SAKARYA'DA DİRİLEN ULUS - BÜYÜK TAARRUZ VE BAŞKOMUTANLIK MEYDAN SAVAŞI 85
- ▶ BAĞIMSIZLIĞIN TEMİNATI: LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI 90
- ▶ MİLLÎ MÜCADELE'NİN SANATA VE EDEBİYATA YANSIMALARI 95
- ▶ YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 98

4. ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE

- ▶ ÇAĞDAŞ TÜRKİYE'NİN TEMELİ ATATÜRK İLKELERİ 100

- ▶ SİYASİ ALANDA MEYDANA GELEN GELİŞMELER . 107
- ▶ HUKUK ALANINDA MEYDANA GELEN GELİŞMELER 112
- ▶ EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANLARINDA MEYDANA GELEN GELİŞMELER 116
- ▶ TOPLUMSAL ALANDA MEYDANA GELEN GELİŞMELER 123
- ▶ EKONOMİ ALANINDA MEYDANA GELEN GELİŞMELER 128
- ▶ SAĞLIK ALANINDA YAŞANAN GELİŞMELER 132
- ▶ HEDEFİMİZ ÇAĞDAŞ UYGARLIK..... 136
- ▶ ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARINI OLUŞTURAN ESASLAR..... 140
- ▶ YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 145

5. ÜNİTE: DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI

- ▶ ÇOK PARTİLİ YAŞAMA GEÇİŞ DENEMELERİ..... 147
- ▶ MUSTAFA KEMAL'E SUİKAST GİRİŞİMİ - TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NE YÖNELİK TEHDİTLER..... 153
- ▶ YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 156

6. ÜNİTE: ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

- ▶ ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASININ TEMEL İLKELERİ VE AMAÇLARI 158
- ▶ ATATÜRK DÖNEMİNDE TÜRK DIŞ POLİTİKASINDA YAŞANAN GELİŞMELER 163
- ▶ YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 171

7. ÜNİTE: ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ VE SONRASI

- ▶ ATATÜRK SON YOLCULUĞUNDA 173
- ▶ İNSAN ESERLERİYLE YAŞAR 177
- ▶ İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI - II. DÜNYA SAVAŞI'NIN TÜRKİYE'YE ETKİLERİ 180
- ▶ İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI - TÜRKİYE'DE ÇOK PARTİLİ HAYATA GEÇİŞ 184
- ▶ YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 185

- ▶ CEVAP ANAHTARI 187

1. Avrupa'da gelişen Sanayi İnkılabı Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkiledi. Sanayileşen Avrupalı devletler ürettikleri ürünleri kapitülasyonlar sayesinde Osmanlı ülkesine kolaylıkla ihraç ettiler. Osmanlı pazarları Avrupa'dan gelen ucuz ürünlerle doldu. İnsanlar, ucuz ithal mallara yönelince malını satamayan yerli esnaf üretimi durdurdu. Böylece Osmanlı sanayisi yavaş yavaş çöktü.

Buna göre Osmanlı sanayisinin çökmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devlet adamlarının ekonomik sorunlara çare araması
- B) Artan borçlar nedeniyle Duyun-u Umumiye İdaresi'nin kurulması
- C) Ülkenin Avrupa'nın açık pazarı hâline gelmesi
- D) Avrupalı devletlerin Osmanlı topraklarında sömürgecilik faaliyetlerine girişmesi

2. Osmanlı Devleti'nde faaliyet gösteren cemiyetlerden biri de İttihat ve Terakki Cemiyeti'dir. Bu cemiyet İkinci Meşrutiyet'in ilan edilmesi için padişah II. Abdülhamit üzerinde baskı kurarak 24 Temmuz 1908 tarihinde meşrutiyeti ilan ettirdi. Arkasından 13 Nisan 1909 tarihinde ülkedeki meşrutiyet rejimine karşı olanlar 31 Mart Ayaklanması olarak bilinen isyanı çıkarttılar. Çıkan isyanı Mustafa Kemal'in Kurmay Başkanlığını yaptığı Hareket Ordusu bastırdı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nde siyasi çekişmelerin yaşandığı
- B) Ordunun yenilikleri korumaya çalıştığı
- C) Ülkedeki rejim tartışmalarının olumsuz sonuçlar doğurduğu
- D) İsyanın bastırılmasından sonra II. Abdülhamit'in tahttan indirildiği

3. XX. yüzyılın başlarında Osmanlı aydınları padişahın ülkeyi tek başına yönetmesine karşı çıkmış ülkede meclisin açılmasını ve anayasanın hazırlanmasını istemişlerdir. Böylece devletin kurtuluşu için çareyi meşrutiyet yönetiminde gören aydınlar Padişah II. Abdülhamit'e meşrutiyeti ilan ettirmişlerdir.

Bu durum Osmanlı'da aşağıdakilerin hangisinde bir gelişme yaşandığını göstermektedir?

- A) Ümmetçilik
- B) Milliyetçilik
- C) Mutlakiyet
- D) Demokrasi

4. Fransız İhtilali'nin sonuçlarından etkilenen devletlerden biri de Osmanlı İmparatorluğu oldu. İhtilal sonrası ortaya çıkan milliyetçilik akımı özellikle Balkanlarda yaşayan çeşitli milletleri bağımsızlık hareketlerine sürükledi. Osmanlı Devleti'nin parçalanmasını önlemek amacıyla devlet adamları ve ülkedeki bir kısım aydınlar çeşitli fikir akımları ortaya atılsa da devletin dağılmasını engelleyemediler.

Bu gelişmeler Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. çok uluslu bir yapıya sahip olduğu,
- II. bağımsızlık hareketlerine kayıtsız kalmadığı,
- III. I. Dünya Savaşı'na katıldığı

durumlarından hangilerini kanıtlar niteliktedir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

5. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç alarak giderlerini karşılamaya çalıştı. Ancak devlet otuz yıl içinde borçlarının faizini dahi ödeyemez hâle gelerek iflas etti. Bunun üzerine alacaklı devletler bir araya gelerek Duyun-u Umumiye adında uluslararası bir teşkilat kurdular. Osmanlı gelir kaynaklarının büyük bir kısmına el koyan bu teşkilat, vergileri topluyor ve alacaklı devletler arasında paylaşıyordu.

Bu durum Osmanlı'da;

- I. ekonomi,
- II. siyasi,
- III. sosyal

alanlarının hangilerinde bağımsızlığa zarar vermiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

6. Bu akıma göre Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek için dil, din ve ırk ayrımı yapılmaksızın bütün milletleri kapsayacak bir üst kimlik oluşturulmalıdır. Ülke yönetiminde padişahın yanında anayasa ve meclis yer almalıdır. Mecliste azınlıklara yer verilmelidir.

Yukarıda sözü edilen fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İslamcılık
- B) Türkçülük
- C) Batıcılık
- D) Osmanlıcılık

7. II. Mahmud'tan itibaren Osmanlı ülkesinde, Avrupa'da yetişen aydın bir sınıf ortaya çıktı. Bu sınıf Osmanlı toplumundaki nüfuzunu Tanzimat ve Islahat fermanlarıyla daha da güçlendirmiş, özellikle her dönemde kişilere göre değişen devlet anlayışını değiştirmeyi hedeflemiştir.

Buna göre Osmanlı aydınlarının ulaşmak istediği hedef aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı ülkesine millî bilinci yerleştirmek
- B) Egemenlik anlayışını değiştirmek
- C) Devletteki gelenekçi yapıyı sürdürmek
- D) Toplumdaki ikilikleri kaldırmak

8. I. Durum: Fransız İhtilali milliyetçilik akımının başlamasına neden olarak halkların kendi milletleriyle birlikte yaşama isteğini uyandırmış ve büyük imparatorlukların yıkılmasında etkili olmuştur.

II. Durum: Osmanlı hâkimiyetindeki Balkanlarda Türkler, Bulgarlar, Rumlar, Ermeniler ve Sırpalar birlikte yaşamaktadırlar.

Yukarıda verilen durumlar dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti sınırlarında bağımsızlık hareketlerinin başlaması kaçınılmazdır.
- B) Fransız İhtilali Osmanlı Devleti'ni etkilememiştir.
- C) Balkanlarda en kalabalık millet Türklerdir.
- D) Fransız İhtilali'nin etkilerinin görüldüğü tek bölge Balkanlardır.

9. 17. yüzyılın başlarından itibaren gücünü kaybetmeye başlayan Osmanlı Devleti, 18. yüzyılda ise azınlık isyanları ile mücadele etmek zorunda kalmıştır. Devleti içinde bulunduğu bu durumdan kurtarmak için Osmanlı aydınları Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık gibi fikir akımları geliştirdiler.

Buna göre fikir akımlarının ortaya çıkmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı toplumunun kültür seviyesini yükseltmek
- B) Padişahın otoritesini güçlendirmek
- C) Halkı ülke yönetiminde etkin hâle getirmek
- D) Devleti dağılmaktan kurtarmak

10. Genç Osmanlılar olarak bilinen bir grup Osmanlı aydını azınlık isyanlarını önlemek için farklı bir fikir ortaya koydular. Genç Osmanlılara göre azınlıkların isyan etmesinin nedeni padişahın ülkeyi tek başına yönetmesiydi. Onlara göre azınlık isyanlarının önlenmesi için Avrupa'da olduğu gibi anayasa hazırlanmalı, meclis açılmalı ve mecliste azınlıklara da yer verilmeliydi ve padişah ülkeyi bu mecliste yönetmeliydi.

Buna göre Kanun-i Esasi'nin aşağıdaki maddelerinden hangisi bu düşünce doğrultusunda hazırlanmıştır?

- A) Gayrimüslimlere seçme ve seçilme hakkının verilmesi
- B) Hükûmetin padişaha karşı sorumlu olması
- C) Meclisin Mebusan ve Ayan olmak üzere iki kısımdan oluşması
- D) Herkesin kanun önünde eşit olması

11. Sanayi İnkılabı ile büyük bir güce ulaşan Avrupalı devletler Osmanlı Devleti'ni;

- I. kalabalık nüfusu,
- II. zengin yer altı ve yer üstü kaynakları,
- III. merkezîyetçi bir anlayışla yönetilmesi

özelliklerinden hangileri nedeniyle ham madde ve pazar kaynağı olarak görmüşlerdir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III

12. 20. yüzyılın başlarında özellikle İstanbul, İzmir ve Edirne gibi büyük kentlerde nüfus oranı büyük ölçüde arttı. Artan nüfusun ihtiyaçlarını karşılama çabaları 20. yüzyılın başlarında Osmanlı Devleti'nin en büyük iç meselelerinden biri hâline geldi. Eğitim, sağlık ve iş alanında büyük sıkıntılar yaşandı. Böylece büyük kentlerde hızla çarpık yapılaşmaya doğru gidildi. Kentlerde güvenlik sorunlarının artmasına yol açan bu gelişmeler huzur ve güven ortamının bozulmasında da birinci derecede etkili oldu.

Bu parçada Osmanlı Devleti'nin 20. yüzyılın başlarında yaşadığı aşağıdaki sorunların hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Siyasi
- B) Ekonomik
- C) Sosyal
- D) Gecekondulaşma

13. 1854 yılında İngiltere'den ilk kez dış borç alan Osmanlı zamanla Fransa ve diğer Avrupa devletlerinden de borç aldı. Alınan paralar savaş giderleri ve altyapı çalışmaları için kullanıldı. Paralar gelir getirecek yatırımlara harcanmadığı için Osmanlı borçlarını ödeyemedi. Alacaklı devletler borçlarını tahsil etmek için 1881'de Duyun-u Umumiye (Genel Borçlar) İdaresi'ni kurdu. Osmanlı maliyesi üzerinde denetim kuran bu devletler Osmanlı'nın gelir kaynaklarına el koydu.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin düzenli gelir kaynakları denetim altına alınmıştır.
- B) Osmanlı dış borçlarını ödeyebilmek için iç borçlanmaya gitmiştir.
- C) Osmanlı'nın ekonomik bağımsızlığı sona ermiştir.
- D) Osmanlı maliyesi iflas etmiştir.

14. Avrupa'da;

- ◆ Coğrafi Keşifler'in ardından sömürge imparatorluklarının kurulması
- ◆ Rönesans hareketleriyle Hümanizm akımının ortaya çıkması
- ◆ Reform hareketleriyle dogmatik ve baskıcı anlayış yerine özgür düşüncenin önünün açılması

gibi gelişmelerin sonucunda Aydınlanma Çağı yaşanmıştır.

Buna göre Yeni Çağ Avrupası'nda;

- I. skolastik düşüncenin önemini kaybetmesi,
- II. dünyadaki ham madde kaynaklarına yönelik yayılımcı politikaların ortaya çıkması,
- III. bilgiye dayalı, ön yargılardan uzak özgür ve akılcı düşüncelere ortam oluşması

gelişmelerinden hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

15. Osmanlı Devleti Avrupa'daki Sanayi İnkılabı'nı takip edemeyince ekonomik açıdan geri kaldı. Diğer yandan Fransız İhtilali sonrasında özellikle Balkanlarda Osmanlı topraklarında yaşayan farklı milletler bağımsızlık hareketlerine giriştiler. Devlet adamları başta olmak üzere ülkenin önde gelen aydınları Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak için birtakım çözüm yolları aradılar.

Aşağıdakilerden hangisi bu çözüm yollarından biri değildir?

- A) Osmanlılık ve Türkçülük gibi fikir akımlarının ortaya atılması
- B) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
- C) Kapitülasyonların genişletilmesi
- D) Müslüman ve gayrimüslim halkı yönetime katacak Kanun-ı Esasi'nin ilan edilmesi

16. İslamcılık, Osmanlı Devleti'nin dağılma sürecinde ortaya çıkmış, devletin toprak bütünlüğünü korumayı amaçlayan bir fikir akımıdır. Bu fikir akımı farklı ırklardan Müslümanları Osmanlı çatısında birleştirip, kalkındırmayı ve Hristiyan dünyasına karşı denge unsuru hâline getirmeyi hedeflemiştir. Bu fikir akımı II. Abdülhamit tarafından da desteklenmiş, 1908'den sonra devlet politikası hâline getirilmiştir. Ancak özellikle I. Dünya Savaşı sırasında Arapların bağımsızlık çabaları bu fikrin başarısız olmasına neden olmuştur.

Buna göre İslamcılık fikir akımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Milliyetçilik fikri karşısında önemini kaybetmiştir.
- B) Osmanlı'nın kötü gidişatını durdurmayı amaçlamıştır.
- C) Dünyadaki Müslüman halkların kaynaşmasını savunmuştur.
- D) İslam dinini devletin resmi dini hâline getirmiştir.

1. Anayasa Batı kökenli bir kavramdır. Anayasa temelde hak ve özgürlükleri güvence altına alan ve meclisle resmileşen demokratik bir olgudur. Osmanlı Devleti'nde ilk kez 1839'da Tanzimat Fermanı ile kişi hak ve özgürlükleri güvence altına alınmıştır. Bu gelişme 1876'da meşrutiyetin ilan edilip ilk kez meclisin açılmasına ve ilk anayasa olan Kanun-ı Esasi'nin yürürlüğe girmesine ortam oluşturmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı'nın Batılılaşma çabaları yönetimde demokratik uygulamalara zemin hazırlamıştır.
B) Meşrutiyetin ilanı ile anayasal düzene geçilmiştir.
C) Tanzimat Fermanı hukuk devleti sürecinin başlangıcıdır.
D) Osmanlı toplumu yönetim alanındaki değişikliklerle çağdaş bir görünüm kazanmıştır.

2. Sanayi İnkılabı ile beraber Avrupa'da büyük fabrikalar kurularak seri üretime geçilmiştir. Yeni ürünler üretmek için ham maddeye, üretilen ürünleri pazarlayabilmek için pazara duyulan ihtiyaç artmıştır. Bu durum sanayileşmiş ülkelerin geri kalmış ülkeleri sömürmesine dayanan sömürgecilik anlayışını doğurmuştur.

Buna göre Sanayi İnkılabı;

- I. yayılımcı politikaların ortaya çıkması,
II. geri kalmış ülke kaynaklarının Avrupa'ya taşınması,
III. dünyadaki güç dengelerinin sanayileşmiş ülkelerin lehine değişmesi

gelişmelerinden hangilerine yol açmıştır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

3.

- ◆ Osmanlı yönetimi altında yaşayan Türklere milli bilinç kazandırmayı amaçlamıştır.
- ◆ Arapların Birinci Dünya Savaşı'nda İngilizlerin yanında yer almasıyla önemini kaybetmiştir.
- ◆ Osmanlı ülkesinde yaşayan herkesi din, dil ve ırk ayrımı yapmadan tek çatı altında birleştirmeyi amaçlayan fikir akımıdır.
- ◆ Ziya Gökalp, Yusuf Akçura ve İsmail Gaspıralı bu fikir akımının önemli temsilcilerindedir.

Yukarıda fikir akımlarından hangisine yönelik bir açıklamaya yer verilmemiştir?

- A) Osmanlıcılık
B) Ümmetçilik
C) Türkçülük
D) Batıcılık

4. Osmanlı ülkesinde farklı milletlerden insanlar birlikte yaşamaktaydı. Ülkenin sınırları genişledikçe yönetilen millet sayısı da arttı. 1789 yılında yaşanan Fransız İhtilali tüm dünyayı etkilediği gibi Osmanlı Devleti'ni de etkiledi. Balkanlar'da yaşayan milletler teker teker bağımsızlıklarını ilan etmeye başlarken diğer yandan uzun yıllar ülke içerisinde yaşayan azınlıklar da sorun çıkarmaya başladı.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin öncelikle hangi özelliği Fransız İhtilali'nden etkilenmesine neden olmuştur?

- A) Çok uluslu bir yapıya sahip olması
B) Sınırlarının geniş olması
C) Mutlakiyetçi bir anlayışla yönetilmesi
D) Ekonomik faaliyetlerinin daha çok gayrimüslimlerin elinde olması

5. Avrupa'da XVII ve XVIII. yüzyıllar arasında Aydınlanma Çağı olarak adlandırılan bir dönem yaşandı. Aydınlar halkın bilinçlenmesini, mutluluk ve özgürlük isteklerini arttırdı. Yaşanan süreç Avrupa'da ihtilallerin çıkmasına, toplumsal ve siyasal yapıda demokratik gelişmelere zemin hazırladı. Tüm bu gelişmeler Katolik Kilisesinin etkisini azalttı. Katolik Kilisesinin baskısından kurtulan Avrupalılar, aklın ve bilimin rehberliğinde hızla gelişmeye ve aydınlanmaya başladılar.

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa'da Aydınlanma Çağı'nın başlamasının nedenlerinden biri değildir?

- A) Rönsans Hareketleri B) Fransız İhtilali
C) Reform Hareketleri D) Coğrafi Keşifler

6. Sanayi İnkılabı ile başlayan makineleşme ilk olarak İngiltere'de dokumacılık alanında uygulandı. 1784'te James Watt'ın buluşuyla buhar gücünün bütün makinelere uygulanabilir olması yeni bir dönemin başlangıcı oldu. İngiltere'ye diğer ülkeler karşısında büyük bir üstünlük kazandı. Böylece Sanayi İnkılabı dünya üzerinde güç dengelerini değiştirdi.

Aşağıdakilerden hangisi bu gelişmelerin sosyal sonuçları arasında yer almaktadır?

- A) Ham madde ve pazar arayışının başlaması
B) Büyük şirketlerin kurulması
C) Fabrikalarda çalışan insanların oluşturduğu işçi sınıfının ortaya çıkması
D) Sömürgecilik faaliyetlerinin hız kazanması

7. Avrupalı devletler ihtiyaç duydukları ham maddeyi henüz sanayileşmemiş ülkelere karşılayıp ürettikleri ürünleri de aynı ülkelere pazarladılar. Böylece sömürgecilik doğdu ve kısa sürede gelişti. Sömürge yarışında başı bu devlet çaktı. Dünyanın en geniş sömürge imparatorluğunu kurdu. Bu nedenle kendisi için "üzerinde güneş batmayan ülke" unvanı kullanıldı.

Metinde sözü edilen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere
B) Fransa
C) Avusturya– Macaristan İmparatorluğu
D) Çarlık Rusya

8. Fransız İhtilali'yle birlikte hürriyet, eşitlik, adalet ve milliyetçilik gibi fikirler dünyaya yayıldı. Özellikle milliyetçilik fikri çok uluslu imparatorlukları olumsuz etkiledi. İhtilalin getirdiği sonuçlar Osmanlı Devleti üzerinde de etkili oldu.

Osmanlı Devleti'nde yaşanan aşağıdaki gelişmelerin hangisinde Fransız İhtilali'nin etkisi yoktur?

- A) Tanzimat Fermanı
B) Islahat Fermanı
C) I. Meşrutiyet
D) Düyûn-u Umûmiye İdaresi'nin kurulması

9. **Aşağıdakilerden hangisi Genç Osmanlıların (Jön Türkler) Osmanlılık fikri doğrultusunda savundukları düşüncelerinden biri değildir?**

- A) Avrupa'da olduğu gibi bir anayasa hazırlanmalı
B) Padişahın mutlak otoritesi güçlendirilmeli
C) Açılan mecliste azınlıklara da temsil hakkı verilmeli
D) Padişah ülkeyi meclisle birlikte yönetmeli

10. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç alınarak giderler karşılanmaya çalışıldı. İlk kez Kırım Savaşı sırasında alınan borçlar büyük oranda israf edildi. Devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini dahi ödeyemez hâle gelerek iflas etti. Bunun üzerine alacaklı devletler bir araya gelerek Osmanlı gelirlerinin bir kısmına el koyacak uluslararası bir teşkilat kurdular (1881).

Paragrafta sözü edilen teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düyûn-u Umûmiye İdaresi
B) Memleket Sandıkları
C) Osmanlı Bankası
D) Islah-ı Sanayi Komisyonu

11. Osmanlı Devleti'nde halkın ilk kez yönetime katıldığı ve aynı zamanda anayasal sürecin başladığı dönem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimat
B) I. Meşrutiyet
C) İstibdat (Baskıcı)
D) II. Meşrutiyet

12. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Fermanı doğrultusunda yapılan düzenlemelerden biri değildir?

- A) Bütün ülke halkı için eşit haklar, mal ve can güvenliği sağlanmaya çalışıldı.
B) Gayrimüslim vatandaşlar için bedelli askerlik uygulaması getirildi.
C) Vergi ve askerlik işleri düzenlendi.
D) Yargılama yasalarına uygun, açık ve adil hâle getirildi.

13. Sultan II. Abdülhamit'in kurduğu düzeni baskıcı olarak niteleyip karşı olanlar hem yurt içinde hem de yurt dışında örgütlenerek bu cemiyetin altında örgütlendiler. Özellikle genç subayların ordu içinde gizlice örgütlenmesiyle gelişen cemiyet, askerî güce dayanarak Sultan II. Abdülhamit üzerinde baskı kurdu. Bu baskı sonucunda 23 Temmuz 1908 gecesi Padişah, Kanun-ı Esasi'nin yeniden yürürlüğe konduğunu bildirmiş ve böylece İkinci Meşrutiyet Dönemi başlamıştır.

Metinde sözü edilen cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Genç Osmanlılar
B) Ahrar Fırkası
C) İttihat ve Terakki Cemiyeti
D) Hürriyet ve İtilaf Fırkası

14. 15. yüzyıldan itibaren gerçekleşen Coğrafi Keşifler sonucunda dünyanın bilinmeyen birçok bölgesi tanındı. Keşfedilen bu yerlerden Avrupa'ya bol miktarda altın ve gümüş madeni taşındı. Ülkeler açısından değerli olan bu madenler, Avrupa'da bollaşınca buradaki devletlerin birçoğu zenginleşti ve sermaye birikimi elde ettiler.

Yukarıdaki paragrafta Coğrafi Keşifler'in hangi alanla ilgili sonucundan söz edilmiştir?

- A) Ekonomik
B) Sosyal
C) Din
D) Siyasi

15. Sanayi İnkılabı'yla birlikte makine gücü, üretimi hızlandırdı ve seri üretime geçildi. Üretim maliyetleri düştü. Artan üretimin ham madde ihtiyacı ve ürünlerin pazarlanması yeni bir sorun olarak ortaya çıktı.

Sanayileşmiş ülkeler bu sorunu çözmek için;

- I. dünyanın az gelişmiş ülke ve bölgelerini ele geçirme,
II. sömürgecilik faaliyetlerine hız verme,
III. fabrika sayılarını arttırma

yollarından hangilerine başvurdukları söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I, II ve III

16. Osmanlı Devleti kalabalık nüfusu, yer altı ve yer üstü kaynaklarıyla sanayileşmiş Avrupalı devletler için iyi bir ham madde ve pazar kaynağı olarak görüldü. Osmanlı pazarlarını Avrupa'nın bol ve ucuz malları doldurdu. Böylece Avrupa ile rekabet edemeyen yerli sanayi çöktü.

Avrupa'nın bol ve ucuz mallarının Osmanlı pazarlarını kolayca doldurmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupa'da seri üretimin yapılması
B) Osmanlı nüfusunun kalabalık olması
C) Yerli sanayinin çökmesi
D) Kapitülasyonların verilmesi

- 1 Dağılıma hâlindeki Balkan milletlerini birtakım yeniliklerle bir arada tutmak için "Tanzimat Fermanı" ilan edildi (3 Kasım 1839). Bütün ülke halkı için ilan edilen ferman; eşit haklar, mal ve can güvenliği sağlama amacına yönelikti. Fermana uygun olarak, daha iyi bir yönetim için yeni yasalar çıkartıldı. Vergi ve askerlik işleri düzenlendi. Yargılama yasalara uygun, açık ve adil hâle getirildi. Din ve milliyetleri ne olursa olsun hak ve çıkarları eşitlenen topluluklardan bir Osmanlı milleti oluşturmaya çalışan Tanzimat Dönemi yöneticileri, iç ve dış etkenlerin engelleri nedeniyle başarıya ulaşamadılar. Yine de Tanzimat Fermanı demokratikleşme, laikleşme ve çağdaşlaşma çabalarına katkı sağlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi metinde verilen açıklamalarla uygun bir ifade değildir?

- A) Osmanlı vatandaşları arasında hukuksal eşitlik sağlanacaktır.
 B) Temel haklar konusunda eşitsizlik ortadan kaldırılacaktır.
 C) Osmanlı'da yaşayan farklı ulusların devlete olan bağlılığını devam ettirmek için yenilikler yapılmalıdır.
 D) Kanun-ı Esasi'de yer alan esaslara göre mecliste birden fazla parti yer alabilir.

- 2 Sanayi İnkılabı sonrası Avrupa'da seri üretime geçilmişti. Bol ve düşük miktarda üretilen mallar, kapitülasyonların etkisiyle çok düşük vergilerle Osmanlı pazarlarına girdi. İnsanlar ucuz ithal mallarına yöneldi. Küçük atölyelerde ve el tezgâhlarında üretim yapan Osmanlı esnaf ve zanaatkârları, Avrupalı üreticilerle rekabet edemedi. Bu durum zamanla el tezgâhlarının ve küçük atölyelerin kapanmasına neden oldu. Osmanlı Devleti daha çok Avrupa ülkelerinin ihtiyacı olan ham maddeyi karşılayan ve yine Avrupalıların ürettiği daha ucuz ürünlerin pazarlandığı bir ülke durumuna geldi. Bu durum Osmanlı sanayisinin rekabet gücünü azaltırken gelişmesine de engel oldu.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili ;

- I. Batılı devletlerin açık pazarı hâline gelmiştir. II. Ekonomik açıdan çöküş sürecine girmiştir. III. İşsizlik bir sorunu hâline gelmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) I, II ve III

3

I. Balkan Savaşı Öncesinde Balkanlar

I. Balkan Savaşı Sonrasında Balkanlar

Verilen haritalara göre I. Balkan Savaşı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Savaş sonrasında Osmanlı Devleti'nin batısındaki sınır komşularının sayısında azalma olmuştur.
 B) Savaş sonrasında Balkan devletlerinin sayısında artış görülmüştür.
 C) Osmanlı Devleti Avrupa kıtasındaki toprakların tamamını kaybetmiştir.
 D) Osmanlı Devleti'nin batıdaki sınırı Midye – Enez hattının doğusuna çekilmiştir.

4 II. Abdülhamit Osmanlı İmparatorluğu'nun yeniden güçlenmesi ve eski hâline gelmesi için Genç Osmanlıların meşrutiyeti getiren Osmanlılık fikrini istemeyerek de olsa kabul etmesine rağmen devletin ancak İslamcılık fikriyle kurtulacağına inanıyordu. Bu nedenle özellikle 1878'de I. Meşrutiyet'e son verdikten sonra bu fikir akımının yaygınlaşması için çalışmalarda bulunmuştur. Böylece II. Abdülhamit hangi milletten olursa olsun bütün Müslümanların halife etrafında birleşmesini hedef alan bu akımı uygulamaya çalışmıştır. II. Abdülhamit'in İslamcılık fikrini devlet politikası olarak uygulamaya çalışmasının nedenleri arasında aşağıdaki maddeler yer almaktadır.

- ◆ Müslümanlarla Hristiyanlar arasındaki ilişkilerin bozulması
- ◆ Müslüman ülkelerin, Avrupalı devletlerin sömürgesi hâline gelmesi
- ◆ Batı'ya karşı İslam birliğini kurma düşüncesi

Buna göre II. Abdülhamit'in İslamcılık fikrini uygulamak istemesiyle;

- I. halifelik makamının gücünü arttırma,
- II. Osmanlı Devleti'ni eski güçlü ve saygın hâline kavuşturma,
- III. dünyadaki Müslümanları Batı'ya karşı halife etrafında birleştirme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

5 Fransa'da yaşanan ihtilal hareketleri yeni bir devlet anlayışı ve yeni bir dünya görüşü ortaya koyarak bir inkılabı dönüştürdü. Kökleşmiş siyasal ve sosyal düzeni yıkan bu inkılap, Fransa sınırlarını aşarak dünyaya yayıldı. Ancak beraberinde Fransa'ya karşı birtakım tepkiler de doğdu. Bu tepkilerin temel nedeni, ihtilalin temel siyasi dayanağı olan "milli irade" kavramıydı. Fransa Anayasası; bütün iktidarların kaynağını millettten aldığını ve kanundan daha üstün bir otorite olmadığını, kralın ancak kanunla hükümdarlık yapabileceğini vurguluyordu. Böylece iktidarın kaynağı tanrı ve din olmaktan çıkıyor, yerini millet iradesi ve kanun alıyordu. Bu yeni anlayış Avrupa'nın diğer halklarını da etkileyebilir ve hükümdarlara karşı harekete geçirebilirdi.

Buna göre Fransız İhtilali'nin;

- I. her insanın hür ve eşit olması,
- II. egemenliğin millete ait olması,
- III. kanun üstünde herhangi bir gücün olmaması,
- IV. sadece milletin seçtiği temsilcilerin yönetme hakkının olması

anlayışlarından hangilerini ortaya çıkardığı söylenebilir?

- A) III ve IV B) I ve II C) I, II, III ve IV D) II, III ve IV

6 Aşağıda Osmanlı Devleti'nin son zamanlarında ortaya çıkan fikir akımlarının amaçları verilmiştir:

- ◆ Batıcılık fikrini benimseyenler, Osmanlı Devleti'nin geri kalmasının nedenlerini Batı kültürünün yeterince kavranamamasından kaynaklandığını ileri sürüyorlardı. Tek çözümün Batılı düşüncelerin kabul edilmesi olduğunu iddia ediyorlardı.
- ◆ Osmanlılık fikrini benimseyenler, Osmanlı toprakları üzerinde yaşayan dini, dili ve ırkı fark etmeksizin bütün ulusları "Osmanlılık" bilinci ile Osmanlı milleti olarak bir arada tutacaklarını düşünüyorlardı. Böylece azınlıkların bağımsızlık için isyan etmeleri önlenmiş olacaktı.
- ◆ İslamcılık fikrini benimseyenler, bütün Müslümanları bir arada tutma düşüncesini savunuyorlardı. Bu düşüncenin gerçekleşmesi hâlinde devlet güçlü olarak ayakta kalabilecekti.
- ◆ Türkçülük fikrini benimseyenler, Osmanlı topraklarında yaşayan Türklere milli bilincin aşılmasını amaçlamıştır.

Buna göre fikir akımlarının ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak B) Osmanlı halkını her alanda eşit hâle getirmek
- C) İslamiyet'i tüm dünyaya yaymak D) Osmanlı İmparatorluğu'nu milli bir devlete dönüştürmek

1. Mustafa Kemal dünyaya geldiği günlerde Osmanlı Devleti siyasi, sosyal ve ekonomik alanlarda sıkıntılı bir dönem geçiriyordu.

Bu duruma;

- I. Osmanlı'nın sahip olduğu topraklara hâkimiyet kurmakta zorlanması,
- II. Toprak kayıplarının yaşanması nedeniyle Osmanlı'nın genel nüfusunun azalması
- III. Osmanlı kaynaklarının Duyun-u Umumiye İdaresi denetiminde olması

gelişmelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

2. Mustafa Kemal'in doğup büyüdüğü Selanik çeşitli milletler ve dinlerden insanların bir arada yaşadığı bir şehirdi. Öyle ki Avrupa'da yaşayan Yahudilerin büyük çoğunluğu bu şehirde bulunuyordu.

Yukarıdaki paragrafta Selanik'in hangi özelliğinden söz edilmiştir?

- A) Ekonomi
B) Siyasi
C) Sosyal
D) Askeri

3. Mustafa Kemal, Selanik Askeri Rüştiyesini bitirince bugün Makedonya'da yer alan Manastır Askeri İdadisine yazıldı (1895). Manastır kenti ve bu okul Mustafa Kemal'in vatan ve millet sevgisini, milliyetçilik, bağımsızlık ve özgürlük gibi düşüncelerinin gelişmesinde önemli rol oynamıştır. Burada edebiyata ve hitabete ilgisinde arkadaşı Ömer Naci'nin, tarihe ilgisinden de Tarih Öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Bey'in etkisi olmuştur.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Okuduğu okullar fikir ve düşünce hayatının oluşmasında etkili olmuştur.
B) Tarih Öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Bey'den hitabet yönünden etkilenmiştir.
C) Tarihe, edebiyata ve hitabete ilgi duyması onun çok yönlü bir kişiliğe sahip olduğunu gösterir.
D) Eğitim sürecinde kendisini farklı alanlarda yetiştirme-ye gayret etmiştir.

4. Mustafa Kemal Selanik'te ilkokul ve ortaokul öğrenimini tamamladıktan sonra lise öğrenimi görmek üzere Manastır'a gitmiştir. Burada Fransızca öğrenimine ağırlık vermiş, çeşitli yazarların eserlerini okumuş, edebiyata ve tarihe merak salmıştır. Aynı zamanda şiirle de ilgilenen Mustafa Kemal, Namık Kemal'in eserlerinden faydalanmıştır.

Buna göre Mustafa Kemal'in öğrenim hayatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Farklı şehirlerde öğrenim gördüğü
B) Lise döneminde farklı yazarların eserlerinden yararlandığı
C) Şiirle ilgilendiği dönemin lise yıllarına rastladığı
D) Öğrenim hayatını Manastır'da tamamladığı

5. Mustafa Kemal, sınıf arkadaşı Ömer Naci sayesinde edebiyat ve hitabete ilgi duyarken, tarih öğretmeni Tevfik Bey tarafından da Mustafa Kemal'e tarih bilinci aşılanmıştır.

Yukarıda verilen gelişmeler Mustafa Kemal'in okuduğu aşağıdaki okulların hangisinde yaşanmıştır?

- A) Mülkiye Rüştiyesi
B) Harp Okulu
C) Selanik Askeri Rüştiyesi
D) Manastır Askeri İdadisi

6. Mustafa Kemal Manastır Askeri İdadisine devam ettiği dönemde;

- ◆ Matematiğe ilgi duyduğu için farklı kitaplar okudu.
- ◆ Edebiyata olan ilgisinden dolayı şiir yazmaya başladı.
- ◆ Okulun tatil olduğu dönemde Selanik'e giderek burada Fransızca dersleri aldı.

Mustafa Kemal'in bu tür çalışmaları yapmaktaki temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okulu dereceyle bitirmek
B) Ülke sorunlarına çözüm üretmek
C) Askeri yeteneğini ön plana çıkarmak
D) Farklı alanlarda kendisini geliştirmek

7. Mustafa Kemal arkadaşı Ömer Naci'nin etkisiyle edebiyata ve hitabet sanatına ilgi duymaya başladı. Hatta şiir yazma denemelerinde bulundu. Ancak öğretmenlerinin, şiirin onu askerlikten uzaklaştıracağı yönündeki uyarıları üzerine bu hevesten vazgeçti.

Öğretmenlerinin böyle bir tutum sergilemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Dönemin şartlarında edebiyata önem verilmemesi
B) Sanatın kazançlı bir alan olmaması
C) Askeri okulda edebiyat derslerine yer verilmemesi
D) Mustafa Kemal'in yetenekli bir asker olacağına inanılması

8. Mustafa Kemal'in öğrenim gördüğü dönemde Osmanlı'da yaygın olarak dini derslerin ağırlıkta olduğu mektep ve medreselerin yanında bir de Batılı tarzda kurulmuş çağdaş ve laik eğitim veren okullar bulunmaktaydı.

Bu durumun;

- I. eğitimde ikiliklerin ortaya çıkması,
II. sosyal hayatta kültür çatışmasının yaşanması,
III. ülke idaresinde siyasi çekişmelerin yaşanması

sonuçlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

9. Mustafa Kemal'in annesi ve babası okuma – yazma bilen, eğitilmiş ve kültürlü insanlar olup çocuklarının eğitimine önem veren kişilerdi. Mustafa Kemal saygı ve sevginin hâkim olduğu, aile bireylerinin birbirine kenetlenmediği bir ortamda yetişmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in ailesi ile ilgili;

- I. sorumluluklarının bilincinde olma,
II. dayanışmaya önem verme,
III. muhafazakâr olma

özelliklerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I, II ve III

10. Mustafa Kemal Harp Akademisi yıllarında en çok tabiiye öğretmeni Kurmay Yarbay Nuri Bey'den etkilenmişti. Nuri Bey'in anlattığı gerilla savaşları konusu Mustafa Kemal'in özellikle ilgisini çekmiş ve öğretmeninden herhangi bir bölge üzerinde uygulanmasını istemiştir.

Gerilla savaşlarının Mustafa Kemal'in ilgisini çekmesinde;

- I. öğretmenin dersi çok iyi anlatması,
II. Osmanlı'dan ayrılmak için ayaklananların bu savaş türünü uygulaması,
III. savaşların kazanılmasında en etkili yöntem olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III

11. Mustafa Kemal okul çağına geldiğinde önce annesinin isteği üzerine geleneksel tarzda eğitim veren Mahalle Mektebine daha sonra babasının isteği üzerine modern tarzda eğitim veren Şemsi Efendi İlkokuluna giderek ilköğretim hayatını iki farklı okula giderek tamamlamıştır.

Buna göre;

- I. Mustafa Kemal'in eğitimi konusunda anne ve babası farklı düşünmektedir.
II. Osmanlı Devleti'nde eğitim ve öğretimde birlik yoktur.
III. Mustafa Kemal ilkokuldan itibaren kendisini farklı alanlarda geliştirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) Yalnız III
D) I, II ve III

12. Mustafa Kemal Manastır Askeri İdadisinde Tarih Öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Bey'in etkisiyle tarihe büyük ilgi duymuş bir yandan da Selanik'e gittiği tatil zamanlarında Fransızca dersleri almıştı. Fransızcasını ilerleten Mustafa Kemal Fransız yazarlarının fikirlerini öğrenerek Fransız İhtilali'ni incelemişti.

Bu durum öncelikle Mustafa Kemal'in hangi alanda gelişmesine katkıda bulunmuştur?

- A) Edebiyat
B) Askerlik
C) Siyaset
D) Sosyal

1 Mustafa Kemal çocukluk yıllarından itibaren askerlik mesleğine karşı ilgi duymuştur. Bu ilgisini daha sonra şöyle anlatmıştır. “Gördüğüm üniformalı zabıtlere imrene rek bakardım, komşumuz Kadri Bey’in askerî okula giden oğluna özenirdim.” Mustafa Kemal Selanik Mülkiye Rüş tiyesine devam ederken askerî okul sınavlarına girmiş ve başarılı olmuştur. Mustafa Kemal’in askeri okula gitmesini annesi ilk önce istemese de sonradan razı olmuştur.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. askerliği sevmesinde yakın çevresinin etkili olduğu,
 - II. babasının sevdiği mesleği seçtiği,
 - III. askeri okula Kadri Bey’in sağladığı imkânlarla gittiği
- durumlarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve III D) II ve III

2 Geleneksel eğitim veren Hafız Mehmet Efendi Mahalle Mektebi yerine modern eğitim programı uygulayan Şemsi Efendi Okuluna devam eden Mustafa Kemal, okuma ve yazmayı burada öğrendi. Okul değiştirmesi onun kişisel gelişimine önemli bir katkı sağladı. Mustafa Kemal’in bu okullar ile ilgili değerlendirmesini yakın arkadaşı Ali Fuat Cebesoy şu şekilde aktarmıştır: “Yıllar sonra birer kur may subay olarak Selanik’te bulduğumuz zaman, her iki okulu da birlikte ziyaret etmiştik. Mahalle Mektebinin kapısında koca bir kilit vardı. Anlaşılan kapanmıştı. Mus tafa Kemal: ‘İsabet olmuş.’ dedi.”

Mustafa Kemal’in Mahalle Mektebinin kapanmasını “İsabet olmuş.” ifadesini kullanarak desteklemesi bu okulun aşağıdaki niteliklerinden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Çağdaş bir niteliğe sahip olmaması
B) Yeterli öğrencisinin bulunmaması
C) Askeri bir eğitimin verilmemesi
D) Modern bir eğitimin verilmesi

3

Verilen harita incelendiğinde Selanik şehri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ticaretin geliştiği bir liman kenti olması
B) Avrupa’daki gelişmelerle ilgili haberlerin Osmanlı topraklarında ilk uğradığı şehir olması
C) Ulaşım olanaklarının gelişmiş olması
D) Farklı milletleri bünyesinde barındırması

4 Mustafa Kemal daha öğrencilik yıllarından itibaren bilinçli bir şekilde kendisini Türk milletinin liderliğine hazırlamaya başlamıştır. Bu amacına ulaşmak için kendisini her yönüyle yetiştirmeye çalışmış; Askeri Lisede, Harp Okulunda, Akademide ve görev aldığı birliklerde, düşüncelerini araştırma ve incelemeye dayalı çalışmalarıyla sürekli biçimde geliştirmiştir. Duygularının, aklın ve bilimin önüne geçmesine asla izin vermemiş ve milletini uğradığı felaketlerden kurtarmak konusunda ağır bir sorumluluk hissetmiştir. Harp Okulunda arkadaşlarına hitaben söylediği “Ben sizler gibi sakin uyuyamıyorum. Sabahlara kadar gözüm açıktır.” sözleriyle de ifade etmiştir.

Bu metin aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) aydınlarımızın üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirmediklerini
- B) vatanına ve milletine karşı üstlendiği bu sorumluluğu
- C) liderlik yolunda atacağı ilk adımı
- D) niçin askerlik mesleğini seçtiğini

5 Mustafa Kemal, Selanik Askeri Rüştiyesini bitirdikten sonra Manastır Askeri İdadisine girdi. Burada göstermiş olduğu başarılarından dolayı kısa zamanda öğretmen ve arkadaşlarının dikkatini çekmeyi başardı. Bu okulda Mustafa Kemal'i en çok etkileyenlerden biri de sınıf arkadaşı Ömer Naci oldu. Ömer Naci sayesinde şiir ve edebiyatla daha çok ilgilenmeye başladı. Bu durumu fark eden kitabet öğretmeni, Mustafa Kemal'den askeri derslere daha çok ağırlık vermesini istedi. Öğretmenin bu isteğini dikkate alan Mustafa Kemal, edebiyata olan ilgisini de devam ettirdi.

Buna göre okul hayatı Mustafa Kemal için;

- I. kişiliğinin gelişmesi,
- II. askerlik dışında farklı alanlarda da kendini geliştirmesi,
- III. kültürel faaliyetlerde bulunması

durumlarından hangilerine ortam oluşturduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

6 Demir yolu, elektrik, gaz, telefon ve basın gibi olanaklara sahip olmasından dolayı Osmanlı Devleti'nin Batı'ya açılan penceresi olarak tanımlanan Selanik'in Mustafa Kemal'in hayatında özel bir yeri vardır. Mustafa Kemal, dünyaya geldiği ve öğrenim hayatına başladığı bu şehrin kültürel ve siyasi ortamından etkilenmiştir. Hayalini kurduğu askerlik mesleğine Selanik Askeri Rüştiyesinde adım atmıştır. II. Abdülhamit'e karşı mücadele eden İttihat ve Terakki'ye burada üye olmuş, II. Meşrutiyet'in ilanını da bu şehirden izlemiştir.

Parçada altı çizili olan ifade ile Selanik şehrinin hangi özelliği vurgulanmak istenmiştir?

- A) Osmanlı otoritesinin güçlü olduğu bir şehir olması
- B) Azınlık faaliyetlerinin yoğun olarak yaşandığı yer olması
- C) Çağdaş ve yenilikçi gelişmelere açık olması
- D) Mustafa Kemal'in doğduğu şehir olması

7 Mustafa Kemal'in babası Ali Rıza Efendi, iyi yetişmiş kültürlü bir insandı. Önce Selanik gümrüğünde devlet memuru olarak çalıştı. Ekonomik şartlardan dolayı görevinden ayrılarak kereste ticareti ile uğraşmaya başladı. Balkanlar'da meydana gelen huzursuzluklar bölgede yaşayan Türklerin can ve mal güvenliğini tehlikeye sokunca Ali Rıza Efendi kereste ticaretini bırakarak tuz ticareti yapmak zorunda kalmıştı. Mustafa Kemal'in kişiliğinin oluşumunda şüphesiz babasının önemli rolü olmuştur. Ali Rıza Efendi bir öğretmen çocuğudur. O gümrük memurluğu yaptığı sıralarda oğlu Mustafa Kemal'e “Adam olmak için okumak, öğrenmek şarttır. Başka çare yoktur.” diyerek Mustafa Kemal'i Mahalle Mektebinden alarak çağdaş bir eğitim kurumu olan Şemsi Efendi Mektebine vermiştir.

Bu parçadaki altı çizili cümleden yola çıkarak Ali Rıza Efendi hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) İleri görüşlü bir kişiliğe sahiptir.
- B) Çağdaş fikirlere sahiptir.
- C) Gelenekçi bir eğitim anlayışı vardır.
- D) Yeniliklere açık aydın bir insandır.

1. Fransız düşünür Jean Jacques Rousseau Atatürk'ü hukuk devleti, toplumsal dayanışma ve milliyetçilik konularında etkilemiştir. Fransız düşünür baskıcı hükümdarlara karşı bireylerin hak ve hürriyetlerini teminat altına almak için mücadeleler başlattı. Bu amaçla "Toplum Sözleşmesi" adlı eserini yazdı. Rousseau'ya göre yurttaşlar olmadan erdem, erdem olmadan özgürlük, özgürlük olmadan devlet olamaz. Devletin iktidara değil, halka ait olduğunu ve ulus-devlet anlayışını benimsemiştir.

Yukarıdaki parçada geçen "Toplum Sözleşmesi" eserinde Rousseau aşağıdakilerden en çok hangisiyle Atatürk'ü etkisinde bırakmıştır?

- A) Mutlak egemenlik
B) Meşruti monarşi
C) Millî egemenlik
D) Totaliter egemenlik

2. Mustafa Kemal yerli ve yabancı birçok aydının fikirlerinden istifade etmiştir. Ancak o bir düşünürün ya da düşünce akımının izleyicisi olarak kalmamış; farklı fikirlerden yararlanarak kendi düşünce dünyasını inşa etmiştir.

Bu durum Mustafa Kemal'in;

- I. özgün fikirler üretmesi,
II. fikirlerinde yabancı ideolojilere yer vermemesi,
III. sadece ulusçuluk konusunda fikirler üretmesi

özelliklerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

3. Mustafa Kemal'in fikir hayatının oluşmasında eğitim hayatını geçirdiği çevrelerin önemi büyüktür. Manastır'da Askerî İdadide okuduğu yıllarda burada vatan ve hürriyet şairi Namık Kemal'i ve eserlerinde Türklüğü öne çıkaran Mehmet Emin Yurdakul'u tanıdı. Mustafa Kemal'in fikir hayatı, bu dönemde Türk kültürü ve tarihi ile ilgili okuduğu eserler sayesinde şekillendi. Özellikle tarih bilinci bu dönemde oluşmaya başladı. Bunda da Tarih Öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Bey'in rolü çok büyüktür.

Buna göre Mustafa Kemal'in eğitim hayatını geçirdiği çevrelerin onun fikir hayatında aşağıdakilerden hangisinin gelişmesini sağlamıştır?

- A) Laiklik
B) Akılcılık
C) Barışçılık
D) Milliyetçilik

4. Mustafa Kemal; daha Manastır Askerî İdadisinde eğitim görürken okuduğu J. J. Rousseau'nun eserlerinde yer alan ulusal egemenlik, ulusçuluk ve yurttaşlık gibi kavramlardan etkilenmiştir. Rousseau'nun özellikle "Toplum Sözleşmesi" adlı eserini, önemli bulunduğu yerlerin altını çizerek dikkatle okumuştur.

Buna göre Mustafa Kemal'in Türkiye Cumhuriyeti'ni kurarken Rousseau'nun;

- I. millî değerlere önem vermesi,
II. halkın yönetime katılması,
III. yöneticilerin ayrıcalıklı olması

anlayışlarından hangilerini uyguladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) II ve III
C) Yalnız III
D) I ve II

5. Mustafa Kemal'in fikirlerinden etkilendiği aydınlardan biri de Ziya Gökalp'tir. Ziya Gökalp'in eserlerinde tek bir düşünce akımı yer almamıştır. Özellikle; milliyetçilik, millî kültürün korunması ve ülkenin çağdaş medeniyetler seviyesine çıkarılması ile ilgili fikirler Mustafa Kemal'i derinden etkilemiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in Osmanlı'nın son dönemlerinde ortaya çıkan;

- I. Türkçülük,
II. Batıcılık,
III. Osmanlıcılık

fikir akımlarının hangilerinden etkilendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

6. Ben bir Türk'üm, dinim, cinsim uludur.
Sinem, özüm ateş ile doludur,
İnsan olan vatanının kuludur,
Türk evladı evde durmaz giderim!

Mehmet Emin Yurdakul'un bu şiiri Mustafa Kemal'de hangi fikrin gelişmesinde etkili olmuştur?

- A) Osmanlıcılık
B) Ümmetçilik
C) Ulusçuluk
D) İnkılapçılık

7. Aydınlanma Çağı'nın en büyük düşünürlerinden biri de Voltaire'dir. "Felsefe Mektupları" adlı eserinde kilisenin bağınazlığını ve dinsel dogmaları eleştirmiştir. Hoşgörü, düşünce ve kişinin istediği dine inanma gibi düşünceleri nedeniyle "Avrupa'nın Vicdanı" olarak nitelendirilmiştir.

Buna göre Voltaire'nin aşağıdaki hangi düşüncesi Mustafa Kemal'i etkilemiştir?

- A) Ulusçuluk B) Ulusal irade
C) Vatansızlığı D) İnanç özgürlüğü

8.

Özellik	Mustafa Kemal'i Etkileyen Düşünür ve Yazarlar
Türkçülük akımının öncüsüdür.	?
Eserlerinde vatan ve hürriyet temalarını işlemiştir.	?
Baskıcı yönetimlere karşı özgürlüğü, insan haklarını ve çağdaşlığı savunmuştur.	?
"Toplumsal Sözleşme" eseri ile ün salmıştır.	?

Yukarıda verilen özellikler doğrultusunda "?" bırakılan alanlara sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Ziya Gökalp / Namık Kemal / Tevfik Fikret / Rousseau
B) Rousseau / Ziya Gökalp / Namık Kemal / Tevfik Fikret
C) Tevfik Fikret / Ziya Gökalp / Rousseau / Namık Kemal
D) Namık Kemal / Rousseau / Ziya Gökalp / Tevfik Fikret

9. Mustafa Kemal, Batı medeniyetinin örnek alınmasını savunan Tevfik Fikret'ten; eserlerinde vatan, millet, millî birlik ve beraberlik gibi kavramları yoğun olarak işleyen Mehmet Emin Yurdakul'dan; vatan sevgisi, hürriyet gibi konuları coşkulu bir şekilde işleyen ve "Vatan Şairi" olarak tanınan Namık Kemal'den oldukça etkilenmiştir.

Paragrafta sözü edilen düşünürlerin Mustafa Kemal'de;

- I. inkılapçı, II. milliyetçi, III. ileri görüşlü

kişilik özelliklerinden hangilerinin oluşmasına katkıda buldukları söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

10. Mustafa Kemal'i etkileyen yazarlardan biri de Mehmet Emin Yurdakul'dur. Osmanlılık ve İslamcılık akımlarına karşı Türkçülük akımını benimseyen şair; milliyetçiliği, halkçılığı ve özgürlüğü savunan şiirler yazmıştır. Türk Ocağı'nın kurucuları arasında yer almış ve bu ocağın yayın organı olan "Türk Yurdu" dergisinin bir süre yöneticiliğini yapmıştır. Mustafa Kemal, Manastır Askeri İdadisinde öğrenciyken millî benliğini ilk defa Mehmet Emin Yurdakul'un "Ben bir Türk'üm, dinim, cinsim uludur." mısrasıyla başlayan şiirinde bulduğunu ifade etmiştir.

Bu parçada geçen "Millî benliği" sözüyle Mustafa Kemal aşağıdakilerin hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Konuştuğu dil B) İnanıldığı din
C) Bağlı olduğu millet D) Yaşadığı kültür

11. Mustafa Kemal sadece bir olayın, bir düşünürün veya bir akımın peşinden sürüklenmemiş değişik düşünce ve gelişmelerden kendine özgü sonuçlar çıkarmıştır. Çok kitap okumuş ve bunları eleştirel gözle değerlendirmiştir. Değişik kaynaklardan beslenen ve yaşamı boyunca geliştirdiği düşünce yapısının esin kaynağı ise olmuştur.

Metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Türk milleti B) Batı kültürü
C) Osmanlı yönetimi D) Ailesi

12.

- ◆ Mustafa Kemal'in fikirlerinin oluşumunda etkili olan düşünürlerden biridir.
- ◆ "Ordunun Destanı" adlı şiirinde Mustafa Kemal'e de yer vermiştir.
- ◆ Eserlerinde vatan, millet ve millî birlik gibi kavramları yoğun bir şekilde işlemiştir.

Yukarıda sözü edilen fikir adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal
B) Ziya Gökalp
C) Tevfik Fikret
D) Mehmet Emin Yurdakul

1

1

Vatan ve millet kavramları üzerinde önemle duran ünlü şair ve yazar Namık Kemal, Türk milliyetçiliğinin öncüleri arasında yer almıştır. Mustafa Kemal, gençlik yıllarından itibaren vatan ve millet şairi olan Namık Kemal'in mısralarını hiç dilinden düşürmemiştir.

2

Ünlü Fransız aydınlarından biri olan Montesquieu, yöneticileri halk tarafından seçilen yönetim biçimi olan cumhuriyet idaresinin diğer rejimlere göre en ideali olduğunu belirtmiştir. Bu Fransız aydının eserlerini okuyan ve ondan etkilenen Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı'ndan sonra kuracağı devleti, cumhuriyet ve demokrasi ilkelerine dayandırmıştır.

3

Öğrencilik yıllarından itibaren eserlerini takip ettiği Tevfik Fikret, Mustafa Kemal'in çağdaş ve inkılapçı kişiliğinin oluşmasında etkili olmuştur.

4

Mustafa Kemal, Türkçü şair Mehmet Emin Yurdakul'un şiirlerini Manastır Askeri İdadisindeyken okumaya başlamıştır. Böylece Türk kültürü ve tarihi ile beslenmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Fikir hayatının oluşmasında yerli ve yabancı düşünürler etkili olmuştur.
- II. Fikirlerinde millî ve evrensel düşünceler bir arada yer almaktadır.
- III. Daha çok gelenekçi fikirlerin etkisinde kalmıştır.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I, II ve III B) I ve II C) Yalnız II D) Yalnız III

- 2 Çankaya'da bir gece sofrası... Atatürk'ün etrafında otuz kişi kadar bulunmaktadır. Söz, döner dolaşır edebiyata gelir ve bazı ozanların üzerinde durulur. Bu arada II. Abdülhamit'in İstibdat Devri'nde bir ihtilalci gibi padişah aleyhine şiirler yazan Tevfik Fikret de söz konusu olur. Bu anıyı, o gece sofrada bulunmuş olan İsmail Hikmet Ertaylan şöyle anlatmaktadır: "Kimdi bilmiyorum, bir yüksek ruhlu zat Tevfik Fikret'in iyi şair olmadığını söyleyecek oldu. Atatürk, o her şeyi hakkıyla gören, her hakikatin üzerinde duran o büyük insan büyük bir öfkeyle kaşlarını çattı:

Efendim, efendim, anlamadım, ne dediniz? Fikret büyük şair değil miydi? O karanlıklar içinde bir nur gören ve halkı o nura doğru götürmeye çalışan Fikret bu feryadı koparıırken sizler nerelerdediniz? Niçin içinizden kimse onun gibi feryat etmedi. Ben Fikret'e yetişemedim, onun sohbetlerinden istifade edemedim. Kendimi bedbaht sayarım. Fakat onun bütün eserlerini okudum birçoğu da ezberimdedir. O, hem büyük şair hem de büyük insandır."

Paragraftaki altı çizili sözü ile Atatürk, Tevfik Fikret'in aşağıdaki hangi özelliğini dile getirmiştir?

- A) Özgürlüklerden yana olması B) Dini hassasiyetlerinin olması
C) Türkçülük duygularının güçlü olması D) Farklı alanlarda eserler vermesi

3

Mustafa Kemal, TBMM'nin önemini vurguladığı "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." sözünü Rousseau'nun "Egemenlik hiçbir şekilde bırakılmaz ve devredilemez, yine o nedene bağlı olarak vekâleten yürütülemez. Egemenlik kamuoyunun iradesini içerir." sözlerinden esinlenerek söylemiştir.

Tuba Öğretmen'in anlatımına göre Mustafa Kemal'in, Rousseau'nun;

- I. mutlakiyet,
- II. demokrasi,
- III. halk egemenliği

düşüncelerinin hangilerinden etkilendiği söylenebilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) Yalnız III

4

- ◆ Namık Kemal'in eserleri Mustafa Kemal'in vatan, millet ve hürriyet hakkındaki fikirlerinin gelişmesinde etkili olmuştur.
- ◆ Batılılaşma konusunda Tevfik Fikret'ten etkilenmiştir.
- ◆ Türk milliyetçiliği, millî kültür, millî birlik ve beraberlik ile ilgili düşüncelerinin şekillenmesinde Mehmet Emin Yurdakul'dan etkilenmiştir.
- ◆ Ziya Gökalp, Mustafa Kemal'i etkileyerek yeni Türk devletinde Türk milliyetçiliğinin şekillenmesinde önemli rol oynamıştır.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. yerli yazarların etkisinde kaldığı,
- II. çağdaş ve millî fikirler edindiği,
- III. yabancı yazarlardan yararlandığı,
- IV. yeni Türk devletini millî değerlere dayandırdığı

durumlarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve IV
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) I, II ve IV

5

Mustafa Kemal'in Manastır Askerî İdadisindeki öğretmenleri kendi dersleri çerçevesinde kalmıyor, ordu ve memleket meselelerini de milliyetçi bir yaklaşım sergileyerek konu ediniyorlardı. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu lider kadroları olacak Mustafa Kemal ve arkadaşları bu ortamda yetişiyorlardı. Mustafa Kemal; Namık Kemal, Mehmet Emin (Yurdakul) ve Tevfik Fikret gibi Türk edebiyatının önemli isimleri ve eserleriyle bu şehirde tanıştı; onun vatan sevgisi, hürriyet ve Türk milliyetçiliğine dair düşünceleri de bu şehirde temellendi.

Buna göre Mustafa Kemal'in fikirlerinin şekillenmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Milliyetçi bir anlayışa sahip öğretmenler tarafından yetiştirilmesi
- B) Klasik Osmanlı eğitim kurumlarından eğitim alması
- C) Ülkede yaşanan gelişmelere karşı duyarlı olması
- D) Türk edebiyatının ünlü yazarlarının eserlerini okuması

6

Mustafa Kemal, Ömer Naci sayesinde edebiyata ve hitabet sanatına ilgi duydu, Namık Kemal ve Tevfik Fikret'in eserlerini okudu. Özellikle Namık Kemal'in eserlerindeki vatan sevgisi ve hürriyet düşüncesinden çok etkilendi. Yine ömür boyu arkadaşlık yapacağı iyi derecede Fransızca bilen Ali Fethi aracılığıyla Fransız aydınları J.J. Rousseau (Russo), Voltaire (Volter) ve Montesquieu'nun (Montesku) eserlerini okumaya başladı. Böylece milliyetçilik, eşitlik, özgürlük ve ulusal egemenlik kavramlarıyla tanıştı. İleride çağdaş Türkiye'yi kurma çalışmalarında bu fikirlerden ilham alacaktı.

Buna göre Mustafa Kemal'in çağdaş Türkiye'yi kurarken aşağıdakilerin hangisinden yararlandığı söylenemez?

- A) Avrupalı aydınlar
- B) Türk yazarlar
- C) Millî egemenlik, eşitlik ve özgürlük gibi kavramlar
- D) Batılı devletlerin din ve inançları

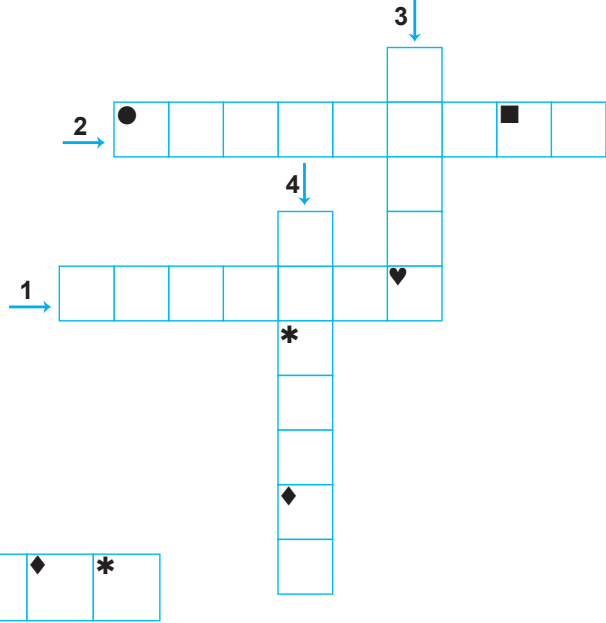

7

Tevfik Fikret Mustafa Kemal'i etkileyen düşünürlerden biridir. Batı medeniyetinin örnek alınması gerektiğini savunan Tevfik Fikret'in bu yöndeki fikirleri, Mustafa Kemal üzerinde özellikle inkılaplar yapılırken etkili olmuştur.

Bu metinde verilen bazı sözcüklerin anlamları numaralarla belirtilerek verilmiştir. Belirtilen sözcükleri metinden bularak aşağıdaki bulmacaya yazınız. Simgelerle belirtilen kutularda yer alan harfleri de "ŞİFRE" bölümüne yazınız.

- 1- Genel sorunlar üzerine yeni ve kendine özgü düşünceleri olan kimse
2- Uygarlık
3- Düşünce
4- İyileştirme, devrim

ŞİFRE → ● ■ ♥ ◆ *

Görselde belirtilen "ŞİFRE" aşağıdakilerden hangisidir?

A) K A Z A K

B) K E M A L

C) K Ü R E K

D) M E R A K

8 Mustafa Kemal'in fikirlerinin oluşumunda etkili olan öğretmenlerinden biri de Mehmet Tevfik Bey'dir. Tevfik Bey öğrencilerine Türk tarihinin yanında, Fransız İhtilali ve aydınlarından da bahsedirdi. Öğrencilerin ufkunu genişletir, coşku ve heyecanlarına ortak olurdu. Mustafa Kemal kendisinde tarihe karşı ilgi ve sevgi oluşturan bu öğretmeni hakkında "Kendisine minnet borcum var. Bana yeni ufuk açtı." diyerek ondan övgüyle söz etmiştir.

Buna göre Mehmet Tevfik Bey, Mustafa Kemal'e ;

- I. dünyadaki siyasi gelişmelerin farkında olma,
- II. milli duygularını geliştirme,
- III. askeri yeteneğini ortaya çıkarma

özelliklerinden hangilerini kazandırdığı söylenebilir?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) I ve III

D) I,II ve III

1. Mustafa Kemal Harp Akademisinden mezun olduktan sonra padişahlık rejimi aleyhindeki düşüncelerinden dolayı kısa bir süre İstanbul'da tutuklu kaldı. Sonra bir çeşit uzaklaştırma olarak 5 Şubat 1905 tarihinde, Şam'daki 5. Ordu'ya atandı. Burada güvendiği bazı arkadaşlarıyla Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurdu.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. siyasi faaliyetlerde bulunduğu,
II. mevcut yönetim anlayışına karşı olduğu,
III. 5. Ordu'ya komutanlık yaptığı

durumlarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

2. Osmanlı Devleti'nden ayrılan ilk Balkan ulusu ile son Balkan ulusu aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Yunanistan–Arnavutluk
B) Sırbistan–Yunanistan
C) Romanya–Arnavutluk
D) Yunanistan–Romanya

3. Mustafa Kemal Şam'da kaldığı süre içinde Suriye'de devlet otoritesinin zayıfladığını gördü. Osmanlı ordusu, Arap kabilelerinin isyanlarını zorlukla bastırırken sert tedbirler almak zorunda kalıyordu. Halk, devlet ile eşkıyalar arasında eziliyordu. Ekonominin kötüleştiği, güvenlik sorunlarının arttığı bu bölgede devlete bağlılığı zayıflayan halk, vergi kaçırarak devleti daha güçsüz bırakıyordu. Karşılaştığı bu manzara, Mustafa Kemal'i bir yandan üzerken bir taraftan da devletin geleceği konusunda fikir sahibi oluyordu. Mustafa Kemal böyle bir ortamda okul yıllarında edindiği düşünceleri eyleme geçirerek "Vatan ve Hürriyet" adında bir cemiyet kurdu.

Buna göre Mustafa Kemal'in "Vatan ve Hürriyet" adında bir cemiyet kurmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi olduğu söylenemez?

- A) Devletin geleceği için endişe duymasının
B) İç isyanlardan rahatsızlık duymasının
C) Okul yıllarında edindiği fikirleri uygulamak istemesinin
D) Başına buyruk hareket eden Osmanlı subaylarını disiplinlemek istemesinin

4. Osmanlı Devleti, II. Balkan Savaşı'ndan sonra imzaladığı antlaşmalarda sınırları dışında kalan Türklerin yasal haklarının korunmasına yönelik maddeler koydurmuştur.

Osmanlı Devleti'nin antlaşmadaki bu tutumu;

- I. Türklerin azınlık konumuna düşmesi,
II. Türklerle kültürel bağların korunmak istenmesi,
III. ulusçu isyanların sona erdirilmesi

nedenlerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

5. Mustafa Kemal Harp Okulu ve Harp Akademisinde II. Abdülhamit'in baskıcı politikalarına karşı çıkmış ve bu konuda çalışmalar yürütmüştü. Harp Akademisinden Kurmay Yüzbaşı olarak mezun olduktan sonra da bu muhalif faaliyetlerine devam etmiş hatta bir ara tutuklanmış ardından da Şam'a sürülmüştü. Şam'da bulunduğu dönemde II. Abdülhamit'in baskıcı yönetimine karşı Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurmuştur.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ülkenin sorunlarıyla yakından ilgilenmiştir.
B) Demokrasiden yana tutum sergilemiştir.
C) Saltanatı kaldırmak için örgütlenme yoluna gitmiştir.
D) Yaptığı çalışmalar yönetim tarafından hoş karşılanmamıştır.

6. Osmanlı Devleti karadan ve denizden müdahale edemediği Trablusgarp'a başta Mustafa Kemal olmak üzere bazı subayları gizli olarak gönderdi. Mustafa Kemal İtalyanlara karşı yerel halkı bir araya getirip Harp Akademisinde öğrendiği bilgileri uygulayarak Derne ve Tobruk'ta önemli başarılar kazandı.

Buna göre Mustafa Kemal'in bu savaşta;

- I. teşkilatlandırıcı,
II. örgütleyici,
III. inkılapçı

kişilik özelliklerinden hangilerinin ön plana çıktığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

7. I. Balkan Savaşı ile ilgili;

- ◆ Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ'ın Osmanlı Devleti'ne karşı saldırıya geçmesi,
- ◆ Savaşın yarattığı kargaşadan faydalanan Arnavutluk'un bağımsızlığını ilan etmesi,
- ◆ Edirne ve Kırklareli'nin Bulgaristan'a bırakılması,
- ◆ Kaybedilen topraklardan Anadolu'ya Türk göçlerinin yaşanması

gelişmeleri değerlendirildiğinde Osmanlı'nın;

- I. siyasi,
- II. ekonomik,
- III. sosyal

alanlarının hangilerinden olumsuz etkilendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

8. İtalya, 1911 yılında sömürge elde edebilmek için Osmanlı'ya bağlı ham madde açısından zengin olan Trablusgarp'ı işgal etti. Bölgeye asker gönderemeyen Osmanlı başta Mustafa Kemal olmak üzere bir grup gönüllü subayı gizlice Trablusgarp'a gönderdi. Şerif takma ismiyle ve gazeteci kimliği ile bölgeye yerleşen Mustafa Kemal yerel halkı örgütleyip bölgeyi savunmaya çalıştı. Derne ve Tobruk cephelerinde işgalci İtalya'ya karşı önemli başarılar elde etti. Ancak Balkan Savaşları'nın çıkması üzerine Osmanlı Devleti barış istemek zorunda kaldı. Trablusgarp Uşi Antlaşması ile İtalya'ya bırakıldı. Mustafa Kemal ilk savaşında elde ettiği başarısından dolayı Binbaşı rütbesine yükseltildi.

Bu metne göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı adına Uşi Antlaşması'nı imzalamıştır.
B) Sömürgeciliğe karşı başarı elde etmiştir.
C) Teşkilatçı yönü ön plana çıkmıştır.
D) Vatansever bir kişiliğe sahiptir.

9. Osmanlı Devleti'nin I. Balkan Savaşı'nda ağır bir yenilgi almasında;

- I. dört cephede birden savaşması,
- II. ordunun siyasete karışması,
- III. savaş öncesi çok sayıda askerin terhis edilmesi

gelişmelerinden hangileri politikadaki hataların etkili olduğunu göstermektedir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

10. II. Meşrutiyet'in ilanından kısa bir süre sonra 31 Mart Olayı olarak bilinen isyan çıktı. Meşrutiyet yönetimine karşı çıkarılan ve İstanbul'daki ordu mensuplarının da içinde yer aldığı bu isyanı, komutanlığını Mahmut Şevket Paşa'nın ve kurmay başkanlığını ise Mustafa Kemal'in yaptığı Hareket Ordusu Selanik'ten İstanbul'a gelerek bastırdı.

Buna göre;

- I. Ordu siyasetin içinde yer almıştır.
- II. 31 Mart Olayı rejimi değiştirmeye yönelik bir ayaklanmadır.
- III. Mustafa Kemal yeniliklerden yana bir tavır almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

11. Mustafa Kemal 1913 yılında Sofya Ataşemiliterliği'ne atandı. Sofya'da bulunduğu zaman diliminde Bulgaristan içindeki azınlıkları temsil eden milletvekillerinin varlığını fark etmiş ve alınan ciddi kararlarda dengelerin nasıl değişebileceğini görmüştür. Aynı zamanda Bulgaristan'da bulunan Türk azınlığını temsil eden on yedi Türk milletvekili parlamentoda bulunmaktaydı. Bu milletvekilleriyle de yakından temas kurmuş ve Bulgaristan'daki Türklerin yaşadığı sorunlar hakkında bilgi edinerek çözüm yolları aramıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bulgaristan'da demokratik uygulamalar görülmektedir.
B) Mustafa Kemal askeri görevi dışında siyasi faaliyetlerde bulunmuştur.
C) Bulgaristan'da farklı milletlerin temsil hakkı bulunmaktadır.
D) Bulgaristan Avrupa'nın en demokratik ülkesidir.

1. Mustafa Kemal Sofya'da ataşemiliter iken I. Dünya Savaşı başladı. Osmanlı Devleti'nin de savaşa katılması üzerine Mustafa Kemal, Harbiye Nezaretine başvurarak cephede görev almak istediğini bildirdi. Bunun üzerine Çanakkale Boğazı'nı savunmakla görevli olan 19. Tümen Komutanlığı'na atandı.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. vatanın korunması için millî duygularla hareket ettiği,
- II. Çanakkale'de büyük bir başarı elde ettiği,
- III. askeri yeteneğini kanıtlayarak yüksek makamlara gelmek istediği

durumlarından hangileri söylenemez?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

2. İtalya, 29 Eylül 1911'de ham madde elde etmek amacıyla Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprak parçası olan Trablusgarp'a asker çıkardı. Osmanlı Devleti bölgeye denizden ve karadan müdahale edebilecek durumda olmadığından Trablusgarp'a yalnızca Mustafa Kemal'in de içinde olduğu gönüllü subayları göndermiştir.

Verilen parçaya göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı Devleti topraklarını koruyacak güçte değildir.
B) Trablusgarp Savaşı Mustafa Kemal'in sömürgeciliğe karşı ilk mücadelesidir.
C) Mustafa Kemal cesaretli ve vatansever bir subaydır.
D) İtalya sömürgecilik düşüncesiyle hareket etmiştir.

3. Mustafa Kemal, 1906'da Selanik'e gizlice gelerek burada Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'nin bir şubasını açmış ve cemiyetin toplantısında arkadaşlarına şu sözlerle seslenmiştir: Her ilerlemenin ve kurtuluşun anası hürriyettir. Tarih, bugün biz evlatlarına büyük görevler yüklüyor... Köhneleşmiş ve çürük idareyi yıkarak milleti hâkim kılmak kısacası, vatani kurtarmak için sizi göreve davet ediyorum!..

Bu parçada geçen "milleti hâkim kılmak" ifadesi ile Mustafa Kemal aşağıdaki hangi kavram üzerinde durmuştur?

- A) Demokrasi B) Mutlakiyet
C) Milliyetçilik D) Meşrutiyet

4. Mustafa Kemal İttihat ve Terakki Cemiyeti hakkındaki fikirleri nedeniyle Trablusgarp'ta düzeni sağlamak bahanesiyle Selanik'ten uzaklaştırıldı. Trablusgarp'ta kendisine verilen görevi başarıyla tamamlayan Mustafa Kemal Selanik'e döndü ve 1909'da 3. Ordu'nun Selanik Tümen Kurmay Başkanlığı'na atandı. Bu görevde iken 31 Mart Vakası gerçekleşti. Meşrutiyete karşı yapılan bu ayaklanmayı bastırmak için Selanik'te kurulan Hareket Ordusu'nda kurmay başkanı olarak görev aldı.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. siyasi görüşleri nedeniyle sorun yaşadığı,
- II. yenilikçi bir kişiliğe sahip olduğu,
- III. Trablusgarp'taki isyanları bastırmada edindiği tecrübenin 31 Mart Vakası'nın bastırılmasında etkili olduğu

durumlarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

5. Mustafa Kemal 31 Mart Vakası'ndan sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti mensuplarıyla fikir ayrılığına düştü. Bu cemiyetin gizli olmaktan çıkarılması ve yasal bir partiye dönüşmesi gerektiğini savundu. Bu konudaki görüşlerini şöyle dile getiriyordu: Ordu mensupları cemiyet içinde kaldıkça millete dayalı bir parti kuramayız. Orduyu da zarara uğratırız. Ordu ile cemiyeti ayıralım. Cemiyet tam manasıyla siyasi bir parti hâlinde, milletin sinesine kök salsın. Ordu da asıl işi olan yurt savunması ile uğraşsın.

Buna göre Mustafa Kemal'in İttihat ve Terakki Cemiyeti ile görüş ayrılığı yaşamasının nedeni aşağıdaki-lerden hangisi olabilir?

- A) Ordu içerisine siyaseti karıştırmaları
B) Yönetimde etkin hâle gelmeleri
C) Meşrutiyet karşıtı olmaları
D) 31 Mart Olayı'nda Mustafa Kemal'e gereken desteği vermemeleri

6. Siyasi birliğini geç tamamlayan İtalya, ekonomisini güçlendirmek için sömürge arayışına girdi. Ancak dünyadaki önemli sömürgelerin İngiltere ve Fransa gibi devletler arasında paylaşıldığını görünce kendisine eski gücünden çok uzak olan Osmanlı Devleti'nin elindeki ve coğrafi olarak da kendisine yakın olan Trablusgarp'ı hedef seçti. İngiltere ve Fransa'nın desteğini de alan İtalya Trablusgarp'ı işgal etti. Osmanlı ise toprağını savunmak için karadan asker gönderdiyse de İngiltere daha önceden işgal ettiği Mısır üzerinden Osmanlı'nın Trablusgarp'a asker göndermesine izin vermedi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı, topraklarını savunmakta zorlanmaktadır.
- B) İtalya Avrupa'daki sömürge yarışına dahil olmuştur.
- C) Sömürge yarışında hedef devletlerden biri de Osmanlı Devleti olmuştur.
- D) Büyük devletlerin ham madde ve pazar arayışında tek hedef Osmanlı topraklarıdır.

7. İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmesi üzerine bölgeye karadan ve denizden gereken yardımı gönderemeyen Osmanlı aralarında Mustafa Kemal'in de bulunduğu gönüllü subayları gizlice Trablusgarp'a gönderdi. Mustafa Kemal "Şerif" takma ismi ve gazeteci kimliği ile geldiği Trablusgarp'ta halkı örgütleyerek Derne ve Tobruk'ta önemli başarılar elde etti.

Aşağıdakilerden hangisi bu paragraftan çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

- A) İtalya Trablusgarp'ı sömürge edinmek amacıyla işgal etmiştir.
- B) Mustafa Kemal vatani uğruna birçok zorluğu göze almıştır.
- C) Osmanlı Devleti'nin bir toprağını savunamayacak kadar güçsüz olduğu ortaya çıkmıştır.
- D) Mustafa Kemal'in teşkilatçı kişilik özelliği ön plana çıkmıştır.

8. Mustafa Kemal askeri ataşe olarak görev yaptığı Sofya'da bir gün bir kafede otururken kafeye yerel kıyafetler içinde bir köylü girer. Garsonlar bu kılıktaki bir adama hizmet etmeyeceklerini söyleyerek onu kafeden çıkarmaya çalışırlar. Köylünün cevabı ilginçtir: "Bulgaristan benim kazandığımı ve ürettiğimi yiyerek geçiniyor. Paramı ödedikten sonra niye buradan gideceğimim!" Mustafa Kemal köylünün bu tavrından çok etkilenir ve yanındaki arkadaşına "Şakir bizim köylümüzün de bu adamlar gibi kendinden emin olması ve hakkına sahip çıkması gerekir." der.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. gördüğü yenilikleri ve farklı düşünceleri dikkate alıp değerlendirdiği,
- II. ileride yapacağı inkılaplar için fikir edindiği,
- III. askeri görevi dışında siyasi faaliyetlerde de bulunduğu

durumlarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

9. Trablusgarp Savaşı'nda güçsüzlüğü ortaya çıkan Osmanlı'yı Balkanlar'dan atmak isteyen Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ Rusya'nın teşvikiyle birleşerek Osmanlı Devleti'ne saldırdılar. Yaşanan I. Balkan Savaşı sonucu imzalanan Londra Antlaşması ile belirlenen Midye – Enez hattının batısındaki Edirne de dahil tüm topraklar kaybedildi.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı'nın I. Balkan Savaşı'nı kaybetmesinin nedenlerinden biri değildir?

- A) Ordunun yeterli araç ve gerece sahip olmaması
- B) Ordunun siyasete karışması
- C) Osmanlı'nın dört cephede birden savaşıması
- D) Bab-ı Ali baskınının yaşanması

- 1 Mustafa Kemal, Trablusgarp Savaşı'nın başlamasıyla birlikte İtalyanlara karşı mücadele etmek amacıyla Genelkurmay Başkanlığının bilgisi dahilinde, İstanbul'dan "Şerif" takma adıyla ve gazeteci kimliğiyle kılık değiştirerek Trablusgarp'a gitti. Bölgenin ileri gelenleri ile gerçekleştirdiği görüşmeler ve yaptığı konuşmalarla bölge halkının dini ve millî duygularını harekete geçirdi. Kısa zamanda Trablusgarp'ta yaşayan halkın güvenini kazanan Mustafa Kemal, halkı örgütlemeye başladı. Derne ve Tobruk'ta İtalyanlara karşı kahramanca savunma savaşları yaparak büyük bir başarı kazandı.

Buna göre aşağıda verilen resimlerden hangisi parçada anlatılanlara ait değildir?

- 2 Mustafa Kemal Sofya'da Ateşemiliter (Askeri Ateşe) iken 1 Mart 1914'te yarbaylığa yükselmişti. Yaz başlangıcında mali durumu düzeldiğinden istediği gibi bir ev bulmuş ve oturmuştu. Bulgarların 11 Mayıs 1914'teki ulusal gününde verilen bir baloya davet edilmişti. Mustafa Kemal bu baloda manevi bir üstünlük sağlamak istiyordu. Geniş ve bol ışıklı salonda devam eden muhteşem gecede, gösterişli bir yeniçeri kıyafetiyle içeri girdi... Mustafa Kemal'e çevrilen bütün gözler ona hayranlıkla bakıyordu. Orada bulunan Bulgar Kralı Ferdinand, Mustafa Kemal'i yanına davet ederek iltifatlarda bulunmuş, kıyafetinden ve başarısından dolayı da tebrik etmişti. Bir gümüş tabakayı da kabul etmesi dileğiyle hediye etmişti...

Bu parçada geçen altı çizili cümle ile Mustafa Kemal aşağıdakilerden hangisini amaçlamak istemiştir?

- A) Kendi kültürünü tanıtmak
B) Geçmişte Avrupa'yı dize getiren yeniçeri askerlerinin zaferlerini hatırlatarak Türk'ün büyüklüğünü göstermek
C) Kendinin de bir asker olduğunu göstermek
D) Yeniçeri ordusunu beğendiğini göstermek

- 3 İtalya'nın Kuzey Afrika'daki Trablusgarp'a saldırması üzerine başlayan savaş, Osmanlı'nın yenilgisiyle sonuçlandı. 1912'de yapılan Uşi Antlaşması'na göre;

- ◆ Trablusgarp ve Bingazi İtalya'ya bırakılmıştır.
- ◆ Balkan Savaşları sona erinceye kadar On İki Ada geçici olarak İtalyanlara bırakılmıştır.
- ◆ Dini konularda yaşanabilecek sorunların giderilmesi için Trablusgarp'a padişah vekili anlamına gelen Naib-i Sultan denilen bir görevli atanmıştır.

Buna göre Uşi Antlaşması'nın;

- I. Osmanlı'nın Kuzey Afrika'daki varlığının sona ermesi,
- II. Trablusgarp'ın Osmanlı Devleti ile sadece kültürel bağının kalması,
- III. Osmanlı'nın topraklarını koruyamayacak kadar güçsüz olduğunun ortaya çıkması

sonuçlarından hangilerini ortaya çıkardığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

4

Harita değerlendirildiğinde Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Farklı bölgelerde askeri görevlerde bulunmuştur.
- B) Askerlik hayatında gösterdiği başarılar, kendisinin ve Türk milletinin geleceğini etkilemiştir.
- C) Askerlik hayatının ilk savaşı Trablusgarp Savaşı'dır.
- D) Askerlik faaliyetlerini daha çok Balkanlar'da yürütmüştür.

- 5 Mezuniyetten sonra atama beklediği günlerde Mustafa Kemal, siyasi faaliyetlerine de devam ediyordu. Yaptıkları görüşmelerde Mustafa Kemal meşrutî idarenin tekrar kurulmasını, genç subayların bu amacı gerçekleştirmek için atandıkları yerlerde gizli teşkilatlar kurmaları gerektiğini söylüyordu. Hedeflerini gerçekleştirmek için en uygun yerin II. Abdülhamit yönetimine karşı muhalefetin merkezi olan Makedonya olduğunu düşünüyordu. Ancak Mustafa Kemal Makedonya'ya değil ceza olarak Şam'daki orduya tayin edildi. Bu bölgede Arap kabileleri sürekli isyan hâlindeydi ve Mustafa Kemal'e göre burası imparatorluğun unutulmuş bir köşesiydi. Bir süre sonra Şam'dan gizlice ayrılarak düşüncelerini ve faaliyetlerini daha rahat ifade edeceği Makedonya'ya geçti.

Buna göre Mustafa Kemal'in Şam'dan ayrılmasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Mustafa Kemal'in istediği siyasi ortama sahip olmaması
- B) Meşrutîyet idaresini tekrar oluşturmak için yapılması gereken örgütlenmeye müsait olmaması
- C) Osmanlı otoritesinin güçlü olmadığı Makedonya'nın rahat hareket edebilecek bir ortam sağlaması
- D) Arap isyanlarını bastıramayan 5. Ordu'nun lağvedilmesi

- 6 Mustafa Kemal, 1906'da Selânik'e gizlice gelerek burada Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'nin bir şubelerini açmış ve cemiyetin toplantısında arkadaşlarına şu sözlerle seslenmiştir: Her ilerlemenin ve kurtuluşun anası hürriyettir. Tarih, bugün biz evlatlarına büyük görevler yüklüyor... Köhneleşmiş ve çürük idareyi yıkarak milleti hâkim kılmak kısacası, vatani kurtarmak için sizi göreve davet ediyorum!..

Bu parçada geçen "milleti hâkim kılmak" ifadesi ile Mustafa Kemal aşağıdaki hangi kavram üzerinde durmuştur?

- A) Demokrasi
- B) Mutlakîyet
- C) Milliyetçilik
- D) Meşrutîyet

Aşağıdaki soruları verilen kavramları kullanarak cevaplayınız.

Sanayi İnkılabı, Batıcılık, Selanik Mülkiye Rüştiyesi, Manastır Askeri İdadisi, İstanbul Harp Akademisi, I. Meşrutiyet, Fransız İhtilali, II. Meşrutiyet, Trablusgarp Savaşı, Türkçülük, Islahat Fermanı, Aydınlanma Çağı, Şemsi Efendi İlkokulu, Tanzimat Fermanı, Şam, Genç Osmanlılar, İstanbul, İttihat ve Terakki, 31 Mart Olayı, Londra Antlaşması, Osmanlılık, Bükreş Antlaşması, Ziya Gökalp, Bulgaristan, Sultan Abdülmecit, Yunanistan, Reform Hareketleri, II. Abdülhamit, Arnavutluk, İstanbul Harp Okulu, I. Balkan Savaşı, Bab-ı Ali Baskını, Mehmet Emin Yurdakul, Coğrafi Keşifler, Montesquieu, Tevfik Fikret, Selanik Askeri Rüştiyesi, Mahalle Mektebi, İslamcılık, Rönesans Hareketleri, Osmanlı, II. Balkan Savaşı, Uşi Antlaşması

1. 15 ve 16. yüzyıllarda Avrupalılar tarafından yeni ticaret yollarının bulunması amacıyla başlatılan ve yeni kıtaların bulunmasıyla sonuçlanan gelişmelerin genel adı nedir?

Cevap:

2. Avrupa'da Orta Çağ sonrasında; siyasi, kültürel, politik, bilim, sanat, mimari ve eğitim alanlarında meydana gelen gelişmelerin adı nedir?

Cevap:

3. 16. yüzyılda bozulan Katolik Kilisesinde yapılan düzenleme hareketlerine verilen ad nedir?

Cevap:

4. Avrupa'da Katolik Kilisesinin baskısının sona erdiği, aklın ve bilimin rehberliğinde hızla gelişme ve aydınlanmanın yaşandığı 17 ve 18. yüzyıllar arasındaki döneme ne denir?

Cevap:

5. Eşitlik, adalet, demokrasi, insan hakları ve milliyetçilik gibi evrensel ilkeler hangi gelişmenin ardından dünyaya yayılmıştır?

Cevap:

6. İlk kez İngiltere'de başlayıp daha sonra Avrupa'ya yayılan insan ve hayvan gücüne dayalı üretim tarzından makine gücüne dayalı üretim tarzına geçilmesine ne ad verilmiştir?

Cevap:

7. Osmanlı sınırları içinde yaşayanları hangi din ve soydan olursa olsun kaynaştırarak bir "Osmanlı Milleti" oluşturmayı amaçlayan fikir akımı hangisidir?

Cevap:

8. Müslüman milletler arasında iş birliğini geliştirmeyi ve bütün Müslümanları Osmanlı halifesi etrafında toplamayı amaçlayan fikir akımı hangisidir?

Cevap:

9. Mustafa Kemal'in ilk askeri görev yeri neresidir?

Cevap:

10. Avrupa'nın bilim ve tekniğini, yönetim biçimini ve düşünce yapısını alarak Osmanlı Devleti'nin geri kalmışlıktan kurtarılmasını amaçlayan fikir akımının adı nedir?

Cevap:

11. Mustafa Kemal'in, annesinin isteği üzerine gittiği dini ve geleneksel eğitim veren okul hangisidir?

Cevap:

12. Mustafa Kemal'in, babasının isteği üzerine gittiği çağdaş özellikler taşıyan okul hangisidir?

Cevap:

13. Mustafa Kemal'in asker olmak istediği için yarıda bıraktığı okul hangisidir?

Cevap:

14. Mustafa Kemal'e matematik öğretmeni tarafından "Kemal" isminin verildiği okul hangisidir?

Cevap:

15. Mustafa Kemal'in edebiyata ve tarihe ilgi duyduğu okul hangisidir?

Cevap:

16. Mustafa Kemal'in teğmen olarak mezun olduğu okul hangisidir?

Cevap:

17. Mustafa Kemal'in Kurmay yüzbaşı olarak mezun olduğu okul hangisidir?

Cevap:

18. Türk toplulukları arasındaki iş birliğinin geliştirilmesini amaçlayan ve Milli Mücadele'nin kazanılmasında etkili olan fikir akımı hangisidir?

Cevap:

19. Mustafa Kemal orduyu temsilen Pikardi'de yapılacak askeri manevraları izlemesi amacıyla hangi ülkeye gönderilmiştir?

Cevap:

20. Mustafa Kemal'in ilk savaş deneyimi hangisidir?

Cevap:

21. Türk tarihinde ilk kez çok partili hayat hangi dönemde yaşanmıştır?

Cevap:

22. Osmanlı Devleti Tanzimat Fermanı'nı yetersiz bulan Avrupalı devletlerin baskı karşısında hangi fermanı ilan etmiştir?

Cevap:

23. I. Meşrutiyet'in ilanında rol oynayan cemiyet hangisidir?

Cevap:

24. Osmanlı Devleti'nde ilk defa padişahın gücü üstünde kanun gücünün varlığının kabul edildiği gelişme hangisidir?

Cevap:

25. Türk tarihinde ilk defa anayasal düzene hangi dönemde geçilmiştir?

Cevap:

26. Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprak parçasını kaybettiği anlaşma hangisidir?

Cevap:

27. 13 Nisan 1909'da meşrutiyete karşı olanların çıkardığı ayaklanma hangisidir?

Cevap:

28. I. Balkan Savaşı hangi antlaşma ile sona ermiştir?

Cevap:

29. II. Balkan Savaşı hangi antlaşma ile sona ermiştir?

Cevap:

30. Mustafa Kemal'i dil bilinci konusunda etkileyen şair hangisidir?

Cevap:

31. İkinci Meşrutiyet'in ilanında rol oynayan cemiyet hangisidir?

Cevap:

32. Tanzimat ve Islahat fermanlarını ilan eden padişah kimdir?

Cevap:

33. Birinci ve İkinci Meşrutiyet'in ilanında rol oynayan padişah kimdir?

Cevap:

34. I. Balkan Savaşı sonucunda en fazla toprağı hangi devlet almıştır?

Cevap:

35. I. Balkan Savaşı'nın ardından Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsızlığını elde eden son Balkan ulusu hangisidir?

Cevap:

36. I. Balkan Savaşı sonucunda en fazla toprak kaybeden devlet hangisidir?

Cevap:

37. I. Balkan Savaşı'nın sonucunda Osmanlı'ya ait olan Ege adalarına hangi devlet sahip olmuştur?

Cevap:

38. Osmanlı tarihinde ilk sivil hükümet darbesi olarak nitelendirilen aynı zamanda ülke yönetiminde İttihat ve Terakki Partisi'nin söz sahibi olduğu olaya ne ad verilmiştir?

Cevap:

39. Hangi savaş Londra Antlaşması ile sona ermiş ve Osmanlı bu antlaşma ile Midye-Enez hattının batısındaki Balkan topraklarını Edirne de dâhil olmak üzere kaybetmiştir?

Cevap:

40. "Ben bir Türk'üm, dilim, cinsim uludur." mısrasıyla başlayan şiiriyle Mustafa Kemal'i etkileyen düşünür kimdir?

Cevap:

41. Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda yaşayan azınlık durumundaki Türklerin haklarını korumak amacıyla Bulgaristan ile İstanbul, Yunanistan ile Atina ve Sırbistan ile İstanbul antlaşmalarını hangi savaşın sonucunda imzalamıştır?

Cevap:

42. Mustafa Kemal'in "Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir." sözünü söylemesinde etkili olan yabancı düşünür kimdir?

Cevap:

1. I. Dünya Savaşı'na doğru giden süreçte dünyada sanayileşen ülkelerin ham madde ve pazar ihtiyaçları büyük oranda arttı. Avrupalı devletler bu ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla sömürgecilik hareketlerine hız verdiler. Siyasi birliğini geç tamamlayan Almanya ve İtalya da sömürge arayışı içine girdi. Bu durum İngiltere'yi endişelendirdi. Uzak Doğu'daki sömürgelerine giden yolun güvenliğini sağlamak için Mısır'ı işgal eden İngiltere Almanya'ya karşı Rusya ile ortak hareket etmeye başladı. Bu arada Fransa ise Almanya'nın daha önce kendisinden aldığı, zengin kömür havzası olan Alsas–Loren'i geri alabilmek için İngiltere ve Rusya'ya yakınlaştı. Rusya Balkanlar'da uyguladığı panslavizm politikasıyla Slav kökenli ulusları hâkimiyeti altına almaya çalışınca bu durumdan Doğu Avrupa'ya hâkim olmak isteyen Avusturya–Macaristan İmparatorluğu rahatsız oldu ve Almanya'ya yakınlaştı.

Buna göre I. Dünya Savaşı önce Avrupa'da yaşanan gelişmelerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çıkar çatışmalarının bloklaşmalara yol açtığı
B) Ekonomik alanda rekabetlerin yaşandığı
C) Çok uluslu devletlerin ulusçu hareketlerle dağılma sürecine girdiği
D) Siyasi ve ekonomik gerginliğin yaşandığı

2. Avrupa, XX. yüzyılın başlarında bir yandan ham madde kaynaklarına hâkim olarak dünya gücü hâline gelmeye çalışan İngiltere ve Almanya arasındaki yarış, diğer yandan da Avusturya–Macaristan İmparatorluğu ile Rusya arasındaki Germen–Slav çatışması nedenleriyle ikiye bölünmüş durumdaydı.

Buna göre I. Dünya Savaşı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Savaş öncesinde devletler arasında silahlanma yarış hız kazanmıştır.
B) Büyük savaşın nedenlerinden biri de ulusçu çatışmalardır.
C) Devletler arasında sömürge rekabeti yaşanmaktadır.
D) Büyük devletlerin Balkan coğrafyasında çıkarları bulunmaktadır.

3.

- ◆ Sanayi Devrimi sonrası ortaya çıkan ham madde ve pazar arayışı, diğer bir deyişle sömürge arayışı, askerî açıdan güçlü olmayı zorunlu hâle getiriyordu. Bu nedenle devletler silahlanmak için yüksek miktarda paralar harcıyorlardı. Özellikle İngiltere ve Almanya büyük bir yarış hâlindeydi.
- ◆ Fransız İhtilali'nin doğurduğu milliyetçilik akımının da etkisiyle çok uluslu imparatorlukların hâkimiyeti altında yaşayan milletler bağımsız devlet kurmak istiyordu. Ulusal haklarını her şeyin üstünde tutarak savaşıma isteklerine haklı gerekçeler yaratmaya çalışan devletler de vardı.

Buna göre Sanayi Devrimi ve Fransız İhtilali'nin getirdiği özelliklerden hangisinin I. Dünya Savaşı'nın çıkmasında etkili olduğu söylenemez?

- A) Ham madde ve pazar arayışının artması
B) Sömürgecilik ve hızlı silahlanma yarışı
C) Milliyetçilik akımının yayılması
D) Sosyal devlet anlayışının gelişmesi

4. Rusya'nın temel amacı Panslavizm politikasını gerçekleştirmekti. Bu politikada Osmanlı egemenliğindeki Balkan uluslarını ayaklandırarak kendi himayesine almak ve ayrıca sıcak denizlere inmek vardı. Bu politikadan sadece Osmanlı değil, Avusturya–Macaristan İmparatorluğu da rahatsızdır. Bu nedenle Rusya'ya karşı Almanya ile ittifak yapmıştı.

Buna göre;

- I. Devletler arasında siyasi gerginlik bulunmaktadır.
II. Rusya ulusçu hareketleri kendi lehine kullanmaktadır.
III. Çıkar çatışmaları bloklaşmaları da beraberinde getirmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve III
D) I, II ve III

5. 28 Haziran 1914'te Veliâhd Franz Ferdinand'ın Saraybosna'yı ziyareti sırasında öldürülmesi I. Dünya savaşı'nın kıvılcımı olmuş böylece I. Dünya Savaşı resmen başlamıştır.

Yukarıdaki olay hangi devletler arasında yaşanmıştır?

- A) Avusturya–Macaristan İmparatorluğu–Sırbistan
B) İngiltere–Bulgaristan
C) Fransa–Almanya
D) Çarlık Rusya–İtalya

6. Aşağıdakilerden hangisi Birinci Dünya Savaşı'nın genel nedenlerinden biridir?

- A) Fransa'nın 1871'de Sedan Savaşı'nda kaybettiği Alsace Lorraine (Alsas–Loren) bölgesini Almanlardan geri almak istemesi
B) İngiltere ile Almanya arasında ekonomik alanda üstünlük mücadelesi
C) Devletler arasındaki bloklaşmalar ve silahlanma yarışının hızlanması
D) Rusya'nın Balkanlarda yaşayan Slavları kendi idaresinde birleştirme isteği (Panslavizm) ve sıcak denizlere ulaşmak istemesi

7. Sanayi İnkılabı sonucu Avrupa ülkeleri fabrikaları için gereken ham maddeyi yeni sömürgeler elde ederek sağlamaya çalıştı. Bu sanayileşme rekabetinde 1870'te İtalya, 1871'de Almanya siyasi birliklerini sağlayarak, İngiltere ve Fransa ile çatışmayı göze alarak sömürge yarışına girdi. İngiltere ve Fransa, Almanya ve İtalya'ya karşı birlikte hareket etmeye başladı. Devletler arasındaki rekabet ve çatışmalar Avrupa'da iki blokun ortaya çıkmasına neden oldu.

Yukarıdaki metinde I. Dünya Savaşı'nın hangi alanla ilgili nedeninden söz edilmiştir?

- A) Siyasi
B) Sosyal
C) Dini
D) Ekonomik

8. Avusturya – Macaristan İmparatorluğu veliâhdının Saraybosna'da bir Sırp milliyetçisi tarafından öldürülmesiyle ülkeler arasında süregelen gerilim farklı bir boyuta taşındı. Avusturya–Macaristan İmparatorluğu Sırbistan'a savaş açtı. Almanya'nın Avusturya–Macaristan'ı; Rusya'nın da Sırbistan'ı desteklemesi ile savaş, bir Slav–Cermen çatışması olarak başladı. İngiltere ve Fransa'nın Almanya'ya savaş açması sonucu bir Avrupa savaşına dönüştü. Osmanlı Devleti ve 1917'de ABD'nin katılımıyla ise bir dünya savaşı hâlini aldı.

Buna göre I. Dünya Savaşı'nın başlamasında etkili olan neden aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Milliyetçilik
B) Sömürgecilik yarışı
C) Bloklaşma
D) ABD'nin savaşa girmesi

9.Balkanlarda Panslavizm (Slavlan birleştirme) propagandası, yürütüyordu. Bu uygulama ile Balkan milletlerini kendi yanına çekmeyi ve bu bölgeden sıcak denizlere açılmayı hedefliyordu.'nın bu politikası, sınırları içinde birçok Slav bulunan Avusturya–Macaristan İmparatorluğu ve Osmanlı Devleti'nin bütünlüğünü tehlikeye düşürüyordu. Bu sebeple Avusturya–Macaristan İmparatorluğu,'ya karşı cephe aldı.

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan alanlara hangi devlet yazılmalıdır?

- A) Almanya
B) İtalya
C) Rusya
D) Fransa

10. I.Dünya Savaşı'nın aşağıdaki özel nedenlerinden hangisi milliyetçilik fikri ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Fransa'nın 1871'de Sedan Savaşı'nda kaybettiği Alsace Lorraine (Alsas–Loren) bölgesini Almanlardan geri almak istemesi
B) Almanya ve İtalya'nın siyasi birliklerini tamamlayarak sömürgecilik rekabetine katılmaları
C) İtalya'nın Akdeniz'e egemen olma düşüncesi
D) Rusya'dan Balkanlarda yaşayan Slavları kendi idaresinde birleştirme düşüncesi

1 ve 2. soruları harita üzerinde verilen bilgilere göre cevaplayınız.

1 Buna göre Birinci Dünya Savaşı'nın nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Ham madde ve pazar arayışı
- B) Devletler arası ekonomik rekabet
- C) Geçmişe dayanan ve çözülmemiş sorunlar
- D) Avrupa'da baskıcı rejimlerin ortaya çıkması

2 Verilen devletlerden hangisinin savaşa girme nedenleri arasında milliyetçilik akımının etkisi vardır?

- A) Rusya
- B) Fransa
- C) İngiltere
- D) Almanya

3 I. Dünya Savaşı'na bütün devletler katılmamış olsa da etkisi dünya genelinde hissedildiği için adı dünya savaşı olarak tarihe geçmiştir. Bu savaşın temel nedeni ise Almanya ve İngiltere'nin başını çektikleri sanayileşmiş devletler arasındaki ham madde ve pazar elde etme yarışıdır.

Bu durum I. Dünya Savaşı'nın aşağıdakilerden hangisi nedeniyle çıktığını göstermektedir?

- A) Milliyetçilik
- B) Sömürgecilik
- C) Silahlanma yarışı
- D) Bloklama

- 4 Sanayi İnkılabı, ham madde ve pazar sorunlarını gündeme getirdi. Sanayileşen devletler, ham madde sağlayacak alanları genişletmek ve ürünlerini satacak pazar bulmak için birbirleriyle yarış içine girdiler. Bu rekabet, askeri alanda da güçlü olmayı zorunlu kılıyordu. Bu nedenle ekonomide elde ettikleri üstünlüklerini korumak için devletler silahlanmaya devam etti. Avrupa adeta bir silah deposu hâline geldi. Diğer yandan Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik düşüncesi, özellikle 20. yüzyılın başlarında Avrupa'daki toplumları derinden etkiledi. Sosyal, kültürel ve siyasal alanda büyük değişiklikler yaşanmaya başlandı. Avrupa'da ortaya çıkan bu gelişmeler Avrupa kıtasındaki devletler arasında gruplaşmaları da beraberinde getirdi.

Bu parçaya göre Avrupa'yı I. Dünya Savaşı'na sürükleyen gelişmeler değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisi bu savaşın temel nedeni olarak gösterilebilir?

- A) Milliyetçilik hareketleri
B) Silahlanma yarışı
C) Ham madde ve pazar arayışı
D) Devletler arası gruplaşma

5

Siyasi birliğimizi geç kurduk ve hızla sanayileştik. Yeni sömürgeler elde etmek istedik. Büyük devletlerin elindeki sömürgeleri ele geçirmeyi amaçladık. Osmanlı Devleti'yle iyi ilişkiler kurduk. Sınır komşumuz ile kömür madeni bakımından zengin sınır bölgesi sebebiyle aramız bozuldu.

.....Almanya.....

II. Wilhelm (Vilhem)
(1859-1941)

Sanayi İnkılabı'nı ilk gerçekleştiren ve en fazla sömürgeye sahip olan devletiz, "üzerinde güneş batmayan ülke" olarak tanındık. Sömürgelerimizi elimizde tutmak için güçlü bir donanmamız vardı. Orta Doğu petrol alanları, oldukça ilgimizi çekiyordu.

.....İngiltere.....

V. George (Corc)
(1895-1936)

Siyasi birliğimizi geç kurduk. Sanayimiz için yeni sömürgeler elde etmek istedik. Kuzey Afrika'daki Trablusgarb'ı aldık. Doğu Akdeniz'de güçlendik. Bu durumdan bazı büyük devletler rahatsız oldular.

.....İtalya.....

III. Vittorio (Vittoryo)
(1869-1947)

En büyük amacımız Boğazları ele geçirip sıcak denizlere inmekti. Balkanlarda hâkimiyet kurmaya çalıştık. Osmanlı topraklarında yaşayan Slav ve Ortodoksları kendi amaçlarımız doğrultusunda yönlendirdik.

.....Rusya.....

II. Nikola
(1868-1918)

Yukarıdaki devlet liderlerinin görüşleri değerlendirildiğinde I. Dünya Savaşı'nın temel nedeninin hangi kavramla ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Bloklaşma
B) Milliyetçilik
C) Ekonomi
D) Silahlanma

1. Almanya'nın Osmanlı Devleti'nin kendi yanında savaşa girmesini istemesiyle;

- I. yeni cepheler açarak savaşı geniş alanlara yayma ve üzerindeki savaş yükünü hafifletme,
- II. Osmanlı Devleti'nin ekonomik gücünden faydalanma,
- III. Osmanlı Devleti'nin jeopolitik konumundan faydalanarak İngilizlerin sömürgeleriyle bağlantısını kesme,
- IV. Osmanlı halifesinin dinî gücünden faydalanarak İngilizleri sömürgelerinde zor duruma düşürme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştığı söylenemez?

- A) I ve II B) Yalnız II
C) II ve III D) III ve IV

2. Mustafa Kemal: "Biliniz ki kahraman askerlerim İslam-ı için göz bebeği olan Medine'yi son fişeğine, son damlasına, son nefesine kadar savunmaya ant içmiştir. Bu asker Medine'nin enkazı içinde ve nihayet Ravza-ı Mutahhara'nın altında kan ve ateşten örülmüş kızıl bir kefenle gömülmedikçe Medine kalesinin burçlarından ve Mescid-i Saadet minarelerinden Türk'ün al bayrağı inmeyecektir." **sözünü aşağıdaki cephelerin hangisinde verilen mücadeleye yönelik söylemiştir?**

- A) Irak Cephesi B) Kanal Cephesi
C) Suriye Cephesi D) Hicaz – Yemen Cephesi

3. Çanakkale'de savaşan İngiliz Başkomutanı General Hamilton (Hemiltın) 17 Ağustos 1915'te İngiltere Harbiye Bakanlığına konuyla ilgili şu telgrafı çekmiştir:

"Niçin geriye çekildiğimizi soruyorsunuz, bütün gerçeği tüm açıklığı ile size bildirmek isterim. Çok cesur muharebe eden, en iyi sevk ve idare edilen asil Türk ordusunun ve Albay Mustafa Kemal gibi dâhi bir komutanın karşısında bulunuyoruz. Bunu hiçbir zaman unutmayalım!"

Buna göre Türk ordusunun Çanakkale Savaşı'nı kazanmasında;

- I. Mustafa Kemal'in askeri yeteneğinin ön plana çıkması,
- II. ordunun düzenli ve disiplinli hareket etmesi,
- III. gelişmiş bir askeri teknolojinin kullanılması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) Yalnız II
C) II ve III D) I, II ve III

4. Anadolu'da yaşayan azınlıklar I. Dünya Savaşı'ndan sonra İtilaf Devletleri tarafından her açıdan desteklenmişlerdir.

İtilaf Devletleri bu tutumu ile;

- I. azınlıkların haklarını koruma,
- II. Anadolu'da yapacakları işgallere zemin hazırlama,
- III. demokratik yönetimler oluşturma,
- IV. dünya barışına katkıda bulunma

amaçlarından öncelikle hangilerini gerçekleştirmeye çalıştıkları söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve III
C) III ve IV D) Yalnız II

5. I. Dünya Savaşı başladığında her ne kadar tarafsızlık ilan edilse de yönetimde bulunan İttihat ve Terakki Hükümetinin önde gelen isimlerinden Enver Paşa ve arkadaşları savaşa katılmayı düşünüyorlardı. Bu kişiler, Avrupa'da başlayan savaşın Osmanlı Devleti'ni de etkileyeceğine ve savaşın dışında kalmanın mümkün olmayacağına inanıyorlardı.

İttihat ve Terakki Hükümetinin I. Dünya Savaşı'na girmekle;

- I. son zamanlarda kaybedilen toprakları geri alma,
- II. kapitülasyonları kaldırma,
- III. dış borçlardan kurtulma

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) Yalnız II D) I, II ve III

6. Kut'ül-Amâre komutanlarından Halil Kut Paşa az bir kuvvetle 13.000 İngiliz askerini esir almıştır. İngiliz General Charles Townshend bu durumdan kurtulmak için Halil Paşa'ya 1 milyon İngiliz sterlini rüşvet teklifinde bulunmuştur. Ancak Halil Paşa bu teklifi reddetmiştir.

Yukarıda sözü edilen bu durum cephelerin hangisinde yaşanmıştır?

- A) Irak Cephesi B) Suriye – Filistin Cephesi
C) Kanal Cephesi D) Hicaz – Yemen Cephesi

7. Mustafa Kemal'in Çanakkale Cephesi'nde göstermiş olduğu başarılar onu yurttan ve dünyada bilinen bir komutan yapmıştır. Çanakkale'nin İtilaf Devletlerince geçilemeyeceğini tüm dünyaya gösteren Mustafa Kemal savaşın "seyrini değiştiren" büyük başarılarla imza atmıştır.

Paragrafta geçen "savaşın seyrini değiştirmek" ifadesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Çanakkale Cephesi Birinci Dünya Savaşı Dönemi'nde açılmıştır.
 B) Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı'nın savunma cephelelerinden biri de Çanakkale Cephesi'dir.
 C) Birinci Dünya Savaşı'nda İtilaf Devletlerinin lehine ilerleyen durumu tersine çeviren cephe Çanakkale Cephesi'dir.
 D) Askerî başarıları Mustafa Kemal'in tanınan biri olmasını sağlamıştır.

8.

- ◆ Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik düşüncesinin yayılması
- ◆ Sanayi İnkılabı ile ortaya çıkan ham madde ihtiyacı
- ◆ Pazar arayışının sömürgecilik yarışına dönüşmesi
- ◆ Devletler arası bloklaşma ve silahlanma yarışının hızlanması

Yukarıda genel nedenleri verilmiş olan I. Dünya Savaşı'nın dünya savaşı olarak adlandırılmasının nedeni başta imparatorluk yapısına sahip olan ülkeler olmak üzere dünyanın birçok topluluğunu etkilemesidir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndan doğrudan etkilenmesinde;

- I. çok uluslu yapıya sahip olması,
 II. zengin yer altı ve yer üstü kaynaklarına sahip olması,
 III. nüfus oranının yüksek olması

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
 B) I ve II
 C) Yalnız III
 D) I, II ve III

9. Çanakkale Zaferi'nin ardından; Bulgaristan İttifak Bloku'nda savaşa katılmış, yardım alamayan Rusya'da sorunlar büyümüş bir süre sonra çıkan Bolşevik İhtilali ile çarlık yönetimi yıkılmıştır. Ayrıca I. Dünya Savaşı'nın süresi uzarken İngiltere'nin sömürgeleri üzerindeki baskısı da artmıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) İngiltere sömürgelerinin büyük kısmını kaybetmiştir.
 B) Rusya'da rejim değişikliği yaşanmıştır.
 C) İttifak Bloku güçlenmiştir.
 D) Osmanlı ile Almanya arasında kara bağlantısı sağlanmıştır.

10. Birinci Dünya Savaşı başladığında Osmanlı Devleti; tarafsızlığını ilan etti, Boğazları ulaşıma kapattı ve kapitülasyonları kaldırdığını duyurdu.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Ülke güvenliğini sağlamayı
 B) Savaş dışında kalmayı
 C) Ekonomik baskılardan kurtulmayı
 D) Dış borçları kapatmayı

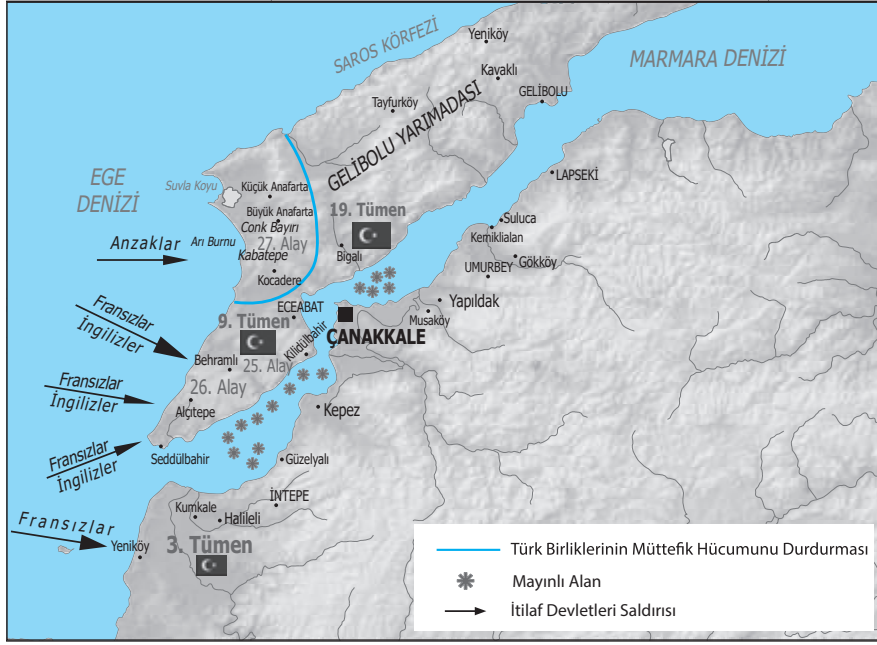
11. İtilaf Devletleri, I. Dünya Savaşı başladığında Osmanlı Devleti'nin savaşa girmemesi ve savaş süresince tarafsız kalmasından yana bir tutum sergilediler.

Aşağıdakilerden hangisi İtilaf Devletlerinin bu tutumunun nedenlerinden biri değildir?

- A) Savaş alanının genişleyecek olması
 B) Osmanlı Devleti'nin ekonomik ve askerî yönden iyi durumda bulunması
 C) İngiltere'nin sömürge yollarının güvenliğini koruma düşüncesi
 D) Osmanlı Devleti'ni aralarında yaptıkları gizli anlaşmalarla paylaşmış olmaları

1

Verilen harita incelendiğinde Çanakkale Savaşı ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Kara ve deniz savaşlarının bir arada yaşandığı cephe'dir.
- B) Çatışmaların yoğun olarak yaşandığı bölge Gelibolu Yarımadası'dır.
- C) Çanakkale Savaşları Türkler açısından savunma savaşı özelliği taşımaktadır.
- D) İtilaf Devletlerinin bu cephedeki amacı Rusya'ya ekonomik ve askeri yardım götürmektir.

2 Yüzbaşı Sırrı Bey, ikinci vakti yeni gelen erleri teftiş ederken, içlerinden bir tanesinin saçının bir tarafının kınalanmış olduğunu görür ve takılır: "Hiç erkek kınalanır mı?"

Mehmetçik: "Buraya gelmeden evvel, anam kınalamıştı komutanım." der ve sebebini bilmediğini ilave eder. Komutanın isteği üzerine anasına haber salıp neden saçının kınalandığını sorar.

Gelen mektupta şu yazar: "Ey gözümün nuru Hasan'ım; Köyümüzde rahat rahat oturalım mı? Vatan sevgisi içimizde alev alev yanıyor. Sen ecdadından, babandan aşağı kalamazsın... Beni ve seni Allah yarattı, vatan büyüttü. Allah, bu vatan için seni besledi. Bu vatanın ekmeği iliklerinde duruyor... Sen bu ailenin seçilmiş kurbanısın... Hasan'ım söyle zabıt efendiye... Bizim köyde kurbanlık koyunlar kınalanır."

Hasan'ın annesi Çanakkale Cephesi'ne gönderdiği bu mektupta, altı çizili sözlerle aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Evladını vatana kurban olarak adadığını
- B) Türk geleneklerine uymak zorunda kaldığını
- C) Ailenin tek erkek çocuğu olduğunu
- D) Gençlere kurbanlık koyun gözüyle bakıldığını

3 Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı devam ederken Ermenileri güvenli bölge olan Suriye'ye geçici tedbir amacıyla göç ettirdiğine;

- I. savaş devam ederken Geri Dönüş Kararnamesi'nin yayınlanması,
- II. çocuk, yaşlı ve kadınların göçe zorlanmaması,
- III. sadece silahlı eylemde bulunanların göç ettirilmesi

gelişmelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III

- 4 Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'nın başlarında her ne kadar tarafsızlığını ilan etse de iktidardaki İttihat ve Terakki Hükümeti Avrupa'da başlayan bu savaşın eninde sonunda kendilerini de içine çekeceğine inanıyorlardı. İttihat ve Terakki'nin önde gelen isimlerinden Enver Paşa ve arkadaşları savaşı Almanya'nın kazanacağına kesin gözüyle bakıyor ve Almanya'nın yanında savaşa girilirse kaybedilen toprakların en azından bir kısmını geri alabileceklerini, kapitülasyonlardan ve borçlardan kurtulabileceklerine inanıyorlardı.

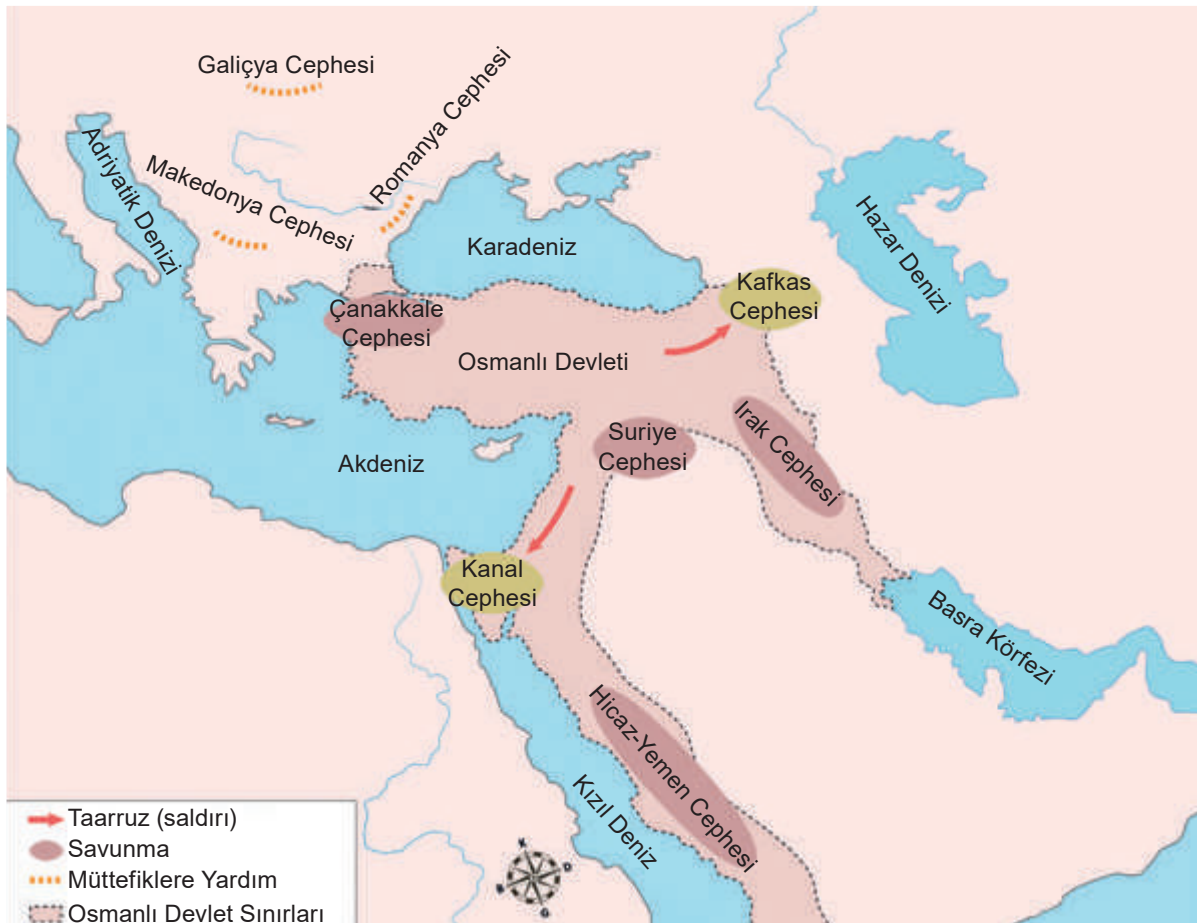
Buna göre Osmanlı yönetimi ile ilgili;

- I. denge politikası yürüttükleri,
- II. Almanlara hayranlık duydukları,
- III. ağır ekonomik baskılardan kurtulmaya çalıştıkları

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III

5

Verilen haritaya bakılarak Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Kendi sınırları dışında da savaşmıştır.
- II. Çanakkale Cephesi'nde büyük bir başarı elde etmiştir.
- III. Daha çok savunma savaşı yapmıştır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) Yalnız II D) I, II ve III

1. I. Yenilen devletler yenilen devletlerden savaş tazminatı ve toprak almayacak
II. Uluslararası anlaşmazlıkları barış yolu ile çözmek için uluslararası bir teşkilat kurulacak
III. Devletler arası gizli antlaşmalar yapılmayacak
IV. Boğazlar tüm devletlerin gemilerine açık olacak

Yukarıdaki Wilson İlkeleri'nin maddelerinden hangileri sömürgeciliği önlemeye yönelik kararlar arasında yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve III C) Yalnız II D) III ve IV

2. ABD'nin I. Dünya Savaşı'na girmesinin ardından yayınladığı Wilson İlkeleri'nde;

- ◆ Yenilen devletler yenilen devletlerden savaş tazminatı ve toprak almayacak
- ◆ Her millet kendi geleceğini kendisi belirleyecek
- ◆ Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelerine kesin egemenlik hakkı tanınacak

maddelerine yer vermiştir.

Buna göre;

- I. mandaterlik, II. ulus devlet, III. bağımsızlık

anlaşımlarından hangileri ortaya çıkmıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

3. Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda;

- ◆ Osmanlı İmparatorluğu, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ve Çarlık Rusya dağıldı.
- ◆ Türkiye, Polonya, Çekoslovakya ve Yugoslavya gibi yeni devletler kuruldu.
- ◆ İtalya'da Faşizm, Almanya'da Nazizm gibi otoriter yönetimler kuruldu.

Buna göre I. Dünya Savaşı sonrası;

- I. çok uluslu devletlerin yıkılma sürecine girdiği,
II. millî devletlerin ortaya çıktığı,
III. Avrupa'da baskıcı rejimlerin ortaya çıktığı,
IV. dünyada silahlanma sürecinin sona erdiği

gelişmelerinden hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

- A) III ve IV B) I, II ve IV
C) II, III ve IV D) I, II ve III

4. İtilaf Devletleri I. Dünya Savaşı'ndan sonra yenilen devletlerle imzaladıkları barış antlaşmalarında; zorunlu askerlik hizmetinin kaldırılmasına, deniz kuvvetlerinin sınırlandırılmasına, silah ve cephane üretiminin yasaklanmasına yönelik maddelerin yer almasına öncelik vermişlerdir.

Buna göre İtilaf Devletleri aşağıdakilerden hangisini amaçlamışlardır?

- A) Savaşı geniş alanlara yaymak
B) Savaştan yenilgiyle çıkan devletlerin savunma gücünü zayıflatmak
C) Devletler arası bloklaşmaları engellemek
D) Azınlık haklarını korumak

5. I. Dünya Savaşı sonucunda yaşanan gelişmelerden biri de Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun yıkılıp topraklarında Polonya, Çekoslovakya, Macaristan gibi yeni devletlerin kurulmasıydı. Savaş sonrasında imzalanacak olan anlaşmanın koşullarını hafifletebilme düşüncesiyle Almanya'da cumhuriyet yönetimine geçilirken Osmanlı'ya bağlı Arap topraklarında ise mandater yönetimler kurulmuştur.

Buna göre I. Dünya Savaşı'nın sonuçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı topraklarında yaşayan milletlere kendini yönetme hakkı verilmiştir.
B) Avrupa'nın siyasi haritası değişmiştir.
C) Büyük devletlerin sömürgecilik politikaları farklı isim altında devam etmiştir.
D) Bazı ülkelerde rejim değişikliği yaşanmıştır.

6. I. Dünya Savaşı sonucunda Avusturya-Macaristan, Osmanlı ve Rusya gibi imparatorluklar yıkılırken Polonya, Çekoslovakya, Yugoslavya ve Gürcistan gibi birçok ulusal devlet kurulmuştur.

Buna göre I. Dünya Savaşı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Avrupa'da Hristiyan birliğinin parçalandığı
B) Siyasi yapının büyük ölçüde değiştiği
C) Çok uluslu devlet yapısının güçlendiği
D) Sömürgecilik yerine manda ve himaye anlayışının geldiği

7. I. Dünya Savaşı sonunda imzalanan antlaşmaların çok ağır şartlar taşıması ve sınırların çizilmesinde millet prensibine dikkat edilmemesi yani sorunlara yol açmıştır.

Bu durumun;

- I. ikinci bir dünya savaşının yaşanması,
- II. azınlık sorununun ortaya çıkması,
- III. manda ve himaye anlayışının ortaya çıkması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) I, II ve III B) Yalnız I
C) II ve III D) Yalnız III

8. 1914–1918 yılları arasında yaşanan I. Dünya Savaşı son derece yıkıcı olmuş, başta Avrupa olmak üzere dünyada önemli değişikliklere yol açmıştır. Savaşta yenilen devletlerle ayrı ayrı ve şartları oldukça ağır antlaşmalar yapılmış, imparatorluklar yıkılmış, yerine ulus devletler kurulmuş, atılan bombalar, kimyasal gazlar nedeniyle milyonlarca sivil hayatını kaybetmiş, bu kayıplar sivil savunma teşkilatının kurulmasına neden olmuştur. Bir daha böyle bir savaşın yaşanmaması için de Milletler Cemiyeti kurulmuştur.

Buna göre I. Dünya Savaşı'nın sonuçları ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangilerine ulaşamaz?

- A) Avrupa siyasi haritası yeniden çizilmiştir.
- B) Dünyada kalıcı barışın sağlanması için çalışmalar yapılmıştır.
- C) Yapılan antlaşmalar devletler arasındaki sorunları daha da derinleştirmiştir.
- D) Savaşın insanlık için ne kadar zararlı olduğu kanıtlanmıştır.

9. Birinci Dünya Savaşı sonunda;

- ◆ İmparatorluklar yıkılmış ve birçok yeni devlet kurulmuştur.
- ◆ Sömürgeci ülkeler zenginleşirken çok sayıda insan yoksulluk ve açlıkla karşı karşıya kalmıştır.
- ◆ Cephelerde yaşanan mücadelelerde çok sayıda asker, cephane, araç ve gereç kaybı yaşanmıştır.

Yukarıda savaşın hangi alanla ilgili sonucundan sözedilmemiştir?

- A) Siyasi B) Kültürel
C) Askerî D) Ekonomik

- 10.

- I. Çarlık Rusya, Almanya, Avusturya–Macaristan İmparatorluğu ve Osmanlı Devleti yıkılmıştır.
- II. Dünyada milyonlarca insan ölmüş ve büyük ekonomik kayıplar yaşanmıştır.
- III. Litvanya, Yugoslavya, Çekoslovakya ve Polonya gibi yeni devletler kurulmuştur.
- IV. Milletler Cemiyeti kurulmuştur.

I. Dünya Savaşı'nın ardından meydana gelen yukarıdaki gelişmelerden hangileri dünyadaki siyasi haritanın değişmesine yol açmıştır?

- A) I ve II B) III ve IV
C) I ve III D) I, III ve IV

11. Wilson İlkeleri savaşı daha fazla sürdüremeyecek durumda olan İttifak Devletleri tarafından olumlu karşılandı. Bu devletler ilkelere güvenerek ateşkes isteğinde bulundular. İlk önce Bulgaristan, daha sonra da Avusturya–Macaristan birer ateşkes antlaşması yaparak savaştan çekildiler.

Aşağıdaki maddelerden hangisi nedeniyle Wilson İlkeleri İttifak Devletleri tarafından olumlu karşılanmıştır?

- A) Devletler arasında gizli antlaşmalar yapılmayacak
- B) Devletler arası ekonomik engeller kaldırılacak
- C) Yenilen devletlerden toprak ve savaş tazminatı alınmayacak
- D) Uluslararası anlaşmazlıkları barış yolu ile çözmek için uluslararası bir teşkilat kurulacak

12. I. Dünya Savaşı'nın ardından ABD tarafından yayımlanan ve uluslararası hukuk kabul edilen Wilson İlkeleri'nde "Her millete, çoğunlukta oldukları bölgede kendi geleceklerini belirleme hakkı tanınacaktır." maddesi yer almaktadır.

Bu maddenin aşağıdaki gelişmelerden hangisine ortam oluşturduğu söylenemez?

- A) İmparatorluklarda ulusçu hareketlerin başlaması
- B) Millî savunma teşkilatlarının kurulması
- C) Siyasi haritanın değişmesi
- D) Komşu devletler arasında sorunların yaşanması

1 ve 2. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Karada üstünlüğü elinde tutan Almanya, denizlerde bir türlü İngiltere'ye üstünlük sağlayamıyordu. Bir ada devleti olan İngiltere, deniz yoluyla özellikle de ABD'den askerî malzeme satın alıyordu. Bunun üzerine İngiltere'yi abluka altına alan Almanya, bu ülkeye mal taşıyan gemileri denizaltılarla batırmaya başladı. Birçok gemisi batırılan ABD, sonunda Almanya'ya savaş ilan etti (2 Nisan 1916). AB'nin savaşa girmesiyle İttifak Devletleri art arda yenilgiler aldılar. Savaşın çekilen ilk devlet Bulgaristan oldu. Bulgaristan'ın ayrılması ile müttefikleriyle kara bağlantısı kopan Osmanlı Devleti zor duruma düştü. Bunun üzerine Osmanlı yöneticileri de Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzalayarak savaştan çekildi (30 Ekim 1918). Osmanlı Devleti'ni Avusturya ve Almanya izledi. İttifak grubunun ateşkesi imzalamasında Wilson İlkeleri etkili olmuştur. I. Dünya Savaşı'ndan sonra sınırlar yeniden çizildi. Çok uluslu imparatorluklar yıkıldı, yerine ulus devletler kuruldu. Mağlup devletler kadar galip devletler de yıkıma uğradı. Ülkeler ve şehirler harap oldu. Harap olan şehirlerde uçaklardan atılan bombalar ve zehirli gazlar, milyonlarca sivilin hayatını kaybetmesine neden oldu. Bunun sonucunda sivil ölümlerini azaltmak için sivil savunma teşkilatları kurulmaya başlandı.

ABD Başkanı Wilson, savaşın sonlarına doğru bir bildiri yayınladı (8 Ocak 1918). Wilson İlkeleri olarak tarihe geçen ve İtilaf Devletleri tarafından da kabul edilen bu bildiri de şu hususlar dile getirildi:

1. Yenilen devletlerden savaş tazminatı ve toprak alınmayacak
2. Devletler arasında gizli antlaşmalar yapılmayacak
3. Devletler arası ekonomik engeller kaldırılacak
4. Uluslararası anlaşmazlıkları barış yolu ile çözmek için uluslararası bir teşkilat kurulacak
5. Osmanlı Devleti'nin Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelerine kesin egemenlik hakkı tanınacak; Türk olmayan milletlere de kendi kendini yönetme hakkı verilecek
6. Çanakkale Boğazı sürekli olarak bütün devletlerin gemilerine açık olacak

1 Verilen metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Osmanlı Devleti'nin ateşkes antlaşmasını imzalamasının gerekçesine
- B) ABD'nin savaşa girmesinin nedenine
- C) Wilson İlkeleri'nin yayımlanma amacına
- D) I. Dünya Savaşı'nın genel sonuçlarına

2 Osmanlı Devleti Mondros Ateşkes Antlaşması'nı Wilson İlkeleri'nin özellikle hangi maddesine güvenerek imzalamış olabilir?

- A) Yenilen devletlerden savaş tazminatı ve toprak alınmayacak
- B) Gizli antlaşmalar yapılmayacak
- C) Devletler arası ekonomik engeller kaldırılacak
- D) Uluslararası anlaşmazlıkları barış yolu ile çözmek için uluslararası bir teşkilat kurulacak

3 Savaşın başlarında tarafsızlığını ilan eden ABD, daha sonra İtilaf Devletlerinin yanında savaşa girmiş ardından yayımladığı Wilson İlkeleri ile savaş sonrasında kalıcı bir dünya barışının sağlanmasına çalışmıştır. İlkelerin en önemli özelliklerinden biri de Osmanlı Devleti gibi imparatorluk yapısına sahip devletlerin bu özelliğini sona erdirmesidir.**Wilson İlkeleri'nin aşağıdaki maddelerinden hangisi bu duruma neden olmuştur?**

- A) Devletler arası silahlanma yarışına son verilecek
- B) Her ulusa çoğunlukta olduğu bölgede kendi kaderini belirleme hakkı tanınacak
- C) Savaş sonrasında yenilen devletlerden toprak ve savaş tazminatı alınmayacak
- D) Kalıcı barışı sağlamak için uluslararası bir teşkilat kurulacak

4 Birinci Dünya Savaşı sonunda;

- ◆ İmparatorluklar yıkılmış ve birçok yeni devletler kurulmuştur.
- ◆ Sömürgeci ülkeler zenginleşirken çok sayıda insan yoksulluk ve açlıkla karşı karşıya kalmıştır.
- ◆ Cepheelerde yaşanan mücadelede çok sayıda asker, cephane, araç ve gereç kaybı yaşanmıştır.

Yukarıda savaşın hangi alanla ilgili sonucundan sözü edilmemiştir?

- A) Askeri
- B) Ekonomik
- C) Siyasi
- D) Kültürel

5 I. Dünya Savaşı başlarında tarafsız olan ABD İngiltere'ye askeri malzeme satarak savaşta ticari gelir elde ediyordu. ABD'nin silah satması savaş dengelerini değiştirdi. Almanya ABD'nin mal taşıyan gemilerini batırmaya başladı. ABD bu saldırılar karşısında İtilaf Bloku'na dahil olarak resmen savaşa girmiş oldu. Rusya'nın savaştan çekilmesiyle güç kaybeden İtilaf Devletleri yeniden güçlenerek savaşı lehlerine çevirmeyi başardılar.

Buna göre;

- I. İtilaf Devletleri Rusya'nın bıraktığı boşluğu ABD ile doldurmuştur.
- II. Ticari faaliyetler ABD'nin savaşa katılmasında etkili olmuştur.
- III. ABD savaşın seyrinde belirleyici rol oynamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) I, II ve III

6 28 Haziran 1914'te Avusturya-Macaristan İmparatorluğu Veliahdı Ferdinand Saraybosna'da bir Sırp milliyetçisi tarafından öldürüldü. Avusturya-Macaristan'ın bu durumdan Sırbistan'ı sorumlu tutarak Sırbistan'a savaş açması ile I. Dünya Savaşı başladı. Kısa süre sonra da İtilaf ve İttifak devletlerinin birbirlerine savaş ilan etmesiyle mevcut çatışma büyük bir dünya savaşına döndü. Osmanlı Devleti'nin İttifak Bloku'nda yer alıp Çanakkale Savaşı'nı kazanması ve ardından Bulgaristan'ın bu bloka dahil olması İttifak Bloku'nu rahatlatırsa da ABD'nin İtilaf Bloku'nun yanında savaşa girmesi savaşın seyrini değiştirmiş ve İttifak Bloku savaştan yenik çıkmıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ulusçuluk fikri savaşın kıvılcımı olmuştur.
B) Savaşın kaderini ABD belirlemiştir.
C) Çanakkale Zaferi savaşın seyrini değiştirmiştir.
D) İttifak Bloku'na katılmalar savaş sırasında da devam etmiştir.

7 I. Dünya Savaşı'nın genel sonuçlarından bazıları şunlardır:

- ◆ Yenilen devletlerin toprakları üzerinde yeni devletler kuruldu.
- ◆ Orta Doğu toprakları İngiltere ve Fransa'nın mandası altına girdi.
- ◆ Savaş öncesi dünya siyasetine yön veren Çarlık Rusya, Almanya, Avusturya-Macaristan ve Osmanlı İmparatorluğu güçlerini kaybetmiş bu durum İngiltere ve Fransa'nın lehine değişmiştir.

Buna göre I. Dünya Savaşı'nın aşağıdaki gelişmelerden hangisine yol açtığı söylenemez?

- A) Siyasi haritalar değişmiştir.
B) Dünyada güç dengeleri değişmiştir.
C) Çok uluslu devlet yapıları varlığını devam ettirmiştir.
D) Dünya yeni sorunlarla tanışmıştır.

8 ABD Başkanı Wilson I. Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru kalıcı barışın sağlanabilmesi için 14 maddeden oluşan Wilson İlkeleri'ni açıklamıştır.

Bu ilkelere göre;

- ◆ Yenilen devletlerden savaş tazminatı ve toprak alınmayacak
- ◆ Devletler arası ekonomik engeller kaldırılacak
- ◆ Her ulusun çoğunlukta olduğu yerde kendi geleceğini kendisinin belirlemesi kabul edilecek
- ◆ Uluslararası anlaşmazlıkları barış yolu ile çözmek için uluslararası bir teşkilat kurulacak

Buna göre Wilson İlkeleri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Millî devletlerin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır.
B) Milletler Cemiyeti'nin kurulması fikrini ortaya atmıştır.
C) Sömürgecilik politikasına son vermiştir.
D) Osmanlı Devleti'ne ekonomik yük getiren kapitülasyonları kaldırmıştır.

1. İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit edecek bir durumda herhangi bir stratejik yeri işgal edebileceklerdir.

Mondros Ateşkes Antlaşması'nın verilen maddesi değerlendirildiğinde aşağıdakilerden öncelikle hangisi söylenebilir?

- A) Osmanlı topraklarının işgale açık hâle geldiği
B) Osmanlı Devleti'nin toptan yok edilmeye çalışıldığı
C) Toros tünellerinin kaybedildiği
D) Osmanlı ordusunun terhis edildiği

2. Mondros Ateşkes Antlaşması Osmanlı Devleti için çok ağır şartlar içermekteydi ve İtilaf Devletlerinin Osmanlı üzerindeki planlarını ortaya koymaktaydı.

İtilaf Devletleri Mondros Ateşkes Antlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisiyle Anadolu'da işgalere karşı bir direnişin ortaya çıkmasını engellemeye çalışmıştır?

- A) Boğazlar, İtilaf Devletlerine açık olacak
B) Osmanlı, İtilaf Devletlerinin esirlerini serbest bırakacak
C) Suriye, Filistin ve Halep gibi bölgelerdeki Türk subayları en yakın İtilaf karakollarına teslim olacak
D) Osmanlı ordusu terhis edilip silah ve cephaneler İtilaf Devletlerine bırakılacak

3. İtilaf Devletleri, Mondros Ateşkes Antlaşması'nda ;

- ◆ Tüm ulaşım ve iletişim araç-gereçleri İtilaf Devletlerinin denetimine bırakılacak
- ◆ Sınırları koruması ve iç güvenliğin sağlanması için gerekli askerlerin fazlası terhis edilecek
- ◆ İtilaf Devletleri, bütün cephaneye ve silahlara el koyacak

maddeleriyle Anadolu'da;

- I. saltanatın otoritesini sağlama,
II. çıkabilecek direniş hareketlerini kısa sürede kontrol altına alma,
III. işgallere karşı örgütlenmenin önüne geçme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalışmışlardır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

4. **Mondros Ateşkes Antlaşması'nın aşağıda belirtilen hükümlerinden hangisi ile Osmanlı Devleti'nin savunma gücü kırılmıştır?**

- A) Toros tünelleri işgal edilecektir.
B) Bütün ulaşım ve haberleşme araçlarına el konulacaktır.
C) İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit eden bir durum olursa herhangi bir stratejik noktayı işgal edebilecektir.
D) Sınırların korunması ve iç güvenliğin sağlanması için gerekli askerinin dışında Osmanlı ordusu terhis edilecektir.

5. Wilson İlkeleri'nde "Yenilenlerden toprak alınmayacak" hükmü bulunduğu hâlde Mondros Ateşkes Antlaşması'nda "Doğudaki altı ilde (Van, Erzurum, Diyarbakır, Bitlis, Elazığ, Sivas) karışıklık çıkarsa İtilaf Devletleri bu illerin herhangi birini işgal etme hakkına sahip olacaktır." hükmü yer almıştır.

İtilaf Devletlerinin Wilson İlkeleri'ni kabul etmelerine rağmen Mondros Ateşkes Antlaşması'na böyle bir madde koydurmaları aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Aralarında görüş ayrılığı yaşamaları
B) İşgallerini haklı bir sebebe dayandırmak istemeleri
C) İşgallerin duyulmasının önüne geçmek istemeleri
D) Azınlıkların yaşadığı bölgelerde ıslahat yapmak istedikleri

6. Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandıktan sonra İtilaf Devletleri yaptıkları gizli antlaşmalar uyarınca kendilerine düşen Osmanlı topraklarını işgale başlamışlardır. Osmanlı topraklarında devletin son dönemlerine kadar huzur ve barış içerisinde yaşayan azınlıkların da ayaklanmalar çıkarıp İtilaf Devletleriyle iş birliği yaparak Osmanlı Devleti aleyhinde faaliyetlere başladıkları görülmektedir.

Yukarıdaki bilgilerden hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Azınlıklar İtilaf Devletlerinin işgal hareketlerini kolaylaştırmışlardır.
B) İtilaf Devletleri bütün azınlıklara bağımsızlık vaadinde bulunmuşlardır.
C) Azınlık gruplar İtilaf Devletleri ordularına katılmışlardır.
D) Osmanlı Devleti azınlıklarla iş birliği içerisindeydi.

7. İngilizler, 23 Ekim 1918 tarihinde Osmanlı Hükûmetine Limni Adası'nın Mondros Limanı'nda ateşkes görüşmeleri yapılacağını ve İtilaf kuvvetleri adına İngiliz Amiralî Calthorpe'nin yetkili olduğunu bildirdi. Bunun üzerine Bahriye Nazırı Rauf Bey (Orbay) başkanlığındaki kurul hemen Mondros'a gönderildi. Mondros Ateşkes Antlaşması Türkler açısından ağır maddeler içeren ve Mustafa Kemal tarafından kabul görmemiş, vatani işgale açık hâle getiren bir antlaşmadır.

Mondros'un aşağıdaki maddelerinden hangisi vatanın işgale açık hâle gelmesine zemin oluşturmuştur?

- A) Osmanlı donanması İtilaf Devletlerinin gözetiminde olacak ve Osmanlı ordusu terhis edilecek
- B) İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit edecek bir durumla karşılaşılırsa istedikleri bir stratejik yeri işgal edebilecek
- C) Toros tünelleri İtilaf Devletleri tarafından işgal edilecek
- D) Boğazlar tüm gemilere açık olacak

8. Birinci Dünya Savaşı, yenen devletler ile yenilen devletler arasında imzalanan ateşkes antlaşmaları ile sonlanmıştır. İtilaf Devletleri ile savaşı kaybeden devletlerden biri olan Osmanlı Devleti arasında da Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanmış ve bu antlaşmada geçen "Osmanlı Devleti'nin elinde bulunan her türlü haberleşme araç ve gereçleri İtilaf Devletlerine devredilecektir." kararı alınmıştır.

Metinde geçen ateşkes maddesi ile İtilaf Devletlerinin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Kendi iletişim araçlarını Osmanlı'dan ele geçirilenlerle desteklemeyi
- B) Osmanlı Devleti'nin ileri teknolojilerinden faydalanmayı
- C) Halkın örgütlenmesini ve gelişmelerden haberdar olmasını önlemeyi
- D) İtilaf Devletleri arasında iletişimi sağlayabilmeyi

9. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasından sonra İstanbul'da düşman gemilerini gören Mustafa Kemal "Geldikleri gibi giderler." diyerek bir mücadeleye gireceğinin işaretini verdi. Ülkenin kurtuluşunu sağlamak için İstanbul Hükûmeti ile temasa geçmiş, ancak siyasi açıdan bir şey yapılamayacağını anlayan Mustafa Kemal Anadolu'ya geçme kararı almıştır. Bu doğrultuda hareket eden Mustafa Kemal'in ilk amacı orduların dağıtılmasını önlemek, komutanların ordu başında kalmasını sağlamak ve halkı örgütlemektir.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) İşgaller karşısında ümidini kaybetmemiştir.
- B) İtilaf Devletleriyle uzlaşma yolu aramıştır.
- C) Ülkenin kurtuluşunun İstanbul'dan sağlanamayacağını anlamıştır.
- D) İşgallere karşı ülkenin savunulması ve halkın bilinçlendirilmesi öncelikli faaliyetleri arasındadır.

10. I. Dünya Savaşı yıllarında Osmanlı Devleti'ni yöneten İttihat ve Terakki Hükûmeti üyelerinin birçoğu savaşın sonlarına doğru ülkeyi terk ettiler. Bunun üzerine Ahmet İzzet Paşa tarafından yeni hükûmet kuruldu. Bulgaristan'ın savaştan çekilmesi Osmanlı Devleti ile müttefikleri arasındaki bağlantıyı koparmıştı. Zor durumda kalan Osmanlı yöneticileri ateşkes istemekten başka çare bulamadılar. Osmanlı Devleti adına Bahriye Nazırı Rauf Bey (Orbay) ile İtilaf Devletleri adına İngiliz Amiral Calthorpe (Kaltrop) arasında Limni Adası'nın Mondros Limanı'nda demirli bulunan Agamemnon Zırhlısı'nda Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandı (30 Ekim 1918). Böylece Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'ndan çekilmiş oldu.

Verilen metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Osmanlı'nın ateşkes istemesinin gerekçesine
- B) Hükûmet değişikliğine
- C) Antlaşmanın nerede imzalandığına
- D) Antlaşma sonrası yapılan işgallere

1 Mondros görüşmelerinde, İngiliz Amiral Calthorpe, Osmanlı temsilcilerinin bazı temel noktalardaki değişik istekleri karşısında, “görevinin tartışmak değil, hükûmetinin kendisine verdiği belgeyi imzalatmak olduğunu, bu belgenin imzalanmaması durumunda, İstanbul’a savaşa girilirse koşulların ağır olabileceğini” söylemiştir.

Buna göre;

I. İtilaf Devletleri Osmanlı’nın görüşünü almadan anlaşma maddelerini hazırlamıştır.

II. Dayatmacı bir tutum sergilenmiştir.

III. Anlaşma tek taraflı olarak belirlenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) I, II ve III

2 Aşağıda Anadolu’nun işgali karşısında Sultanahmet Meydanı’nda düzenlenen mitingde Halide Edip Adıvar’ın konuşmasından bir alıntı verilmiştir:

“... Ruhu göklerde olan yedi yüz yıllık tarihimiz bugün bu minarelerden Osmanlı tarihinin üzüntüsünü seyrediyor. Bu büyük, bu tarihi meydanda zafer alayları düzenleyen atalarımızın ruhu bizi seyrediyor. Dünyanın öbür ucuna at süren ve yenilmeyen evlatları önünde ben, baş eğiyor ve yemin ediyorum. Diyorum ki bugün kolları kesilmiş olan Türk’ün kalbi eski yiğitlik ve cesaretini kaybetmemiştir. Allah’a Hakk’a, milletlerin ilahi hakkına dayanan, Türk milleti olarak bütün Müslüman ve Türk dünyasına ilan ediyorum...”

Parçada geçen altı çizili cümle ile Halide Edip Adıvar aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Türk kadınının bağımsızlık mücadelesini
B) Köklü bir tarihe sahip olan devletin makus bir talih yaşadığını
C) Türk milletinin hiçbir zaman yıldırılamayacağını
D) Sultanahmet Mitingi’nin coşkusunu

- 3
- ◆ Boğazlar, açık olacak ve İtilaf Devletlerince işgal edilecektir.
 - ◆ Sınırların korunması için gerekli askerin dışında Osmanlı ordusu terhis edilecektir. Bütün savaş gemilerine, taşıt, araç, gereç, silah ve cephanelere el konulacaktır.
 - ◆ Tüm telsiz, telgraf hatlarının kontrolü; Toros tünelleri ve bütün demir yollarının denetimi İtilaf Devletleri tarafından sağlanacaktır.
 - ◆ İtilaf Devletlerinin esirleri derhal serbest bırakılacak, Osmanlı esirleri serbest bırakılmayacaktır.
 - ◆ İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit eden bir durum olursa herhangi bir stratejik noktayı işgal edebilecektir.
 - ◆ Doğudaki altı vilayette (Sivas, Elazığ, Diyarbakır, Bitlis, Erzurum, Van) karışıklık çıkarsa İtilaf Devletleri bu illeri işgal edebilecektir.

Mondros Ateşkes Antlaşması’nın verilen maddeleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı toprakları savunmasız hâle getirilerek işgal-ler kolaylaştırılmaya çalışılmıştır.
B) İşgallere karşı Türk milletinin birleşerek direnişe geçmesi engellenmeye çalışılmıştır.
C) Tam bağımsızlık ilkesinden taviz verilmemiştir.
D) Osmanlı topraklarının işgaline hukuki zemin hazırlanmıştır.

4 “Osmanlı yöneticileri bu ateşkesle kendini kayıtsız şartsız teslim etmeyi uygun görmüştür. Bunun yanında düşmanlara ülkeyi ele geçirmeleri için yardım da vadetmiştir.”

Mustafa Kemal Mondros’la ilgili yukarıdaki değerlendirmesinde Osmanlı yöneticilerinin;

- I. egemenlik,
II. bağımsızlık,
III. ülke bütünlüğü

ilkelerinden hangilerini hiçe saydıklarını dile getirmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

5 ve 6. soruları aşağıdaki haritaya göre cevaplayınız.

Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra işgal edilen yerler

5 Verilen harita değerlendirildiğinde aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Türk toprakları yabancı işgaline açık hâle getirilmiştir.
- B) Osmanlı Devleti'ne yaşam alanı bırakılmamıştır.
- C) Osmanlı yönetimi işgallere kayıtsız kalmıştır.
- D) İtilaf Devletleri Anadolu'yu paylaşım konusunda görüş ayrılığı yaşamışlardır.

6 Verilen harita işgal güçleri açısından değerlendirildiğinde aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) İşgalciler arasında Misak-ı Milli sınırları dışında da toprak alan devletler bulunmaktadır.
- B) Anadolu'nun stratejik bölgeleri ortak işgale uğramıştır.
- C) Ermenilerin işgal ettikleri yerler Mondros'un 24. maddesine göre yapılmıştır.
- D) Anadolu'da farklı illerde işgaller gerçekleştirmiş devlet İngilteredir.

7 Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Antep, Maraş ve Urfa'yı işgal eden İngilizler bir süre sonra aralarında yaptıkları paylaşım antlaşması gereği bu şehirleri Fransızlara bıraktılar. Fransızlar bölgeye girdikleri andan itibaren Ermenilerle birlikte Türklere karşı baskı ve şiddet uygulamaya başladılar. Türkler de onların bu saldırıları karşısında Kuvâ-yı Milliye birlikleri kurarak savunmaya geçtiler.

Buna göre;

- I. İşgaller sırasında İtilaf Devletleri ile azınlıklar ortak hareket etmiştir.
- II. İtilaf Devletleri çıkarlarına uygun hareket etmişlerdir.
- III. Türk halkı işgallere karşı tepkisiz kalmamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

1. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın ardından İtilaf Devletleri Anadolu'da işgallere başlamıştı. Farklı kesimler tarafından cemiyetler kuruldu. Bu cemiyetler yararlı ve zararlı cemiyetler olmak üzere iki grupta incelenmektedir. Zararlı cemiyetler de azınlıkların kurduğu ve Türklerin kurduğu cemiyetler olmak üzere kendi içinde ikiye ayrılmaktadır.

Bir cemiyetin Türklerin kurduğu zararlı cemiyet olarak değerlendirilebilmesi için aşağıdaki özelliklerden hangisini taşıyor olması gerekir?

- A) İstanbul merkezli olarak kurulması
B) Anadolu'nun birçok bölgesinde kurulması
C) Millî bir devlet kurma düşüncesinde olması
D) Manda ve himaye fikrine açık olması
2. Millî Mücadele sırasında bazı Türk aydınları kurtuluşun güçlü devletlerin himayesine girmekle gerçekleştireceğini savunmuşlardır. Bu amaçla Wilson İlkeleri ve İngiliz Muhipleri cemiyetlerine üye olmuşlardır.

Bu durum bazı Türk aydınlarının;

- I. tam bağımsızlık,
II. mandater yönetim,
III. milliyetçilik

anlayışlarından hangilerini benimsemediklerini göstermektedir?

- A) I ve III
B) I, II ve III
C) Yalnız III
D) I ve II
3. Mondros Ateşkes Antlaşması'na dayanarak hareket eden İtilaf Devletleri Anadolu'nun çeşitli yerlerini işgal ettiler. Hem baskı altında İstanbul Hükümetinin bir şey yapamaması hem de azınlık çeteleriyle iş birliği yapan İtilaf Devletlerinin işgal ettikleri yerlerdeki zulümleri, Türk halkını direnişe yönlendirmiştir. Türk halkının bu direnişi Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri ve Kuvâ-yı Milliye adı altında örgütlü hâle gelmiştir.

Buna göre Türk halkının bu örgütlenmesi;

- I. ekonomik, II. siyasi, III. askeri

alanlarının hangilerinde görüldüğü söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

4. Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti doğuda bir Ermeni devletinin kurulmasını engellemek amacıyla Türklerin bölgeden göç etmesinin yasaklanması, herhangi bir saldırıya birlikte karşı konulması, bölgenin dini, ekonomik ve ilmi alanlarda teşkilatlanmasının sağlanması gibi kararlar almıştır.

Buna göre Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti ile ilgili;

- I. bölgesel amaçlı kararlar aldığı,
II. bölgesini savunmakta kararlı olduğu,
III. bölgenin Türklere ait olduğunu kanıtlayan gerekçeleri oluşturmaya çalıştığı

gelişmelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) Yalnız III
D) I, II ve III

5. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Anadolu'da yaşayan azınlıklar birtakım cemiyetler kurmuşlardır.

- ◆ Mavri Mira Cemiyeti, İzmir ve Doğu Trakya'yı Yunanistan'a katmak için Rum Patrikhanesi tarafından İstanbul'da kuruldu.
- ◆ Hınçak ve Taşnak Cemiyetleri, Doğu Anadolu'da bağımsız bir Ermeni devleti kurmayı hedefledi. Bu doğrultuda Türkleri bölgeden göç etmeye zorladı.
- ◆ Pontus Rum Cemiyeti Doğu Karadeniz'de Pontus Rum Devleti kurmayı hedefledi. Bu amaçla Türkleri bölgeden uzaklaştırmaya çalıştı.

Buna göre azınlık cemiyetleri ile ilgili;

- I. Buldukları bölgede nüfus çoğunluğunu sağlamaya çalışmışlardır.
II. Osmanlı'nın toprak bütünlüğünü bozmaya çalışmışlardır.
III. Ayrılıkçı faaliyetlerde bulunmuşlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

6.

- ◆ Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin tüzüğünde bölgenin hiçbir şekilde terk edilmemesi gerektiği kararına yer verilmiştir.
- ◆ Rum cemiyeti olan Kordos, Anadolu'ya gemilerle Rum aileleri taşımıştır.
- ◆ Ermeni ve Rumların azınlık cemiyetleri silahlanarak buldukları bölgelerde, Türkleri kadın çocuk demeden katletmişlerdir.

Amaçları farklı olan cemiyetlerin bu faaliyetleri aşağıdakilerden hangisiyle ilgili olabilir?

- A) Wilson İlkeleri'nde yer alan "Her ulus çoğunlukta olduğu yerde kendi kaderini kendisi belirleyecektir." maddesiyle
- B) İtilaf Devletlerinin azınlık cemiyetlerine destek vermesiyle
- C) Azınlıkların işgallere zemin hazırlamasıyla
- D) İstanbul Hükûmetinin işgallere tepkisiz kalmasıyla

7. Aşağıda millî cemiyetlerden bazılarının kuruluş amaçları verilmiştir:

- ◆ Trakya - Paşaeli Müdafaa - i Hukuk Cemiyeti: Doğu Trakya'nın Yunanlara verilmesine ve Mavri-Mira Cemiyeti'nin zararlı çalışmalarına engel olmak istedi.
- ◆ Redd - i İlhak Cemiyeti: İzmir'in işgal edilmesine karşı çıktı. Bu bölgenin Türklere ait olduğunu kanıtlamak için çalışmalar yaptı.
- ◆ Trabzon Muhafaza-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti: Karadeniz kıyılarında hak iddia eden Pontusçu Rumlar ile Ermenilere karşı mücadele amacıyla kuruldu.
- ◆ Kilikyalılar Cemiyeti: Adana ve çevresini, Fransız ve Ermeni işgallerine karşı korumak amacıyla kuruldu.

Buna göre millî cemiyetler ile ilgili;

- I. bölgesel amaçlı kuruldukları,
- II. yıkıcı ve bölücü faaliyetlere karşı mücadele ettikleri,
- III. düşmana karşı birlikte hareket ettikleri

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
- C) II ve III D) I, II ve III

8. Türk halkı Mondros Ateşkes Antlaşması maddelerine dayanarak Anadolu'yu işgal etmeye başlayan İtilaf güçlerine karşı hiçbir zorlama olmamasına rağmen canlarını hiçe sayarak Kuvâ-yı Milliye birliklerini oluşturmuş ve vatan savunmasına başlamışlardır.

Verilen bilgilere göre;

- I. Halk yurt savunmasında gönüllü olarak rol almıştır.
- II. Kuvâ-yı Milliye düşmanı yurttan atmayı başarmıştır.
- III. Halk Anadolu'nun işgaline kayıtsız kalmamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
- C) II ve III D) I, II ve III

9. Azınlıklar tarafından Türk topraklarında kurulan zararlı cemiyetlerden biri de Pontus Rum Cemiyeti'dir. Bu cemiyetin hedefleri arasında;

- ◆ Karadeniz Bölgesi'nde yaşayan Türk halkının bölgeden göçünü sağlayarak bölgeyi kontrol altına almak
- ◆ İstanbul'da bulunan Rum Patrikhanesi'nin desteği ile faaliyetlerini sürdürmek
- ◆ Wilson İlkeleri'nde yer alan "Her ulusun çoğunlukta olduğu yerde kendi kaderini belirleyecektir." ilkesini gerçekleştirmek

yer almaktadır.

Buna göre Pontus Rum Cemiyeti'nin;

- I. Karadeniz Bölgesi'nde bağımsız bir devlet kurma,
- II. din duygusunu siyasi amaçlarında kullanma,
- III. Karadeniz'de nüfus çoğunluğunu sağlayarak ideallerini meşru hâle getirme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştıkları söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I, II ve III
- C) II ve III D) Yalnız II

1. 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması'nı kendi isteklerine göre yürürlüğe koyan İtilaf Devletleri, Anadolu'nun stratejik bölgelerini işgal etmeye başlamışlardır. Ordusu terhis edilip silahları alınmış İstanbul Hükûmetinin işgallere karşı tepkisiz kalması üzerine, Türk halkı Kuvâ-yı Milliye birlikleri kurarak buldukları bölgeyi kendi imkânlarıyla savunmaya başlamışlardır.

Bu durum Türk halkı ile ilgili;

- I. kendi kaderiyle baş başa bırakıldığı,
II. bağımsızlığına düşkün olduğu,
III. ulusal direniş düşüncesiyle hareket edildiği

gelişmelerinden hangilerini göstermektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) I, II ve III

2. Wilson Prensipleri Cemiyeti 5 Aralık 1918'de ABD Başkanı Wilson'a yazdığı mektupta; siyasi rüşte erişilene kadar 15–20 yıllık bir Amerikan manda yönetimi kurulmasını, bütün yönetimde ABD danışmanlarından yararlanılmasını önermiştir. Diğer yandan Mustafa Kemal Anadolu'ya geçiş amacı ile ilgili olarak "Türk milletinin İstiklâl tutkusu, Türk milletinin yüksek karakterine dayanmaktadır. Bundan başka hiçbir tedbirin memleket ve milletin yararına çare olamayacağına kesin kanaat etmiştim." demiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Wilson Prensipleri Cemiyeti kurtuluşu büyük bir devletin himayesinde aramaktadır.
B) Mustafa Kemal Türk milletinin bağımsızlık arzusuna güvenmektedir.
C) Anadolu'da bazı kesimler ümitsizliğe düşmüştür.
D) ABD Türk milletinin bağımsızlık mücadelesini desteklemektedir.

3. **Kurtuluş Savaşı'nda düzenli ordu kuruluncaya kadar, düşman kuvvetlerine karşı silahlı mücadele veren Kuvâ-yı Milliye birlikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) İstanbul Hükûmetinin işgallere duyarsız kalması nedeniyle halk tarafından oluşturulmuştur.
B) Eli silah tutan kadın–erkek bütün vatansızların dahil olduğu birliklerdir.
C) Mustafa Kemal'in isteği doğrultusunda kurulmuştur.
D) Yaptıkları mücadele ile işgal alanlarının genişlemesini bir süreliğine engellemişlerdir.

4. ◆ **Etnik-i Eteryâ Cemiyeti:** Bizans İmparatorluğu'nu yeniden kurmak, İzmir ve çevresini Yunanistan'a bırakmak
◆ **Mavri Mira Cemiyeti:** Bizans İmparatorluğu'nu yeniden kurmak ve Doğu Trakya'yı Yunanistan'a bağlamak
◆ **Pontus Rum Cemiyeti:** Doğu Karadeniz Bölgesi'nde bir Pontus devleti kurmak
◆ **Hınçak - Taşnak Cemiyetleri:** Çukurova ve Doğu Anadolu'da Ermeni devleti kurmak

Buna göre azınlıkların kurduğu cemiyetler ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ulusal birliği bozmaya çalıştıkları
B) Millî devletler kurmak için uğraştıkları
C) İtilaf Devletleri tarafından desteklendikleri
D) Tarihi emellerini gerçekleştirmeyi amaçladıkları

5. İtilaf Devletleri safında I. Dünya Savaşı'na katılan Yunanistan, Batı Anadolu ve Trakya'nın kendisine bırakılmasını istedi. Yunanistan temsilcisi bu bölgelerde Rum nüfusun çoğunlukta olduğu ve Türklerin Rumlara kötü davrandığı propagandasını yaptı. Ancak İtalya daha önce gizli anlaşmalarla kendisine vaat edilen bu yerlerin Yunanistan'a bırakılmasına karşı çıktı. Buna rağmen İngiltere ve Fransa'nın desteğiyle İzmir ve çevresi ile Trakya Yunanistan'a bırakıldı. Anadolu'nun güneybatısı ise İtalya'ya verilecekti. Bu kararda İngiltere'nin bölgede güçlü bir İtalya yerine İngilizlerin güdümünde hareket eden Yunanistan'ı çıkarlarına daha uygun bulması etkili oldu.

Metinde sözü edilen gelişmeler aşağıdaki hangi konferansta yaşanmıştır?

- A) Londra Konferansı
B) Paris Barış Konferansı
C) Lozan Konferansı
D) San Remo Konferansı
6. 15 Mayıs 1919'da İngiliz, Amerikan ve Fransız savaş gemilerinin koruması altındaki Yunan ordusu İzmir'e çıktı ve şehri işgale başladı. Yunan askerlerinin geçit töreni sırasında yaptıkları taşkınca hareketler karşısında Hukuk-u Beşer (İnsan Hakları) gazetesinin başyazarı Yunan askerlerine ateş açtı ve orada şehit edildi.

Paragrafta boş bırakılan alana aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hamdullah Suphi Tanrıöver
B) Selim Sırrı Tarcan
C) Mehmet Emin Yurdakul
D) Osman Recep Nevres
7. Türklerin haklı davasını basın-yayın yoluyla dünyaya duyurmak için İstanbul'da kuruldu. İlk kez Kuvâ-yı Milliye ismini kullanan cemiyettir. Düşmana karşı mücadelenin bölgesel değil ulusal boyutta yapılmasını savunmuştur.

Paragrafta sözü edilen milli cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milli Kongre Cemiyeti
B) Kilikyalılar Cemiyeti
C) Trakya Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
D) İzmir Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

8. Millî cemiyetler Kuvâ-yı Millîye gibi bölgesel hareket eden kuruluşlardı. Amaçları milletin haklı davasını duyurmak ve kuruldukları bölgedeki halkı işgallere karşı uyarmaktı. Millî cemiyetler, işgaller karşısında alınacak tedbirleri belirlemek üzere birçok bölgesel kongre düzenledi. Millî cemiyetler Kuvâ-yı Millîye ile iş birliği yaptı, işgalleri protesto eden mitingler organize etti ve basın yayın yoluyla halka seslenmeye çalıştı.

Buna göre milli cemiyetler buldukları bölgelerde;

- I. halkı bilinçlendirme,
II. işgallere karşı silahlı mücadele yapma,
III. halkı mücadele yolunda örgütleme

faaliyetlerinde hangilerini yürütmüşlerdir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I, II ve III

9. Anadolu'da bağımsız olarak yaşamının mümkün olmadığına inanan bazı Müslümanlar çeşitli cemiyetler kurdular. Bunlar içinde kendi emellerini gerçekleştirmek isteyenlerin yanında, büyük bir devletin himayesi altına girilmesi gerektiğini savunanlar da vardı.

Aşağıdakilerden hangisi bu cemiyetlerden biri değildir?

- A) Wilson Prensipleri Cemiyeti
B) Sulh ve Selamet-i Osmaniye Cemiyeti
C) Kilikyalılar Cemiyeti
D) Teâli İslam Cemiyeti

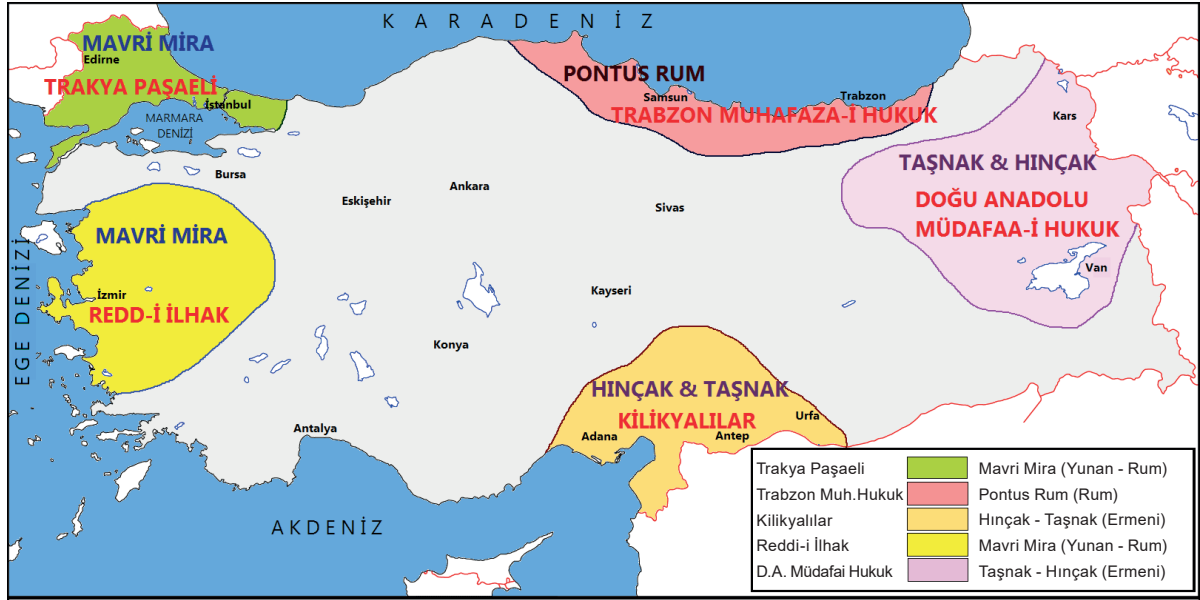
10. 15 Mayıs 1915 tarihinde İzmir'i işgal eden Yunanlılar iki gün gibi kısa bir sürede, asker ve sivil halktan iki binin üstünde insanı öldürdüler. Gelen tepkiler üzerine İzmir'de Yunan işgaliyle ilgili soruşturma yapmakla bir komisyon görevlendirildi. Komisyonun hazırladığı rapor Türklerin haklılığını ortaya koyan uluslararası ilk belge oldu.

Sözü edilen belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Amiral Bristol Raporu
B) Hrisantos Raporu
C) General Harbord Raporu
D) Milne Hattı Raporu

1

Harita değerlendirildiğinde cemiyetlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Adana ve çevresinde birden fazla zararlı cemiyet kurulmuştur.
- B) Mavri Mira Cemiyeti tek bir bölgede faaliyetlerini sürdürmüştür.
- C) Ülkenin birçok yerinde zararlı cemiyetler kurulmuştur.
- D) Millî cemiyetler bölgesel hareket etmiştir.

2 Aşağıda Halide Edip Adıvar'ın "Ateşten Gömlek" eserinden bir bölüm verilmiştir:

Hepsi çok basit, hepsi çok iyi çocuklardı. En kanlı olayı en tabii bir şeymiş gibi anlatıyor, en tahammülsüz felaketleri sabırlı ve genç omuzlarında taşıyorlardı. İsyanlarının felsefesi meşru ve açıktı. Memleketlerine hakları olmadığı hâlde savaş bahanesiyle birtakım yabancılar sokulmuştu. Harp malzemesini tedarik ne kadar müşkül ve uzun olursa mukavemet için ne yapılmak lazım gelirse ne pahasına olursa olsun gülerek yapıyorlardı. Ayşe, bunların ruhlarının iyi tarafını herkesten iyi anlamıştı. Onun için İzmir'in dağlarında büyüyen bağımsızlık ruhu İstiklâl askerlerini oldukları gibi fazilet ve hatalarıyla beraber seviyordu...

Rumeli köylüleri de millî kuvvetlere taraftar oldular. Onlar da cennet gibi yeşil tarlaları, bülbüllere yurt olan gül bahçelerini, beyaz sıvalı temiz ve mesut evleri düşmana bırakıp kaçmışlardı. O beyaz yurtların içinde öldürülen duvaklı gelinlere kadar sevgililerin kızıl hatıraları vardı. Onları Anadolu'ya doğru iten kanlı kasırganın garptan gelen eski siyah bulutlardan, yoğun dumanlardan doğduğunu biliyorlardı. Zavallı toprağında henüz düşman görmemiş olan Anadolu, nihayet uyandı ve nasıl uyandı...

Bu esere göre Kuvâ-yı Milliye ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Ortaya çıkmalarında İzmir'in işgali etkili olmuştur.
- B) İşgallere karşı haklı bir mücadelenin içindedirler.
- C) Millî bilincin ortaya çıkmasını sağlamışlardır.
- D) İstedikleri silah ve teçhizat imkânına sahiptirler.

3 15 Mayıs sabahı, Yunan askerleri kendilerini karşılamaya gelen Rum halkının sevinç gösterileri arasında İzmir'e ayak bastılar. Gazeteci Hasan Tahsin'in yaşananları hazmedemeyip ateş etmesi üzerine şehit edildi. Yunanlılar kışlayı, hükümet konağını, belediyeyi ve karakolları teslim alırken birçok sivil asker ve memuru ya tutukladılar ya da öldürdüler. Tutuklanmalara tepki gösterenler zorla gemilere bindirildi. Bu esnada "Yaşasın Venizelos" dediği için Albay Süleyman Fethi Bey şehit edildi. İzmir'de başlayan Yunan işgali Batı Anadolu'nun iç kesimlerine doğru devam etti.

Buna göre;

- I. Türk halkı işgale karşı kayıtsız kalmamıştır.
- II. İşgale önce resmi kurumlardan başlanmıştır.
- III. İzmirli işgal karşısında savunmasız kalmışlardır.
- IV. İşgalde sadece resmi devlet görevlileri tutuklanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) II ve III B) I, II ve III
C) II, III ve IV D) I, II, III ve IV

4 Aşağıda millî cemiyetlerden bazılarının kuruluş amaçları verilmiştir:

- ◆ Trakya - Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti: Doğu Trakya'nın Yunanlara verilmesine ve Mavri-Mira Cemiyeti'nin zararlı çalışmalarına engel olmak istedi.
- ◆ Redd-i İlhak Cemiyeti: İzmir'in işgal edilmesine karşı çıktı. Bu bölgenin Türklere ait olduğunu kanıtlamak için çalışmalar yaptı.
- ◆ Trabzon Muhafazaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti: Karadeniz kıyılarında hak iddia eden Pontusçu Rumlar ile Ermenilere karşı mücadele amacıyla kuruldu.
- ◆ Kilikyalılar Cemiyeti: Adana ve çevresini, Fransız ve Ermeni işgallerine karşı korumak amacıyla kuruldu.

Buna göre millî cemiyetler ile ilgili;

- I. Bölgesel amaçlı kuruluşlardır.
- II. Yıkıcı ve bölücü faaliyetlere karşı mücadele etmişlerdir.
- III. Düşmana karşı birlikte hareket etmişlerdir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

5 Anadolu'da işgallere karşı düzenlenen mitingler, kurulan cemiyetler Türk halkının esarete karşı direnme azminde olduğunu gösteriyordu. Ancak işgal edilen bölgelerde kendi başlarına faaliyet gösteren bu cemiyetler, ne savundukları bölgeyi ne de ülkeyi işgallerden kurtarmak için yeterli değildi. Zaten Mustafa Kemal de vatani düşüğü bu durumdan kurtarmayı amaçlayan bölgesel kurtuluş düşüncesinin başarılı olacağına inanmıyordu. Türk milletinin kurtuluşunu sağlamak için bölgesel çalışmalar yapan millî cemiyetleri Sivas Kongresi'nde alınan bir kararla Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında toplamayı başardı.

Mustafa Kemal'e göre millî cemiyetlerin en önemli eksiği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aralarında dayanışma gerçekleştirememeleri
B) Millî egemenlik fikrinden uzak olmaları
C) İstanbul Hükümeti ile birlikte hareket etmeleri
D) Saltanat yönetimine bağlı olmaları

6 İzmir'in işgal edileceği haberinin duyulması üzerine bazı vatanseverler 14 Mayıs gecesi gösteriler düzenlediler. İzmirli vatanseverler, İzmir ve çevresinin Yunanistan'a bırakılmasını engellemek için Redd-i İlhak Cemiyeti ve Millî Heyet adını verdikleri kuruluşlarda birleşti. Bahri Baba Parkı'nda yaptıkları bir mitingle halkı direnişe çağırdılar. 15 Mayıs 1919'da İngiliz, Amerikan ve Fransız savaş gemilerinin koruması altındaki Yunan ordusu İzmir'e çıktı ve şehri işgale başladı. Hukuk-u Beşer (İnsan Hakları) gazetesinin başyazarı Hasan Tahsin adıyla tanınan Osman Nevres Yunan askerlerine ateş açtı ve orada şehit edildi. İzmir'in işgali bu yönüyle ulusal bilincin uyanmasında etkili oldu.

Verilen metinde İzmir'in işgali ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Devlet yöneticilerinin tutumuna
B) İzmir halkının tepkisine
C) Halkı işgale karşı örgütleyen teşkilatlara
D) İşgalin ortaya çıkardığı olumlu sonuca

1. 20–22 Ekim 1919'da İstanbul Hükûmeti temsilcisi Salih Paşa ile Temsil Heyeti Başkanı Mustafa Kemal arasında Amasya Görüşmeleri yapıldı.

Görüşmelerde alınan kararlardan bazıları şunlardır:

- I. Vatanın bütünlüğü ve bağımsızlığı korunacak
- II. Azınlıklara sosyal dengeyi bozacak ayrıcalıklar veril-meyecek
- III. Mebusan Meclisi hemen toplanacak, mebus seçimi serbest ve müdahalesiz yapılacak
- IV. İtilaf Devletleri ve Osmanlı Devleti arasında yapılacak barış görüşmelerine Temsil Heyeti'nin uygun gördüğü kişiler katılacak

Bu kararlardan hangisi İstanbul Hükûmetinin Temsil Heyeti'nin varlığını kabul ettiğini gösterir?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Temsil Kurulu ile İstanbul Hükûmeti arasında imzalanan Amasya Görüşmeleri'nde "Kesin karar yasama orga-nınca verilmek koşuluyla, Türklerin oturduğu Anadolu toprakları şu ya da bu biçimde bırakılmamalı, manda yönetimi kabul edilmemelidir." kararı alınmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mebusan Meclisi'nin açılması kararlaştırılmıştır.
- B) Azınlıklara ayrıcalıkların verilmemesine vurgu yapılmıştır.
- C) Tam bağımsızlığın gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.
- D) Temsil Kurulu'nun varlığı İstanbul Hükûmeti tarafından kabul edilmiştir.

3. Sivas Kongresi'nde "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti; her türlü partililik akımlarından ve kişisel ihtiraslardan tamamen aklanmış ve uzaklaşmıştır. Müslüman vatandaşlarımızın hepsi cemiyetin doğal üyesidir." kararı alınmıştır.

Buna göre Sivas Kongresi'nde ulaşılmak istenen öncelikli hedef aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millî irade
- B) Ulusal birlik ve beraberlik
- C) Ulusal bağımsızlık
- D) Millî ordu

4. Mondros Ateşkes Antlaşması sonrası işgale uğrayan Anadolu'da kurtuluş çaresi olarak manda ve himaye isteyenlerin yanında bölgesel kurtuluş yollarını arayanlar da olmuştur.

Bu durumun Mustafa Kemal açısından;

- I. ulusal bağımsızlık,
- II. millî egemenlik,
- III. millî birlik ve beraberlik

fikirlerinden hangilerine ters düştüğü söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I ve III

5. Mustafa Kemal Samsun'a çıktığı günlerde ülkenin içinde bulunduğu durum ve şartlar karşısında kurtuluş için ortaya atılan görüşler; İngiliz himayesini istemek, Amerikan mandasını istemek ve bölgesel kurtuluş yolları ara-maktı.

Bu durum karşısında Mustafa Kemal manda ve himaye fikrine karşı olduğunu aşağıdakilerden hangisiyle dile getirmiştir?

- A) Mebusan Meclisi derhal toplanmalıdır.
- B) İstanbul Hükûmeti üzerine aldığı görev ve sorumluluğu yerine getirememektedir.
- C) Türk milletini temsil eden bir kurul oluşturulmalıdır.
- D) Ulus egemenliğine dayanan kayıtsız ve şartsız bağımsız yeni bir Türk devleti kurmak şarttır.

6. Mustafa Kemal Havza'da yayınladığı genelgede Türk halkına seslenerek, işgallere karşı protesto mitingleri düzenlemelerini ve İtilaf Devletlerinin liderlerine protesto telgrafları çekilmesini istemiştir.

Buna göre Mustafa Kemal;

- I. millî bilinci uyandırma,
- II. bağımsızlık mücadelesinde halkın desteğini alma,
- III. ulus iradesine dayalı bir devlet kurma

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalışmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) I, II ve III

7. Amasya Genelgesi'nin aşağıdaki maddelerinden hangisi "millî egemenlik" fikrinden söz etmiştir?

- A) Vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı tehlikededir.
B) İstanbul Hükûmeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirmemektedir.
C) Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
D) Sivas'ta bir kongre toplanacaktır.

8.

I.	Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesi	Yurdun bütünlüğü, ulusun bağımsızlığı tehlikededir.
II.	Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesi	İstanbul Hükûmeti üzerine aldığı sorumluluğun gereğini yerine getirememektedir.
III.	Kurtuluş Savaşı'nın yöntemi	Ulusun bağımsızlığını yine ulusun kesin kararı ve direnişi kurtaracaktır.
IV.	Kurtuluş Savaşı'nın amacı	Her olasılığa karşı bu iş, "ulusal bir sır" gibi tutulmalı ve delegeler gereken yerlere kimliklerini gizleyerek gelmelidir.

Tablodaki Amasya Genelgesi ile ilgili karar-özellik eşleştirilmesinin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) II B) I C) IV D) III

9. Mustafa Kemal'in 24 Nisan'da meclise sunduğu önergede: "BMM'nin üstünde hiçbir güç ve makam yoktur." maddesi kabul edilmiştir.

Bu madde ile;

- I. İstanbul Hükûmetinin yok sayılması,
II. halkın iradesinin üstün hâle getirilmesi,
III. demokratik devlet anlayışı doğrultusunda önemli bir adım atılması

durumlarından hangilerinin kabul edildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

10. Mustafa Kemal, Osmanlı Mebuslar Meclisi'ne seçilen ve İstanbul'a giden Millî Mücadele yanlısı milletvekilleri ile Ankara'da görüşmüş ve onlardan Meclis'te bir Müdafaa-i Hukuk Grubu kurmalarını istemiştir.

Mustafa Kemal bu isteği ile;

- I. Mecliste Millî Mücadele yanlılarının ortak hareket etmesini sağlama,
II. Ankara'da yeni bir meclis açma,
III. Mebusan Meclisi'ne başkan olma

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalışmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) I, II ve III

11. TBMM'nin yasama ve yürütme yetkilerini kendinde toplaması;

- I. hızlı kararlar alıp uygulama,
II. mecliste fikir ayrılıklarından kaynaklanan gruplaşmaları önleme,
III. meclisin üstünde herhangi bir gücü tanımama

amaçlarından hangilerine yönelik olduğunu göstermektedir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

12. "Misak-ı Millî, barış yapmak için en uygun şartlarımızı içeren bir programdır. Barışa erişmek için bir araya getireceğimiz esasları kapsar. Fakat memleket ve milleti kurtarmak için barış yapmak yeterli değildir. Milletin gerçek kurtuluşu için yapılacak çalışmalar, ondan sonra başlayacaktır. Barıştan sonraki çalışmalarda başarılı olabilme, milletin bağımsızlığının korunmuş olmasına bağlıdır."

Atatürk'ün bu sözlerinden çıkarılabilecek doğru yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milletin kurtuluşu barış yapmakla olur.
B) Başarının sırrı barıştan geçer.
C) Misak-ı Millî bağımsızlığın teminatıdır.
D) Misak-ı Millî Sevr Antlaşması'nın şartlarını belirlemiştir.

1. **Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde alınan** "siyasi, adli ve mali gelişmemizi engelleyen sınırlandırmalara karşıyız." **kararıyla aşağıdakilerden hangisine karşı çıkmıştır?**

- A) Ulusal egemenliğe
- B) Manda ve himayeye
- C) Kapitülasyonlara
- D) Azınlıklara tanınan ayrıcalıklara

2. 23 Nisan 1920'de açılan TBMM üyeleri arasında asker, aydın, çiftçi ve vali gibi toplumun farklı kesimleri bulunmaktaydı. Ancak bu milletvekilleri arasında görüş ayrılığının olmasından dolayı Mustafa Kemal mecliste parti kurulmasına izin vermemiştir.

Bu durum Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. önceliğini vatanın kurtuluşuna verdiği,
- II. millî birlik ve beraberliği sağlamaya çalıştığı,
- III. demokrasinin şartlarını yerine getirdiği

gelişmelerinden hangilerini göstermektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I, II ve III

3. İstanbul'un işgali, Anadolu'da büyük tepkiyle karşılandı.

Temsil Heyeti Başkanı Mustafa Kemal'in İstanbul'un işgaline karşı aldığı;

- I. İstanbul ile haberleşmenin kesilmesi,
- II. İstanbul'da tutuklanan Türk subaylara karşılık Anadolu'daki İtilaf subaylarının tutuklanması,
- III. Geyve – Ulukışla demir yolunun tahrip edilmesi

tedbirlerinden hangileri işgalin Anadolu'ya yayılmasını engellemeye yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I, II ve III

4. İstanbul, İtilaf Devletleri donanmasının tehditi altındaydı. Burada toplanacak bir meclis ülkenin kurtuluşu ve milletin bağımsızlığı için doğru ve sağlıklı kararlar almakta zorluk çekecektir. Bu nedenle Mustafa Kemal, meclisin İstanbul'da toplanmasına karşı çıkmıştır. Ancak İstanbul'da toplanan meclis aldığı Misak-ı Millî kararlarının ardından İstanbul'un resmen işgal edilmesiyle kapatılmıştır.

Bu durum Mustafa Kemal'in aşağıdaki hangi kişilik özelliğine sahip olduğunu göstermektedir?

- A) İleri görüşlülüğü
- B) Vatanseverliği
- C) Kararlılığı
- D) Çok yönlülüğü

5. I. TBMM'nin milletvekillerinin çoğunluğu Müdafaa-i Hukuk Grubu'na üyeydi. Fakat bu grup, siyasi bir parti niteliği taşı-mıyordu. Bunun yanında saltanatın devamını isteyenlerin olduğu yine eski ittihatçılardan oluşan ve Rusya'daki komünist rejime özenen gruplar da vardı.

TBMM'deki bu farklı görüşteki milletvekillerini bir arada tutan ve aynı doğrultuda kararlar almalarını sağlayan ortak payda aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ümmetçi anlayış
- B) Bağımsızlığa kavuşma
- C) Egemenlik anlayışı
- D) Meclisin demokratik yapısı

6. **Misak-ı Milli'de yer alan;**

- I. Çoğunluğu Türklerin oluşturduğu topraklar parçalanamaz.
- II. Boğazlar her türlü tehlikeden arındırılması durumunda dünya ticaretine açık tutulabilir.
- III. Azınlıklar, komşu ülkelerdeki Müslümanlar için öngörülen ölçüde haklara sahip olacaklardır.

kararlarından hangileri devletlerin eşitliği prensibini esas aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

7. Mustafa Kemal, Temsil Heyeti adına yayınladığı emirle, Ankara'da olağanüstü yetkilere sahip bir Meclis'in toplanacağını bildirdi. Bu Meclis'in açılabilmesi için yurt genelinde seçimler yapıldı ayrıca dağıtılan Mebusan Meclisi'nin üyelerinden Ankara'ya gelebilenlerin de bu Meclis'e katılmaları sağlandı. 23 Nisan 1920'de Ankara'da açılan Büyük Millet Meclisi'nin açılış konuşmasını en yaşlı milletvekili olan Sinop milletvekili Şerif Bey yaptı. Tarihte Birinci TBMM olarak bilinen Meclis "güçler birliği ilkesini" benimseyerek çalışmalarını sürdürdü.

Verilen bilgide geçen "güçler birliği ilkesi" aşağıdaki seçeneklerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Meclis'te bütün bölgelerden temsilciler yer almıştır.
B) Meclis güçlerini birleştiren İtilaf Devletleri ile mücadele etmiştir.
C) Yasama ve yürütme yetkilerinin tümü mecliste toplanmıştır.
D) Meclis gücünü İstanbul Hükûmetinden almıştır.

8. Tarih öğretmeni, 22 Haziran 1919'da yayınlanan Amasya Genelgesi'nin bir ihtilal beyannamesi olduğunu belirttiikten sonra öğrencilerinden genelgenin maddelerinden hangilerinin bu özelliği taşıdığını söylemelerini istemiştir.

Öğrencilerden;

Yunus: Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.

Elif: Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

Can: Anadolu'nun her bakımdan en güvenli yeri olan Sivas'ta millî bir kongre toplanacaktır.

Pelin: Osmanlı Hükûmeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir.

gibi cevaplar vermişlerdir.

Buna göre öğrencilerden hangisinin verdiği cevap doğrudur?

- A) Elif
B) Pelin
C) Can
D) Yunus

9. Mustafa Kemal, Samsun'a çıktıktan sonra 22 Mayıs 1919'da İstanbul Hükûmetine gönderdiği raporda "Millet birlik olup egemenlik esasını, Türk duygusunu hedef seçmiştir." ifadesine yer vermiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in;

- I. ulusal birlik,
II. millî egemenlik,
III. milliyetçilik

ilkelerinden hangilerini savunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I, II ve III
D) I ve II

10. Anadolu'da Millî Mücadele'nin başlaması, aynı zamanda ulusal basın da oluşmasına neden olmuştur. Mustafa Kemal, mücadelenin her safhasında basından yararlanmaya çalışmış ve gazeteler çıkarmaya teşvik etmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal basın yoluyla;

- I. halkı bilgilendirme,
II. millî bilinci uyandırma,
III. Anadolu hareketi hakkında çıkabilecek asılsız iddiaları önleme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalışmıştır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

11. TBMM'ye karşı çıkan isyanların;

- I. azınlıkların bağımsız devlet kurmak istemesi,
II. bazı Kuvâ-yı Milliye birliklerinin düzenli orduya katılmak istememesi,
III. şeyhülislamın fetvasının uçakla Anadolu'nun her yerine dağıtılması

nedenlerinden hangilerinde İtilaf Devletlerinin rolünün olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

12. I. TBMM Dönemi'nde çıkarılan Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun bazı maddeleri verilmiştir:

- ◆ Ülkeyi yabancı devlet güçlerinden kurtarmak ve saldırıları önlemek amacıyla yönelik kurulan Millet Meclisi'ne karşı düşünce ve uygulamaları ile veya yazdıkları yazılarla muhalefet ve bozgunculuk edenler vatan haini sayılırlar.
- ◆ Olağanüstü ve aceleyi gerektiren durumlarda zanlının yakalandığı yerdeki ceza mahkemesi de yargılamaya yapmaya ve karar vermeye yetkilidir.
- ◆ İsyanlara katılmayanlar hakkında kasten suçlamalarda bulunanlar, iddia ettikleri suçun cezası ile cezalandırılırlar.

Buna göre Hıyanet - i Vataniye Kanunu'yla TBMM;

- I. otoritesini sağlama,
- II. hızlı hareket etme
- III. haksız suçlamaların önüne geçme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalışmıştır?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) I ve III	D) I, II ve III

13. 22 Haziran 1919'da yayımlanan Amasya Genelgesi'nin bazı maddeleri aşağıda verilmiştir:

- ◆ Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
- ◆ İstanbul Hükûmeti, üzerine aldığı sorumluluğun gereğini yerine getirememektedir. Bu durum ulusumuzu yok saymaktadır.
- ◆ Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

Buna göre Amasya Genelgesi Millî Mücadele'nin;

- I. gerekçe,
- II. yöntem,
- III. amaç

ilkelerinden hangilerini dile getirmiştir?

A) I ve II	B) Yalnız II
C) Yalnız III	D) I, II ve III

14. "İstanbul Hükûmeti üzerine aldığı görevi yerine getirememektedir. Milletin İstiklâlini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." gibi maddeleri içeren Amasya Genelgesi'nin Mustafa Kemal ve silah arkadaşlarının imzalarıyla yayımlanmasının ardından İstanbul Hükûmeti Mustafa Kemal'in derhâl İstanbul'a dönmesini istemiştir.

Buna göre İstanbul Hükûmetinin bu tutumunun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Genelge kararlarının Osmanlı yönetim anlayışına ters düşmesi
- B) Mustafa Kemal'e daha önemli bir görev verilecek olması
- C) İstanbul'da Mustafa Kemal'e ihtiyaç duyulması
- D) Mustafa Kemal'in can güvenliğinden endişe edilmesi

15.

- ◆ Egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu ve meclisin üstünde bir gücün olmadığı belirtilmiştir.
- ◆ Meclisin başkanı aynı zamanda hükûmetin de başkanıdır.
- ◆ Padişah ve halifenin durumu meclisin alacağı kararlar belli olacaktır.

I.TBMM'nin aldığı bu kararlara bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Meclis hükûmeti sistemi benimsenmiştir.
- B) Saltanat ve hilafetin geleceği ile ilgili net bir karar belirtilmemiştir.
- C) Meclisin en yetkili karar organı olduğu vurgulanmıştır.
- D) Meclisin aldığı kararlar padişahın onayından geçmektedir.

1. TBMM'ye karşı çıkan ayaklanmalarda "Din elden gidiyor." propagandası halk tabanında etkili olmuş ve isyanların yayılmasını sağlamıştır. TBMM ise bu duruma karşı aldığı tedbirlerle isyanların bastırılmasında etkili olmuştur.

Bu isyanların bastırılmasına yönelik TBMM'nin;

- I. Ankara müftüsü Rıfat Börekçi aracılığıyla karşı fetva yayınlanması,
- II. Millî Mücadele'nin haklılığı ile ilgili camilerde hutbe okutturması
- III. İstiklal Mahkemelerini kurması

faaliyetlerinden hangileri yürüttüğü söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

2. Demirci Mehmet Efe ve Çerkez Ethem Batı Anadolu'da Yunanlıların ilerlemesini kısmen de olsa engellemiş, TBMM'nin kurulmasında katkıları olmuş ve ayaklanmaların bastırılmasında etkili olmalarına rağmen daha sonradan TBMM'ye karşı ayaklanmışlardır.

Bu durumun nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması
B) Mustafa Kemal ile liderlik mücadelesine girişmeleri
C) Düzenli orduya katılmak istememeleri
D) TBMM'ye yönelik yayınlanan şeyhülislamın fetvasına inanmaları

3. Büyük Millet Meclisi, isyanlar çıktıktan sonra İstanbul Hükûmeti ile tüm yazışma ve haberleşmeyi kesti. Diğer yandan Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nu çıkardı. Meclisin otoritesini tanımayanları yargılamak için de üyeleri milletvekillerinden oluşan İstiklâl Mahkemelerini kurdu.

Buna göre Büyük Millet Meclisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Meclis hükûmet sistemiyle hareket etmiştir.
B) Güçler birliği anlayışını benimsemiştir.
C) Otoritesini güçlendirmeye çalışmıştır.
D) İstanbul yönetimini etkisizleştirmeye çalışmıştır.

4. Hıyanet-i Vataniye Kanunu'na göre; ülkeyi yabancı devlet güçlerinden kurtarmak ve saldırıları önlemek amacıyla yönelik kurulan TBMM'ye karşı düşünce, uygulama ve yazdıkları yazılarla muhalefet ve bozgunculuk edenler vatan haini sayılmışlardır.

Bu yasaya göre TBMM;

- I. millî birlik ve beraberliği sağlama,
- II. bölücü faaliyetleri engelleme,
- III. aldığı kararları halka duyurma,
- IV. otoritesini güçlendirme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalışılmıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) III ve IV D) I, II ve IV

5. TBMM'ye yönelik çıkarılan ayaklanmaların ardından yaşanan;

- I. meclise duyulan güvenin artması,
- II. Anadolu halkının Meclis'in çatısı altında daha büyük bir umut ve inançla toplanmaya devam etmesi,
- III. meclisin gücü ve otoritesinin artması

gelişmelerinden hangileri ayaklanmaların sonuçsuz kaldığını göstermektedir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

6. TBMM'ye karşı ayaklanmaların çıkmasında etkili olan;

- I. Damat Ferit Hükûmetinin Mustafa Kemal ve arkadaşlarını vatan haini ilan etmesi,
- II. İstanbul'daki Şeyhülislam'ın Millî Mücadele aleyhine fetva yayınlaması,
- III. Bazı Kuvâ-yı Milliye birliklerinin düzenli orduya katılmak istememesi,
- IV. İtilaf Devletlerinin Millî Mücadele aleyhine uçaklarla bildiriler dağıtması

nedenlerinden hangilerinin TBMM'yi Millî Mücadele'de yalnız bırakmaya yönelik olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve III
C) III ve IV D) I, II ve IV

7. TBMM'ye karşı çıkan Anzavur İsyanı, ilk olarak Ekim 1919'da Balıkesir, Susurluk ve Gönen civarında başladı. Bu isyan aynı yılın kasım ayında bastırıldı. İkinci defa daha kalabalık olarak harekete geçen Ahmet Anzavur, "Göğsümde iman, başımda Kur'an ve elimde fermandır" sloganı ile isyan çıkardı.

Bu durum;

- I. halkın dini duygularının istismar edildiği,
II. ülkenin farklı yerlerinde ayaklanmaların çıktığı,
III. isyan hareketlerinin başarıya ulaştığı

gelişmelerinden hangilerini kanıtlar niteliktedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) I, II ve III
8. Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldıktan sonra Meclis'in çalışmalarını engellemek isteyen bazı çevreler Meclis'e karşı isyan çıkarmışlardır. Bu isyanları önlemek ve isyanlarda rol alanları cezalandırmak için İstiklâl Mahkemeleri kurulmuş ve bu mahkemelerin üyeleri Meclis delegeleri arasından seçilmiştir.

Buna göre Büyük Millet Meclisi'nin aşağıdaki yetkilerden hangisini kullandığı söylenebilir?

- A) Yasama B) Yargı
C) Yürütme D) Yönetme
9. "Bölgedeki karışıklıkların sebebi Rumlardır. Eğer Rumlar siyasi emellerinden vazgeçerlerse bölgede huzur ve asayiş kendiliğinden sağlanır. Türklüğün yabancı mandası ve kontrolüne tahammülü yoktur. İzmir'in Yunanlılar tarafından işgali haksızdır."

Mustafa Kemal'in Samsun'da 9. Ordu Müfettişliği görevi sırasında yaptığı bu durum değerlendirmesi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal'in işgallere karşı tepkisini dile getirdiği
B) Bölgedeki düzenin bozulmasından azınlıkların sorumlu olduğu
C) Bölgede bazı kesimlerin manda ve himaye fikrini savunduğu
D) Türk halkının bağımsızlık yanlısı olduğu

10. Amasya Genelgesi'nde "Milletin durumunu ve davranışını göz önünde bulundurarak haklarını dünyaya duyurmak için her türlü etki ve denetimden uzak bir kurulun varlığı gereklidir." ifadesine yer verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu amaç doğrultusunda oluşturulduğu söylenebilir?

- A) Kuvâ-yı Milliye
B) Temsil Heyeti
C) Tekâlif-i Milliye Komisyonu
D) İstiklal Mahkemeleri

11. Misak-ı Milli'nin aşağıdaki hangi kararı tam bağımsızlık ilkesiyle çelişmektedir?

- A) Ticaret gemilerinin Çanakkale ve İstanbul Boğazlarından geçişi, ilgili devletlerin oy birliği ile verecekleri karara bağlıdır.
B) Batı Trakya'nın durumu, orada yaşayan halkın serbestçe verecekleri oylarla belirlenmelidir.
C) İstanbul şehri ve Marmara'nın güvenliği sağlanmalıdır.
D) Millî ve ekonomik gelişmemizi engelleyen her türlü siyasi, asli ve mali sınırlamalar kaldırılmalıdır.

12. Sivas Kongresi, Erzurum Kongresi kararlarını kabul etti. Yalnız Erzurum Kongresi'nde yer alan "Doğu illeri" ibaresi "Tüm yurt" olarak düzeltilti. Tüm direniş cemiyetleri "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştirildi. Cemiyet her türlü siyasi akımlardan ve kişisel hırslardan tamamen aklanmış ve Müslüman vatandaşların hepsi cemiyetin doğal üyesi kabul edilmiştir.

Buna göre Sivas Kongresi'nin öncelikli amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millî egemenliği gerçekleştirme
B) Manda ve himayeyi reddetme
C) Erzurum Kongresi'nin kararlarını yeniden düzenleme
D) Ulusal birlik ve beraberliği sağlama

1 Havza Genelgesi'nin yayımlanması, halk arasında büyük heyecan yarattı. Genelge'nin yayımlanmasıyla birlikte şu gelişmeler yaşandı:

- ◆ İtilaf Devletleri temsilciliklerine gönderilen telgraflarla ülkenin işgali protesto edildi.
- ◆ Birçok ilde düzenlenen mitinglere binlerce insan katıldı. Özellikle İstanbul'daki mitinglerin coşkusu İtilaf Devletlerini kızdırdı.
- ◆ İngilizler tutuklu bulunan altmış yedi Türk devlet adamını Malta'ya sürgün etti.
- ◆ İtilaf Devletleri Mustafa Kemal'in İstanbul'a geri çağrılmasını istediler.
- ◆ İstanbul Hükûmeti, Mustafa Kemal'i geri çağırdı ancak o bu isteğe uymadı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Halkın işgallere karşı tepkisi yurt geneline yayılmıştır.
- B) Mustafa Kemal bağımsızlık mücadelesinde kararlılıkla yürümektedir.
- C) Millî bilinç uyandırılmıştır.
- D) Kurtuluş Savaşı'nın amaç ve yöntemi ortaya konulmuştur.

3 Mustafa Kemal Amasya Genelgesi'ni yayımladıktan sonra 3 Temmuz 1919'da kongreye katılmak üzere Erzurum'a geldi. Erzurum'da bulunduğu sırada İstanbul Hükûmetinin geri dönmesi yönündeki ısrarlı çağrılarına verdiği cevaplarında, Anadolu'dan ayrılmayacağını ve görevine devam edeceğini belirtti. Hükûmet tarafından görevinden alınınca da Erzurum'dan padişaha gönderdiği telgraf ile yalnızca ordu müfettişliğinden değil, çok sevdiği askerlik mesleğinden de ayrıldığını bildirdi. Mustafa Kemal 8 Temmuz tarihli istifa kararını verirken yalnızca milletin şefkat ve yiğitliğine güvenmiştir. O her zaman olduğu gibi bundan sonra da önüne çıkan güçlükler karşısında yılmamış ve ümitsizliğe düşmemiştir. Kararlı ve mücadeleci kişiliğine dayanarak başladığı görevine kendi deyimiyle "Milletinin bağrında sade bir fert olarak" devam edeceğini söylemiştir. Mustafa Kemal'in askerlikten istifası yakın arkadaşlarının ve Türk milletin gözündeki değerini azaltmamıştır. Erzurum'da bulunan 15. Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir Paşa "Kolordum ve ben bundan önce olduğu gibi emrinizdeyim paşam" diyerek ona en büyük desteği veren silah arkadaşlarından biri olmuştur.

Bu metinde geçen altı çizili ifade ile Mustafa Kemal aşağıdaki düşüncelerinden hangisini dile getirmiştir?

- A) Önüne çıkan güçlükler karşısında ümitsizliğe düşmediğini
- B) Milletnin çıkarlarını kendi çıkarlarından üstün gördüğünü
- C) Padişaha karşı iyimser tutumunu koruduğunu
- D) Yakın silah arkadaşları arasında etkinliğini arttırmaya çalıştığını

2

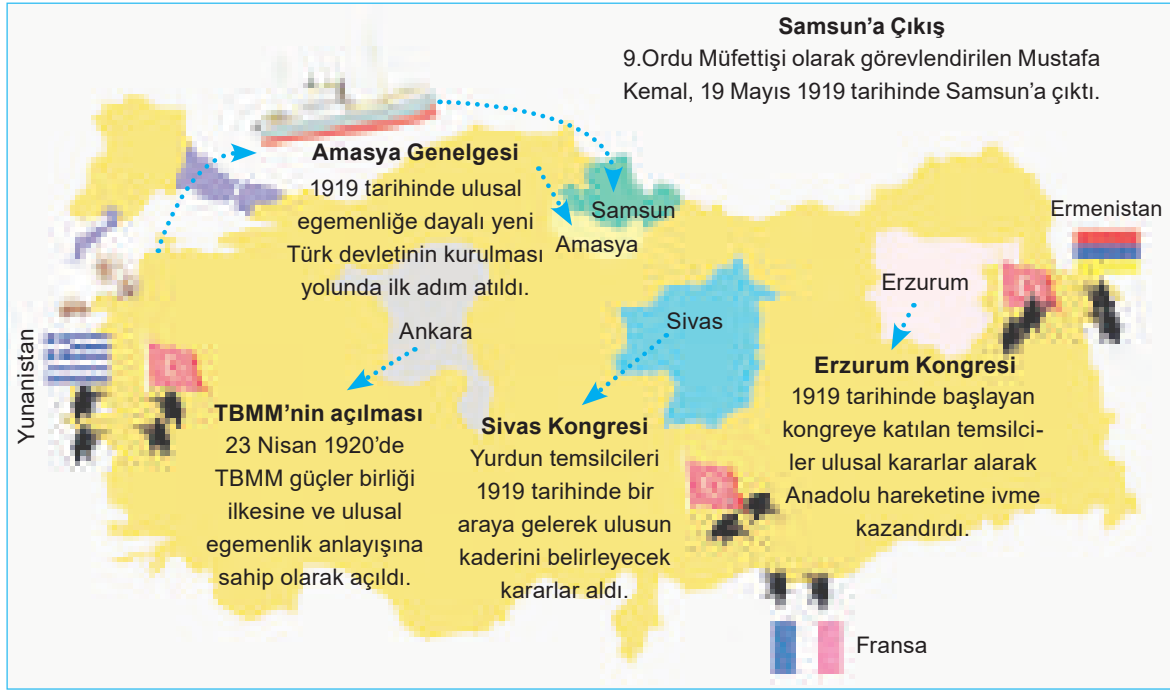
- ◆ Vatanın bütünlüğü milletin bağımsızlığı tehlikededir.
- ◆ Osmanlı Hükûmeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir. Bu durum milletimizi yok olmuş gibi göstermektedir.
- ◆ Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
- ◆ Milletin içinde bulunduğu durumu dünyaya duyurmak için her türlü baskıdan uzak, millî bir kurul oluşturulmalıdır.
- ◆ Anadolu'nun her bakımdan en güvenli yeri olan Sivas'ta millî bir kongre toplanacaktır.
- ◆ Doğu vilayetlerinin adına 10 Temmuz' da toplanması kararlaştırılan kongreye katılacak delegeler Sivas' ta yapılacak kongreye de katılacaktır.

Buna göre Amasya Genelgesi'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisine ulaşamaz?

- A) Kurtuluş Savaşı'nın amacı, gerekçesi ve yöntemi belirlenmiştir.
- B) İhtilâl niteliğinde bir belgedir.
- C) Bağımsızlık yolunda Türk milletine bir çağrıdır.
- D) Manda ve himaye fikrine ilk kez karşı çıkmıştır.

4

Buna göre Millî Mücadele'nin hazırlık safhası ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türk milletinin geleceğini belirleyen kararların alındığı faaliyetler yürütülmüştür.
- B) Bağımsızlık mücadelesinin temel fikri ortaya çıkmıştır.
- C) Ankara millî iradenin kurumsallaştığı bir merkez hâline gelmiştir.
- D) Mustafa Kemal 9. Ordu Müfettişliği'ne bağımsızlık mücadelesini yürütmek için getirilmiştir.

5

Sivas Kongresi'nde en sert tartışmalar manda ve himaye konusunda yaşandı. Mustafa Kemal, manda konusuyla ilgili görüşlerini açıklarken tepkisini "İstanbul'dan gelen arkadaşlar manda konusunda hâlâ nasıl ısrar edebiliyor ve mandanın bağımsızlığı bozan bir unsur olmadığına inanıp bizleri de inandırmaya çalışıyorlar." diyerek dile getirir. Ardından da şunları söyler: "İstanbul'dakiler ve buradakiler (mandacılar) umutsuz ve hasta insanlardır. Bunun başka bir açıklaması yoktur. Bir milletin İstiklâl hakkını aramasından ve bu yolda gerekiyorsa son damla kanını akıtmasından daha doğal ne olabilir? Şerefsiz ve istikbalsiz, esir bir milletin çocukları olarak yaşamak yerine, efendice ve kahramanca ölmek elbette bize yakışan seçimdir. Bunu anlamamak ne garip mantıktır."

Parçada geçen "umutsuz ve hasta insanlardır." sözüyle Mustafa Kemal hangisini kastetmiştir?

- A) Ülkeyi bağımsızlığa kavuşturmanın imkânsız olduğuna inananları
- B) Kongrede kendisini başkan seçmek istemeyenleri
- C) Saltanata bağlı olanları
- D) İstanbul Hükümeti ile arasını açanları

6

İstanbul'un işgali ve Mebusan Meclisi'nin dağıtılması üzerine Mustafa Kemal millet iradesinin temsil edileceği bir kurulun kalmadığını görerek harekete geçti. Gerekli hazırlıklar yapılarak ülke genelindeki seçimler sonucunda 23 Nisan 1920 tarihinde Ankara'da Büyük Millet Meclisi açıldı. Meclis'e, ilk günkü toplantısında en yaşlı üye olan Sinop Milletvekili Şerif Bey başkanlık etti. Şerif Bey konuşmasında, işgallere boyun eğmenin yabancıların esareti altına girmeyi kabul etmek anlamına geleceğini belirtti. Birinci meclis, ulusal bağımsızlıktan ödün vermeden, tutsaklığın her türüne karşı çıkan Müdafaa-i Hukuk anlayışının somut bir ifadesiydi. Dünya siyasi tarihinde örneği olmayan gerçekten demokratik, savaşçı bir yönetim organı, benzersiz bir temsili kurumdu.

Bu parçada "Müdafaa-i Hukuk anlayışı" sözüyle aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Millî iradenin gerçekleştirilmesi
- B) Özgürlük için her türlü engelle karşı mücadele edilmesi
- C) Meclis'te muhalefete karşı mücadele edilmesi
- D) Meclis çalışmalarının düzenlenmesi

7 Büyük Millet Meclisi isyanları bastırabilmek için;

- ◆ Ankara Müftüsü Rıfat Börekçi olmak üzere yaklaşık 150 kadar müftüye şeyhülislamın fetvasına karşı fetva yayınlattı.
- ◆ Hâkimiyet-i Milliye gazetesi ve Anadolu Ajansıyla TBMM'nin temel amacı anlatıldı.
- ◆ Hıyanet-i Vataniye Kanunu çıkarılıp İstiklâl Mahkemeleriyle de bu yasaya işlerlik kazandırıldı.

gibi tedbirler almıştır.

Buna göre TBMM'nin;

- halkın doğru bilgilendirilmesini sağlamak,
- yapılan dini propagandanın önüne geçmek,
- meclisin gücünü ve otoritesini artırmak

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

8 Meclisin açıldığı ilk günlerdi. Ne hazine ne ordu ne yiyecek ne de yatacak otel vardı. Bazı milletvekilleri ümitsizliğe kapılarak memleketlerine dönmeye karar verince Mustafa Kemal kürsüden aşağıdaki konuşmayı yaptı.

“Bazı arkadaşlar yoksulluğumuzu bahane ederek memleketlerine dönmek istiyorlarmış, kimseyi zorla Büyük Millet Meclisi'ne davet etmedim. Ben kutsal davaya inanmış bir insan olarak hiçbir yere gitmemeye karar verdim. Hepiniz gidebilirsiniz. Asker Mustafa Kemal olarak ben, mavzerimi ele alırsam, fişekleri göğsüme dizerim. Bir elime de bayrağı alırsam, Elmadağ'a çıkarırım. Orada tek kurşunum kalana kadar vatani savunurum. Kurşunlarım bitince değersiz vücudumu bayrağa sarar temiz kanımı kutsal bayrağıma içire içire tek başıma can veririm. Ben buna ant içtim.

Mustafa Kemal'in bu sözleri aşağıdaki hangi kişilik özelliğini yansıtmaktadır?

- A) Çok cepheliğini
B) İleri görüşlülüğünü
C) Kararlı ve mücadeleci oluşunu
D) Askeri dehasını

9

- ◆ Hükûmet kurmak gereklidir.
- ◆ Geçici olarak bir hükûmet başkanı tanımak doğru değildir.
- ◆ Meclis, yasama ve yürütme yetkilerini kendinde toplar.
- ◆ Mecliste toplanmış olan millî iradeyi vatanın kaderine tayin kılmak temel ilkedir. Büyük Millet Meclisi'nin üstünde bir kuvvet yoktur.

Mustafa Kemal'in 24 Nisan günü meclise sunduğu bu önergeye göre meclisin aşağıdaki hangi özelliğine ulaşamaz?

- A) Güçler birliği ilkesini benimsemiştir.
B) İhtilalci bir meclistir.
C) Başkanı aynı zamanda hükûmet başkanıdır.
D) Aldığı kararlarla bağımsız olup kalıcı bir meclistir.

10

Misak-ı Millî kararlarının Mebusan Meclisi'nde kabul edilmesi İtilaf Devletlerini rahatsız etti. Başta İngilizler olmak üzere İtilaf Devletleri, Misak-ı Millî kararlarının geri alınması için Ali Rıza Paşa Hükûmetine baskı yaptılar. Bunun üzerine Ali Rıza Paşa 3 Mart 1920'de istifa etti. Bununla yetinmeyen İtilaf Devletleri 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgal ettiler. Ulusal egemenliği zorla ortadan kaldırmak için Mebusan Meclisi'ni basıp milletvekilleri ve aydınları tutukladılar. İtilaf Devletleri “İşgal geçicidir, amacımız saltanat makamını güçlendirmektir. Ancak Anadolu'da isyanlar devam ederse İstanbul Türklerden alınacaktır.” ifadelerini kullanarak bir bildiri yayınladı. Bu bildiri ile İstanbul'un işgalinin Türk milleti üzerinde yaratacağı tepkiyi azaltmayı diğer yandan Türk milletine gözdağı vermeyi hedeflemişlerdir. Buna rağmen Türk milleti baskılara boyun eğmedi ve bağımsızlık yolundaki azim ve kararlılığını ortaya koydu.

Buna göre;

- Misak-ı Millî kararları İtilaf Devletlerinin çıkarlarına ters düşmüştür.
- Türk milleti Millî Mücadele'deki kararlılığından vazgeçmemiştir.
- İtilaf Devletleri İstanbul'un resmen işgalini haklı göstermeye çalışmışlardır.
- İstanbul'un resmen işgali halk arasında kargaşaya neden olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I, II ve III B) Yalnız IV
C) II ve III D) I, II, III ve IV

- 1
- ◆ Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandığı sırada işgal edilmiş olan bölgelerin tümü, ayrılmaz bir bütündür.
 - ◆ İstanbul ve Marmara'nın güvenliği sağlanmalıdır. Boğazların dünya ticaretine açılmasına Osmanlı Devleti ile ilgili devletler karar verecekler.
 - ◆ İşgal altındaki Arap halkları özgürce verecekleri oylarla kendi geleceklerine kendileri karar vermelidir.
 - ◆ Tam bağımsızlığın sağlanabilmesi için millî ekonomik gelişmemizi engelleyen her türlü siyasi, adli ve mali sınırlamalar kaldırılmalıdır.
 - ◆ Kendi istekleriyle ana vatana katılmış olan Kars, Ardahan ve Batum için gerekirse tekrar halk oylaması yapılabilir.
 - ◆ Azınlıkların hakları, yabancı devletlerdeki Müslümanların da aynı haklardan yararlanmaları şartı ile tanınacak ve sağlanacaktır.
 - ◆ Batı Trakya'nın durumu, orada yaşayan halkın serbestçe verecekleri oylarla belirlenmelidir.

Buna göre Misak-ı Millî kararları ile ilgili;

- I. Türk yurdunun sınırları çizilmiştir.
- II. Halkın kararlarına saygı duyulmuştur.
- III. Ulusal egemenliğin önemi vurgulanmıştır.
- IV. Uluslararası eşitlik ilkesine vurgu yapılmıştır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I, II ve III B) II ve IV
C) I ve II D) I, II, III ve IV

- 2
- İstanbul'un işgal edilerek Mebusan Meclisi'nin dağıtılması üzerine ulusal egemenliği hâkim kılmak, vatanın bütünlüğünü koruyarak tam bağımsızlığı sağlamak için harekete geçen Mustafa Kemal ilk iş olarak kolordu komutanlarına telgraf çekti.

Gönderilen telgrafta yer alan;

- I. Temsil Heyeti'nin Anadolu'daki tek yetkili makam olduğu,
- II. Dağıtılan Mebusan Meclisi'ndeki milletvekillerinin açılacak yeni meclise katılabileceği,
- III. Ankara'da olağanüstü yetkilere sahip bir Meclis'in toplanacağı,
- IV. ülkede seçimlerin yenilenmesi gerektiği

ifadelerinden hangileri Mustafa Kemal'in birlik ve beraberliği sağlamaya çalıştığını göstermektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II, III ve IV

- 3
- Büyük Millet Meclisi iç ayaklanmaları bastırmak ve otoritesini sağlamak amacıyla Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nu çıkardı. Bu kanuna göre söz, yazı ve hareketleriyle Büyük Millet Meclisi'ne saldırıda bulunanlar vatan haini sayılarak en ağır şekilde cezalandırılacaktı. Meclis, Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun etkili şekilde uygulanması için mahkemeler de kurdu. İstiklâl Mahkemeleri adı verilen ve üyeleri milletvekilleri arasından seçilen bu mahkemeler düşmanla iş birliği yapanları, asker kaçaklarını, ayaklanmaları ve Millî Mücadele'ye zarar veren diğer suçluları yargılayıp cezalandırılacaktı. Seyyar mahkemeler olarak çalışan İstiklâl Mahkemeleri bir bölgedeki ayaklanmanın bastırılmasının ardından o bölgeye gidiyor ve suçluları yargılayıp cezalandırılmasını sağlıyordu.

Buna göre yargılardan hangilerine ulaşamaz?

- A) Hıyanet-i Vataniye Kanunu sadece ayaklanmacılar için çıkarılan bir kanun değildir.
- B) İstiklâl Mahkemeleri kuruldukları bölgelerde kalıcı değillerdir.
- C) Hıyanet-i Vataniye Kanunu meclisin yargı yetkisini kullandığını göstermektedir.
- D) Meclis güçler birliği ilkesiyle hareket etmiştir.

- 4
- Büyük Millet Meclisi'ni en çok meşgul eden sorunlardan biri de yurdun çeşitli yerlerinde çıkan ayaklanmalardır. Ayaklanmalar Kuvâ-yı Milliye ve Millî Mücadele'ye karşı başlamış ve Meclis açıldıktan sonra da Meclis'e karşı devam etmiştir. 1919'da başlayan ve 1921'in sonlarına doğru bastırılabilen ayaklanmaların kışkırtıcıları Osmanlı Hükûmeti ve İtilaf Devletleriydi. Damat Ferit Paşa, Şeyhülislam Dürrizade Abdullah Efendi'den bir fetva aldı. 11 Nisan 1920'de yayımlanan ve İngiliz uçaklarıyla Anadolu'nun her yerine dağıtılan fetvada "Halife hazretlerinin emrinde bulunan İslam şehirlerinde halkı doğru yoldan çıkarın, hilafet merkezi ile memleketin ilgisini kesenlerin, halifeliğin yetkilerine karşı koyanların asi olduğunu; dağılmaları için bunların katledilmeleri şeriat hükümlerine göre farzdır." demekteydi. Halkın halife etrafında toplanarak İstanbul Hükûmetinin asi olarak kabul ettiği kişilerle savaşmaları isteniyordu.

İstanbul Hükûmetinin bu faaliyetlerinin;

- I. isyanların daha geniş alanlara yayılması,
- II. ülke içerisinde asayişin bozulması,
- III. Büyük Millet Meclisinin dinsizlikle suçlanması

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) II ve III D) I, II ve III

5

Büyük Millet Meclisine Karşı Çıkan Ayaklanmalar

Osmanlı Hükûmeti Tarafından Çıkan Ayaklanmalar	Osmanlı Hükûmeti ve İtilaf Devletleri İş Birliğiyle Çıkarılan Ayaklanmalar	Kuva-yı Milliye Liderlerinin Çıkardığı Ayaklanmalar	Azınlıklar Tarafından Çıkarılan Ayaklanmalar
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ahmet Anzavur Ayaklanması ◆ Kuva-yı İnzibatiye (Hilafet Ordusu) Ayaklanması 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Bolu, Düzce, Hendek, Adapazarı Ayaklanmaları ◆ Çopur Musa Ayaklanması ◆ Delibaş Mehmet Ayaklanması ◆ Millî Aşireti Ayaklanması 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Çerkez Ethem Ayaklanması ◆ Demirci Mehmet Efe Ayaklanması 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Pontus (Rum) Ayaklanması ◆ Ermeni Ayaklanması

Tabloya göre Büyük Millet Meclisi'ne karşı çıkarılan ayaklanmalarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ayaklanmalara toplumun farklı kesimlerinden insanlar katılmıştır.
 B) Toprak bütünlüğünü bozmaya yönelik isyan hareketleri bulunmaktadır.
 C) Farklı nedenlerle çıkan ayaklanmalar kardeş kanı dökülmesine yol açmıştır.
 D) İsyanlar daha çok düzenli ordu tarafından bastırılmıştır.

6 TBMM'nin ayaklanmalara karşı aldığı tedbirlerden biri de 23 Nisan 1920'de çıkardığı Hıyanet-i Vataniye Kanunu'dur. Bu kanuna göre söz, yazı ve hareketleriyle Büyük Millet Meclisi'ne saldırıda bulunanlar vatan haini sayılarak en ağır şekilde cezalandırılacaktı. Meclis Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun etkili şekilde işlemesi için İstiklâl Mahkemeleri adı verilen ve üyeleri milletvekilleri arasından seçilen mahkemeler kurdu. Bu mahkemeler düşmanla iş birliği yapanları, asker kaçaklarını, ayaklanmacıları ve Millî Mücadele'ye zarar veren diğer suçları yargılayıp cezalandıracaktı.

Bu parçaya göre TBMM ile ilgili;

- I. çıkardığı kanunla otoritesini sağlamayı amaçladığı,
 II. olağanüstü yetkilere sahip bir meclis olduğu,
 III. Millî Mücadele'nin kesintiye uğramasını engellemeye çalıştığı

durumlarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
 B) I ve II
 C) II ve III
 D) I, II ve III

7 İstanbul Hükûmeti Mebusan Meclisi'nin İstanbul dışında toplanmasını Kanun-ı Esasi'ye aykırı bulup İstanbul'da toplanmasını uygun bulmuştur. Bu gelişme karşısında Mustafa Kemal Temsilciler Heyeti'nin merkezinin Sivas'tan Ankara'ya taşınmasını istemiştir. Seçilen mebusların Ankara'ya uğrayıp Mustafa Kemal'le gruplar hâlinde görüşülmesine karar verilmiştir. Ancak İstanbul Hükûmeti Mustafa Kemal'in mebuslarla görüşmesini engellemeye çalışmıştır.

İstanbul Hükûmetinin bu tutumu;

- I. padişah ve halifelik makamını her şeyin üstünde tutması,
 II. yasama gücünün Anadolu hareketinin etkisinde kalma endişesi taşıması,
 III. manda ve himaye fikrini uygulamaya koymak istemesi

durumlarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I
 B) Yalnız II
 C) I ve III
 D) II ve III

- 8 Aşağıda Temsil Heyeti adına Mustafa Kemal'in Sivas Kadınları Derneği'ne Anadolu Ajansı'nın kuruluşu ile ilgili gönderdiği telgrafın metni verilmiştir:

İslam'ın canevi olan Osmanlı Saltanatı merkezinin düşman işgaline geçmesi, bütün ülke ve ulusumuzun en büyük tehlikeyle karşılaşması sonucu olarak bütün Rumeli ve Anadolu'nun giriştiği ulusal ve kutsal savaş sırasında, Müslüman kişilerin iç ve dış en doğru haberler ile aydınlanmalarının zorunlu bir gereksinime olduğu önemle göz önüne alınmış, bunun sonucu, burada en yetkili kişilerden oluşan bir özel kurum yönetiminde Anadolu Ajansı adı altında bir kurum kurulmuştur. Anadolu Ajansı'nın en hızlı araçlarla vereceği haber ve bilgi aslında, Temsilciler Kurulumuzun belgesi ve asıl kaynaklarının sonucu olacağı için, bu ajans haberlerinin özellikle Müdafaa-i Hukuk örgütümüzce dahil seçilecek caddelere ve kalabalık yerlere asılması, dağıtılması dahası bucak ve köylere dek ulaştırılması yolunda, olabildiğince çok yayımlanabilmesi için hızlı bir şekilde düzenlemeler yapılması, sonucunda da bilgi verilmesi önemle rica olunur."

Metne göre Mustafa Kemal, Anadolu Ajansı'nın kurulma amacı olarak aşağıdaki gerekçelerden hangisini göstermemiştir?

- A) Ülke içindeki gelişmelerin halka duyurulması
B) Gelişmelerin halka doğru ve hızlı biçimde aktarılması
C) İstanbul Hükümetinin faaliyetlerinin halka duyurulması
D) Temsil Heyetinin Millî Mücadele ile ilgili aldığı kararların yurdun her yerine bildirilmesi

- 9 Millî Mücadele Dönemi'nde TBMM'ye karşı birçok isyan çıkmıştır. Bu isyanları bastırmak için mecliste Hıyanet-i Vataniye Kanunu adıyla yeni bir yasa çıkarıldı. Bu kanunun uygulanması için oluşturulan İstiklâl Mahkemeleri üyeleri milletvekillerinden oluşmaktaydı.

Verilen paragrafta TBMM ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yeni bir yönetim anlayışı getirmeye çalışmıştır.
B) Savaş döneminde iç sorunlarla uğraşmıştır.
C) Anadolu'da otoritesini sağlamaya çalışmıştır.
D) Güçler birliği ilkesiyle hareket etmiştir.

- 10 Amasya Genelgesi'nin yayınlanmasından sonra İngilizler İstanbul Hükümeti üzerindeki baskıları arttırdılar ve Mustafa Kemal'in mutlaka geri çağrılmasını, gerekirse görevine ve yetkilerine son verilmesini istediler. Anadolu'da gerçekleşecek millî uyanışın İtilaf Devletlerinin yeni işgallerine yol açacağını ve bu durumun barış konferansı görüşmelerinin devam ettiği şu dönemde, Osmanlı Devleti'nin zararına olduğunu düşünen İstanbul Hükümeti sorumlusu Damat Ferit Paşa'nın emriyle İçişleri Bakanı Ali Kemal, Mustafa Kemal'e görevden alındığını ve İstanbul'a geri dönmesi gerektiğini bildirdi. 3 Temmuz'da Erzurum'a geçerek vakit kazanmak isteyen Mustafa Kemal "Ben sadece padişahın emir alırım." diyerek karşılık verdi. 8 Temmuz sabahı Sultan Vahdettin, Mustafa Kemal'in görevine son verdiğini belirten bir bildiri yayımladı. Bu gelişme üzerine Mustafa Kemal 8-9 Temmuz 1919'da askerlik görevinden ayrılarak "Sine-i millete" döndü.

Paragrafta yer alan "Sine-i millete döndü" ifadesi ile aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Halkın arasına karışarak mevcut otoriteye karşı çıkacağı
B) Yeni bir devlet kuracağı
C) Siyasi faaliyetlerini sonlandıracağı
D) Askerlik görevine bir daha geri dönmeyeceği

11

Temsil Heyeti Başkanı Mustafa Kemal'in Ankara'ya gelişi ile ilgili verilen görsel değerlendirildiğinde aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Temsil Heyetinin Ankara'yı merkez olarak seçmesi Ankara'nın Cumhuriyet Dönemi'nde başkent olmasına zemin oluşturmuştur.
B) Ankara halkı Millî Mücadele'den yana bir tavır sergilemiştir.
C) Mustafa Kemal'in Ankara'ya gelişi onu karşılamaya yediden yetmişe herkes katılmıştır.
D) Karşılamaya toplumun farklı kesimlerinden insanlar coşkuyla katılmıştır.

1. Sevr Antlaşması'nın imzalandığı haberi, Türkiye'nin her yanında üzüntüye ve öfkeye neden oldu. 10 Ağustos tüm ülkede uğursuz gün olarak kabul edildi. Ancak bu antlaşma Anadolu'daki direniş karşısında yürürlüğe konulamamıştır. Türk milleti, bu antlaşmanın uygulanmasını önlemek için savaşıma yürekliliğini göstermiş ve Sevr Antlaşması'na karşı Misak-ı Milli'yi seferber etmiştir.

Buna göre Sevr Antlaşması'nın Türk milleti üzerindeki etkisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Antlaşma karşısında karamsar bir tutum sergilemiştir.
B) İstanbul Hükûmeti ile birlikte hareket etme kararı almıştır.
C) Mücadele azminde olumsuz bir etki oluşturmamıştır.
D) Antlaşmanın uygulanmasını önlemek için Kuvâ-yı Milliye birliklerini kurmuştur.

2. Sevr Antlaşması'nda yabancılara verilen adli ve iktisadi kapitülasyonların genişletilmesi kararı alınmıştır.

Bu durumun Osmanlı'da;

- I. yerli malın kalitesinin artması,
II. ekonomide dışa bağımlı hâle gelmesi,
III. ticari ayrıcalıkların kapsadığı alanın genişlemesi

gelişmelerinden hangilerine yol açması beklenmez?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III

3. "10 Ağustos 1920'de imzalanan Sevr Antlaşması ölü doğmuş, hiçbir zaman yürürlüğe girmemiş ve hukuki geçerliliği olmayan bir antlaşmadır." **diyene bir tarihte bu yargısına;**

- I. Mebusan Meclisinde onaylanmaması,
II. Saltanat Şurasında kabul edilmesi
III. Kurtuluş Savaşı'nın başarıyla sonuçlanması

gelişmelerinden hangilerini kanıt olarak göstermiştir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) I, II ve III

4. Sevr Antlaşması'na göre Osmanlı Devleti'nin batı sınırı Midye-Büyük Çekmece hattına çekilmiş, Doğu Trakya Yunanistan'a bırakılmıştır.

Buna göre;

- I. Osmanlı Devleti'nin Avrupa'yla bağlantısı sadece İstanbul ile sınırlı kalmıştır.
II. Yunanlıların tarihsel emellerini gerçekleştirmelerine zemin hazırlamıştır.
III. Osmanlı'da yaşayan azınlıkların hakları genişletilmiştir.

yargularından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

5. Sevr Antlaşması'nın bir maddesinde Osmanlı uyruğundaki bir kişinin, İtilaf Devletlerinin uyruğuna geçebileceği ve vatandaşlık değiştirdiği tarihten itibaren o ülkenin de kapitülasyonlardan yararlanabileceği hükmü yer almaktadır.

Bu yolla ulaşılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kapitülasyonların kapsadığı alanı daraltmak
B) Osmanlı Devleti ile ittifak oluşturmak
C) Osmanlı Devleti'nde ekonomik nüfuz elde etmek
D) Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale edilmesini engellemek

6. Sevr Antlaşması'nda yer alan maddeye göre; İtilaf Devletleri Boğazlar Komisyonu'nun yönetiminde yer alacak, Boğazlar bütün devletlere açık olacak ayrıca komisyonun bayrağı, bütçesi ve özel yapılanması olacaktır.

Bu maddeye bakarak Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. egemenlik haklarının zedelendiği,
II. antlaşmanın İtilaf Devletlerine hizmet eder nitelikte hazırlandığı,
III. Osmanlı Devleti'nin Boğazlar üzerindeki denetiminin sona erdiği

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
B) Yalnız I
C) I, II ve III
D) II ve III

7. TBMM, Sevr Antlaşması'nın imzalanmasından sonra yaptığı toplantıda antlaşmayı tanımadığını duyurmuş ve antlaşmaya imza atanları vatan haini olarak ilan etmiştir.

TBMM'nin bu tutumu aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Ulusal bağımsızlıktan ve egemenlikten vazgeçmeyeceğinin kararlılığını göstermek
B) TBMM'nin olağanüstü şartlarda çalıştığını göstermek
C) Vatanın bütünlüğünü ve milletin bağımsızlığını barışçı yollarla sağlamak
D) Antlaşmaya çağırılmaması nedeniyle tepkisini ortaya koymak

8. İstanbul ve Çanakkale Boğazları, uluslararası bir komisyon tarafından yönetilecek ve bütün devletlere açık tutulacaktır. Devletin askeri gücü sınırlandırılacak. En fazla 50.000 kişilik bir ordu kurulabilecek, bu ordunun tank, ağır top ve uçak gibi silah ve araçları bulunmayacak. Deniz gücü ise 13 gemiyi geçmeyecekti. Azınlıklara her türlü haklar tanınacaktır. Ekonomik, mali ve adli kapitülasyonlar tüm devletlere tanınacaktır.

Verilen bilgilere göre Sevr Antlaşması ile ilgili;

- I. Osmanlı Devleti'nin sömürge konumuna düşürüldüğü,
II. ülkenin savunmasız hâle getirildiği,
III. ülke topraklarında yeni devletlerin kurulmasına zemin hazırladığı,
IV. Mebusan Meclisi'nde onaylanmadığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) III ve IV
C) I, II ve III
D) II, III ve IV
9. **Sevr Antlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisi ekonomik bağımsızlığı yok etmeye yöneliktir?**

- A) Doğu Anadolu'da iki yeni devlet kurulacak.
B) Kapitülasyonlardan bütün devletler yararlanabilecek.
C) Osmanlı ordusu elli bini geçmeyecek.
D) Azınlıklara geniş haklar verilecek.

10. Sevr Antlaşması'nın ekonomik hükümler getiren maddesinde "İngiliz, Fransız, İtalyan ve Osmanlı Devleti temsilcilerinden oluşan bir komisyon bütçeyi hazırlayacak. Osmanlı Devleti üyeleri komisyonda sadece danışmanlık yapacaktır." ifadelerine yer verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Osmanlı maliyesi İtilaf Devletlerinin denetimine girmiştir.
B) Osmanlı savaş tazminatı ödemekten kurtulmuştur.
C) Osmanlı mali sistemi İtilaf Devletleri tarafından geliştirilmeye çalışılmıştır.
D) Osmanlı gelirleri arttırılmaya çalışılmıştır.

11. "Avrupalı devletler, asırlardır hayalini kurdukları Türkleri yok etme planlarını gerçekleştirmek için hazırladıkları ve aynı zamanda Osmanlı'nın idam fermanı olan Sevr Antlaşması bir anlamda olumlu sonuçlar da doğurmuştur." **diyen bir tarihçi bu yargısına;**

- I. halkın, padişah ve İstanbul Hükümetinin sadece kendi durumlarını kurtarmak amacıyla olduğunu görmesi,
II. işgallerin geçici olmadığı ve işgalci güçlerin gerçek niyetinin ortaya çıkması,
III. ağır şartlar taşıyan antlaşma karşısında halkın karamsarlığa düşmemesi ve ulusal mücadeleye katılımın artması

gelişmelerinden hangilerini kanıt olarak göstermiştir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

1 Osmanlı Mebusan Meclisi'nde belirlenen Misak-ı millî sınırları "Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandığı sırada Osmanlı Devleti'nin denetiminde olan ve Türklerin çoğunlukta oldukları yerler" olarak belirtilmiştir. Diğer yandan Türk halkının Mustafa Kemal önderliğinde yaptığı Kurtuluş Savaşı'nın amacı Misak-ı Milli'yi gerçekleştirmektir.

Buna göre Sevr Antlaşması'nın aşağıdaki hükümlerinden hangisi Kurtuluş Savaşı'nın nedeni olarak gösterilemez?

- A) Doğu Trakya ve Batı Anadolu Yunanistan'a bırakılacak.
B) Doğu Anadolu'da Ermenistan ve Kürdistan adlarıyla iki yeni devlet kurulacak.
C) Antalya ve Konya çevresi İtalya'ya bırakılacak.
D) Osmanlı sınırları içinde olan Arap ülkeleri İngiltere ve Fransa arasında paylaşılacak.

2 I. Dünya Savaşı'ndan sonra düzenlenen Paris Barış Konferansı'nda İtilaf Devletleri yenilen devletlerle barış antlaşmaları imzalamalarına rağmen Osmanlı Devleti ile uzun süre bir barış antlaşması imzalamadılar.

Bu duruma;

- ◆ Aralarında Osmanlı topraklarını paylaşma konusunda anlaşmazlık çıkması
- ◆ Türk ulusunun Anadolu'da başarılı bir direniş mücadelesi vermesi
- ◆ Anadolu'daki direniş hareketinin İstanbul Hükûmeti tarafından önleneneğine yönelik beklenti içinde olmaları etkili olmuştur.

Ancak beklentileri gerçekleştirmeyince aralarındaki anlaşmazlıklara son verip bir oldubittiye getirerek Sevr Antlaşması'nı Osmanlı'ya imzalatmışlardır.

Buna göre;

- I. İtilaf Devletleri başlangıçta Türk halkının direnişini önemsememişlerdir.
II. İstanbul Hükûmeti İtilaf Devletlerinin güdümüne girmiştir.
III. Antlaşmayı hazırlayanlar Osmanlı tarafının görüşünü almaya gerek duymamışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

3

- ◆ TBMM, 19 Ağustos 1920'de yaptığı toplantıda, Sevr Barış Antlaşması'nı imzalayanları ve onaylayanları vatan haini ilan etmiştir.
- ◆ Sevr Barış Antlaşması'nı kesinlikle tanımadığını ilgili tüm devletlere bildirmiştir.
- ◆ Vatansız hiçbir insanın ve vicdanın kabul edemeyeceği Sevr Antlaşması Türk milleti tarafından tepkiyle karşılanmış ve reddedilmiştir.
- ◆ Padişah ve Osmanlı yöneticilerinin vatan haini olduklarının anlaşılması halkın direnme gücünü kamçılamış ve ulusal mücadeleye katılım hız kazanmıştır.

Sevr Antlaşması sonrası yaşanan bu gelişmeler değerlendirildiğinde Türk milleti ile ilgili;

- I. karamsarlığa düşmediği,
II. istiklâl azminin arttığı,
III. bağımsızlık mücadelesine hız verdiği

durumlarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

4

10 Ağustos 1920'de İtilaf Devletleri ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan Sevr Antlaşması'nın maddelerinden bazıları şunlardır:

- ◆ Osmanlı ordusu dağıtılarak ordunun sayısı sınırlandırılacak ve silahlarına el konulacak
- ◆ Kapitülasyonlar artırılarak tüm devletlere verilecek
- ◆ Boğazlar, içinde Türk üyenin olmadığı bir komisyon tarafından yönetilecek

Buna göre Sevr Antlaşması'yla ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) TBMM Hükûmetinin uluslararası alanda saygınlığı artmıştır.
B) Boğazlardaki Türk hakimiyeti kaybedilmiştir.
C) İşgalleri kolaylaştırmak için zemin oluşturulmuştur.
D) Osmanlı Devleti'nin ekonomik bağımsızlığı yok edilmiştir.

5 ve 6. soruları aşağıdaki haritaya göre cevaplayınız.

5 Yukarıdaki haritadan hareketle Sevr Antlaşması ile ilgili;

- Stratejik bölgeler ortak işgal alanına dahil edilmiştir.
- Misak-ı Millî belgesi yok sayılmıştır.
- Karadeniz kıyılarının tamamı Osmanlı'ya bırakılmıştır.
- Fransa ile İngiltere'nin işgal alanları diğer devletlerden farklılık göstermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I, II ve III C) I, II ve IV D) II, III ve IV

6 Sevr Antlaşması'nı gösteren harita değerlendirildiğinde Osmanlı Devleti için aşağıdakilerden hangisinin yok olduğu söylenemez?

- A) Ülke bütünlüğü B) Ulus devlet C) Egemen devlet D) Tam bağımsızlık

7 Vatansever hiçbir insanın ve vicdanın kabul edemeyeceği kadar ağır şartlar taşıyan Sevr Antlaşması Türk milleti tarafından tepkiyle karşılanmış ve reddedilmiştir. Çünkü Türk halkı Mustafa Kemal önderliğinde yaptığı ulusal kurtuluş savaşıyla Türklüğün çoğunlukta yaşadığı milli sınırlar içinde tam bağımsız yeni bir devlet kurmayı hedeflemiştir.

Buna göre Sevr Antlaşması'nın aşağıdaki hangi maddesi milli bir devlet kurmak için başlatılan mücadelenin gerekçesi olamaz?

- Suriye Fransa'ya, Arabistan ve Irak İngiltere'ye bırakılacak.
- Doğu Anadolu'da Ermenistan ve Kürdistan adlarıyla iki yeni devlet kurulacak.
- İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkenti olarak kalacak fakat azınlıkların hakları gözetilmezse şehir Türklerin elinden alınacak.
- Azınlıkların hakları genişletilecek.

Aşağıdaki soruları verilen kavramları kullanarak cevaplayınız.

Avusturya-Macaristan, Hatay-Dört Yol, Kafkas, Ahmet Anzavur, Havza Genelgesi, Birleşmiş Milletler, Sırbistan, Irak, Sivas Kongresi, Kilikyalılar, Teali İslam, Japonya, Milli Kongre, Milletler Cemiyeti, Amasya Genelgesi, Amiral Bristol Raporu, Rusya, Mondros Ateşkes Antlaşması, İzmir, Çerkez Ethem, Pontus Rum, Samsun Raporu, İtalya, Çanakkale, Hakimiyet-i Milliye, İngiliz Muhipleri, Fransa, Hasan Tahsin, Yunanistan, 9. Ordu Müfettişliği, Temsil Heyeti, İrade-i Milliye, ABD, Son Osmanlı Mebusan Meclisi, 5. Ordu Müfettişliği, Kanal, Erzurum Kongresi, Sandler Raporu, Almanya, Sevr Antlaşması, İngiltere, Redd-i İlhak, Amasya Görüşmeleri, Yahya Kaptan, İpsiz Recep, Pozantı Kongresi, Albayrak, Alaşehir Kongresi

1. Dünyanın en büyük sömürgeci devleti haline gelen ve sömürgecilik yarışında kendisine rakip olarak gördüğü Almanya ile çıkar çatışması yaşayan devlet hangisidir?

Cevap:

2. Slav ırkıdan ve Ortodoks mezhebinden olan milletleri Panslavizm politikasıyla bir bayrak altında toplamaya çalışan devlet hangisidir?

Cevap:

3. Sanayisine ham madde ve pazar bulabilmek için İngiltere'nin ve Uzak Doğu'daki Japonya'nın sömürgelerine göz diken devlet hangisidir?

Cevap:

4. Sınırlarını genişletmek aynı zamanda Balkan coğrafyasında ve Doğu Avrupa'da egemenlik kurmak isteyen devlet hangisidir?

Cevap:

5. 1871 Sedan Savaşı'nda kaybettiği Alsas - Loren Bölgesi'ni Almanya'dan geri almak isteyen devlet hangisidir?

Cevap:

6. Siyasi birliğini geç tamamlamış ve sömürgeler elde etmek için Akdeniz'de yayılma politikası izleyen devlet hangisidir?

Cevap:

7. Paris Barış Konferansı'nda dünya barışını korumak amacıyla kurulmuş teşkilat hangisidir?

Cevap:

8. İzmir işgalinde Türk milletinin haklı olduğunu gösteren ilk uluslararası belge hangisidir?

Cevap:

9. Kuva-yı Milliye hangi antlaşma ile başlayan işgallere karşı kurulmuştur?

Cevap:

10. İşgallere karşı ilk silahlı direniş nerede başlamıştır?

Cevap:

11. İzmir'in haksız bir şekilde işgaline dayanamayıp Yunanlara ilk kurşunu sıkın Hukuk-u Beşer gazetesinin başyazarı kimdir?

Cevap:

12. Kuvay-ı Millîye'nin Batı Cephesi'nde savaştığı devlet hangisidir?

Cevap:

13. Osmanlı Devleti Orta Asya'da yaşayan Müslüman Türkleri Rus egemenliğinden kurtarmak için hangi cepheyi açtı?

Cevap:

14. İtilaf Devletleri Rusya'ya yardım götürmek ve İstanbul'u alarak Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakmak için hangi cepheyi açtı?

Cevap:

15. Osmanlı'nın Mısır'ı geri almak, Almanların ise Süveyş Kanalı'nı ele geçirerek İngiltere'nin sömürgelerini kesmek amacıyla birlikte açtıkları cephe hangisidir?

Cevap:

16. I. Dünya Savaşı'nda taraf değiştiren ilk ve tek devlet hangisidir?

Cevap:

17. Veliahdı Ferdinand'ın Saraybosna'yı ziyareti sırasında öldürülmesi üzerine Avusturya-Macaristan İmparatorluğu, hangi devlete savaş açmıştır?

Cevap:

18. İttifak Devletlerinin başını çektiği devlet hangisidir?

Cevap:

19. Kuvay-ı Millîye'nin Güney Cephesi'nde savaştığı devlet hangisidir?

Cevap:

20. İtilaf Devletlerinin yanında savaşa katılarak savaşın kaderini değiştiren devlet hangisidir?

Cevap:

21. Uzak Doğu'da bulunan Alman sömürgelerine saldıran devlet hangisidir?
Cevap:
22. İngilizlerin Musul - Kerkük petrollerini ele geçirmek ve kuze-ye doğru ilerleyerek Rusya'ya yardım ulaştırmak amacıyla açtığı cephe hangisidir?
Cevap:
23. İstanbul'daki bazı medrese hocaları tarafından kurulmuş ve devletin dini esaslara bağlı kalınarak ve hilafetin güçlendirilerek kurtulabileceğini savunan cemiyet hangisidir?
Cevap:
24. Halifeliğin ve saltanatın güçlendirilmesini amaçlayan cemiyet hangisidir?
Cevap:
25. Adana ve çevresinde Fransız-Ermeni işgallerine karşı halkı örgütleyerek direnişe geçiren milli cemiyet hangisidir?
Cevap:
26. Doktor Esat Paşa (Işık) tarafından kurulan, Türkler hakkında dünyada yapılan olumsuz propagandaya basın yayın yoluyla karşı koymaya çalışan milli cemiyet hangisidir?
Cevap:
27. Mustafa Kemal'in İstanbul Hükümeti tarafından Samsun'a olağanüstü yetkilerle gönderildiği görev hangisidir ?
Cevap:
28. İzmir'in işgal edilmesine karşı çıkan ve bölgenin Türklere ait olduğunu kanıtlamak için çalışmalar yapan cemiyet hangisidir?
Cevap:
29. Milli Mücadele'nin gerekçesi, amacı ve yönteminin belirtildiği genelge hangisidir?
Cevap:
30. Doğu Karadeniz'de Trabzon merkezli bir Rum devleti kurmayı amaçlayan azınlık cemiyeti hangisidir?
Cevap:
31. Mustafa Kemal'in Doğu Karadeniz'deki genel durum hakkında İstanbul Hükümetini bilgilendirdiği belge hangisidir?
Cevap:
32. Milli Mücadele'nin ilk ulusal genelgesi hangisidir?
Cevap:
33. Hem toplanış hem de aldığı kararlar bakımından ulusal olan kongre hangisidir?
Cevap:
34. Manda ve himayenin ilk kez reddedildiği aynı zamanda Temsil Heyetinin ilk kez oluşturulduğu kongre hangisidir?
Cevap:
35. İstanbul Hükümetinin Temsil Heyetini resmen tanıdığı gelişme hangisidir?
Cevap:
36. Sivas Kongresi'nde alınan kararları halka duyurmak, içte ve dışta kamuoyu oluşturup Temsil Kurulu adına yayın yapmak için kurulan ilk Milli Mücadele gazetesi hangisidir?
Cevap:
37. I. TBMM Hükümetinin yarı resmi yayın organı hangisidir?
Cevap:
38. Sevr Antlaşması' na göre İzmir ve çevresi hangi ülkeye bırakılmıştır?
Cevap:
39. Düzenli orduya katılmak istemediği için TBMM Hükümetine karşı ayaklanma çıkaran Kuvay-i Milliye şefi kimdir?
Cevap:
40. Sevr Antlaşması'na göre Adana, Maraş ve Urfa hangi devlete bırakılmıştır?
Cevap:
41. Doğrudan İstanbul Hükümeti tarafından TBMM Hükümetine karşı çıkarılan ayaklanma hangisidir?
Cevap:
42. Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılmasıyla görevi sona eren hükümetin adı nedir?
Cevap:
43. Kurtuluş Savaşı'nı tek bir merkezden yönetmek aynı zamanda milli birlik ve beraberliği sağlamak amacıyla düzenlenen kongre hangisidir?
Cevap:

1. Çukurova ve çevresinde işgale başlayan Fransızlar hem bölgede yaşayan hem de Suriye'den getirdikleri Ermenileri teşkilatlandırarak Türk halkı üzerinde büyük bir baskı ve zulüm yaptılar. Türk halkı bu bölgede Kuva-yı Milliye birliklerini oluşturarak büyük bir direniş başlattılar. Bu işgal karşısında bazı isimler direnişin sembolü oldular. Örneğin; Maraş'ta Sütçü İmam, Urfa'da Ali Saip Bey, Antep'te Şahin Bey önde gelen kahramanlardır.

Verilen paragrafta aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Fransızların kimlerle iş birliği yaptığına
B) Düzenli ordunun bölgedeki başarılarına
C) İşgallerin yapıldığı yerlere
D) Direnişin önde gelen isimlerine

2. Güney Cephesi Fransızların yaptığı işgallerden sonra açılmıştır. Mustafa Kemal burada Kuvâ-yı Milliye birliklerini görevlendirmiştir. Fransızlar Ermenilerin desteği ile giriştiği işgal hareketinde ummadıkları bir direnişe karşılaştılar. Özellikle Maraş, Urfa ve Antep illerinde sırasıyla Sütçü İmam, Ali Saip Bey ve Şahin Bey gibi Kuvâ-yı Milliye liderlerinin önderliğinde halkın direnişleri sayesinde daha sonra bu illere Kahraman, Gazi ve Şanlı unvanları verilmiştir. 1921 yılında Batı Cephesi'nde Fransızlarla imzalanan Ankara Antlaşması ile Fransızlar Anadolu'dan çekilmiş ve Güney Cephesi kapanmıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Batı Cephesi Güney Cephesi'nin geleceğini belirlemiştir.
B) Gayrinizami harp yapılmıştır.
C) Bölge halkının göstermiş olduğu kahramanlıklar sembolleştirilmiştir.
D) Güney Cephesi Millî Mücadele sürecinde kapanan son cepheci.

3. Fransızlar Maraş'ı İngilizlerden devraldıktan sonra Ermenilerin de desteğini alarak şehri işgal etmeye başladılar. Fransızlar şehir halkına baskı, şiddet ve zulüm yaptılar. Fransızlar sokaktan geçmekte olan bir Türk kadınının başındaki örtüyü açmak istediler. O sırada orada bulunan Sütçü İmam, çıkan arbedede Fransız askerlerinden birine ateş etti. Olayın duyulması üzerine Maraş halkında Fransızlara karşı bir tepki oluştu. Maraş halkına umut ışığı olan Sütçü İmam sayesinde Maraşlılar büyük bir direniş gerçekleştirdi ve şehirlerini Fransız işgalinden kurtardılar. TBMM bu başarısından dolayı Maraş'a "Kahraman" unvanını verdi.

Verilen metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Fransızların işgali başlatma gerekçelerine
B) Maraş'ın ilk olarak kimler tarafından işgal edildiğine
C) Maraş direnişinin başlamasına neden olan olaya
D) Maraş halkının göstermiş olduğu direnişin ödüllendirildiğine

4. "Sizler Antep kahramanları, on altı gündür düşmana karşı cepheyi tutmaktasınız; sayıca azlığınıza bakmaksızın düşmanı kentin kapılarından içeri sokmamakla görülmemiş bir kahramanlık gösterdiniz... Değerli arkadaşlar! Şimdi kadınlarımız da düşmanla kanlarının son damlasına kadar savaşmak ve ona canlı teslim olmamak için kentin savunmasına katıldılar. Dostlarım! Namusunuzu ve vatanımızı korumak için her şeyinizi, son öküünüzü ve son eşyalarınızı sattınız. Halep'te bir tüfek için 20 altın ve bir mermi için yedi akçe verdiniz."

Antep savunması komutanlığına atanan Binbaşı Arslan Bey'in bu sözleri değerlendirildiğinde Antep savunması ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Hiçbir fedakârlıktan kaçınılmamıştır.
B) Topyekün bir mücadele örneği sergilenmiştir.
C) Sömürge altında yaşayan uluslara örnek olunmuştur.
D) Vatan uğruna ölüm göze alınmıştır.

5. Mustafa Kemal, Sivas Kongresi'nde Temsil Heyeti başkanı sıfatıyla Güney Cephesi'ne de komutanlar göndermiştir. Bölgeye giden Kılıç Ali, Yörük Salim Bey, Yüzbaşı Ali Saip Bey ve Teğmen Said Bey gibi komutanlar bölge halkını organize ederek önemli başarılar elde ettiler. Başta Maraş, Urfa ve Antep olmak üzere bölgede başlayan direniş sayesinde Fransızlar Maraş ve Urfa'yı terk etmek zorunda kaldılar. Antep ve Adana ise Sakarya Zaferi'nin ardından Fransa ile TBMM Hükümeti arasında yapılan Ankara Antlaşması ile işgalden kurtarıldı.

Buna göre Güney Cephesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İşgallerin sona ermesinde yerel direnişlerin yanında diplomatik başarıların da etkisi olmuştur.
B) Mustafa Kemal işgallere karşı halkın örgütlenmesine katkıda bulunmuştur.
C) Cephedeki mücadeleler düzenli ordu birlikleriyle yürütülmüştür.
D) Güney Cephesi'ndeki direniş Türk milletinin bağımsızlık mücadelesindeki kararlılığını göstermektedir.

6. Maraş'ta Fransızlara karşı Türk milleti direnişinin kendisini bütün heybetiyle şubat ayında göstermesi üzerine, bu durum Fransızların düşeceği durumu çok iyi tahmin eden İngiltere'yi sevindirmiş ve bunun üzerine Dış İşlerinden L. Philippe şu sözleri söylemiştir: "Fransızlar nihâyet eşek arısının yuvasını karıştırdıklarının farkına vardılar."

Buna göre;

- I. İngiltere ile Fransa arasında politik çekişme bulunmaktadır.
II. Maraş halkı şehirlerini kurtarmakta karardır.
III. Maraş'ı Fransızlardan önce İngilizler işgal etmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

7. Güney Cephesi'nde Antalya ve çevresini işgal eden İtalyanlar ile Türk güçleri arasında sıcak bir çatışma yaşanmadı. Paris Barış Konferansı'nda hayal kırıklığına uğrayan İtalyanlar, Yunanlara karşı kazanılan II. İnönü Savaşı'ndan sonra geri çekilmeye başladılar ve Sakarya Zaferi'nden sonra Anadolu'dan tamamen ayrıldılar.

Buna göre;

- I. askeri başarıların İtalya'nın tutumunu etkilediği,
II. İtalyanların umduğunu bulamadığı,
III. düzenli orduya yenilen İtalya'nın çekilme sürecini hızlandırdığı

gelişmelerinden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) I, II ve III
B) Yalnız III
C) II ve III
D) I ve II

8.

- I. Ermeniler ve Gürcülerle mücadele edilmiştir.
II. Kuvâ-yı Millîye'nin ilk askeri zaferidir.
III. Cephedeki Türk kuvvetlerinin sevk ve idaresini Kâzım Karabekir yapmıştır.
IV. Kars Antlaşması ile cephe kapanmış Kars ve çevresi TBMM'ye bırakılmıştır.

Doğu Cephesi ile ilgili yukarıda verilen bilgilerin hangilerinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

9. Antep'te yaşayan Ermenilerin bir bölümü Fransızlardan cesaret alarak Türkleri tehdit etmeye ve onlara saldırmaya başladı. Bölgedeki işgalin giderek tehlikeli bir boyuta ulaşması üzerine Mustafa Kemal, Antep'in işgalinin protesto edilmesini istedi ve Antep'te Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin bir şubasını açtırdı.

Mustafa Kemal'in bu girişimleri;

- I. işgalci güçlere karşı baskı oluşturma,
II. işgale karşı daha etkili çalışmalar yapma,
III. bölgede düzenli ordunun kurulmasını sağlama

amaçlarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

1 “Ermeni heyeti ile Gümrü Antlaşması’nı görüşmeye başladık. 27 Kasım’da Ermenilere Sevr Antlaşması’ndaki imzalarını geri aldık. Bu günü bu uğursuz antlaşmanın yırtıldığı ilk gün olarak kutladık. Bu olayı Ankara’ya müjdeledim. 2–3 Aralık gecesi Gümrü Antlaşması’nı imzaladık. Antlaşma şartı olarak Ankara’nın istediği gibi 2 bin tüfek, 3 batarya, 12 dağ topu, 40 makineli tüfeği Ermenilerden aldım. Doğu Cephesi’nin ilk armağanı olarak Batı Cephesi’ne ulaştırmak üzere yola çıkardım.”

Kâzım Karabekir’in bu açıklamasına göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Doğu Cephesi’nde askeri ve diplomatik başarı elde edilmiştir.
- B) Sevr Antlaşması’nı reddeden ilk devlet Ermeniler olmuştur.
- C) Doğu Cephesi’nin kapanması Batı Cephesi’ne güç katmıştır.
- D) TBMM’nin kurduğu düzenli ordu ilk zaferini elde etmiştir.

2 Ermenilerle imzalanan Gümrü Antlaşması’nda yer alan maddelerden bazıları şunlardır:

- ◆ Düşman ordularına katılarak Türklere karşı silah kullanmamış ya da öldürme olayına karışmamış olan Ermeniler altı ay içinde Türkiye’ye dönebilecektir.
- ◆ Büyük Millet Meclisi aleyhine olan antlaşmaları Ermenistan da kabul etmeyecektir.
- ◆ Ermenistan Doğu Anadolu’daki her türlü isteklerinden vazgecektir.

Buna göre;

- I. Misak-ı Millî sınırlarının gerçekleşmesi yolunda önemli bir adım atılmıştır.
- II. Türklere sorun yaşamamış Ermenilere karşı ılımlı bir politika izlenmiştir.
- III. Ermeniler Sevr Antlaşması’nın geçersizliğini kabul etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

3 Mustafa Kemal Doğu Cephesi’nde Ermenilere karşı yapılan mücadelenin gerekçesini şu sözlerle vurgulamıştı: “Biliyorsunuz ki Mondros Ateşkes Antlaşması’ndan beri Ermeniler, Ermenistan hayalleri için sınıra yakın yerlerde Türkleri toptan öldürmekten vazgeçmiyorlardı. 1920’nin sonbaharında Ermeni kıyımı dayanılmaz bir kerteğe geldi. Ermeniler üzerine yürümeye karar verdik. 9 Haziran 1920’de doğu bölgesinde geçici seferberlik ilan ettik.”

Mustafa Kemal’in bu açıklaması dikkate alındığında Türk - Ermeni mücadelesinin başlamasında;

- I. Ermenilerin zorunlu göçe tabi tutulması,
- II. Ermenilerin Türklere karşı katliamlar yapması,
- III. Yeni Türk devletinin sınırlarını genişletmek istemesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

4 Antep 29 Ekim 1919’da Fransızlar tarafından işgal edilmişti. Anadolu Müdafaa – i Hukuk Cemiyeti de şehirdeki işgalcilere Suriye’deki Fransız Komutanlığı’ndan gelen yardımları engelleme kararı aldı. Bu amaçla Üsteğmen Şahin Bey Kilis Kuvâ-yı Milli’ye Komutanlığı’na getirilerek Fransızların yolunu kesmekle görevlendirildi. Şahin Bey bu görevi aldıktan sonra Antep’e girmek isteyen Fransız birliklerini bozguna uğrattı. Kendisinden yolu açmasını isteyen Fransız Komutanlığı’na da şu mektubu yazdı: “Kırlı ayaklarınızın bastığı şu toprakların her zerresinde Türk kanı, her bucağında bir atanın mezarı vardır. Eski zamanlardan beri Türkler bu topraklarda yaşamaktadır. Türk bu topraklara, bu topraklar da Türk’e ısındı, kaydandı. Sadece siz değil, bütün dünya bir araya gelse bizi bu topraklardan ayıramaz. Sonra sen ‘Türk esir yaşamaz,’ diye duymadın mı? Namus ve hürriyet için ölüme atılmak bize ağustos sıcaklığında soğuk su içmekten daha tatlı gelir. Sizler canı kıymetli insanlarsınız. Bize çatmayınız. Bir gün evvel topraklarımızdan savuşup gidiniz.”

Şahin Bey’in Fransız Komutanlığı’na gönderdiği mektuba göre yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu’nun gerçek sahibinin Türkler olduğu söylenmiştir.
- B) Mücadeleden vazgeçilmeyeceğinin kararlılığı vurgulanmıştır.
- C) Bağımsızlık uğruna ölüme seve seve gidileceği ifade edilmiştir.
- D) Fransızlara barış teklifinde bulunulmuştur.

- 5 TBMM Millî Mücadele Dönemi'nde kahramanlık destanı yazan şehirlerimizden Antep'e 1921'de "Gazi", 1973'te Maraş'a "Kahraman", 1984'te Urfa'ya "Şanlı" unvanlarını vermiştir.

TBMM'nin şehirlere bu unvanları vermesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Vatani için özverili direniş göstermeleriyle
B) Düzenli orduya destek vermeleriyle
C) Millî irade düşüncesiyle hareket etmeleriyle
D) TBMM'ye bağlılıklarını bildirmeleriyle

- 6 Aşağıda Maraş işgali sırasında yaşanmış bir olay ile ilgili metin verilmiştir.

27 Kasım 1919'da Fransız Askeri Valisi bir Ermeni ziyafetinde; bir Ermeni kızı ile dans etmek istemiş, o da Fransız ve Ermeni bayraklarının dalgalanmadığı yerde dans etmeyeceğini söylemişti. 28 Kasım Cuma günü, sabah yataktan kalkanlar kalede Türk bayrağı yerine Fransız bayrağının dalgalandığını gördüler. Avukat Mehmet Ali, halkı heyecanlandırıcı bir bildiri yazarak zarfların içine koydu, oğlu Şahap Kısakürek bu zarfları cami çıkışında halka dağıtmaya başladı. Bu heyecanı daha da arttırdı. Maraş Mutasarrıfı Ata Bey, halkın bayrağı indirmek yolundaki başvurusu üzerine, Fransız askeri valisine gerekeni söyleyeceğini belirterek halkı dağıttı. 29 Kasım günü Fransız askeri valisi Andre, Türklerin toplu olarak bulunduğu kahveleri, mahalleleri, camileri dolaşmaya başladı. Aşikoğlu Hüseyin'e: "Bir bez parçasından başka bir şey olmayan bayrak için bu kadar gürültü yaptınız, yarın kullanacağımız topa, tüfenge karşı ne yapacaksınız? Çoluğunuza, çocuğunuza acıymıyor musunuz?" deyince, Hüseyin: "... Her gün ölmektense bir defa ölmek daha üstündür. Hem de bayrak için ölmek her Türk için şereftir..." tarzında uzun bir konuşma yaptı. Askeri valinin konuştuğu kişiler işgal ve bayrak olayını kabul etmediklerini ve etmeyeceklerini belirttiler. Osman Erşan adlı bir Maraşlı Türk bayrağını yeniden kaleye dikti.

Verilen metne göre Türk milleti ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Bayrağını özgürlüğün simgesi olarak kabul etmiştir.
B) Tutsak yaşamaktansa ölmeyi tercih etmiştir.
C) Karşılaştıkları sorunları her zaman savaş yöntemiyle çözmüştür.
D) Başkasının egemenliğinde yaşamayı ölümle eş tutmuştur.

- 7 Kâzım Karabekir, Mondros Ateşkes Antlaşması'nda yer almasına rağmen emrindeki ordunun askerlerini terhis etmedi. Bu ordu, Millî Mücadele'nin ilk yıllarında sahip olduğumuz düzenli ordulardan biriydi. Doğu bölgesinde İngilizlerin desteklediği Ermenilerin saldırıları üzerine karşı taarruza geçen Kâzım Karabekir komutasındaki Türk kuvvetleri, Ermenileri mağlup etti. Ermeniler, Gümrü Antlaşması'nı imzalayarak TBMM'yi tanıdı ve Sevr Antlaşması'nın geçersiz olduğunu kabul etti.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Mondros Ateşkes Antlaşması'nda Anadolu'yu savunmasız bırakan hükümler yer almaktadır.
B) Ermeniler hedeflerine ulaşmada tek başına hareket etmemiştir.
C) Doğudaki düzenli ordu Ermenilerin amaçlarına ulaşmasını engellemiştir.
D) Sevr'i reddeden ilk devlet Ermenistan olmuştur.

- 8 Ermeniler, Wilson İlkeleri'ni kendi çıkarları doğrultusunda yorumlayarak Doğu Anadolu'nun kendilerine ait olduğu iddiasını kanıtlamak için, Ermeni nüfusunun bu bölgede daha çok olduğuna dünya kamuoyunu inandırma çabalarını arttırdılar. İtilaf Devletleri Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra toplanan Paris Barış Konferansı'na Ermeni temsilcilerini de çağırdılar. Bu durum Ermenilerin büyük Ermenistan hayalini gerçekleştirme ümidini arttırdı.

Ermenilerin böyle bir tutum sergilemesine Wilson İlkeleri'nin aşağıdaki maddelerinden hangisini gerekçe olarak gösterdikleri söylenebilir?

- A) Yenilen devletler yenilen devletlerden toprak almayacak.
B) Her ulus çoğunlukta olduğu yerde kendi kaderini kendisi belirleyecek.
C) Devletler arasında gizli antlaşmalar yapılmayacak.
D) Osmanlı'da Türklerin çoğunlukta olduğu yerler Türklerle bırakılacak.

9 Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Anadolu'nun güney bölgeleri İngilizler tarafından işgal edilmişti. Ancak bir süre sonra İngilizler, bu bölgeyi Fransızlara bıraktılar. Fransızlar, bölgeyi işgal edebilmek için Suriye'den getirdikleri Ermenilerden de birlikler oluşturdular. Bölge halkı ise kurduğu Kuva-yı Milliye birlikleriyle şehirlerini savundular. Maraş ve Urfa'da halkın kahramanca direnişi karşısında çekilmek zorunda kalan Fransızlar, Antep'teki işgallerini sürdürüyorlardı. Bu arada düzenli ordu birlikleri de Batı Cephesi'nde Yunan ordusuna karşı zaferler kazanıyordu. Tüm bu gelişmeler karşısında, milletimizin boyun eğmez karakterini gören Fransızlar, Anadolu'da daha fazla tutunamayacaklarını anladılar. Sakarya Zaferi'nin kazanılmasından sonra TBMM ile Ankara Antlaşması'nı imzalayarak Antep'i boşalttılar ve Anadolu'yu terk ettiler.

Buna göre Güney Cephesi ile ilgili;

- I. kapanmasında Batı Cephesi'ndeki gelişmeler etkili olmuştur.
- II. İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılığı yaşanmıştır.
- III. Türk halkının bağımsız yaşama kararlılığı sergilenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

10 Fransız komutan Andre, onuruna verilen baloda bir Ermeni kadınla dans etmek ister. Ancak kadın şehirde Fransız ya da Ermeni bayrağı dalgalanmadıkça buna razı olmayacağını söyler. Bunun üzerine Andre, Maraş Kalesi'ndeki Türk bayrağının indirilmesini emreder. Ertesi gün Cuma namazı için Ulu Cami'de toplanan Maraş halkı kalede bayrağımızın dalgalanmadığını görür.

Cami imamı Rıdvan Hoca halka "Hürriyeti elinden alınmış bir millet Cuma namazı kılamaz" diye seslenir. Camiden çıkıp kaleye doğru koşan halk; kaleye vardıklarında yere atılmış bayrağımızı bulur, yerden alır, öper ve yeniden kale burcuna asarlar...

Metinde verilen bu olay aşağıdaki kavramlardan hangisinin önemini anlatmaktadır?

- A) Halifeliğin B) Bağımsızlığın
C) Millî iradenin D) Cuma namazının

11 Ermeniler, I. Dünya Savaşı yıllarında önce Ruslarla ardından da İngilizlerle iş birliği yaptılar. Bu iş birliğine karşı İngilizler, Ermenilere Doğu Anadolu'da bağımsız bir devlet vadettiler. Rusya'nın savaştan çekilmesini fırsat bilen Ermeniler, Kars ve çevresini işgal ettiler. Ermenilerin bölgedeki baskıları dayanılmaz bir hâl alınca Erzurum'daki 15. Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir TBMM'den onay alarak Ermenilere karşı hareket başlattı. Savaşta yenilen Ermenistan ile TBMM Hükümeti arasında Gümrü Antlaşması imzalandı. Bu antlaşma ile Kars, Sarıkamış, Oltu, Posof, Şavşat, Kağızman, Kulp ve Iğdır Türk topraklarına katıldı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Büyük devletlerin çıkarları doğrultusunda hareket eden Ermeniler, Gümrü Antlaşması'yla isteklerinden vazgeçmiştir.
B) Misak-ı Millî ile belirlenen doğu sınırı kesinleşmiştir.
C) TBMM Hükümeti diplomatik bir başarı kazanmıştır.
D) Doğu Cephesi'nde düzenli ordu mücadele etmiştir.

12 Gümrü Antlaşması, TBMM Hükümeti'nin uluslararası alandaki ilk siyasi başarısıdır. Bağımsız bir devlet olan Ermenistan bu antlaşmayla TBMM'yi, resmen tanımış oldu. Ayrıca Ermenistan, Doğu Anadolu topraklarına yönelik isteklerinden vazgeçerek Sevr Antlaşması'nı reddetmiştir.

Gümrü Antlaşması'nın verilen özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki ifadelerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

- A) TBMM Hükümetinin ilk kez bir devlet tarafından tanındığı
B) TBMM'nin bir siyasi başarı elde ettiği
C) Ermenistan'ın Sevr Antlaşması'nın geçersiz olduğunu kabul ettiği
D) Bu antlaşma ile Ermeni devletinin kurulduğu

1. Moskova Antlaşması'nın bazı önemli maddeleri şunlardır:
- ◆ Sovyet Rusya, Misak-ı Millî'yi resmen tanımıştır. Türkiye terimi, Misak-ı Millî ile çizilen sınırları kapsar.
 - ◆ Her iki taraftan birinin tanımadığı bir antlaşmayı öteki taraf da tanımayacaktır.
 - ◆ Osmanlı Devleti'yle Çarlık Rusya arasındaki antlaşmalara dayanan tüm yükümlülükler yok sayılmıştır.
 - ◆ Sovyet Rusya, kapitülasyonlardan vazgeçmiştir.

Yukarıdaki maddeler dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Sovyet Rusya, Sevr Antlaşması'nın geçersiz olduğunu kabul etmiştir.
- B) İki ülkenin sınırları konusunda anlaşma sağlanamamıştır.
- C) İki devlette de yönetim değişikliği olmuştur.
- D) Sovyet Rusya, TBMM'nin ekonomik bağımsızlığını kabul etmiştir.

2. Aşağıda 15 Temmuz 1921'de başlayan Maarif Kongresi'nde Mustafa Kemal'in açılış konuşmasından bir bölüm verilmiştir:

“Muhterem hanımlar, efendiler: Bizi yaşatmamak isteyenlere karşı, yaşamak hakkımızı savunmak üzere toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisi, burada, Ankara'da açıldı. Bugün Ankara, Türkiye'nin millî eğitimini kuracak olan, Öğretmenler Kongresi'nde sahne almakla iftihar duymaktadır. Derin bir idari ihmalin, devlet varlığında açtığı yaraları sarmak için, en büyük çalışmayı hiç şüphesiz eğitim için yapmamız gerekiyor. Şimdi maddi ve manevi bütün güç kaynaklarımızı düşmanlara karşı kullanıyoruz. Ancak bu savaş günlerinde bile dikkat ve özenle işlenip, çizilmiş bir millî eğitim programı yapmaya emek sarf etmeliyiz.

Millî eğitim programı derken tarihi ve millî karakterimize uygun bir kültürü kastediyorum...”

Buna göre Mustafa Kemal'in hedeflediği eğitim anlayışı ile ilgili;

- I. Eğitim politikası ulusal olmalıdır.
- II. Batı kaynaklı bir kültür oluşturulmalıdır.
- III. Ulusal değerlerle çatışmayan eğitim sistemi geliştirilmelidir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
- C) I ve III D) I, II ve III

3. TBMM ile Afganistan arasında yapılan Dostluk Antlaşması'nda;

- ◆ Taraflar emperyalist devletler tarafından herhangi birine yapılmış saldırıyı kendine yapılmış sayarak elindeki bütün imkânlarla yardıma koşmayı kabul eder.
- ◆ TBMM Afganistan'a öğretmen ve subay göndermeyi, bu öğretmen ve subayların en az 5 yıl görevde kalmasını ve bu sürenin sonunda Afganistan isterse yeniden öğreticiler göndermeyi yüklenir.
- ◆ Türk devleti gönülden bağlarla bağlı bulunduğu Afgan devletini tanır.

gibi kararlara yer verilmiştir.

Buna göre taraflar arasında aşağıdaki hangi alanda iş birliğine gidildiği söylenemez?

- A) Diplomasi B) Kültür C) İktisadi D) Askeri

4. Kütahya – Eskişehir Savaşlarından sonra Türk ordusu Yunanlılara karşı başarılı olamayınca Mustafa Kemal'in emriyle Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmiştir.

Mustafa Kemal'in böyle bir karar vermesinde,

- I. ordunun yok olmasını engelleme,
- II. Yunan ordusunu taarruza zorlama,
- III. ordunun toparlanmasını sağlama,
- IV. düşman ordularını merkez karargâhtan uzaklaştırarak destek almasını engelleme

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) III ve IV
- C) I, II ve IV D) I, III ve IV

5. II. İnönü Savaşı'nın kazanılmasının ardından Refet Bele komutasındaki Türk birliği Aslıhanlar bölgesinde Yunanlılar üzerine bir saldırı düzenledi. Fakat Dumlupınar mevzilerine çekilen Yunan birliklerine karşı başarı sağlanmadığı gibi kayıplar verilerek geri dönüldü.

Bu durum Türk ordusu ile ilgili;

- I. düzenli birliklerden oluşmadığı,
- II. henüz taarruz gücüne ulaşmadığı,
- III. halkın desteğini tam olarak alamadığı

gelişmelerinden hangilerini kanıtlar niteliktedir?

- A) I ve II B) Yalnız II
- C) Yalnız III D) I, II ve III

6. Mustafa Kemal, Kütahya–Eskişehir Savaşları'nda Türk ordusunun fazla kayıp vermesini önlemek amacıyla, Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesini emretmiştir. Ordunun asker ve malzeme eksikliklerini gidererek Yunanlıları Sakarya Savaşı'nda ağır bir yenilgiye uğratmıştır.

Mustafa Kemal'in bu davranışı;

- I. askeri yeteneği,
- II. liderlik tutkusu,
- III. çok cepheliliği

özelliklerinden hangilerini ön plana çıkardığını göstermektedir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III

7. "Türk Kurtuluş Savaşı; dünya tarihinde bağımsızlık ve ulusal egemenlik mücadelesinin bir arada yürütüldüğü tek örnektir." diyen bir tarihçi bu yargısına;

- I. savaşın, hem İtilaf Devletlerine hem de saltanata karşı yapılması,
- II. ulusal mücadelede halkın saltanattan çok Anadolu hareketine destek vermesi,
- III. TBMM Hükümeti ile İstanbul Hükümetinin Londra Konferansı'na birlikte katılması

gelişmelerinden hangilerini kanıt olarak göstermiştir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

8. I. İnönü Muharebesi'nin kazanılmasının ardından;

- ◆ TBMM'nin Londra Konferansı'na davet edilmesi
- ◆ Rusya ile Moskova Antlaşması'nın yapılması
- ◆ Teşkilat-ı Esasiye'nin ilan edilmesi
- ◆ İstiklâl Marşı'nın kabul edilmesi

gibi gelişmeler yaşanmıştır.

Buna göre TBMM ile ilgili söylenebilecek genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İç ve dış politikada önemli kazanımlar elde etmiştir.
B) Anayasal bir düzen kurmuştur.
C) Millî duyguları ön plana çıkarmıştır.
D) Devlet kimliği kazanmıştır.

9. I. İnönü Savaşı'nın kazanılmasının ardından TBMM'nin iç politikadaki durumu güçlenirken dış politikada da itibarı arttı. Bu durum halkın moralini artırırken aynı zamanda azmini ve kurtuluş umudunu güçlendirdi.

Buna göre I. İnönü Savaşı'nın;

- I. TBMM'nin otoritesini güçlendirdiği,
- II. halkı düşmana karşı cesaretlendirdiği,
- III. Yunanlıların Anadolu'dan çekilmeye başladığı

sonuçlarından hangilerini doğurduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

10. ◆ Batum, Gürcistan'a bırakılacak.
◆ Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusya arasında yapılmış olan antlaşmalar geçersiz sayılacak.
◆ Her iki taraftan birinin tanımadığı devletler arası antlaşmayı diğeri de tanımayacak.
◆ Sovyet Rusya Misak-ı Millî'yi tanıyacak.

Moskova Antlaşması'nın verilen maddeleri değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) TBMM Misak-ı Millî'den taviz vermiştir.
B) Dış politikada tarafların ortak hareket etmelerine karar verilmiştir.
C) Sovyet Rusya Millî Mücadele'ye maddi destek sağlamıştır.
D) Sovyet Rusya Sevr Antlaşması'nı reddetmiştir.

11. Kuvâ-yı Milliye birliklerinin 22 Haziran 1920 tarihindeki Yunan saldırısını durduramaması, TBMM'de şiddetli tartışmalara neden oldu. Bu tartışmaların sonunda dağılık hâlde bulunan ve otoriteden yoksun olan millî kuvvetlerin disiplin altına alınmasına karar verildi.

Buna göre düzenli ordunun kurulmasının zorunlu hâle gelmesinde;

- I. ülke gelirlerinin arttırılmak istenmesi,
- II. bölgesel direniş örgütlerinin yetersiz kalması,
- III. Yunan kuvvetlerinin düzenli birliklerden oluşması

gerekçelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) II ve III
D) I ve II

12. I. İnönü Muharebesi sonrası yaşanan;

- ◆ Londra Konferansı'nın düzenlenmesi
- ◆ Moskova Antlaşması'nın yapılması
- ◆ Türk-Afgan Dostluk Antlaşması'nın yapılması

gibi gelişmeler değerlendirildiğinde I. TBMM ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Uluslararası alanda saygınlığı artmıştır.
- B) Diplomatik kazanımlar elde etmiştir.
- C) Yeni bir devlet olduğu kabul edilmiştir.
- D) Anadolu'daki işgallere son vermiştir.

13. Kütahya – Eskişehir Savaşlarından sonra millî egemenlik ilkesine aykırı olmasına rağmen Meclisin bütün yetkileri Mustafa Kemal'e devredilmiştir.

Bu durum Mustafa Kemal'e yönelik;

- I. siyasi hayatını itibarsızlaştırma,
- II. hızlı karar alınıp uygulanmasını sağlama,
- III. milletvekilli olmasını sağlama

amaçlarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız II
- D) II ve III

14. Mustafa Kemal II. İnönü Zaferi sonrası İsmet İnönü'ye gönderdiği telgrafta "Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makûs (kötü) talihini de yendiniz. İstila altındaki talihsiz topraklarımızla birlikte bütün vatan bugün en ücra köşelerine kadar zaferinizi kutluyor. Düşmanın istila hırsı azminizin ve vatansızlığınızın yalçın kayalarına çarparak paramparça oldu." açıklamasında bulunmuştur.

Buna göre Mustafa Kemal'in;

- I. savaşlarda alınan yenilgiler döneminin sona erdiği,
- II. bu zaferin Türk milleti için bir ümit ışığı olduğu,
- III. İsmet İnönü'nün bağımsızlık yolundaki kararlılığını ortaya koyduğu

düşüncelerinden hangilerini dile getirdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

15. İtilaf Devletleri blokunda yer alan Çarlık Rusya, 1917'de Bolşevik İhtilali sonucu savaştan çekilmişti. Rusya'da yeni kurulan rejime, Avrupalı ülkeler düşmanca bir tutum takındılar. Sovyetler Birliği adını alan Rusya, İtilaf Devletlerine karşı savaştan Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmetine siyasal ve ekonomik destek veriyordu. Anadolu'nun İtilaf Devletlerinin eline geçmesi Sovyetler Birliği'nin varlığı için büyük bir tehditti. Bu nedenle TBMM Hükûmeti ile iyi ilişkiler kurmak isteyen Sovyetler Birliği, bir bildiri yayımlayarak Misak-ı Millî kararlarını kabul ettiğini bildirdi ve TBMM ile diplomatik ilişkiler başlattı.

Buna göre TBMM ile Sovyetler Birliği arasında diplomatik ilişkilerin gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Rusya'da yönetim değişikliğinin yaşanması
- B) Türk ve Rus tarafının ortak düşmanlarının olması
- C) Sovyetler Birliği'nin sıcak denizlere inme politikasından vazgeçmesi
- D) Tarafların sınırlarını karşılıklı güvence altına almak istemesi

16. Kurtuluş Savaşı sırasında eğitim ve öğretim faaliyetleri devam ediyordu. İlköğretim ve özel dairelerde görev alan öğretmenlerin maaşları "Muhasebe-i Hususiye" adlı özel bütçeden verilirdi. Her vilayetin tahsildarları halktan vergi toplar ve bu vergiler kendi sınırları içinde çalışan memurlara maaş olarak dağıtılırdı. Kurtuluş Savaşı sırasında maaş almadan çalışan öğretmenlerin sorunları artıyordu. Mecliste bu sorunlarla ilgili konuşmalar yapılıyordu. Bu sorunların yaşandığı dönemde okul ve öğrenci sayısını belirlemek, eğitime yön vermek ve yeni kurulmakta olan Türk devletinin eğitim ve öğretim ilkelerinin belirlenmesi amacıyla 15 Temmuz 1921'de Ankara'da Maarif Kongresi toplandı. Kongrede yurdun her yerinden kadın ve erkek öğretmenler katılmıştır. Cephe bulunan Mustafa Kemal kongreye katılmış ve öğretmenlerle görüşmüştür.

Buna göre Maarif Kongresi ile;

- I. öğretmenlik mesleğini toplum içinde seçkin bir konuma getirme,
- II. millî eğitimin temel esaslarını belirleme,
- III. yeni devletin eğitim öğretim programlarını belirleme

amaçlarından hangileri gerçekleştirilmeye çalışılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

1. “Çocuklarımız ve gençlerimiz yetiştirilirken yabancı unsurlarla mücadele gereği ve millî düşünceleri boğmaya çalışan her karşı fikre şiddetle karşı koyma gereği onlara öğretilmelidir. Eğitim programımız eski devrin saçma sapan ve yaratılış özelliklerimize hiç de ilgisi olmayan yabancı düşüncelerden, Doğu’dan ve Batı’dan gelebilen etkilerden uzak, tarihi karakterimize uygun olmalıdır.”

Maarif Kongresi’nde yaptığı bu konuşması değerlendirildiğinde Mustafa Kemal’in yeni devletin eğitim sisteminin öncelikle hangi özellikte olmasına vurgu yaptığı söylenebilir?

- A) Çağdaş
B) Millî
C) Eşitlikçi
D) Laik

2. Mustafa Kemal, Başkomutanlık Yasası’nın verdiği yetkiye dayanarak Türk ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak için 7 – 8 Ağustos 1921 tarihinde Tekalif – i Milliye Emirleri’ni (Millî Yüklülükler Buyrukları) yayımladı. Bu emirlerden bazıları şunlardır:

- ◆ Tüccar ve halkın elinde bulunan çamaşırılık bez, Amerikan patiska, yıkanmış veya yıkanmamış yün ve tiftik, erkek elbisesi yapımına yarayan her türlü yazlık ve kışlık kumaş, kösele, taban astarlığı, sari ve siyah meşin, kundura ve saraç ipliği vb. araç ve gereçlerin yüzde kırkı Tekalif - i Milliye Komisyonlarına teslim edilecekti. Teslim edilen malların bedelleri daha sonra devlet tarafından geri ödenecektir.
- ◆ Tüccar ve halkın elinde bulunan mevcut buğday, un, saman, arpa, kuru fasulye, bulgur, nohut, mercimek, koyun, keçi, kasaplık sığır, şeker, gaz yağı, pirinç, sabun, tereyağı, zeytinyağı, tuz, çay ve mum stoklarının yüzde kırkına ordu adına el konulacaktır. El konulan malların bedelleri daha sonra devlet tarafından ödenecektir.

Bu parçada altı çizili cümlelerle Mustafa Kemal;

- I. savaşı kazanma kararlığı,
II. halkın yardım etmek istemediği,
III. meclisin maddi güce sahip olduğu

durumlarından hangilerini kanıtlamak istemiştir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) Yalnız III
D) II ve III

3. Mustafa Kemal 7 – 8 Ağustos 1921 tarihinde ordunun ihtiyaçlarını karşılamak için Tekalif – i Milliye Emirleri’ni yayımlamıştır. Halk bu emirlere uymuş; ordunun insan, taşıt, araç–gereç, yiyecek ve giyecek bakımından ihtiyaçlarını karşılamıştır. Kadın ve erkek varını yoğunu ortaya koyarak vatanını kurtarmaya çalışmıştır.

Bu durum Türk milletinin;

- I. vatanseverlik,
II. millî birlik ve beraberlik,
III. dayanışma

anlayışlarından hangilerine sahip olduğunu göstermektedir?

- A) I, II ve III
B) Yalnız II
C) II ve III
D) Yalnız III

4. **Mustafa Kemal’in Kütahya–Eskişehir Savaşlarının ardından Tekalif–i Milliye Emirleri’ni yayımlaması;**

- I. düzenli ordunun ihtiyaçlarını karşılama,
II. ordunun toparlanması için zaman kazanma,
III. Sevr Antlaşması’nda değişiklik yapılmasını sağlama

amaçlarından hangilerine yönelik olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I, II ve III

5. **Tekalif–i Milliye Emirleri yayımlandıktan sonra her ilçede Tekalif–i Milliye Komisyonu ile İstiklâl Mahkemesi’nin kurulması;**

- I. topyekün seferberlik hazırlığı yapıldığı,
II. halkın orduya katkı sağlamadığı,
III. yardım sırasında oluşabilecek usulsüzlüklerin engellenmeye çalışıldığı
IV. yardımların kayıt altına alındığı

durumlarından hangilerini kanıtlar niteliktedir?

- A) I ve II
B) II ve IV
C) I, III ve IV
D) II, III ve IV

6. Tekalif-i Milliye Emirleri'ne göre; komisyon üyeleri istenen malları toplayacak ve kendisine bildirilen cepheye gönderecektir. Verilen görevi yapmayanlar veya herhangi bir ihmalde bulunanlar vatana ihanet suçu işlemiş olup ona göre cezalandırılacaktır.

Böyle bir kararın alınmasının;

- I. ordunun ihtiyaçlarını kısa sürede tamamlama,
- II. sadece varlıklı kişilerden yardım toplama,
- III. emirlerin düzenli şekilde yerine getirilmesini sağlama

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve III
C) Yalnız III D) I, II ve III

7. Eskişehir – Kütahya Savaşı sonrasında Mustafa Kemal, Başkomutanlık Yasası'nın verdiği yetkiye dayanarak Türk ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak için 7 – 8 Ağustos 1921'de Tekalif – i Milliye Emirleri'ni yayımladı.

Bu emirler;

- I. topyekün seferberliğin yapıldığı,
- II. vatan uğruna her türlü fedakârlığın göze alındığı,
- III. halka kanun gücüyle yaptırıldığı

durumlarından hangilerini kanıtlar niteliktedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III

8. **Başkomutanlık Yasası'nın;**

- I. meclisin tüm yetkilerinin Mustafa Kemal'e verilmesi
- II. yetkilerin üç ayla sınırlı tutulması,
- III. meclisin sürenin dolmasını beklemeden istediği zaman bu yetkileri geri alma hakkına sahip olması

özelliklerinden hangileri ulusal iradenin üstünlüğü anlayışına aykırı değildir?

- A) Yalnız I B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

9. Türk ordusunun Kütahya–Eskişehir Savaşlarında yenilmesinden sonra TBMM, Başkomutanlık Yasası ile üç aylığına tüm yetkilerini Mustafa Kemal'e devretmiştir. Mustafa Kemal meclisin kendisine verdiği bu yetki ile Tekalif-i Milliye Emirleri'ni yayımlamış ve ordunun ihtiyaçlarının halk tarafından karşılanmasını istemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Millî iradeye sınırlama getirilmiştir.
B) Ordunun kısa sürede savaşabilecek duruma getirilmesi amaçlanmıştır.
C) İşgalci devletlerin görüş ayrılıkları fırsata çevrilmiştir.
D) Mustafa Kemal'in askeri yeteneklerinden yararlanılması amaçlanmıştır.

10. Tekâlif – i Milliye Emirleri'nin amacı; orduyu insan, taşıt, araç–gereç bakımından desteklemek ve orduya gerekli yiyecek ve giyeceği sağlamaktır. Komisyonlar eşyaları, savaştan sonra bedelleri ödenmek üzere aldı. Ancak Türk halkı böyle bir beklenti içine girmedi. On madde-lik kararların uygulanması, ulusun büyük bir dayanışma içinde olduğunun en büyük kanıtıdır. Türk ulusu vatanını kurtarabilmek için ordusuna büyük destek vermiş, kadın – erkek herkes varını yoğunu ortaya koymuştur.

Buna göre;

- I. Millî Mücadele topyekün bir seferberlik mücadelesidir.
- II. Türk halkı hiçbir fedakârlıktan kaçınmamıştır.
- III. Mustafa Kemal'in emriyle yürürlüğe konulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

11. II. İnönü Savaşı ile;

- ◆ İtalyanlar Anadolu'dan çekilmeye başlamışlardır.
- ◆ Fransızlar TBMM ile anlaşma yollarını aramış ve Zonguldak'ı boşaltmışlardır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Fransızlar, İtilaf Grubu'ndan ayrılmıştır.
B) İtalyanlar, Fransızlarla ittifak yapmıştır.
C) Askeri zaferler olumlu gelişmeleri beraberinde getirmiştir.
D) Osmanlı Devleti resmen sona ermiştir.

12. Mustafa Kemal tarafından yayımlanan Tekalif – i Milliye Emirleri'nin bazı maddeleri şöyledir:

- ◆ Halkın elinde bulunan, savaşta işe yarar bütün silah ve cephanenin üç gün içinde teslimi istendi.
- ◆ Halkın elinde bulunan yaylı araba ve kağrı arabaları ile deve ve merkeplerin %20'sinin teslimi istendi.
- ◆ Halkın elinde bulunan çamaşırılık bez, kışlık ve yazlık kumaş...stoklarının %40'ının sonradan ödenmek üzere teslimi istendi.

Buna göre Tekalif-i Milliye Emirleri ile ordunun;

I. lojistik, II. savunma, III. giyim

ihtiyaçlarından hangilerinin karşılandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I, II ve III D) II ve III

13. Kurtuluş Savaşı'ndan sonra şair Mehmet Âkif, kendisine, "Acaba yeniden yazılsa daha iyi olmaz mı?" diye yöneltilen bir soruya, "Allah, bir daha bu millete İstiklâl Marşı yazdırtmasın." cevabını verdi. Yine bir sohbette ünlü şair, "Zaferin kazanılacağından nasıl emin oldunuz?" sorusuna da "Başımızdaki adamı kim görse zaferin doğacağına inanırdı." cevabını verirken hiç düşünmedi.

Mehmet Akif Ersoy'un "Allah, bir daha bu millete İstiklâl Marşı yazdırtmasın." ifadesini kullanmasının nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Milletin tekrar bağımsızlığını kaybetme durumuyla karşılaşmasını istemediği
B) Halka güvenmediği
C) Devlet yönetiminin değişmesine karşı çıktığı
D) Ekonomik ve askeri kayıpları düşündüğü

14. Millî Mücadele'nin;

- I. emperyalist büyük devletlerin yenilebileceğini göstermesi,
II. ulusal bağımsızlık ve ulusal egemenlik mücadelesini birlikte yürüten ilk savaş olması,
III. halkın topyekün katıldığı bir savaş olması

özelliklerinden hangileri sömürge konumunda yaşayan toplumlar için örnek oluşturduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

15.

- I. Türk devleti gönülden bağlarla bağlı bulunduğu Afgan devletini tanıır.
II. Taraflar, iki taraf arasında bugüne kadar yapılan bütün antlaşmaların hükümsüz olduğunu kabul ederler.
III. Afgan devleti, halifeliliği elinde bulunduran Türkiye'nin bu alanda liderliğini kabul eder.
IV. Taraflar, emperyalist devletler tarafından herhangi birine yapılmış saldırıyı kendine yapılmış sayarak elindeki bütün imkânlarla yardıma koşmayı kabul ederler.

Türk - Afgan Dostluk ve İş Birliği Antlaşması'nın yukarıdaki maddelerinden hangileri tarafların dış politikada ortak hareket edeceklerini göstermektedir?

- A) I ve II B) I, II ve III
C) II ve IV D) III ve IV

16. Birinci İnönü Savaşı'nın TBMM yönetimindeki düzenli ordu tarafından kazanılmasından sonra Londra'da bir konferans toplanmasına karar verilmiştir. İtilaf Devletleri bu konferansa hem İstanbul Hükûmetini hem de TBMM temsilcilerini çağırılmışlardır. İtilaf Devletleri Türk temsilcilerini birbirlerine düşürmek amacındadırlar. Konferansta İstanbul Hükûmetini temsil eden Tevfik Paşa; "Söz hakkı Türk milletinin gerçek temsilcisi olan TBMM Hükûmetinin temsilcisine aittir." diyerek sözü TBMM temsilcisi Bekir Sami Bey'e bırakmıştır.

Verilen bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İstanbul Hükûmeti temsilcisi TBMM'yi milletin gerçek temsilcisi olarak kabul etmiştir.
B) İtilaf Devletleri her iki tarafı da konferansa çağırarak ikilik yaratma niyetindedirler.
C) Cephe kazanılan askerî başarılar siyasi başarıları da beraberinde getirmiştir.
D) TBMM temsilcileri konferanstan tüm isteklerini kabul ettirerek dönmüşlerdir.

4 Kurtuluş Savaşı Dönemi'nde karışıklıklara son vermek için yeni bir anayasa hazırlanmasına karar verildi. Bu ihtiyacı gidermek amacıyla TBMM, 20 Ocak 1921 tarihinde yapılan görüşmeler sonucunda 1921 Anayasası'nı (Teşkilat-ı Esasiye) kabul etti ve anayasa uygulanmaya başlandı. Bu anayasa 1924 yılında yeni bir anayasa hazırlanana kadar yürürlükte kaldı. 1921 Anayasası'nın önemli maddeleri şunlardır:

- ◆ Egemenlik kayıtsız ve şartsız milletindir. Yönetim usulü halkın kendi mukadderatını (geleceğini), bizzat ve bilfiil idare etmesi esasına dayanır.
- ◆ Yürütme gücü ve yasama yetkisi, milletin tek ve gerçek temsilcisi olan Büyük Millet Meclisinde belirir ve toplanır.
- ◆ Türkiye Devleti, Büyük Millet Meclisince yönetilir ve hükûmeti "Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti" adını alır.

Buna göre 1921 Anayasası ile ilgili;

- I. Ulusal egemenlik ilkesine sahiptir.
- II. Güçler birliği ilkesini benimsemiştir.
- III. Meclis hükûmet sistemine göre hareket etmektedir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

5 Türk ordusu, Mustafa Kemal'in emriyle 4 Temmuz'da Sakarya Irmağı'nın doğusuna çekildi. Mustafa Kemal ordunun geri çekilmesini şu gerekçelere dayandırıyor:

"Orduyu Eskişehir'in kuzey ve güneyinde topladıktan sonra düşman ordusuyla araya büyük bir mesafe koymak gerekir ki orduyu derleyip, toplayıp güçlendirebilelim. Düşman hiç durmadan ilerlerse hareket üssünden uzaklaşacak ve yeniden destek örgütleri kurmak zorunda kalacak; her hâlde ummadığı birçok zorlukla karşılaşacaktır. Buna karşılık bizim ordumuz toplu bulunacak ve daha elverişli koşullar içinde olacaktır."

Buna göre Türk ordusunun Sakarya Irmağı'nın doğusuna çekilmesiyle;

- I. düşmandan uzaklaşarak yeniden toparlanma,
- II. düşmanı bulunduğu savunma mevzilerinden çıkarma,
- III. uygun şartlar oluşturma

amaçlarından hangilerinin gerçekleştirilmeye çalışıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız III B) I, II ve III C) I ve II D) II ve III

6 Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi Mustafa Kemal'in kapısını çalarak..." Öğretmenler Derneği birkaç gün sonra Ankara'da toplanacak. İki yüzden fazla öğretmen katılıyor. Fakat Fevzi Paşa'yı dinleyince tereddüde düştük. Savaşın yoğunlaştığı bu sırada böyle geniş bir toplantı size ayak bağı olabilir. Uygun görürseniz erteleyelim." demiştir. Mustafa Kemal ise "Hayır hayır ertelemeyin..." dedi. Cahillikle, ilkelikle savaş; düşmanla yapılacak savaştan daha az önemli değildir. Toplantıya katılacağım ve konuşacağım." demiştir.

Mustafa Kemal'in sözlerinden hangisi yukarıdaki açıklamasıyla ilişkilendirilemez?

- A) "Bir milleti hür, bağımsız şanlı yüksek bir toplum olarak yaşatan da köleliğe, yoksulluğa düşüren de eğitimdir."
- B) "İnsanlarda birtakım ince, yüksek ve asil duygular vardır ki insanlar onlarla yaşar..."
- C) "Milletimizin siyasi, toplumsal hayatında, milletimizin fikri terbiyesinde rehberimiz ilim ve teknik olacaktır."
- D) "Millî ordu, vatandan düşmanı, öğretmenler ise cehaleti kovacaktır."

- 10 Mustafa Kemal, Başkomutanlık Yasası'nın verdiği olağanüstü yetkiyle ilk iş olarak geri çekilmiş, morali bozulmuş ve maneviyatı azalmış ordunun ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Tekalif – i Millîye Emirleri'ni yayımlamıştır.

Bu emirlerden bazıları şunlardır;

- ◆ Her aile birer takım çamaşır, birer çift çorap ve çarık verecektir.
- ◆ Halkın ve tüccarın elinde bulunan, askerlerin ihtiyacına uygun malların yüzde kırkına, bedeli sonradan ödenmek üzere el konulacaktır.
- ◆ Bütün araç, gereç ve binek hayvanlarının yüzde kırkına el konulacak; ülkedeki bütün demirci, marangoz, terzi, dökümcü, nalbant ve zanaatkârlar ordunun emrine girecektir.

Verilen bilgi ve görsel değerlendirildiğinde aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Türk halkı birlik ve beraberlik içerisinde büyük bir dayanışma örneği sergilemiştir.
B) Mustafa Kemal Başkomutanlık yetkisini kullanmıştır.
C) Yediden yetmişe herkes yardım faaliyetlerine katılmıştır.
D) Halk Kuvâ – yı Millîye birliklerini oluşturarak düşmana karşı mücadele etmiştir.

- 11 Türk ordusunun Sakarya Irmağı'nın doğusuna çekilmesi, Türk milletinin ve TBMM Hükûmetinin moralini bozmuştu. Yenilgi-den dolayı Mecliste sert tartışmalar yaşandı. Bazı milletvekilleri önlem olarak Meclisin başka bir kente taşınması gerektiğini bile söylediler. Türk ordusunun, Mustafa Kemal cephede bulunmadığı için yenildiğini söyleyenler bile oldu.

Mecliste bu tartışmalar yaşanırken Mustafa Kemal, savaşta daha hızlı karar alabilmek için Meclisin tüm yetkilerinin kendisine verilmesini ve bu yetkilerle başkumandanlığa getirilmesini istedi. Meclis, yaptığı görüşmeler sonucunda Mustafa Kemal'in ordunun başına dönme düşüncesini uygun görerek kendisini başkumandanlığa atadı (5 Ağustos 1921). Böylece Türkiye Büyük Millet Meclisinin tüm yetkileri üç ay süreyle Mustafa Kemal'e devredildi.

Verilen metinde aşağıdakilerden hangisi değinilmemiştir?

- A) Mustafa Kemal'e başkomutanlık yetkisinin verilme gerekçesine
B) TBMM'de hangi konularda tartışmanın yaşandığına
C) Mustafa Kemal'in askerlik mesleğine hangi savaşın ardından döndüğüne
D) Başkomutanlık yetkisinin süresine

1.

- ◆ Boğazların ticaret gemilerine açılması, İstanbul'un güvenliğinin sağlanması kabul edildi.
- ◆ Taraflar arasında ticaret, gümrük, sağlık ve güvenlik konularında ortak tedbirler alınması kararlaştırıldı.

Kars Antlaşması'nın yukarıda verilen maddelerine bakılarak;

- I. İstanbul'un ve Boğazların güvenliğinin sağlanmaya çalışıldığı
- II. TBMM'nin ticari faaliyetlerinin geliştirilmesi için önlemler aldığı
- III. Kurtuluş Savaşı'nın askeri safhasının tamamlandığı
- IV. Tarafların farklı alanlarda birlikte hareket edeceği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I, II, III ve IV B) I ve II
C) I, II ve IV D) Yalnız III

2. Aşağıda Kars Antlaşması öncesinde Ermenistan Dışişleri Bakanı yardımcısı Muravyan'ın konuşması verilmiştir:

“Biz buraya düşmanlık duygusu ile gelmedik. Ayak takımının beğeneceği ve milliyetçi hükümetlerden bize miras kalan ve tartışmaya neden olan çekişmeli sorunları ortaya çıkarma düşüncemiz de yok. Biz ancak gayretli Türk halkının yaptığı kahramanca mücadelenin hayranıyız. Biz samimi bir arzu taşımaktayız ve inanıyoruz ki vatanını savunmak için çalışan bir millet galip gelir.”

Buna göre Ermenistan temsilcisi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türklerin bağımsızlık mücadelesini haklı göstermektedir.
B) Türkiye ile dostluk sürecini başlatmıştır.
C) Anadolu ile ilgili geçmişteki iddialarını Kars Antlaşması'yla gündeme getirmeye çalışmaktadır.
D) Kendilerinden önceki hükümetlerin Türklerle ilgili politikalarını benimsememektedir.

3. Kurtuluş Savaşı'nın önemli aşamalarından biri olan Büyük Taarruz, 26 Ağustos sabahı Türk topçusunun ateşiyle başladı. 30 Ağustos'ta Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'nın sevk ve idare ettiği meydan muharebesiyle düşman kuvvetleri büyük ölçüde imha edildi. Başkomutan hem kaçan Yunan kuvvetlerini takip etmek hem de onların toparlanmalarına fırsat vermemek için 1 Eylül 1922 günü “Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri!” emrini verdi.

Buna göre Büyük Taarruz'un temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk ordusunun güçlenmesi için zaman kazanmak
B) Yunanlıları tamamen Anadolu topraklarından atmak
C) Yunan ordusuna karşı savunma hattı oluşturmak
D) İtilaf Devletlerini oyalamak

4. “Her safhasıyla düşünülmüş, hazırlanmış, idare edilmiş ve zaferle sonuçlandırılmış olan bu harekât; Türk ordusunun, Türk subay ve komuta heyetinin yüksek kudret ve kahramanlığını tarihe bir kere daha yazdıran muazzam bir eserdir. Bu eser, Türk milletinin hürriyet ve İstiklâl düşüncesinin ölümsüz bir abidesidir. Bu eseri vücuda getiren bir milletin evladı, bir ordunun başkomutanı olduğum için bahtiyarlığım sonsuzdur.”

Mustafa Kemal'in yukarıdaki sözü değerlendirildiğinde Büyük Taarruz Savaşı'nın;

- I. planlanması,
- II. kendisinin yönetmesi,
- III. tarihi bir vesika olması

özelliklerinden hangilerine değindiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I, II ve III D) Yalnız III

5. Aşağıda verilen Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın maddelerinden hangisi Osmanlı yönetiminin hukuken yok sayıldığının göstergesidir?

- A) İstanbul ve Boğazlar, TBMM Hükûmeti yönetimine bırakılacak
- B) Türk ve Yunan kuvvetleri arasındaki çarpışmalar durdurulacak
- C) Yunan işgal kuvvetleri; on beş gün içinde Doğu Trakya'yı boşaltacak
- D) İtilaf askerleri barış yapılıncaya kadar İstanbul'da kalacak

6. Türk ordusunun Boğazlara doğru yürümesi üzerine İngilizler karşı koyacaklarını bildirmişler, olası bir savaşa karşı dostlarını ve dominyonlarını (Müslüman sömürgeler) yardıma çağırmışlardır. Fakat Türklerle anlaşmış olan Fransızlar, Antalya ve yöresini boşaltmış bulunan İtalyanlar ile Müslüman sömürgeler artık savaş istemiyorlardı.

Bu durum ile aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İngilizler Anadolu'da yalnız kalmıştır.
- B) İngilizler savaşın bittiğini kabullenmiştir.
- C) Fransa ile İtalya TBMM Hükûmeti ile birlikte hareket etmektedir.
- D) İtilaf Devletleri fikir birliği içindedir.

7. 20 Ekim 1921 tarihinde TBMM Hükûmeti ile Fransa arasında imzalanan Ankara Antlaşması'nda "Hatay bölgesi için özel bir yönetim kurulacak; bu bölgede oturanlardan Türk olanlar kültürlerini geliştirmek için her türlü haktan yararlanacak ve resmi dil Türkçe olacak" maddesine yer verilmiştir.

Buna göre;

- I. Türklüğün hakları korunmuştur.
- II. Fransa Hatay'ın Türkiye'nin bir parçası olduğunu kabul etmiştir.
- III. Hatay halkı kendi kaderini kendisi belirlemiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

8. Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalandığında İngiliz General Harington; Yunan generalinin yetkisi olmadığı için bu ateşkesi imza edemediğini, Yunan Hükûmetinin cevabı olumsuz da olsa bu ateşkesinin mütteliklerce uygulanacağını bildirmişti.

Bu durum;

- I. Millî Mücadele sürecinde Yunanlıların İngilizler tarafından kullanıldığı,
- II. Kurtuluş Savaşı'nın askeri safhasının sona erdiği,
- III. Yunanlıların isteklerinin bir öneminin kalmadığı

gelişmelerinden hangilerini kanıtlar niteliktedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

9. Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın "İstanbul ve çevresi TBMM Hükûmetinin denetimine bırakılacaktır." maddesi gereği Osmanlı Devleti'nin sona erdiğini kabul eden İtilaf Devletleri Lozan Görüşmeleri'ne İstanbul Hükûmetini de çağırmışlardır.

Bu gelişme İtilaf Devletlerinin TBMM'ye yönelik;

- I. diplomasi savaşı yapma,
- II. psikolojik olarak yıpratmaya çalışma,
- III. görüşmelerde ikilik çıkarma

planlarından hangilerini göstermektedir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

10. Sakarya Zaferi'nin ardından 13 Ekim 1921'de TBMM Hükûmeti ile Kafkas Cumhuriyetleri (Gürcistan, Azerbaycan, Ermenistan) arasında Kars Antlaşması imzalandı. Daha önce Rusya ile imzalanan Moskova Antlaşması'nın şartları Kafkas Cumhuriyetleri tarafından kabul edildi. Böylece doğu sınırimız bugünkü şeklini alarak kesinlik kazanmış oldu.

Buna göre TBMM'nin aşağıdaki alanların hangisinde kazanımlar elde ettiği söylenebilir?

- A) Siyasi
- B) İktisadi
- C) Hukuki
- D) Askeri

11. Sakarya Savaşı sonrasında Yunan ordusu savunma, Türk ordusu taarruz hazırlıklarına başlamıştır. Türk ordusu yıprandığı için yeniden hazırlanması zaman alacaktı. Mustafa Kemal taarruz hazırlıklarını büyük bir titizlikle gerçekleştirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Büyük Taarruz öncesi Türk ordusunun yaptığı hazırlıklardan biri değildir?

- A) İstanbul'dan Anadolu'ya silah ve cephanenin kaçırılması
- B) Mustafa Kemal'in Başkomutanlık süresinin süresiz uzatılması
- C) Türk ordusuna gizli taarruz eğitiminin verilmesi
- D) Güney Cephesi'nde askeri önlemlerin alınması

12. Türk ordusu, son savunma savaşı olan Sakarya Savaşı'nı kazanmış fakat Yunan ordusunu kesin yenilgiye uğratan Büyük Taarruz'u yaklaşık bir yıl sonra yapabirmiştir.

Bu duruma;

- I. kesin zafer için hazırlıkların eksiksiz yapılmak istenmesi,
- II. savaşı sona erdirmek için diplomatik yolların aranması,
- III. ordunun ihtiyaçları için halktan toplanan yardımın zaman alması

gelişmelerinden hangilerinin neden olduğu söylenmiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

13. Millî Mücadele'nin ve Misak-ı Millî'nin en büyük zaferlerinden biridir. TBMM'nin itibarını ve Mustafa Kemal Paşa'ya duyulan güveni kat kat artıran bu zafer, bütün Anadolu'da hatta işgal altındaki İstanbul'da bile coşkuyla kutlandı. Fevzi Paşa ve İsmet Paşa'nın Meclise sunduğu önerge kabul edilerek Mustafa Kemal Paşa'ya "Gazi" unvanı ve "Mareşal" rütbesi verildi.

Yukarıda sözü edilen gelişmeler hangi savaşın ardından yaşanmıştır?

- A) II. İnönü Muharebesi
- B) Sakarya Muharebesi
- C) Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi
- D) Kütahya-Eskişehir Savaşları

14. Yunanlar, TBMM'nin yakınlarına, Polatlı'ya kadar ilerledi; Ankara'dan top sesleri duyuluyordu.

Sözü edilen bu olumsuz durum hangi savaşın sonunda bertaraf edilmiştir?

- A) Sakarya Savaşı
- B) I. İnönü Savaşı
- C) Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Savaşı
- D) II. İnönü Savaşı

15. **Aşağıdakilerden hangisi Mudanya Ateşkes Anlaşması'nda yer alan maddelerden biri değildir?**

- A) Türk ve Yunan kuvvetleri arasındaki çarpışmalar durdurulacak.
- B) Yunan işgal kuvvetleri, on beş gün içinde Doğu Trakya'yı boşaltacak.
- C) TBMM Hükümeti, barış antlaşması imzalanıncaya kadar Marmara ve Doğu Trakya'ya asker konuşlandırmayacak.
- D) Fransızlar Mersin Limanı'ndaki silah ve cephaneleri TBMM'ye bırakacak.

16. Dumlupınar bölgesinde yapılan savaşlar sonucunda düşmanın savunma mevzileri kısa sürede aşıldı. Saldırı karşısında Yunanlılar İzmir'e doğru hızla kaçmaya başladılar. Mustafa Kemal, Türk askerine bu başarısından sonra "Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir! ileri" diyerek düşmanın tüm yurttan atılması emrini verdi.

Paragrafta sözü edilen savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. İnönü Savaşı
- B) Sakarya Savaşı
- C) Başkomutanlık Meydan Muharebesi
- D) Kütahya-Eskişehir Savaşı

1 Mudanya Ateşkes Antlaşması ile Doğu Trakya, İstanbul ve Boğazlar savaşı yapılmadan geri alınmıştır. Sevr Antlaşması'nın geçersizliği kanıtlanmış, Misak-ı Millî büyük ölçüde gerçekleşmiştir. Boğazlar ve İstanbul'un TBMM yönetimine bırakılmasıyla İtilaf Devletleri Osmanlı Devleti'ni hukuken yok saymış, yeni Türk devletinin varlığını kabul etmişlerdir. Bu sayede barış ortamına zemin hazırlanmış ve dış devletlerle olan ilişkilerde anlaşma yoluna gidilmiştir.

Buna göre Mudanya Ateşkes Antlaşması hakkında aşağıda verilen yargılardan hangisinin doğru olduğu söylenemez?

- A) Türk Bağımsızlık Savaşı'nın zaferle sonuçlandığını gösteren diplomatik bir belgedir.
- B) İşgal altındaki bazı toprakların geri alınmasını sağlamıştır.
- C) Kurtuluş Savaşı'nda diplomatik süreç başlamıştır.
- D) Boğazlar bugünkü statüsüne kavuşmuştur.

2 Sakarya Savaşı sonrası TBMM Hükümeti ile Fransa arasında Ankara Antlaşması imzalandı ve Fransa ile olan savaş sona erdi (20 Ekim 1921).

Ankara Antlaşması'yla:

- ◆ Fransa, Çukurova ve Güneydoğu Anadolu'da işgal ettiği yerlerden çekilmeyi kabul etti.
- ◆ Hatay, Fransa yönetimindeki Suriye'ye bırakıldı. Türkçenin resmi dil olması ve Türk kültürünün gelişimine yardımcı olunması şartlarıyla Hatay'da özel bir yönetim kuruldu.
- ◆ Hatay Fransa mandasındaki Suriye'de kalacak. Fransa, Suriye'den çekilmesi durumunda Hatay halkının kendi geleceğini halk oylaması ile belirleyebileceğini kabul etti.

Buna göre Ankara Antlaşması'nın maddeleri dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisinin doğru olduğu söylenemez?

- A) Misak-ı Milli'den taviz verilmiştir.
- B) İlk kez görüş ayrılığı yaşanmıştır.
- C) Hatay'daki Türklerin kültürel hakları güvence altına alınmıştır.
- D) TBMM diplomatik başarı elde etmiştir.

3 13 Ekim 1921'de TBMM ile Gürcistan, Ermenistan ve Azerbaycan arasında yapılan Kars Antlaşması'nda;

- ◆ Türkiye'nin tanımadığı bir antlaşmayı Azerbaycan, Gürcistan ve Ermenistan tanımayacak
- ◆ Taraflar arasında demir yolu yapımının ve haberleşme ağının gelişmesi için çalışmalar yapılacak
- ◆ Söz konusu devletler karşılıklı olarak kendi toprakları üzerinde yaşayan taraf ülkelerin vatandaşlarına ayrıcalıklar tanıyacaktı
- ◆ Taraflar, İstanbul'un güvenliği ve Boğazların ticarete açılmasını kabul edecek

Buna göre Kars Antlaşması ile taraflar arasında aşağıdaki kavramlardan hangisine yer verilmemiştir?

- A) Ulaşım
- B) Diplomasi
- C) Eşitlik
- D) Eğitim

4 Büyük Taarruz sırasında esir düşen Yunan Generali Trikopis Mudanya Ateşkesi'nden sonra ülkesine dönmüş yıllar sonra Yunanistan'da Türk elçiliğinin düzenlediği kokteylde gazetecilere şu açıklamalarda bulunmuştur.

"Bizim Anadolu'da işimiz ne idi?" dedi. "Bizim menfaatimiz Balkanlarda, Makedonya'da, Adalarda olabilir, ama Anadolu'dan bize ne? Ne diye bizi onlara gönderdiler? Aradan bunca yıl geçti, şimdi insan geçmişi daha iyi görüyor. Çok daha sağlam hükümlere varabiliyor. Şimdi artık itiraf etmekten çekiniyorum, bizim Anadolu savaşında hiçbir menfaatimiz yoktu. Biz yabancı devletlere alel olduk. Sizden de, bizden bunca insan öldü. Bu kadar şehit verdik. Sonunda ne oldu? İşte bugün kardeşiz. Hata idi Anadolu hareketi. Hem de muazzam bir hata.."

Buna göre Yunanistan ile ilgili;

- I. Amacı olmayan bir savaşa sürüklenmiştir.
- II. İtilaf Devletlerinin çıkarlarına hizmet etmişlerdir.
- III. Anadolu'ya yönelik hiçbir zaman planları olmamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

- 5 “Bizim en önemli ödevimiz topraklarımızda bulunan düşmanı süngülerimizle bu topraklardan çıkarmaktır. Bunu yapmadıkça politika anlamsız bir söz olarak kalır.”

Mustafa Kemal'in Büyük Taarruz öncesi yaptığı bu konuşma ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Savaş meydanında zafer elde etmedikçe diplomasi zafer beklemek sonuçsuz bir bekleyiştir.
B) İşgalci güçler arasındaki görüş ayrılıkları zafere ulaşmada bir fırsattır.
C) Dış politikamız her zaman savaştan yana olmamalıdır.
D) Büyük Taarruz topyekün bir savaşa dönüştürülmelidir.

6

- ◆ Türk - Yunan kuvvetleri arasındaki savaş sona erecek
- ◆ Yunanlılar, Meriç Nehri'ne kadar olan Doğu Trakya'yı 15 gün içinde boşaltacak
- ◆ Türklerin Doğu Trakya'daki askerleri barış antlaşması imzalayınca kadar 8.000'i geçmeyecek
- ◆ Doğu Trakya TBMM'nin jandarma kuvvetlerine bırakılacak
- ◆ İstanbul, Boğazlar ve çevresi TBMM Hükûmetine bırakılacak
- ◆ İtilaf Devletlerinin askerleri, barış antlaşması yapıncaya kadar İstanbul'da bulunacak
- ◆ Barış yapıncaya kadar Türk kuvvetleri Çanakkale ve İzmit sınırlarından ileriye geçemeyecek

Buna göre Mudanya Ateşkes Antlaşması ile ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Batı Cephesi savaşları sona ermiştir.
B) Doğu Trakya savaşılmadan kazanılmıştır.
C) İstanbul'un TBMM yönetimine bırakılması, TBMM'nin padişahla ortak hareket edeceğini göstermiştir.
D) Misak-ı Millî sınırları batıda İzmit Yarımadası'yla sınırlandırılmıştır.

- 7 Büyük Taarruz öncesi Mustafa Kemal'e Misak-ı Milli'nin siyasi yollarla gerçekleştirilebileceğini söyleyenlere “Memleketimizde bulunan düşmanları silah kuvvetiyle çıkarmadıkça, millî mevcudiyet ve kudretimizi göstermedikçe, diplomasi alanında ümide kapılmanın doğru olmadığı hakkındaki inancım kesindir.” demiştir.

Buna göre;

- I. Bağımsızlığın teminatı güçlü bir orduyla sağlanır.
II. Askeri başarı olmadan siyasi başarı gerçekleşmeyecektir.
III. Sorunların çözümünde savaş her zaman öncelikli olmalıdır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

- 8 Sakarya Zaferi sonrası Sovyet Rusya'nın aracılığıyla TBMM ile Kafkas Cumhuriyetleri (Ermenistan, Gürcistan ve Azerbaycan) arasında Kars Antlaşması imzalandı. Antlaşmayla Gümrü Antlaşması'ndan beri netleşmemiş doğu sınırı da belirlenmiş oldu. Bunun yanı sıra Kafkas Cumhuriyetleri kapitülasyonların kaldırıldığını kabul etmiştir.

Buna göre;

- I. TBMM ve Kafkas Cumhuriyetleri Rusya'nın nüfusu altına girmiştir.
II. Misak-ı Milli'nin doğu sınırı kesinlik kazanmıştır.
III. Yeni Türk devletinin ekonomik bağımsızlığı tanınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

- 9 TBMM Mudanya Ateşkes Antlaşması ile İstanbul, Boğazlar ve Doğu Trakya'yı masa başında savaşmadan kazanmış ve İstanbul'un yönetimi TBMM'ye bırakılmıştır.

Buna göre;

- I. Osmanlı Devleti hukuken sona ermiştir.
II. Diplomatik bir zafer elde edilmiştir.
III. Batı Trakya'daki Müslüman Türklerin hakları korunmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

1. Lozan Antlaşması'nda;
- ◆ Kapitülasyonların kaldırılması
 - ◆ Azınlıklara hiçbir ayrıcalığın tanınmaması
 - ◆ Boğazları başkanı Türk olan uluslararası bir komisyonun yönetmesi

gibi kararlar alınmıştır.

Buna göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Yeni Türk devleti ekonomik baskılardan kurtulmuştur.
B) Lozan Antlaşması tamamen kazanımlarla doludur.
C) Büyük devletlerin iç işlerimize karışmasının önüne geçilmiştir.
D) Egemenlik haklarımız sınırlandırılmıştır.

2. Lozan Barış Antlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisi ulusal bağımsızlığa aykırıdır?

- A) Yabancı okullar sorunu Türkiye'nin kendi iç meselesi olduğundan Türkiye'nin istediği gibi çözümlenecektir.
B) Ülke içinde yaşamakta olan azınlıklar Türk vatandaşı sayılacaklardır.
C) Boğazlar, başkanı Türk olan uluslararası bir komisyon tarafından yönetilecektir.
D) Kapitülasyonlar kaldırılacaktır.

3. Aşağıda Lozan Antlaşması'nda yer alan maddelerden bazıları verilmiştir:

- ◆ Boğazlar, başkanı Türk olan uluslararası bir komisyon tarafından yönetilecektir.
- ◆ Kapitülasyonlar kaldırılacaktır.
- ◆ Misak-ı Millî sınırları içerisinde yer alan Musul, daha sonra Türkiye ile İngiltere arasında yapılacak görüşmelerle belirlenecektir.

Buna göre Lozan Antlaşması ile ilgili;

- I. Türkiye'nin çıkarlarına ters düşen kararlar alınmıştır.
II. Türkiye ekonomik baskılardan kurtulmuştur.
III. Musul sorunu kesin olarak çözümlenememiştir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

4. Lozan Barış Antlaşması'nda, Ege adaları geri alınamamış, Musul ve Hatay sınırlarımızın dışında kalmış ancak Boğazlar üzerinde denetim ve savunma hakkımız sağlanmıştır.

Buna göre Türkiye'nin konferansta;

- I. amaçlarının tümüne ulaşamadığı,
II. toprak bütünlüğünün sağlamadığı,
III. ekonomik baskıya maruz kaldığı

durumlarından hangilerini yaşadığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

5. Lozan Barış Antlaşması ile ülkedeki tüm azınlıklar Türk vatandaşı kabul edilmiştir.

Bu madde ile:

- I. ülkede birlik beraberliğin sağlanması
II. yabancı devletlerin iç işlerimize karışmasının önlenmesi,
III. egemenlik haklarımızı engelleyecek durumlara fırsat verilmemesi

amaçlarından hangilerine ulaşıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

6. Mustafa Kemal Lozan'a gidecek olan Türk heyetine;

- ◆ Kapitülasyonların kaldırılması,
- ◆ Ermeni yurdu ve Ermenistan sınırı ile ilgili hiçbir tartışmaya girilmemesi
- ◆ Ordu konusunda hiçbir sınırlamanın kabul edilmemesi talimatını verdi. İtilaf Devletleri bu konularda ısrar ederlerse görüşmelerin kesilerek Türkiye'ye dönülmesini istemiştir.

Buna göre Türkiye ile ilgili;

- I. Tam bağımsızlık konusunda kesin tavır ortaya konulmuştur.
II. Toprak bütünlüğünden ödün verilmemiştir.
III. Osmanlı'dan kalan sorunların tamamına çözüm getirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

7. Anadolu'daki ulusal direnişe başlangıçta hiç de olumlu bir gözle bakmayan ünlü İngiliz tarihçisi Arnold Toynbee (Arnold Toynbi), Lozan'ın önemine ilişkin şu değerlendirmeyi yapmıştır:

“Hemen hemen her konudaki Türk ulusal istekleri, Lozan'da müttefikler tarafından kabul edilmiştir. Ve dünya, tarihte eşi olmayan bir olayla karşılaşmıştır: Yenilmiş, parçalanmış bir ulusun bu harabe içinden ayağa kalkması ve dünyanın en büyük ulusları ile tam ve eşit koşullar içinde karşı karşıya gelmesi ve Büyük Savaş'ın bu galiplerini dize getirerek her isteğini kabul ettirmesi şaşılacak bir şeydi.”

Arnold Toynbee'nin açıklaması dikkate alındığında Türk milleti ile ilgili;

- I. boyun eğmediği,
- II. kararlı bir mücadele verdiği,
- III. bağımsızlığından taviz vermediği

durumlarından hangilerini dile getirmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) II ve III D) I, II ve III

8. Yaklaşık iki ay süren Lozan Görüşmeleri'nden sonra İtilaf Devletlerinin temsilcileri, 31 Ocak 1923 tarihinde “Türkiye'nin imzalayacağı en iyi antlaşma budur.” diyerek Türk Heyeti'ne Sevr Antlaşması'nın yumuşatılmış biçimi olan bir barış tasarısı verdi. Atatürk bu teklifi yüzyılların hesaplaşması olarak değerlendirdi. İsmet Paşa “Memleketimi esarete mahkûm eden bir belgeye imza koymam.” diyerek bir mektupla İtilaf Devletlerine yanıt verdi.

Buna göre;

- I. Atatürk, Avrupa devletleriyle olan sorunların uzun süreden beri var olduğunu savunmuştur.
- II. İsmet Paşa bağımsızlık dışında bir isteği kabul etmemiştir.
- III. İtilaf Devletleri Türk devletinin bağımsızlığını tanıma istekli davranmamıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) Yalnız I
C) I, II ve III D) Yalnız III

9. Mustafa Kemal Lozan Konferansı öncesinde “Bu derece karışık, bu derecede bulanık hesapların içinden çıkmak hiç de kolay olmayacaktır.” demiştir.

Buna göre Mustafa Kemal Lozan Konferansı ile ilgili;

- I. Osmanlı'dan kalan birçok sorunun ele alınacağı,
- II. güçlü diplomatların mücadelesine sahne olacağı,
- III. çok sayıda devletin katılacağı

düşüncelerinden hangilerini dile getirmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II ve III

10. Lozan Konferansı'nın açılışında söz alan İsmet Paşa “Çok ıstırap çektik, çok kan akıttık. Bütün medeni milletler gibi hürriyet ve İstiklâl istiyoruz.” diyerek konferanstan Türk tarafının ne beklediğini açıkça ortaya koymuştur.

Buna göre Türk devleti konferansta;

- I. bağımsız olma,
- II. diğer devletler tarafından tanınma,
- III. tüm milletlerle eşit statüde olma
- IV. uygar bir devlet olarak kabul edilme

beklentilerinden hangilerini dile getirmiştir?

- A) I ve II B) II ve III
C) I, II ve III D) I, II, III ve IV

11. TBMM'yi temsil eden İsmet Paşa'nın İnönü Savaşlarında gösterdiği başarı ve Mudanya Ateşkesi sırasında masada toprak kazanma başarısı göstermesi onun Lozan Antlaşması'nda Türkiye'yi temsil edecek heyetin başkanı seçilmesinde etkili olmuştur.

Bu durum İsmet Paşa'nın;

- I. diplomasi,
- II. askeri,
- III. yönetim,
- IV. ekonomi

alanlarının hangilerinde başarılı olduğunu göstermektedir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) Yalnız IV

12. “Bir devlet ki vatandaşına koyduğu vergiyi yabancılara koyamaz, bir devlet ki gümrük vergilerini düzenleme hakkından men edilir. Bir devlet ki yabancılar üzerinde yargı hakkını uygulamaktan mahrumdur, o devlete bağımsız denemez.”

Mustafa Kemal’in yukarıdaki açıklaması Lozan Konferansı sırasında İtilaf Devletleri’nin;

- I. Osmanlı’dan kalan borçları Türkiye’ye ödettirme,
- II. Kapitülasyonları devam ettirme,
- III. Ermeni yurdunu gündeme getirme

politikalarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) I, II ve III

13.

- ◆ Duyun - u Umumiye İdaresi kaldırılacak.
- ◆ Kapitülasyonlar kaldırılacak.
- ◆ Anadolu’daki bütün gayrimüslimler Türk vatandaşı kabul edilecek.
- ◆ Yunanistan, Karaağaç ve çevresini savaş tazminatı olarak Türkiye’ye verecek.
- ◆ Boğazların her iki yakası askerden arındırılacak.
- ◆ İmroz ve Bozcaada dışındaki adalar Yunanistan’a bırakılacak.
- ◆ Boğazlar Türkiye Başkanlığındaki “Uluslararası Boğazlar Komisyonu” tarafından yönetilecek.
- ◆ Boğazlardan geçiş serbest ve ücretsiz olacak.

Lozan Antlaşması’nın verilen maddeleri değerlendirildiğinde aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Yeni Türk devletinin ekonomik bağımsızlığı sağlanmıştır.
- B) Türkiye’nin hem lehine hem de aleyhine sonuçlar ortaya çıkmıştır.
- C) Ülkede din ve mezhep birliği sağlanmıştır.
- D) Türkiye’nin Boğazlar üzerindeki egemenlik hakkı kısıtlanmıştır.

14. **Lozan Barış Antlaşması’nda yer alan** “Türk devleti sınırları içinde yaşayan tüm azınlıklar Türk vatandaşdır ve hiçbir ayrıcalığa sahip olmayacaklardır.” **maddesiyle;**

- I. ülke bütünlüğünü sağlama,
- II. dış müdahaleyi önleme,
- III. aynı inancı benimsetme

amaçlarından hangileri gerçekleştirilmeye çalışılmıştır?

- A) Yalnız II B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

15. “Bir süre Ankara’dan Lozan Konferansı görüşmelerini takip ettim. Görüşmeler hararetli ve tartışmalı geçiyordu. Türk haklarını tanıyan olumlu bir sonuç görülmüyordu. Ben bunu pek tabii buluyordum. Çünkü Lozan barış masasında ele alınan meseleler yalnız üç dört yıllık yeni devreye ait ve onunla sınırlı kalmıyordu. Yüzyılların hesabı görülüyordu. Bu kadar eski, bu kadar karışık ve bu kadar kirli hesapların içinden çıkmak elbette o kadar basit ve kolay olmayacaktı.”

Mustafa Kemal’in Lozan Görüşmeleri ile ilgili bu sözleri değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti’nden kalan sorunların hemen çözülmesi kolay değildir.
- B) Osmanlı Devleti ile ilgili birkaç yıllık değil birkaç asırlık bir hesabın ürünüdür.
- C) Görüşmelerde birçok sorun lehimize çözümlenirken bazı konularda taviz verilmiştir.
- D) Yeni Türk devletinin bağımsızlığını gizli çıkarları olan devletlere kabul ettirmek kolay olmamıştır.

1 Lozan Antlaşması öncesinde İsmet Paşa ile Lord Curzon arasında yapılan özel görüşmede Lord Curzon, Türkler için en önemli konunun ne olduğunu sormuş; İsmet Paşa, bütün sorunların birbirine bağlı ve aynı derecede önemli bulunduğunu, bunların birleşik esasının, Türkiye'nin tam bağımsızlığı olduğunu ifade etmiştir.

İsmet Paşa'nın bu açıklaması aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilebilir?

- A) Sorunlar sadece Türkiye ile İngiltere arasında yaşanmaktadır.
- B) Türkiye kayıtsız şartsız bağımsızlığı amaçlamıştır.
- C) Diplomatik alanda çetin mücadeleler yaşanacaktır.
- D) Görüşmelerde bazı konular ön planda tutulacaktır.

2 Afet İnan, Atatürk Hakkında Hatıralar ve Belgeler adlı eserinde Lozan Antlaşması ile ilgili "Sevr Osmanlı Devleti'nin tarihe gömülmesini tespit eden bir belgedir. Lozan, hür bir millet sıfatı ile Sevr Antlaşması önünde boyun eğmeyen Türk devletinin bağımsızlık hakkını bütün dünyaya kabul ettirmeye yarayan bir milletlerarası antlaşmadır." açıklamalarında bulunmuştur.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye'nin uluslararası alanda saygınlığı artmıştır.
- B) Lozan Sevr Antlaşması'nın devamı niteliğindedir.
- C) Lozan Antlaşması Türkiye'ye yönelik sömürgeleştirme politikalarının bozulmasıdır.
- D) Lozan Antlaşması ile bağımsız yeni bir Türk devletinin resmen kurulduğu tüm dünyaya kabul ettirilmiştir.

3 Lozan Barış Antlaşması ile Türkiye Misak-ı Millî doğrultusunda egemen bir devlet olarak ortaya çıkmıştır. Türkiye'nin hak iddia ettiği ama İngilizlerin işgal ettiği Musul Milletler Cemiyeti'nin kararını bekleyerek Irak'ın parçası olarak kalmış, İskenderun sancağı Fransız Suriyesi'nde kalmıştı. Ermenistan ve Kürdistan'dan hiç söz edilmemişti. Boğazlar bölgesi bir Türk'ün başkanlığındaki bir komisyona bağlanmış ve kapitülasyonlar kaldırılmıştı.

Buna göre Lozan Antlaşması ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Türkiye uluslararası alanda varlığını kabul ettirse de millî sınırlarına tam anlamıyla ulaşamamıştır.
- B) Boğazlar konusunda tam hâkimiyet sağlanmıştır.
- C) Türkiye yaşanan sorunların tamamını lehine çözmüştür.
- D) Ülkede yaşayan gayrimüslimlerin tamamı Türk vatandaşlığı kabul edilmiştir.

4 Mustafa Kemal, "Nutuk" adlı eserinde Lozan Barış Görüşmeleri hakkında aşağıdaki ifadeyi kullanmıştır:

"Bir süre Ankara'dan Lozan Konferansı görüşmelerini takip ettim. Görüşmeler hararetli ve tartışmalı geçiyordu. Türk haklarını tanıyan olumlu bir sonuç görülüyordu. Ben bunu pek tabii buluyordum. Çünkü Lozan barış masasında ele alınan meseleler yalnız üç dört yıllık yeni devreye ait ve onunla sınırlı kalmıyordu. Yüzyılların hesabı görülüyordu. Bu kadar eski, bu kadar karışık ve bu kadar kirli hesapların içinden çıkmak elbette o kadar basit ve kolay olmayacaktı."

Bu parçada geçen "yüzyılların hesabı" sözüyle Mustafa Kemal aşağıdakilerin hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Batılı devletlerle uzun zamandır süregelen sorunları
- B) Türk devletinin kurulmasına karşı çıkılmasını
- C) Konferansta ikilik çıkarılmaya çalışılmasını
- D) Lozan'da tüm sorunların çözümünün mümkün olmayacağını

5

Sevr Antlaşması

Lozan Antlaşması

Buna göre Lozan Antlaşması ile ilgili yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Toprak bütünlüğü büyük oranda sağlanmıştır.
- B) Tam bağımsızlık yolunda büyük bir adım atılmıştır.
- C) Misak-ı millî sınırlarımız kesinlik kazanmıştır.
- D) Egemenlik haklarımızı kısıtlayan bazı durumlar devam etmektedir.

6

Lozan Antlaşması'nın sınırlar ile ilgili maddeleri aşağıda verilmiştir.

- ◆ Yunanistan Sınırı: Yunanistan ile Türkiye arasında Meriç Nehri sınır kabul edilerek bugünkü şeklini aldı.
- ◆ Suriye Sınırı: 20 Ekim 1921'de Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşması koşullarına göre belirlenecektir.
- ◆ Irak Sınırı (Musul Sorunu): Sorunun çözümü, konferansı sonrası Türkiye ile İngiltere arasında yapılacak ikili görüşmelere bırakıldı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisinin doğru olduğu söylenemez?

- A) Türkiye – Yunanistan sınırının kesin olarak belirlendiği
- B) Suriye sınırının Lozan Antlaşması'ndan önceki durumunun kabul edildiği
- C) Konferansın Irak sınırına çözüm getiremediği
- D) Türkiye'nin tüm sınırlarının Lozan Antlaşması'nda bugünkü şeklini aldığı

7

Anadolu'daki ulusal direnişe başlangıçta hiç de olumlu bir gözle bakmayan ünlü İngiliz tarihçisi Arnold Toynbee (Arnold Toynbi), Lozan'ın önemine ilişkin şu değerlendirmeyi yapmıştır "Hemen hemen her konudaki Türk ulusal istekleri, Lozan'da müttefikler tarafından kabul edilmiştir ve dünya, tarihte eşi olmayan bir olayla karşılaşmıştır: Yenilmiş, parçalanmış bir ulusun bu harabe içinden ayağa kalkması ve dünyanın en büyük ulusları ile tam eşit koşullar içinde karşı karşıya gelmesi ve Büyük Savaş'ın bu galiplerini dize getirerek her isteğini kabul ettirmesi şaşılacak bir şeydi."

Arnold Toynbee'nin açıklaması dikkate alındığında Lozan Antlaşması hakkında aşağıdaki yargılardan hangisinin doğru olduğu söylenemez?

- A) Türklerin takdir edilecek bir başarı elde ettiğinin
- B) Eşit koşullarla imzalandığının
- C) Dünyanın önemli devletlerinin antlaşmayı tanıdığının
- D) Kısa sürede tüm sorunların çözülerek antlaşmanın imzalandığının

1. Millî Mücadele, hem savaşın yaşandığı dönemde hem de savaştan sonra sanat ve edebiyat yapıtlarına yansımıştır. Kurtuluş Savaşı'nı destekleyen yazarlar, şairler ve gazeteciler Millî Mücadele anlayışının ve bilincinin gelişip yaygınlaşmasında, halka ulaştırılmasında önemli bir görev üstlenmişlerdir.

Buna göre Millî Mücadele'yi konu alan sanatçılar ile ilgili;

- I. eserlerinde abartılı duygulara yer vermişlerdir.
- II. eserleriyle millî duyguları halka ulaştırmışlardır.
- III. gelecek kuşaklarda aidiyet duygusunun oluşmasını sağlamışlardır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III

2.

Yine de hey hey!
Kaytan bıyıklarım delişmen çağım
Düşman kurşunlarına inat köprü başında
Memleket türküleri çağıracağım.
Bu dağlarda biz yaşarız, bu dağlar bizim dağımız.
Namusumuz temiz, bayrağımız hür
Analarımız, karımız, kızımız, kısrağımız
Burda erkekçe döğüşür.

Yavuz Bülent Bakilerin Antep savunmasının kahramanı Şahin Bey için yazdığı bu şiir değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Millî kahramanların hikâyeleri sanata konu olmuştur.
- B) Millî Mücadele Dönemi'ndeki kahramanlar ölümsüzleştirilmiştir.
- C) Türk milletinin bağımsızlık mücadelesi sanatçıların duygularına esin kaynağı olmuştur.
- D) Sanatçılar vatan sevgisini daha çok şiirle haykırmıştır.

3. Halide Edip Adıvar'ın 1922 yılında kitaplaştırılan "Ateşten Gömlek" adlı romanı, Kurtuluş Savaşı'na tanıklık etmiş olan yazarın çarpıcı izlenimleri ve bu izlenimlerin Ayşe, Peyami, İhsan karakteri aracılığıyla İzmir'in işgalinden sonra halkın kendini koruma mücadelesi ifade edilmiştir. Olayların veriliş tarzı ve objektif yargısıyla Millî Mücadele adına yazılmış ilk eser olarak bilinmektedir. Ayrıca beyaz perdeye aktarılmasından sonra Kurtuluş Savaşı'nı konu alan ilk film olma özelliği de taşımaktadır.

Verilen metinde "Ateşten Gömlek" eseri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Eserin en önemli özelliğine
- B) Kurtuluş Savaşı'nı doğrudan yansıtan kaynak olmasına
- C) Eserin beyaz perdede ne zaman gösterime girdiğine
- D) Halide Edip Adıvar'ın olayları romanında nasıl işlediğine

4. Millî Mücadele Dönemi'nde meydana gelen olaylar birçok sanatçımıza esin kaynağı olmuştur. Savaş yıllarında ve daha sonraki zamanlarda Kurtuluş Savaşı'nı anlatan sayısız eser meydana getirilmiştir. Roman, hikâye, şiir, resim, heykel, tiyatro ve sinema alanında yüzlerce eser bu büyük mücadeleyi konu edinmiştir. Böylece

Verilen metin aşağıdaki cümlelerin hangisiyle tamamlanırsa anlam bütünlüğü bozulmaz?

- A) Türk milletinin Millî Mücadele sırasında gösterdiği vatan sevgisi ölümsüzleştirilmiştir.
- B) Millî Mücadele Dönemi'nde yaşananlarla ilgili en yoğun duygular o gün yazılan eserlerde işlenmiştir.
- C) Türk milletinin bağımsızlık mücadelesi en çok romanlarda işlenmiştir.
- D) Kurtuluş Savaşı yabancı sanatçıların eserlerine de konu olmuştur.

5. Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun "Yaban", Kemal Tahir'in "Yorgun Savaşçı", adlı romanları ve Abidin Dino'nun "Kuva-yı Millîye İnsanları" adlı resim dizisi Millî Mücadele'yi çarpıcı şekilde anlatan eserlerden bazılarıdır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk edebiyatı tamamen Millî Mücadele'yi konu almıştır.
B) Millî Mücadele sürecinde yaşananlar sanat ve edebiyat eserleri üzerinde etkili olmuştur.
C) Türk edebiyatı Millî Mücadele ile başlamıştır.
D) Millî Mücadele'yi konu alan eserler savaşın kazanılmasında önemli rol oynamıştır.

6. Millî Mücadele'de önemli görevler üstlendi. İzmir'in işgalinden sonra İstanbul'da düzenlenen mitinglerde halka seslendi. İstanbul'un işgal edilmesinden sonra, eşiyile Ankara'ya geldi. Karargâhta Mustafa Kemal'in yanında görev yaptı ve I. İnönü Muharebesi'nden sonra cepheye gitti. Bu çalışmaları nedeniyle kendisine onbaşılık rütbesi verildi. Gördüklerini "Türk'ün Ateşle İmtihanı" adlı anı eserinde topladı.

Paragrafta sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kemal Tahir
B) Tarık Buğra
C) Falih Rıfki Atay
D) Halide Edip Adivar

7. Halil Dikmen'in "İstiklal Savaşı'nda Mermi Taşıyan Kadınlar" isimli eseri Anadolu'nun yiğit kadınları çıkar karşımıza: aşılmaz dağları aşarak cephede bekleyen askerlerimize mermi ve erzak taşıyan Anadolu kadınları. Acelesi vardır kadın ve çocukların. Bilirler ki geç kalırlarsa vatan düşecek. Cesaret verirler, işaret verirler-birbirlerine. Zaten "Millî Mücadele" demek kadından erkeğine, yaşlısından gencine herkesin aynı duyguyla katıldığı ortak bir ülkü değil midir?

Millî Mücadele ile ilgili metindeki anlatım aşağıdaki hangi sanat dalına konu olmuştur?

- A) Heykel
B) Roman
C) Resim
D) Şiir

8. "Küçük Ağa" romanı hayatın tezatlarla dolu iki yönünü anlatmak için bizi ibretlik bir seyahate çıkarır. Geceleri bir mezar sessizliğine bürünen Akşehir sokaklarında iki hayat karşılar bizi: Birinde gökyüzüne doğru yükselen kahkahalar ve şarkı sesleri, diğerinde sağ kolunu cephede bırakan Çolak Salihler'in kahkahaların üzerine çöken feryadı... Trenden inip evine doğru yürürken sorar Çolak Salih: "Giden gelmiyor, acep nedendir?"

Metinde sözü edilen roman aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

- A) Halide Edip Adivar
B) Tarık Buğra
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
D) Turgut Özakman

9.türünde orduyu coşturan, halka moral veren eserler verilmiştir. Bu türde Kemalettin Kamu'nun "Dumlupınar Yolunda", Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın "Üç Şehitler Destanı", Nâzım Hikmet'in "Kuva-yı Millîye Destanı", Cahit Külebi'nin "Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda" adlı eserleri oldukça önemlidir. Cahit Külebi bu eserinde Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışının yarattığı umudu anlatmaktadır.

Paragrafta boş bırakılan alana aşağıdaki sanat türlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) Şiir
B) Roman
C) Resim
D) Tiyatro

10. Falih Rıfki Atay bu eserinde Millî Mücadele'yi şöyle anlatmaktadır "Sadece yüz küsür milyonluk bütçe ile dört savaştan çıkan, yanmış, yıkılmış, dağılmış, üstelik binlerce göçmen barındırmak zorundaki Türkiye'nin hemen hemen yoktan varoluş hikâyesi ve başarısının bir destanıydı bu."

Yazarın sözü edilen eseri aşağıdakilerden hangisidir?

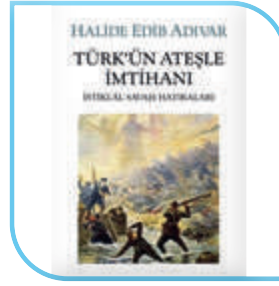
- A) Esir Şehrin İnsanları
B) Yorgun Savaşçı
C) Çankaya
D) Şu Çılgın Türkler

1

İstiklâl Savaşı'nda Mermi Taşıyan Kadınlar

Türk'ün Ateşle İmtihani

Zafer Anıtı

Buna göre;

- I. Kurtuluş Savaşı farklı sanat dallarına ilham kaynağı olmuştur.
- II. Heykeller genelde yabancı heykeltıraşlara yaptırılmıştır.
- III. Millî Mücadele ile ilgili farklı eserler ortaya çıksa da sanatçılar aynı duyguyu işlemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

2

Verilen görsel değerlendirildiğinde;

- I. Millî Mücadele sanat eserlerine konu olmuştur.
- II. Türk kadını vatanını düşman işgalinden kurtarmak için büyük fedakârlık örneği sergilemiştir.
- III. Millî Mücadele başarıyla sonuçlanmıştır.

yorumlardan hangileri yapılabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) Yalnız I D) I, II ve III

- 3 Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun "Ankara" adlı romanında Türk milletinin kadını, erkeği, çocuğu ve yaşlısı ile orduya yapılan desteği anlatılır. Kadınların büyük fedakârlığı açıkça ortaya konulur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Romanda Türk milletinin bağımsızlık azmi anlatılmıştır.
- B) Türk milletinin bağımsızlık için seferber olduğu dile getirilmiştir.
- C) Millî Mücadele'nin kazanılmasında kadınların katkısından söz edilmiştir.
- D) Yazar "Ankara" adlı romanını savaştan sonra kaleme almıştır.

Aşağıdaki soruları verilen kavramları kullanarak cevaplayınız. (Not: Aynı kavram birden fazla kullanılabilir.)

Gümrü, Gediz Muharebesi, Teşkilat-ı Esasi, Londra, İzmir, Sovyet Rusya, Refet Bele, Başkomutanlık Yasası, Maarif Kongresi, Sakarya, İsmet İnönü, Eskişehir-Kütahya, Ateşten Gömlek, Kars, Yaban, I. İnönü Savaşı, Ali Saip Bey, Kanun-i Esasi, Balıkesir-Alaşehir, Rauf Orbay, Tekalif-i Milliye, Sakarya Nehri, İngiltere, Saffet Arıkan, Küçük Ağa, Zonguldak, Sütçü İmam, Brest Litovsk, Ukrayna, II. İnönü, Osman Zeki Üngör, Mudanya, Doğu Trakya, Divan-ı Harp Mahkemeleri, Afganistan, Ankara, İtalya, İstiklal Mahkemeleri, Moskova, Sakarya Nehri, Lozan, Hamdullah Suphi, Şahin Bey, Tevfik Paşa, Pakistan, Erzurum, Kâzım Karabekir, Yorgun Savaşçı,

1. Ermenilere karşı açılan Doğu Cephesi'nin komutanı kimdir?

Cevap:

2. Güney Cephesi hangi antlaşma ile kapanmıştır?

Cevap:

3. Doğu Cephesi'ndeki savaşlar hangi antlaşma ile sona ermiştir?

Cevap:

4. Maraş'ta bağımsızlık mücadelesinin öncüsü olan kahraman kimdir?

Cevap:

5. Antep'te bağımsızlık mücadelesinin öncüsü olan kahraman kimdir?

Cevap:

6. Urfa'da bağımsızlık mücadelesinin öncüsü olan kahraman kimdir?

Cevap:

7. Rusya hangi antlaşmayla Birinci Dünya Savaşı'ndan çekilmiştir?

Cevap:

8. Kuvay-ı Milliye'nin kaldırılıp düzenli ordunun kurulmasını hızlandıran gelişme hangisidir?

Cevap:

9. Kuvay-ı Milliye ilk kez hangi şehrin işgaline karşı tepki olarak doğmuştur?

Cevap:

10. Kuvay-ı Milliye'nin kurulmasına hangi kongrede karar verilmiştir?

Cevap:

11. Londra Konferansı hangi savaştan sonra toplanmıştır?

Cevap:

12. Londra Konferansı'na TBMM adına kim katılmıştır?

Cevap:

13. İstiklal Marşı'nın bestekârı kimdir?

Cevap:

14. Misak-ı Milli'yi tanıyan ilk Müslüman devleti hangisidir?

Cevap:

15. Milli bir marşın yazılması için ortaya öneri atarak yarışma düzenleyen Milli Eğitim Bakanı kimdir?

Cevap:

16. Afganistan ile dostluk antlaşmasının imzalandığı şehir hangisidir?

Cevap:

17. Yeni Türk devletinin ilk anayasasının adı nedir?

Cevap:

18. Yunanlılara karşı Birinci ve İkinci İnönü Savaşlarını kazanan komutan kimdir?

Cevap:

19. Batum'un Gürcistan'a bırakıldığı antlaşma hangisidir?

Cevap:

20. Çerkez Ethem İsyanı Yunanistan ile yapılan hangi savaş sırasında bastırılmıştır?

Cevap:

21. İtilaf Devletleri TBMM'nin varlığını hukuken ilk kez hangi konferansta kabul etmişlerdir?

Cevap:

22. Mustafa Kemal, "Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makus talihini de yendiniz". sözünü hangi savaşta elde edilen zafere yönelik ifade etmiştir?

Cevap:

23. Kapitülasyonları reddeden ilk devlet hangisidir?

Cevap:

24. İkinci İnönü Savaşı'nın ardından düşman birliklerine karşı Dumlupınar bölgesinde taarruza geçmesine rağmen başarısız olan komutan kimdir??
Cevap:
25. Yunanlıların Ankara yakınlarına kadar gelmesi üzerine TBMM'nin hangi şehir taşınması gündeme gelmiştir?
Cevap:
26. İkinci İnönü Savaşı'nın ardından Fransa işgal ettiği hangi şehirden çekilmiştir?
Cevap:
27. İkinci İnönü Savaşı'ndan sonra Anadolu'da işgal ettiği yerlerden çekilme kararı alan itilaf devleti kimdir?
Cevap:
28. Mustafa Kemal "Siz orada, yalnız düşmanı değil, milletin makus talihini de yendiniz." sözleriyle hangi komutanı elde ettiği zaferden dolayı kutlamıştır?
Cevap:
29. Mustafa Kemal, Kütahya- Eskişehir Savaşları sırasında ordumuzu yeniden düzene sokmak ve daha fazla kayıp vermemek için hangi nehrin doğusuna çekmiştir?
Cevap:
30. Kütahya-Eskişehir yenilgisi sonrası TBMM'de yaşanan tartışmalar sonucunda meclis Mustafa Kemal'e hangi yetkiyi vermiştir?
Cevap:
31. Maarif Kongresinin toplandığı şehir hangisidir?
Cevap:
32. Eğitim politikasının belirlendiği kongrenin adı nedir?
Cevap:
33. Maarif Kongresi hangi savaş sırasında toplanmıştır?
Cevap:
34. Tekalif-i Milliye Emirleri'nin sağlıklı bir şekilde uygulanması için kurulan mahkemeler hangisidir?
Cevap:
35. Mustafa Kemal'in Sakarya Savaşı öncesi ordunun ihtiyaçlarının karşılanması için çıkardığı yasa hangisidir?
Cevap:
36. Mustafa Kemal'e "Gazi" unvanının ve "Mareşal" rütbesinin verildiği savaş hangisidir?
Cevap:
37. Doğu sınırimızı kesin olarak belirleyen antlaşma hangisidir?
Cevap:
38. Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra Esir Değişimi Antlaşması hangi İtilaf devleti ile yapılmıştır?
Cevap:
39. Sakarya Zaferi sonrası Anadolu'da işgal ettiği yerleri terk eden İtilaf devleti kimdir?
Cevap:
40. Osmanlı Devleti'nin hukuken sona erdiği antlaşma hangisidir?
Cevap:
41. Savaşılmadan Mudanya Ateşkes Antlaşması ile Yunan işgalinden kurtarılan yer neresidir?
Cevap:
42. Türkiye'nin Lozan'da nüfus mübadelesi ve savaş tazminatı konularında sorun yaşadığı devlet hangisidir?
Cevap:
43. Lozan Konferansı'nda On İki Ada'nın bırakıldığı devlet hangisidir?
Cevap:
44. Halide Edip Adivar tarafından yazılan, Millî Mücadele'yi yansıtan eser hangisidir?
Cevap:
45. Yakup Kadri Karaosmanoğlu tarafından yazılan, Millî Mücadele'yi yansıtan eser hangisidir?
Cevap:

1. “Yaptığımız ve yapmakta olduğumuz devrimlerin amacı, Türkiye Cumhuriyeti halkını tamamen çağımıza uygun ve bütün anlam ve biçimiyle uygar bir toplum hâline ulaştırmaktır. Devrimlerimizin temel ilkesi budur.”

Atatürk'ün yukarıdaki açıklamasında “Devrimlerimizin temel ilkesi budur.” dediği ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devletçilik B) İnkılapçılık
C) Halkçılık D) Cumhuriyetçilik

2. Mustafa Kemal Atatürk, büyük bir zafer kazandıktan sonra İzmit'te düzenlediği basın toplantısında, kuracağı parti hakkında açıklamalar yapıyordu. Gazeteciler kendisine partisinin hangi sınıfa dayanacağını sordukları zaman ise “Hangi sınıf” diyerek “Hepimiz halktan ibaretiz. Partinin adını da Halk Partisi koyacağım” cevabını vermiştir.

Atatürk bu sözü ile halkçılık ilkesinin hangi yönüne vurgu yapmıştır?

- A) Haksızlıklarla topyekün mücadele edilmesi gerektiğine
B) Eşitlik ilkesinin esas alındığına
C) Ülke kaynaklarının tüm bireylere adaletli dağıtılması gerektiğine
D) Eğitim eşitliğinin sağlanmasına

3. Soyadı Kanunu ile Türk toplumunda sosyal üstünlük veya sınıf farkı anlayışına yol açan “ağa, hacı, hafız, molla, hoca, efendi, bey, beyefendi, paşa, hanım, hanımefendi ve hazretleri” gibi lakap ve unvanların kullanılması yasaklandı.

Bu durumun;

- I. halkçılık,
II. devletçilik,
III. milliyetçilik

ilkelerinden hangilerinin uygulanmasıyla gerçekleştiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) II ve III
C) Yalnız III D) I, II ve III

4. **Türkiye Cumhuriyeti'nin, eğitimde fırsat eşitliğini sağlamaya çalışması ve eğitim imkânlarını yaygınlaştırması eğitim alanında;**

- I. halkçılık,
II. milliyetçilik,
III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangilerini esas aldığını göstermektedir?

- A) I, II ve III B) Yalnız II
C) Yalnız I D) I ve II

5. “Eğer bir gün benim sözlerim bilimle ters düşerse bilimi seçin.” diyen Atatürk hayatı boyunca eğitime, bilime, sanata ve pozitif düşünceye inanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'ni kurduktan sonra da bununla ilgili önemli çalışmalar yapmıştır. Üniversite Reformu, Tevhid-i Tedrisat Kanunu, Harf İnkılabı gibi örnekler yapılanların sadece birkaç tanesidir.

Metinde verilen açıklamada aşağıdaki ilkelerden hangisine değinilmiştir?

- A) Laiklik B) Halkçılık
C) Devletçilik D) Milliyetçilik

6. Medeni eser meydana getirmek yeteneğinden yoksun olan milletler, hürriyet ve bağımsızlıklarını kaybetmeye mahkûmdurlar.

Atatürk bu sözle;

- I. çağa ayak uydurma,
II. sadece geleneksel hayat tarzına bağlı kalma,
III. bilim ve teknolojiye gelişmeleri izleme

anlayışlarından hangilerinin hayata geçirilmesinin zorunluluğunu dile getirmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

7. Atatürk "Bizde ruhbanlık yoktur. Hepimiz eşitiz ve dinimizin hükümlerini eşit olarak öğrenmeye mecburuz. Herkes dinini, din işlerini, imanını öğrenmek için bir yere muhtaçtır. Orası da okuldur." demiştir.

Atatürk'ün bu sözünün;

- I. halkçılık,
II. laiklik,
III. milliyetçilik

ilkelerinden hangileriyle ilişkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II ve III

8. Halkçılık ilkesi hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa ayrıcalık tanımayan; bütün vatandaşları yasalar karşısında bir ve eşit sayan bir anlayışı içermektedir. Bu anlayış vatandaşların devlete olan güvenlerini arttırdığı gibi ulusal birliğin pekişmesinde de etkili olmuştur.

Atatürk Dönemi'nde gerçekleştirilen aşağıdaki faaliyetlerden hangisi halkçılık ilkesi ile doğrudan ilişkili değildir?

- A) Medeni Kanun'un kabulüyle sosyal ve ekonomik alanlarda kadın ve erkek eşitliğinin sağlanması
B) Ayrıcalık ve üstünlük ifade eden unvanlarının yasaklanması
C) Seçme ve seçilme hakları ile bireyler arasında siyasi alanda eşitlik sağlanması
D) Türk denizlerindeki gemi işletme hakkının Türklere verilmesi

9. Aşağıdakilerden hangisi devletçilik ilkesinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Geri kalmış bir toplumun ulusal kaynaklarını harekete geçirerek gelişmiş bir sanayi toplumu oluşturmaya yönelik devletin öncülük etmesidir.
B) Tüm üretim araçlarının devlet elinde toplanmasını amaçlamıştır.
C) Özel girişimciliği reddeden bir ilke değildir.
D) Devlet ekonomik hayatta planlayıcı, düzenleyici hem de yatırımcı ve işletmeci olarak yer almıştır.

10. Milliyetçilik, millî çıkarları korumayı esas alan Atatürkçü Düşünce Sistemi'ni oluşturan ilkelere aittir. Atatürkçü düşüncede milliyetçilik; ulusal bütünlüğü sağlamayı amaçlayan, bağımsızlık ilkesi ile sıkı sıkıya bağlı olan bir görüştür. Millî devletin kurulup gelişmesini sağlamak, millî çıkarları gözetmek, millî ekonominin kurulmasını sağlamak bu ilke doğrultusunda gerçekleşmiştir. Sosyal, siyasi ve kültürel alanda aynı ülkede yaşayan insanların bütünleşmesini amaçlayan bir ilkedir. Çünkü ancak ortak duygularla bir araya gelen, dayanışma ve barış içinde yaşayan bir millet gelişip güçlenebilir. Atatürk "Kesinlikle bilmeliyiz ki iki parça hâlinde yaşayan milletler çok zayıftır, hastadır." sözüyle bu durumun önemini vurgulamaktadır. Atatürk milliyetçiliğe, ırk ve mezhep ayırımına, ilke bütünlüğüne zarar veren, ayrılıkçı ve bölücü olan her türlü fikir akımına karşıdır.

Bu parçada milliyetçilik ilkesini oluşturan;

- I. siyasi varlıkta birlik,
II. amaç birliği,
III. yurt birliği

unsurlarından hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

11. Mustafa Kemal Atatürk'ün bu ilkesine göre akıl ve bilim her türlü çalışmada ve her türlü karar almada ön planda tutulur. Ayrıca insanların inançlarına devlet karışmaz ve dini kurallar da devlet işlerinin içine dahil edilmez. Vatandaşlara ibadetlerini özgürce yapabilme hakkı tanınmıştır.

Yukarıda verilen bilgiler incelendiğinde hangi Atatürk ilkesi ile ilişkili olduğu söylenebilir?

- A) Halkçılık B) Laiklik
C) Cumhuriyetçilik D) Devletçilik

12. Erzurum Kongresi'nde "Manda ve himaye kabul edilemez." kararının alınması Atatürk milliyetçiliğinin;

- I. her türlü sömürgeciliğe karşı olması,
II. Türk milletinin refah seviyesini yükseltmeyi amaçlaması,
III. devletlerin eşitliği prensibini esas alması

özelliklerinden hangileri ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

13. Bir milletin başarısı, mutlaka bütün millî güçlerin bir istikamette oluşması ile mümkündür. Bu nedenle bilelim ki elde ettiğimiz başarı, milletin güç birliği ve ortak hareket etmesinden ileri gelmiştir. Eğer aynı başarı ve zaferleri gelecekte de tekrarlamak istiyorsak aynı esasa dayanalım ve aynı şekilde yürüelim.”

Buna göre Atatürk “ zaferleri gelecekte de tekrarlamak istiyorsak aynı esasa dayanalım ve aynı şekilde yürüelim.” ifadesiyle aşağıdakilerden hangisinin gerekli olduğuna vurgu yapmıştır?

- A) Laikliği benimsemenin ve uygulamanın gerekli olduğuna
- B) Gelenek ve göreneklere bağlı kalınması gerektiğine
- C) Çok partili hayata geçilmesi gerektiğine
- D) Birlik ve beraberliğin korunması gerektiğine

14. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün milliyetçilik ilkesi ile ilgili sözlerinden biri değildir?

- A) “Biz esasen millî mevcudiyetin temelini millî şuurda ve millî birlikte görmekteyiz.”
- B) “Bir yurdun en değerli varlığı, yurttaşlar arasında ulusal birlik, iyi geçinme ve çalışkanlık duygu ve kabiliyetlerinin olgunluğudur.”
- C) “Hayat ve yaşayışa hâkim olan kuralların zaman ile değişme, gelişme ve yenileşmesi zorunludur.”
- D) “Türkiye halkı, ırki veya dini ve kültürel yönden birleşmiş, bir diğerine karşı karşılıklı hürmet ve fedakârlık hisleriyle dolu ve kaderi, geleceği ve çıkarları ortak olan bir toplumdur.”

15. Atatürk'ün benimsediği halkçılık ilkesine göre köylü, işçi, sanayici ve tüccar gibi toplumu oluşturan sınıflar birbirine üstün değil, birbirinin destekçisidir. Hukuksal açıdan ayrıcalıkları yoktur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu doğrultuda yapılmamıştır?

- A) Halkın eşit şekilde oy kullanması
- B) Soyadı Kanunu ile ayrıcalık bildiren unvanların kaldırılması
- C) Miras konusunda kadın erkek eşitliğinin getirilmesi
- D) Soyadının Türkçe olma zorunluluğunun getirilmesi

16.

- ◆ Türk Tarih Kurumunun kurulması
- ◆ Medeni Kanun'un kabulü
- ◆ Metrik sisteminin kabulü

Yukarıda verilen inkılaplar aşağıdaki ilkelere hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Halkçılık
- D) İnkılapçılık

17. ilkesi millet iradesini ve demokratik yaşam biçimini esas alan bir yönetim anlayışıdır. Egemenliğin yani söz söyleme, karar verme yetkisinin bir zümreye değil milletin kendisine ait olmasıdır. Bu sistemde yöneticiler halk tarafından belli bir süre için seçilir. Seçilen bu yöneticiler görevlerini yerine getirirken halkın ihtiyaç ve beklentilerine göre hareket eder.

Bu parçadaki açıklama aşağıdaki ilkelere hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Halkçılık
- B) Milliyetçilik
- C) Laiklik
- D) Cumhuriyetçilik

18. Atatürk “Bizim düşüncemizde; çiftçi, çoban, amele, tüccar, sanatkâr, asker, doktor, kısacası herhangi bir sosyal müessese çalışan bir vatandaşın hak, menfaat ve hürriyeti eşittir.” **sözünü halkçılık ilkesinin hangi özelliğini vurgulamak istemiştir?**

- A) Halkın kendi kendini yönetmesi gerektiğini
- B) Halkı oluşturan bireylerin aynı haklara sahip olduğunu
- C) Halkın devlet hizmetlerinden ücretsiz yararlanması gerektiğini
- D) Halkın dayanışma içinde olması gerektiğini

- 1 Laiklik; toplumda fikir ve inanç ayrılıklarının düşmanlığa dönüşmesini önleyen, vatandaşları hoşgörülü davranmaya yönelten, bu sebeple ülkede birlik ve beraberliği sağlayan temel unsurlardan biridir.

Buna göre laiklik ilkesinin uygulandığı bir devlette;

- I. tüm inançlara eşit yaklaşıldığı,
- II. kanun ve kuralların, dinî esaslara göre değil, aklın ve bilimin ışığında düzenlendiği,
- III. kişilerin din, vicdan, inanç ve ibadet özgürlüğüne sahip olduğu,
- IV. ekonomik faaliyetlerin yürütülmesinde dini unsurların dikkate alındığı

durumlarından hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

- A) I, II ve IV B) II, III ve IV
C) I ve II D) I, II ve III

- 2 Cumhuriyet devlet – vatandaş ilişkilerini yeniden ele alarak en iyi şekilde düzenledi. Bu yönetim biçiminde devletin görevi, vatandaşın temel hak ve hürriyetlerden yararlanması için eğitim, sağlık, güvenlik ve adalet konularında gereken önlemleri almaktır. Buna karşılık vatandaş da vergi vermek ve askerlik yapmak gibi sorumluluklarını yerine getirmekle yükümlüdür. Ayrıca kamu güvenliği ve kamu sağlığı söz konusu olduğunda kanunlar çerçevesinde özgürlüklerin sınırlanabileceğini bilmek ve yasalara saygı göstermek durumundadır.

Buna göre cumhuriyetçilik ilkesi ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Devlet ile milletin bütünleşmesini sağlar.
B) Halkın özgürlüğünü güvence altına alır.
C) Toplumun isteklerini sınırsız hâle getirir.
D) Halkın devlete karşı sorumluluklarını yerine getirmesini sağlar.

- 3 Cumhuriyetin ilk yıllarında halkın elinde yeterli sermaye birikimi olmadığından Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı ile devlet tarafından büyük sanayi kuruluşları yapılmaya başlandı. Sanayi alanında yapılacak çalışmalara destek vermek için Sümerbank, Etibank ve Denizbank kuruldu. Türk denizcilerine kendi karasularında serbest bir şekilde ticaret yapma hakkı sağlandı. Yabancıların elinde bulunan işletme ve kuruluşlar devlet tarafından satın alındı. Türkiye'nin şeker ihtiyacını karşılamak için Eskişehir (Tural)de şeker fabrikaları kuruldu.

Buna göre devletçilik ilkesi doğrultusunda aşağıdakilerden hangisinin sağlandığı söylenemez?

- A) Millî ekonominin oluşturulması
B) Planlı ekonomiye geçilmesi
C) Sanayi yatırımlarını destekleyen kurumların oluşturulması
D) Vergilerin halkın gelirine göre toplanması

- 4 Cumhuriyet ile bir kişinin veya bir zümrenin egemenliğine dayanan yönetimler arasında önemli farklar vardır. Mutlakiyet ile yönetilen ülkelerde yönetimde tek kişi etkilidir. Devlet yönetimi ile ilgili kararları bu kişi tek başına verir. Yönetilen kişilerin söylediği her söz, yasa değerini taşır. Meşrutiyet yönetiminde ise halkın seçtiği bir meclis olmasına rağmen, son söz yine hükümdara aittir. Her iki yönetim biçiminde de hükümdarlık babadan oğula geçer. Oysa cumhuriyet yönetiminde devlet yönetimi ile ilgili kararları, ulusun seçtiği meclis verir. Meclis üyeleri belirli bir süre sonra seçimlerle değiştirebilir. Bu yönetimde hiçbir kişinin ve zümrenin ayrıcalığı yoktur. Herkes yasalar önünde eşit haklara sahiptir.

Verilen metinde aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bir açıklama yapılmıştır?

- A) Çağdaşlık ve batılılaşma
B) Dünyada uygulanan yönetim şekilleri
C) Egemenliğin kaynağı
D) Halkçılık ilkesinin esasları

5

ATATÜRK İLKELERİ

CUMHURİYETÇİLİK

Devletin yönetim şeklidir. Egemenliğin bir kişi veya bir sınıfa değil, halkın tamamına ait olmasıdır.

HALKÇILIK

Birey, sınıf, aile veya zümre üstünlüğünü kabul etmez. Yasalar önünde bütün yurttaşlar için kesin bir eşitlik vardır.

MİLLİYETÇİLİK

Vatan, tarih, dil, kültür ve ideal birliği esastır. İnsanların, mensubu olduğu milleti sevmesi ve onu her alanda yükseltmek için çalışmasıdır.

LAİKLİK

Din ile devlet işlerinin birbirinden ayrılması; devlet, hukuk ve eğitim alanındaki düzenlemelerde akılcılık ve bilimselliğin temel alınmasıdır.

DEVLETÇİLİK

Ekonomik gücü yetersiz, toplumun ulusal kaynaklarını harekete geçirerek gelişmiş bir sanayi toplumu oluşturmaya devletin öncülük etmesidir.

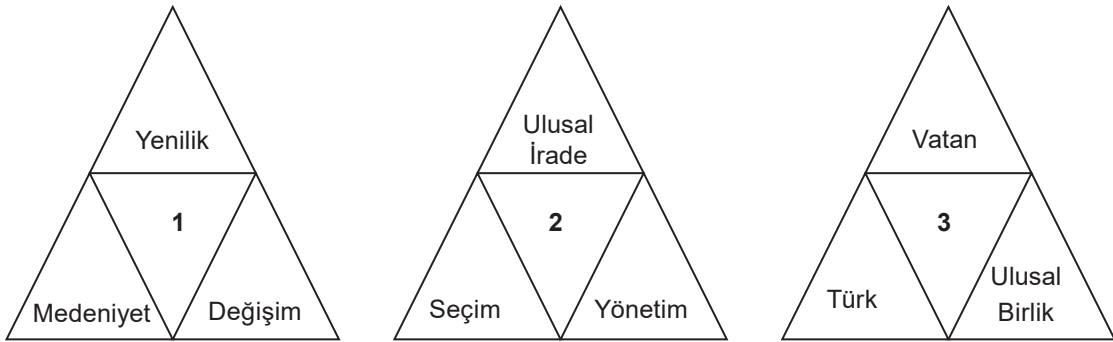
İNKILAPÇILIK

Ekonomik, sosyal, siyasal ve askeri kurumların, devlet eliyle akıl ve bilim ışığında çağın gereklerine göre düzenlenmesidir.

Buna göre Atatürk'ün aşağıdakilerden hangisini hedeflediği söylenemez?

- A) Din ve vicdan özgürlüğünün olduğu bir ortamda ve aynı zamanda sınıflaşmanın olmadığı bir toplum oluşturma
B) Gelişmelere ayak uyduran güçlü ve refah düzeyi yüksek bir ülke meydana getirme
C) Batı kültürüne doğrudan bağlı, geleneklerinden uzak bir toplum oluşturma
D) Millî unsurlara dayalı ve halkın iradesine bağlı bir ülke meydana getirme

6

Numaralı alanlara gelmesi gereken ilkeler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	1	2	3
A)	Cumhuriyetçilik	Halkçılık	Milliyetçilik
B)	İnkılapçılık	Cumhuriyetçilik	Milliyetçilik
C)	İnkılapçılık	Halkçılık	Cumhuriyetçilik
D)	Devletçilik	İnkılapçılık	Halkçılık

7 Halkçılık ilkesine göre devlet, halk yararına politikalar üretir ve bunları uygular. Atatürk'ün halkçılık anlayışına göre devlet, vatandaşlarının sorunlarını çözer, halkın refahını ve mutluluğunu amaçlar. Ayrıca sosyal düzenin sağlanmasında ve dayanışmanın oluşturulmasında devlete önemli görevler düşer. Buna göre devlet, millî gelirin dengeli olarak dağıtılmasında ve kalkınmanın sağlanmasında halk yararını gözeterek görev yapar. Devlet, bu amacı gerçekleştirebilmek için önlemler alır ve yasalar çıkarır.

Halkçılık ilkesi, devlet ile vatandaş arasındaki ilişkiyi çağdaş ve eşitlikçi bir anlayışla düzenler. Bu anlayışa göre hareket eden devlet, yasaları tüm vatandaşlarına eşit olarak uygular. Böylece tüm halk hem yasalar önünde eşit sayılır hem de devlet hizmetlerinden eşit biçimde yararlanır.

Buna göre halkçılık ilkesini uygulayan bir devlette aşağıdakilerden hangisi görülmez?

- A) Toplumun sosyoekonomik kalkınmasını sağlar.
- B) Toplumda sınıf ayrıcalığının oluşmasını engeller.
- C) Ülkede din ve mezhep birliğini sağlar.
- D) Halkın devlet imkânlarından eşit bir şekilde faydalanmasını sağlar.

8 Atatürk'ün inkılap anlayışı; çağdaş uygarlığa ulaşma çabasında yapılan yeniliklere sahip çıkılmasını, bunların korunmasını ve yeni ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilmesini öngörür. Atatürk'ün anlayışına göre inkılap, bir noktaya varıp orada durmaz, sürekli ve sürekli. Yaşam şartlarına ve çağın ihtiyaçlarına uygun biçimde gelişmeye açıktır. Atatürk'ün inkılapçılık ilkesi, Türk toplumuna aklın, bilimin ve ileri teknolojinin yol göstericiliğinde yenileşme ve gelişme yolunu açmıştır. Gerçekleştirilen inkılaplarla kişisel egemenliğe son verilerek millet egemenliğini temel alan Türkiye Cumhuriyeti kurulmuştur. Dine dayalı devlet yapısı yerine laik devlete geçilerek din ve vicdan özgürlüğü sağlanmıştır. İnkılapçılık ilkesi Türk milletine siyasi, sosyal, ekonomik yaşamda ve eğitim alanlarında yeni ufuklar açmıştır.

Buna göre Atatürk'ün inkılapçılık anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türk toplumunu çağın gereklerine göre geliştirir.
- B) Ulusal egemenlik ilkesini hayata geçirir.
- C) Tüm bireylere din, inanç ve ibadet konusunda serbestlik sağlar.
- D) Toplumun dogmatik yapısını korur.

9 Tarih öğretmeni Atatürk'ün sözlerini tahtaya yazdıktan sonra öğrencilerden sözlerin altına hangi ilkeyle ilgili olduğunu yazmalarını istemiştir.

“Vatandaşları içinde çeşitli dinlere mensup unsurlar bulunan ve her din mensubu hakkında adil ve tarafsız tutum ve davranışta bulunmaya vazifeli olan bir hükümet, fikir ve vicdan hürriyetlerine uymaya mecburdur.”

“İnkılabın temellerini her gün derinleştirmek, kuvvetlendirmek lazımdır. Zira medeni dünya çok ileridedir. Buna yetişmek, o medeniyet çemberine girmek mecburiyetindedir.”

“Softa sınıfının din simsarlığına izin verilmemelidir. Dinden maddi menfaat temin edenler, iğrenç kimselerdir. İşte bu duruma karşıyız ve buna müsaade etmiyoruz.”

Öğrenciler boş bırakılan bölümlere sırasıyla aşağıdaki ilkelerden hangilerini yazmalıdır?

- A) Laiklik – İnkılapçılık – Laiklik
- B) Cumhuriyetçilik – Laiklik – Devletçilik
- C) Milliyetçilik – Devletçilik – Halkçılık
- D) Devletçilik – Cumhuriyetçilik – Laiklik

10

Yukarıda verilen gazete haberinin Atatürk ilkelerinden hangisi ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Devletçilik B) Laiklik C) Cumhuriyetçilik D) Milliyetçilik

- 11 1929 yılında dünya ekonomik bunalımla boğuşmak zorunda kaldı. Henüz kendine yeni gelmeye başlayan Türkiye Cumhuriyeti de bu durumdan olumsuz etkilenir, özel teşebbüsün yaptığı çalışmalar birer birer iflas etmeye başlar. Bunu fark eden Mustafa Kemal planlı ekonomiye geçiş kararı alır, bunun için de doğrudan devlet eliyle ekonomik yatırımlar yapılması için Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı uygulamaya konulur.

Verilen metinde aşağıdaki ilkelerin hangisinden söz edilmiştir?

- A) Halkçılık B) Milliyetçilik C) Devletçilik D) İnkılapçılık

- 12 "... Mevcut kurumları zorla değiştirmek demektir. Türk milletini son yüzyıllarda geri bırakmış olan kurumları yıkarak yerlerine milletin en yüksek uygar gereklere göre ilerlemesini sağlayacak yeni kurumları koymuş olmaktadır."

Atatürk'ün bu açıklaması aşağıdaki ilkelerden hangisinin kapsamında yer alır?

- A) Milliyetçilik B) İnkılapçılık C) Devletçilik D) Laiklik

- 13 Eğitim, hukuk, yönetim gibi alanlarda, devlet işlerinin herhangi bir dinin kurallarına göre değil, aklın ve bilimin rehberliğinde yürütülmesine "laiklik" denir. Laik devlette egemenliğin kaynağı millettir. Devlet düzeni ve hukuk kuralları herhangi bir dine göre oluşturulmaz, akıl ve bilim referans alınır. Laiklik; sivil hayatta, demokrasinin temel unsurlarından din, vicdan ve ibadet hürriyeti ile de yakından ilgilidir. İnsanların dinî inançlarında hür olmalarına ve inançlarının gereğini yerine getirmelerine imkân sağlar. Atatürk "Laiklik, yalnız din ve dünya işlerinin ayrılması demek değildir. Tüm yurttaşların vicdan, ibadet ve din özgürlüğü demektir." sözleriyle laikliğin bu yönüne vurgu yapmıştır.

Buna göre laiklik ilkesi aşağıdaki kavramlardan hangisiyle örtüşmez?

- A) Çağdaşlaşma B) Ulusal irade C) Tutuculuk D) Deney ve gözlem

1. Ünlü tarihçi Bernard Lewis: “Yeni kurulan devlet bir hanedan, imparatorluk veya din üzerine değil Türk ulusuna dayanıyordu ve başkent de Türk ana yurdunun kalbinde idi.” demiştir.

Buna göre yeni Türk devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Teokratik devlet anlayışı esas alınmamıştır.
B) Millî devlet anlayışı ön plana çıkartılmıştır.
C) Başkenti Anadolu'nun merkezi bir yerindedir.
D) Toplumdaki ümmet anlayışı pekiştirilmiştir.

2. 1924 Anayasası'nda yer alan;

- I. Türkiye halkına, din ve ırk farkı olmaksızın, vatandaşlık itibarıyla “Türk” ifadesi kullanılır.
II. Herkesin can, mal, ırz ve konut dokunulmazlığı güvence altındadır.
III. Türkiye Devleti'nin dini İslam'dır.

maddelerinden hangileri ulusal devlet, özgür vatandaş ve laik devlet anlayışı ile örtüşmektedir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

3. Cumhuriyet ve demokrasi yönetimleri; hürriyet, özgürlük, eşitlik ve millî egemenlik esaslarına dayanır. Özgürlük, kişilerin başkalarına zarar vermeden dilediklerini yapabilmesidir. Eşitlik ise dil, renk, cinsiyet, ırk, inanç, siyasal düşünce vb. nedenlerle bireylere ayırım yapılmaksızın hukuk önünde eşitliğin sağlanmasıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi cumhuriyet yönetimine aykırı bir uygulamadır?

- A) Halkın oy kullanma hakkına sahip olması
B) Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
C) Herkesin kanun önünde eşit sayılması
D) Egemenliğin tek kişiye verilmesi

4. “Bugünkü varlığımızın başlıca önemini milletin genel eğilimi ispat etmiştir, o da halkçılık ve halk hükümetidir. Hükümetlerin halkın eline geçmesidir.”

Paragrafta geçen “halk hükümeti” ifadesi ile aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Halkın siyasi faaliyetlerin dışında kalması
B) Halkın kendi yöneticilerini kendisinin seçmesi
C) Yönetim hakkının seçkin bir sınıfa verilmesi
D) Yöneticilerin atamayla seçilmesi

- 5.

- ◆ 23 Nisan 1920'de TBMM açılmasına rağmen cumhuriyet ancak 29 Ekim 1923'te ilan edilmiştir.
- ◆ 1 Kasım 1922'de saltanat kaldırılmış halifelik ise ancak 3 Mart 1924'te kaldırılmıştır.

Yukarıdaki bu iki durum aşağıdakilerden hangisini kanıtlar niteliktedir?

- A) İnkılapların çok yavaş yapıldığını
B) Yapılan inkılaplar için uygun zamanın beklendiğini
C) Türk halkının yeniliklere karşı olduğunu
D) Hangi adımların atılacağı konusunda kararsız kalındığını

6. 3 Mart 1924'te halifeliğin kaldırılmasıyla birlikte, Osmanlı soyundan olan kişilerin de yurt dışına çıkarılmasına karar verilmiştir.

Bu kararla;

- I. Osmanlı soyundan olma durumunun suistimal edilmesinin önüne geçme,
II. bu kişilerin cumhuriyet yönetimine karşı tehdit oluşturmasını engelleme,
III. din işleri ile devlet işlerini birbirinden ayırma

amaçlarından hangilerinin gerçekleştirilmeye çalışıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

7. 23 Nisan 1920'de TBMM'nin açılması ile millî egemenlik ilkesine dayalı yeni bir devletin kurulduğuna TBMM'de kabul edilen;

- I. Egemenlik kayıtsız, şartsız milletindir.
- II. Yasama ve yürütme yetkisi milletin tek temsilcisi olan TBMM'ye aittir.
- III. Yönetim biçimi, halkın kaderini bizzat ve bilfiil idare etmesi esasına dayanır.

önergelerinden hangilerini kanıtladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

8. Meclisteki bazı milletvekillerinin hilafet makamını devlet başkanı gibi görmeleri; halifenin de siyasi güç kazanmak adına yabancı devlet temsilcileri ile görüşmesi, kılıç kuşanma törenleri ile padişah gibi davranması, halifelik kurumuna ayrılan ödeneği az bulduğunu basınla paylaşması cumhuriyete ve millî egemenlik ilkesine gölge düşürüyordu.

Buna göre halifeliğin kaldırılmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Halifenin siyasi faaliyetlerde bulunması
B) Ülkede iki başlı yönetim olduğu algısını uyandırması
C) Kurumun ulusal egemenlik ilkesine ters düşmesi
D) Halifenin dini törenler düzenleyerek din işleriyle uğraşması

9. TBMM'de alınan bir kararla 1 Kasım 1922 tarihinde saltanat kaldırılmıştır. Padişah aynı zamanda halifelik yetkisini de taşımasına rağmen ülkedeki ortamın halifeliğin kaldırılması için uygun olmadığına karar verilerek hilafet sistemi devam ettirilmişdir.

Buna göre halifelik makamına dokunulmaması;

- I. halkın birlik beraberliğinin bozulması,
- II. İtilaf Devletlerinin tepki göstermesi,
- III. halifenin itirazda bulunması

durumlarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) Yalnız III

10. 1 Kasım 1922 yılında saltanat ile halifeliği birbirinden ayıran ve saltanatu kaldıran kanun TBMM'de kabul edildi. Halifelik Osmanlı soyundan gelen Abdülmecit Efendi'ye verildi.

Halifelik kurumunun devam ettirilmesi;

- I. yeni Türk devletinin ekonomik alanda kalkınması,
- II. hukuk kurallarının toplumsal alanda uygulanması,
- III. laiklik anlayışının tam olarak yerleşmesi

durumlarından hangilerini engellendiği söylenebilir?

- A) I, II ve III B) I ve II
C) Yalnız III D) II ve III

11.

- ◆ 29 Ekim 1923'te cumhuriyetin ilanıyla birlikte devlet rejiminin gerçek adı kondu.
- ◆ Mustafa Kemal'in cumhurbaşkanı seçilmesi ile devlet başkanlığı sorunu çözüldü.
- ◆ Meclis hükûmeti sistemi yerine, kabine hükûmeti sistemine geçildi.
- ◆ Cumhurbaşkanı, milletvekilleri arasından bir başbakan atayacak, başbakan da yine milletvekilleri arasından uyum içinde çalışabileceği bakanları seçecek ve cumhurbaşkanına onaylatacaktı. Böylece doğabilecek hükûmet bunalımları da bu sistemle aşılmış oldu.

Yukarıdaki gelişmeler dikkate alındığında aşağıdaki sorunlardan hangisinin çözüme kavuşturulduğu söylenemez?

- A) Devletin ismi
B) Hükûmetin kurulması
C) Saltanatın kaldırılması
D) Hükûmetin işleyişi

12. Kurtuluş Savaşı'nın ardından bağımsız Türkiye Cumhuriyeti Devleti kuruldu. Bu dönemden itibaren yapılan inkılap hareketlerinin bir kısmı rejimi korumaya yönelik çalışmalar oldu.

Aşağıdakilerden hangisinin cumhuriyet rejimini korumaya yönelik inkılap hareketlerinden biri olduğu söylenebilir?

- A) Ankara'nın başkent seçilmesi
B) Latin alfabesinin kabulü
C) Hukuk birliğinin sağlanması
D) Halifelik kurumuna son verilmesi

13. 29 Ekim 1923'te cumhuriyetin ilan edilmesini sağlayan Atatürk, padişahlıktan cumhuriyete geçiş ile ilgili olarak Nutuk'ta şunları söylemiştir. "...Devletin yönetimini, cumhuriyetten söz etmeksizin millî egemenlik ilkelerine uygun olarak her an cumhuriyete doğru yürüyen biçimde toparlanmaya çalışıyorduk. Devlet başkanlığından söz etmeksizin, o görevi fiili olarak meclis başkanına gördürüyorduk. Meclis başkanlığı görevi gerçekte ikinci başkanda idi. Hükûmet vardı, ancak "Büyük Millet Meclisi Hükûmeti" unvanı taşıyordu. Hükûmeti belli bir yönetime göre kurmaktan çekiniyorduk. Çünkü hemen padişahçılar, padişahın yetkisini kullanması gereğini ortaya atacaklardı..."

Bu parçaya göre cumhuriyetin ilanını zorunlu kılan gerekçe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meclis hükûmet sisteminin çalışamaz hâle gelmesi
- B) Halkın yönetime katılamaması
- C) Atatürk'ün devlet başkanı olmak istemesi
- D) Kabine sisteminden vazgeçilmek istenmesi

14. 23 Nisan 1920 tarihinde TBMM açılmış ve tamamen millet egemenliğine dayalı bir yönetim tarzı benimsenmiştir. Fakat bu tarihte saltanat makamı hâlen varlığını devam ettirmektedir. Saltanatın kaldırılma tarihi ise 1 Kasım 1922'dir. Millî egemenlik anlayışına ters düşmesine rağmen saltanat hemen kaldırılmamıştır.

Saltanatın hemen kaldırılmamasının nedenleri arasında;

- I. ülkedeki ortamın henüz bu duruma hazır olmaması,
- II. İtilaf Devletlerinin saltanatın devamını istemesi,
- III. padişahın meclisin üstünde bir güç olması

durumlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız III
- D) II ve III

15. İtilaf Devletlerinin Lozan Konferansı'na Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmetiyle birlikte Osmanlı Hükûmetini de davet etmelerinin nedeni; iki hükûmet arasında çıkabilecek anlaşmazlıklardan yararlanarak isteklerini kolayca kabul ettirmektir.

Bu plan Mustafa Kemal'in gerçekleştirdiği aşağıdaki inkılaplardan hangisiyle başarısızlığa uğramıştır?

- A) Halifeliğin kaldırılması
- B) Saltanatın kaldırılması
- C) Cumhuriyetin ilanı
- D) Tekke ve zaviyelerin kapatılması

16. Yeni kurulan devletin başkentinin neresi olacağı sorusu akıllara geldiğinde birçok özelliği yönünden cevap olarak Ankara'yı vermek mümkün olmuştur. Ankara halkı düşman işgalinin başladığı zamanlarda düşmana karşı bir tavır takınmıştır. Ankara adeta Anadolu'nun ortasında tüm bölgelere rahatlıkla ulaşılacak bir konumdadır. Kara ve demir yolları ile birçok yere bağlanabilmektedir.

Yukarıda verilen bilgide Ankara'nın başkent yapılma gerekçelerinden hangisine değinilmemiştir?

- A) Coğrafi konumuna
- B) Millî Mücadele'deki tutumuna
- C) Tarihsel geçmişine
- D) Ulaşım imkânlarına

17. 20 Nisan 1924'te yürürlüğe giren 1924 Anayasası'nın bazı maddeleri şunlardır:

- ◆ Türkiye Devleti'nin dini İslam'dır. Resmî dili Türkçedir. Başkenti Ankara'dır.
- ◆ Hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir.
- ◆ Meclis yasama yetkisini kullanır. Yargı hakkı bağımsız mahkemelerindir. Yürütme yetkisi bakanlar kurulu eliyle kullanılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi 1924 Anayasası'nın özelliklerinden biri değildir?

- A) Laiktir.
- B) Demokratiktir.
- C) Güçler ayrılığını esas almıştır.
- D) Millî iradenin üstünde bir güç tanımamıştır.

18. TBMM Lozan Konferansı'nda İtilaf Devletlerinin ikilik çıkarma planını bozmak için görüşmelere başlamadan önce saltanat makamına son vermişti. Ancak saltanatın kaldırılması yeni sorunları da beraberinde getirdi. Bunların en başında başkanlık sorunu geliyordu. Yeni Türk devletinde devlet başkanının kim olduğu ya da olacağı konusunda tartışmalar artmıştı.

Buna göre ülkede yaşanan bu sorun aşağıdakilerden hangisiyle giderilmiştir?

- A) Ankara'nın başkent seçilmesiyle
- B) Cumhuriyetin ilanı ile
- C) Kabine sistemine geçilmesiyle
- D) Çok partili hayata geçiş denemelerinin başlatılmasıyla

1

Vahdettin'in Türkiye'den ayrılışı TBMM'nin açılması ve anayasanın kabul edilmesi ile padişahın, dolayısıyla saltanat anlayışının Türk halkı üzerinde egemenliği ve yaptırımını iyice azaltmıştır. Bu gerekçe doğrultusunda TBMM'ye Mustafa Kemal'in de imzasının bulunduğu bir önerge verildi. Bu önerge ile saltanatın kaldırılması isteniyordu. Bu gelişme üzerine TBMM'de alınan kararla 1 Kasım 1922'de saltanat kaldırıldı. Padişah Vahdettin 17 Kasım sabahı İngilizlerin Malaya Zırhlısı ile İstanbul'dan ayrıldı.

Ziya Gökalp bu konu ile ilgili düşüncesini şu dizelemlerle dile getirmiştir:

Hükûmet halkındır, Sultanın değil,

Ferman milletindir, divanın değil...

Teşri (yasama), kaza (yargı), icra (yürütme): Her hak onundur,

Taht onun, taç onun toprak onundur...

Ziya Gökalp'in dizelerinde anlatılmak istenen ana düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mutlak hâkimiyet B) Millî egemenlik C) Meşrutî monarşi D) Güçler birliği

2

23 Nisan 1920 tarihinde açılan Büyük Millet Meclisi, dönemin şartları gereği olağanüstü yetkilere sahip bir meclisti. Bu Meclis; Millî Mücadele'yi yönetebilmek ve ihtiyaç duyduğu yetkileri belirleyebilmek için 1921 yılında, Teşkilat - ı Esasiye adında, bir anayasa hazırlamıştı. Savaş şartlarına cevap verecek şekilde, kısa ve öz olarak hazırlanan bu anayasada, temel hak ve özgürlüklerle ilgili kurallar yer almamıştı. Cumhuriyetin ilanından sonra 1921 Anayasası'nda değişiklik yapılmış; devletin yönetim şeklinin cumhuriyet, resmî dilinin Türkçe, dininin İslam olduğuna dair maddeler anayasaya eklenmişti. Millî Mücadele'nin başarıyla tamamlanmasının ardından değişen şartlara cevap verecek daha geniş kapsamlı yeni bir anayasaya ihtiyaç duyuldu. 20 Nisan 1924 tarihinde devletin temel kurumlarını ve yetkilerini belirleyen, vatandaşların temel hak ve hürriyetlerini koruma altına alan yeni anayasa, 20 Nisan 1924'te TBMM'de kabul edildi.

Buna göre;

I. Olağanüstü şartlarda hazırlanmış olan 1921 Anayasası savaş sonrası ihtiyaçlara cevap vermemiştir.

II. Savaş sonrası üniter devlet yapısına uygun bir anayasa hazırlanmıştır.

III. 1924 Anayasası değişmeden günümüze kadar gelmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II B) Yalnız III C) Yalnız I D) Yalnız II

3

Mustafa Kemal Atatürk, "Toplumda en yüksek özgürlüğün, en yüksek eşitlik ve adaletin devamlı şekilde sağlanması ve korunması, ancak tam anlamıyla millî egemenliğin kurulmuş olmasına bağlıdır. Bu nedenle özgürlüğün de eşitliğin de adaletin de dayanak noktası millî egemenliktir." açıklamasını yapmıştır.

Buna göre Mustafa Kemal açıklamasında;

I. cumhuriyet,

II. demokrasi,

III. kültür

unsurlarından hangilerinin adalet ve eşitliğin sağlanması için vazgeçilmez olduğunu savunmuştur?

- A) I ve II B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III

4 İşgalci güçlere karşı direniş hareketini başlatan Mustafa Kemal ve Temsil Heyeti, 27 Aralık 1919'da Ankara'ya geldi. Ankaralılar Mustafa Kemal'in gelişini büyük coşkuyla karşıladılar. Bu tarihten itibaren Millî Mücadele'nin yönetim merkezi olan Ankara, Kurtuluş Savaşı'nda önemli günler yaşadı. Yeni devletin kuruluşunu sağlayan Türkiye Büyük Millet Meclisi burada açıldı. Kurtuluş Savaşı'yla ilgili en önemli kararlar bu merkezde alındı. Kurtuluş Savaşı'nın zor günlerinde Ankara, resmen olmasa bile fiilen Türkiye Devleti'nin yönetildiği bir merkez özelliği gösteriyordu. İstanbul'un 6 Ekim 1923'te düşman işgalinden kurtarılmasından sonra yeni bir sorunla karşılaşıldı. Bu sorun, devletin başkentinin neresi olacağı idi. Bazı kişiler İstanbul'un başkent olarak kalmasını istiyordu. Fakat Lozan Barış Antlaşması'na göre, Boğazların her iki yakasında asker bulundurmamak yasaktı. Bu sebeple Ankara, güvenlik açısından ve coğrafi özelliğinden dolayı İstanbul'a göre başkent olmaya daha elverişli bir konumdaydı. Meclise sunulan bir kanun teklifi ile Ankara yeni Türk devletin başkenti oldu (13 Ekim 1923).

Verilen metinde Ankara ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Millî Mücadele Dönemi'ndeki rolüne
- B) Başkent seçilmesindeki gerekçelerine
- C) Mustafa Kemal'in Ankara'nın başkent seçilmesi ile ilgili düşüncelerine
- D) Ankara'nın başkent seçilmesinin zemininin Millî Mücadele Dönemi'nde oluşturulduğuna

5 Mustafa Kemal, Osmanlı Devleti'nin gerçekte Mondros Ateşkes Antlaşması'yla birlikte sona erdiğini düşünüyordu. Mondros sonrası Anadolu'da başlayan işgallere hiçbir tepki vermeyen Osmanlı yöneticileri İtilaf Devletlerini kızdıracak girişimlerde bulunmadıkları gibi işgallere karşı başlatılan Anadolu hareketini de engellemeye çalışmışlardır. Millî Mücadele'nin devam ettiği bir dönemde saltanatı kaldırmanın ülkede yeni tartışmalara ve bölünmelere yol açabileceğini düşünen Mustafa Kemal millî egemenlikle bağdaşmayan saltanat kurumunu kaldırmak için uygun zamanın gelmesini bekliyordu. Buna rağmen Mustafa Kemal bu süreçte saltanatın kaldırılacağına dair ipuçları vermekten kaçınmayan adımlar da atmaktan geri durmuyordu.

Buna göre Millî Mücadele sürecinde gerçekleştirilen aşağıdaki faaliyetlerden hangisi bu ipuçlarına örnek verilemez?

- A) Amasya Genelgesi'nde "Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." ifadesinin yer alması
- B) Erzurum Kongresi'nde "Kuvâ-yı Millîye'yi etkin millî iradeyi hakim kılmak esastır." kararına yer verilmesi
- C) Ankara'da Temsil Heyeti tarafından "Hakimiyet-i Milliye" gazetesinin çıkarılması
- D) Amasya Görüşmeleri'nde "Azınlıklara siyasi ve sosyal dengemizi bozacak ayrıcalıklar verilemez." kararının kabul edilmesi

6 Saltanatın kaldırılmasıyla millî egemenlik yolunda önemli bir adım atıldı. Ancak bu sefer de yeni devlet başkanının kim olacağı ve nasıl belirleneceği sorunları çıktı. O tarihe kadar devlet başkanlığı görevini Mustafa Kemal, Meclis Başkanı sıfatıyla yürütmüştü. Ama artık yönetim sisteminin adının ve devlet başkanının net bir şekilde belirlenmesi gerekiyordu. Bu arada Fethi Okyar'ın istifası hükûmet krizini de çıkarmış ve yeni hükûmetin kurulamaması meclisi çalışamaz hâle getirmişti. Yaşanan bu sorunların çözümü için 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet ilan edilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet'in ilanının amaçlarından biri değildir?

- A) Halifelik makamına son vermek
- B) Rejim sorununu gidermek
- C) Hükûmet bunalımını çözmek
- D) Başkanlık sorununu çözmek

1. Medeni Kanun'da yer alan hükümlerden bazıları şunlardır:

- ◆ Kadınlar ve erkekler sosyal ve ekonomik haklar bakımından eşittirler.
- ◆ Mirasta kız ve erkek çocuklar eşit haklara sahiptir.
- ◆ Tek kadınla evlilik esas kabul edilmiştir.

Buna göre Medeni Kanun'la;

- I. toplumsal yapının laikleşmesi
- II. bireysel hakların güvence altına alınması,
- III. kadının sosyal hayattaki öneminin artması

gelişmelerden hangilerinin sağlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde hazırlanan ve ilk medeni kanun olan Mecelle'nin aile hukuku ile miras hukukuna yer vermemesi ve çağın gerisinde kalması hukuk alanında düzenlemelerin yapılmasını zorunlu hâle getirmiştir. Bu amaçla Avrupa devletlerinin medeni kanunları araştırılmış ve İsviçre Medeni Kanunu'nun alınmasına karar verilmiştir.

İsviçre Medeni Kanunu'nun alınmasında:

- ◆ Dönemin hazırlanmış en son kanunu olması
- ◆ İfadelerinin açık olması
- ◆ Sorunlara pratik çözümler getirmesi
- ◆ Laik, çağdaş ve Türk toplumunun yapısına uygun olması

gibi özellikleri etkili olmuştur.

Buna göre Türk Medeni Kanunu ile ilgili;

- I. Batı Avrupa hukuk sisteminden faydalanılmıştır.
- II. Çağın sosyal ihtiyaçlarına cevap verebilen bir özelliğine sahiptir.
- III. Türk toplumunda kültürel çatışmaya yol açmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız II B) I ve II
C) II ve III D) Yalnız III

3. Kadınların toplumdaki önemini arttırmaya yönelik yapılan yeniliklerden bazıları şunlardır:

- I. Boşanma hakkının kadınlara da tanınması
- II. Seçme ve seçilme hakkının kadınlar tarafından da kullanılmasının sağlanması
- III. Tek eşle evliliğin yasal zorunluluk hâline getirilmesi
- IV. Mirastan kadınların da erkeklerle eşit pay almalarının sağlanması

Bu gelişmelerden hangisi diğerlerinden farklı bir alanda incelenmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV

4.

- ◆ Resmî nikâh zorunluluğu getirildi. Evlilik devlet güvencesi altına alındı.
- ◆ Tek eşlilik zorunlu kılınarak erkeğin birden fazla kadınla evlenmesi yasaklandı.
- ◆ Kadınlara evlenme ve boşanma hakkı verildi.
- ◆ Boşanma hâlinde kadına nafaka verilmesi kabul edildi.
- ◆ Kadınlara mahkeme şahitliğinde erkeklerle eşit olma hakkı tanındı.
- ◆ Kadın ve erkeğin miras paylaşımında eşit pay alması sağlandı.
- ◆ Kadınlara meslek seçme hakkı tanındı.

Buna göre Medeni Kanun'la kadına yönelik değişimlerden hangisinin yaşandığı söylenemez?

- A) Toplumsal yaşama katılmasındaki bazı engellerin kaldırıldığı
B) Aile içindeki haklarının güvence altına alındığı
C) Sosyal hayatta erkekle eşit hâle geldiği
D) Erkeklerin sahip olduğu siyasi hakları elde ettiği

5. Çıkarılan Medeni Kanun ile kadınlara okula gitme, istediği işte çalışma, mirastan erkeklerle eşit pay alma hakları verilmiştir.

Yukarıda sözü edilen haklar arasında hangi alanla ilgili bir haktan söz edilmemiştir?

- A) Eğitim B) Sosyal
C) Ekonomik D) Siyasal

6. Medeni Kanunu'nun kabul edilmesiyle;

- I. aile hukukunun çağdaş kanunlara göre yeniden düzenlenmesi,
- II. kadınların haklarının güvence altına alınması,
- III. toplumsal hayatta ve çalışma hayatında kadın-erkek eşitliğinin sağlanması

yeniliklerinden hangilerinin sağlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I, II ve III
C) I ve II D) II ve III

7. 4 Ekim 1926'da yürürlüğe giren Medeni Kanun ile,

- ◆ Resmî nikâh zorunluluğu getirildi. Evlilik devlet güvencesi altına alındı.
- ◆ Kadınlara evlenme ve boşanma hakkı verildi.
- ◆ Boşanma hâlinde kadına nafaka verilmesi kabul edildi.
- ◆ Kadınlara mahkeme şahitliğinde erkeklerle eşit olma hakkı tanındı.
- ◆ Kadın ve erkeğin miras paylaşımında eşit pay alması sağlandı.
- ◆ Kadınlara meslek seçme hakkı tanındı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisinin doğru olduğu söylenemez?

- A) Kadınların toplumsal yaşama katılmasındaki bazı engellerin kaldırıldığı
B) Kadının aile içindeki haklarının güvence altına alındığı
C) Kadın ve erkek eşitliğinin sağlanmasına yönelik önemli bir adım atıldığı
D) Mecellenin çağdaş hâle getirildiği

8. 1924 Anayasası'nın "Devletin dini İslam'dır." ve "TBMM din hükümlerini yerine getirecektir." maddeleri 1928 yılında anayasadan çıkarılmıştır.

TBMM'nin bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisine hedeflediği söylenebilir?

- A) Anayasayı laikleştirmeyi
B) Kadınlara yönetimde yer vermeyi
C) Hukuk birliğini sağlamayı
D) Çok partili yaşama geçmeyi

9. Türk Medeni Kanunu ile Osmanlı Medeni Kanunu'nda eşit olmayan haklar kaldırılmış ve yerine eşitlik ilkesini temel alan düzenlemeler yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu düzenlemelere örnek verilemez?

- A) Boşanma hakkının kadınlara da tanınması
B) Seçme ve seçilme haklarının kadınlar tarafından da kullanılmasının sağlanması
C) Tek eşle evliliğin yasal zorunluluk hâline getirilmesi
D) Mirastan kadınların da erkeklerle eşit pay almalarının sağlanması

10. Aşağıdakilerden hangisi Medeni Kanun'un getirdiği düzenlemelerden biri değildir?

- A) Türk ailesi modern bir yapıya kavuşturulmuştur.
B) Kadınlara evlilikte kendi soyadını kullanma hakkı getirilmiştir.
C) Türkiye hukuk devleti kimliği kazanmıştır.
D) Ülkede inanç özgürlüğü sağlanmıştır.

11. Türk Medenî Kanunu'yla;

- ◆ Tek kadınla evlilik ve resmi nikâh esası getirildi.
- ◆ Boşanmada ve mirasta kadın - erkek eşitliği sağlandı.
- ◆ Evlenmede her iki tarafın rızası esas alındı.
- ◆ Kadınlara istedikleri mesleğe girme hakkı tanındı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Kadının toplumdaki değeri artmıştır.
B) Siyasi alanda kadın - erkek eşitliği sağlanmıştır.
C) Türk ailesi modern bir yapıya kavuşmuştur.
D) Ailede demokratik kurallar benimsenmiştir.

1 Medeni Hukuk insanların hak ve sorumlulukları ile toplumsal ilişkilerini düzenler. Osmanlı Dönemi'nde medeni hukukun temeli Mecelle adıyla bilinen kanun kitabına dayanıyordu. Mecelle yalnızca Müslümanlara yönelik düzenlemeler içerdiğinden diğer dinlere mensup Osmanlı vatandaşlarını kapsamıyordu. Bu kanunda kadın – erkek eşitliği de gözetilmemişti. Türkiye Cumhuriyeti hiçbir ayırım yapılmaksızın bütün vatandaşlarını eşit kabul eden bir anlayışla kurulmuştu. Tüm vatandaşları kapsayan bir medeni kanunun yürürlüğe girmesi gerekiyordu. Yapılan incelemeler sonucunda İsviçre Medeni Kanunu 17 Şubat 1926'da TBMM'de kabul edildi. Dini inanca bakılmaksızın her Türk vatandaşı aynı hukuka tabi oldu. Resmi nikah zorunluluğu, tek eşle evlilik getirildi. Ayrıca kadın mirastan pay alma, mahkemede tanıklık yapma, eğitim alma, istediği meslekte çalışma haklarında erkeklerle eşit hâle geldi.

Buna göre Türk Medeni Kanunu ile aşağıdakilerden hangisinin sağlandığı söylenmez?

- A) Hukuk alanında birlik sağlanmıştır.
B) Türk kadını sosyal, ekonomik ve siyasi alanda tüm hakları elde etmiştir.
C) Çağdaş ve laik bir toplum olma yolunda önemli bir adım atılmıştır.
D) Türk kadını aile hayatında erkekle eşit statüye kavuşmuştur.

2 Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde hazırlanan ve ilk medeni kanun olan Mecelle'nin aile hukuku ile miras hukukuna yer vermemesi ve çağın gerisinde kalması yeni bir hukuk düzenlemesine ihtiyaç olduğunu göstermiştir. Bu amaçla Avrupa devletlerinin medeni kanunları araştırılmış ve İsviçre Medeni Kanunu'nun alınmasına karar verilmiştir. Böylece Mecelle kaldırılarak yapılan düzenlemeyle aynı zamanda hukuk alanında birlik sağlanmıştır. İsviçre Medeni Kanunu'nun alınmasında:

- ◆ Dönemin hazırlanmış en son kanunu olması
- ◆ İfadelerinin açık olması
- ◆ Sorunlara pratik çözümler getirmesi
- ◆ Laik, çağdaş ve Türk toplumunun yapısına uygun olması etkili olmuştur.

Buna göre;

- I. hukuk alanındaki ikiliklere son verildiği,
II. hukuk alanında Batı'nın örnek alındığı
III. toplumu geri bırakan geleneksel hukuk kurallarının terk edildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) II ve III
C) I ve III
D) I, II ve III

Mecelle'de Ne Vardı?	Medeni Kanun'da Ne Var?
Din kurallarına göre karar verilen konulara yer verirdi.	Laiklik ilkesini temel alır. Hukukta bütün Türk vatandaşlarını kapsayacak şekilde kadın-erkek eşitliğini esas alır.
Sadece eşya ve borçlar hukukunu esas alırdı.	Aile içi hukuk kurallarına yer verir. Evlenme, boşanma gibi konuları içermenin yanında çocukların haklarını da korur.
Kız çocukları erkek çocuklardan daha az miras alırdı.	Mirastan kadın ve erkek eşit oranda pay alır.
Mahkemelerde kadınların şahitliği kabul edilmiyordu.	Mahkemelerde kadın ve erkeklerin şahitliğinde eşitlik ilkesi uygulanır.
Erkekler birden fazla kadınla evlenebiliyordu.	Tek eşi evlilik ve resmi nikâh zorunluluğu vardır. Kadınlara iş hayatında istediği mesleği seçme ve yapma hakkı tanır.

Tablodaki karşılaştırmalar değerlendirildiğinde Medeni Kanun'la aşağıdakilerden hangisinin değiştiği söylenemez?

- A) Kadının ailedeki konumu
B) Toplumsal eşitlik
C) Dini serbestlik
D) Yönetimde demokratik uygulamalar

4 Hukuk, toplumun ve fertlerin ortak çıkarlarını korumak amacıyla konulan ve devletin yaptırım gücüyle hayata geçirilen kurallar bütünüdür. İnsanların güvenli bir ortamda barış ve mutluluk içinde yaşayabilmeleri için hukuka ihtiyaç vardır. Ancak hukukun varlığı kadar o hukuk sisteminin çağın koşullarına uygun şekilde sürekli yenilenmesi de önemlidir. Çünkü kimi zaman kanunların çağın gerisinde kalması hukukun ihtiyaçlarına cevap vermemesi sonucunu doğurur. Cumhuriyet öncesi dönemde kanunlar değişen koşullar gereği yenilenip geliştirilemediğinden ülkemizde çeşitli sorunlar ortaya çıkmıştı. İnsanlar dini inançlara göre farklı hukuk kurallarına tabi oldukları için ülkemizde hukuk birliği sağlanamamıştır.

Verilen metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı çıkarılamaz?

- A) Hukuk neden önemlidir?
- B) Cumhuriyet Dönemi hukuk sisteminin özellikleri nelerdir?
- C) Osmanlı hukuk sisteminin eksiklikleri nelerdir?
- D) Hukuk kuralları neden sürekli yenilenmelidir?

5 Cinsiyet farklılıkları birbirlerinin alternatifi değil tamamlayıcıdır. Hayatın tüm alanlarında ve tarihteki tüm başarılarında kadın ve erkeğin birlikteliği söz konusudur. Millî Mücadele ve cumhuriyet, kadın ve erkeğiyle birlikte Türk milletinin başarısıdır. Atatürk cumhuriyetin ilanıyla birlikte egemenlik ve eşitlik ilkesi çerçevesinde haklar kazanılmasını sağladı. Cumhuriyet yönetiminde kadınlar hukuki açıdan erkeklerle aynı haklara sahip oldu. Atatürk'ün ülkeyi dolaşarak kamoyunu kadın hakları konusunda yapacağı büyük değişikliğe hazırlamasının ardından 17 Şubat 1926'da Medeni Kanun kabul edildi ve altı ay sonra yürürlüğe girdi.

Buna göre;

- I. Kadın – erkek eşitliği sağlanmaya çalışılmıştır.
- II. Atatürk kadın hakları konusunda öncülük etmiştir.
- III. Kadınlar ülke yönetimine doğrudan katılma hakkı elde etmiştir.

Yorumlarından hangileri yapılamaz?

- A) I ve II
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) Yalnız I

6 Medeni hukuk insanların hak ve yükümlülükleri ile toplumsal ilişkilerini düzenler. Osmanlı Devleti'nde Medeni Hukuk'un temeli Mecelle adıyla bilinen kanun kitabına dayanıyordu. Ancak Mecelle yalnızca Müslümanlara yönelik düzenlemeler içerdiğinden diğer dinlere mensup Osmanlı vatandaşlarını kapsamıyordu. Bu kanunda kadın – erkek eşitliği de gözetilmemiştir. Oysa Türk kadını tarihin çok eski devirlerinde bile toplum içinde önemli bir yere sahipti. Orta Asya Türk devletlerinde hakanın eşi olan hatun törenlerde hazır bulunur, emirnameler, “hakan ve hatun buyuruyorlar ki” sözüyle başlardı. Bu durum Atatürk tarafından şu şekilde ifade edilmiştir: “kadınlarımızın her millette olduğu gibi bizim milletimiz için de ne kadar yüksek ehemmiyeti olduğunu söylemeye lüzum yoktur. Bizim milletimizde kadın, eskiden bu ehemmiyeti hakikaten en yüksek derecede kazanmıştır.”

Bu parçada geçen “Hakan ve hatun buyuruyorlar ki” ifadesi ile aşağıdakilerin hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Türk devletlerinde hatunun devletin ikinci yöneticisi olduğu
- B) Türk toplumunda kadına büyük önem verildiği
- C) İlk Türk devletlerinde hatunun yargı işlerine baktığı
- D) Hatunun töreye göre hareket ettiği

7 Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden sonra Türk kadını birçok siyasal, sosyal ve ekonomik kazanımlar elde etti. Atatürk erkeğe olduğu gibi kadına da insancıl bir açıdan yaklaşarak kadının da medeni, siyasi ve kültürel haklarda erkek ile eşit tutulmasını sağlayacak çağdaş atılımları gerçekleştirmiştir. Çağdaş bir toplum olabilmenin ve çağdaş bir hukuk devleti kurmanın ilk şartı kadının da bir vatandaş ve özgür bir insan olarak kabul edilmesi, aynı zamanda kadına haklarını tanımak ve saygı göstermektir.

Buna göre Medeni Kanun'la ilgili;

- I. Kadın–erkek arasındaki ayrımcılık sona ermiştir.
- II. Çağdaşlaşma yolunda önemli bir adım atılmıştır.
- III. Kadının toplumsal alandaki saygınlığı artmıştır.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I, II ve III

1. Türk medeniyetinin tarihin en eski çağlarına kadar uzandığını bilmek, her Türk için onur ve gurur kaynağıdır.

Buna göre Atatürk'ün;

- I. Cumhuriyet düşüncesi anlayışı ve hür nesiller ister.
- II. Türk çocuğu atalarını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır.
- III. Ülkesini, yüksek bağımsızlığını korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır.

sözlerinden hangileri yukarıdaki yargıyı destekler niteliktedir?

- A) I, II ve III B) Yalnız II
C) II ve III D) Yalnız I

2. Mustafa Kemal; "Hepiniz milletvekili olabilirsiniz, bakan olabilirsiniz, hatta cumhurbaşkanı olabilirsiniz; fakat sanatçı olamazsınız." demiştir.

Mustafa Kemal bu sözleriyle aşağıdaki özelliklerden hangisinin önemine vurgu yapmıştır?

- A) Vatanseverlik B) Çalışkanlık
C) Kabiliyet D) Özgür düşünce

3. Tevhid – i Tedrisat Kanunu ile Türkiye sınırları içerisindeki tüm okullar Millî Eğitim Bakanlığına bağlandı. Eğitim ve öğretim birleştirildi ve arkasından da medreseler kapatıldı.

Bu yeniliklerin aşağıdakilerden hangisine ortam oluşturduğu söylenemez?

- A) Laik ve çağdaş eğitim sistemine geçilmesine
B) Okullar arası kültür farklılığının ortaya çıkmasına
C) Yeni okulların açılmasına
D) Eğitimde millileştirmenin sağlanmasına

4. "Büyük devletler kuran atalarımız, büyük ve kapsamlı medeniyetlere de sahip olmuştur. Bunu aramak, incelemek, Türklüğe ve dünyaya bildirmek bizler için bir borçtur."

Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda aşağıdaki inkılap hareketlerinden hangisi gerçekleştirilmiştir?

- A) Türk Dil Kurumunun kurulması
B) Harf İnkılabının yapılması
C) Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun'un çıkarılması
D) Türk Tarih Kurumunun kurulması

5. Tevhid–i Tedrisat Kanunu ile yapılan;

- I. ilköğretimin bütün vatandaşlar için anayasal zorunluluk hâline getirilmesi,
- II. ülkedeki yabancı okulların Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlanması,
- III. karma eğitim sistemine geçilmesi

düzenlemelerinden hangilerinin doğrudan bağımsız devlet anlayışı ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) I, II ve III

6. Atatürk; "Ulusal, ince duyguları, düşüncelerini anlatan yüksek deyişleri toplamak ve onları bir an önce çağdaş musiki kurallarına göre işlemek gerekir." demiştir.

Buna göre Atatürk Türk musikisini;

- I. ulusal nitelik kazandırma,
- II. evrensel özellik kazandırma,
- III. hak ettiği seviyeye çıkartma

hedeflerinden hangilerine ulaştırmaya çalışmıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

7. Mustafa Kemal Atatürk, “İnsanlar olgunlaşmak için bazı şeylere muhtaçtır. Bir millet ki resim yapmaz, bir millet ki heykel yapmaz, bir millet ki fennin gerektirdiği şeyleri yapmaz; itiraf etmeliyim ki o milletin ilerleme yolunda yeri yoktur. Halbuki bizim milletimiz, hakiki özellikleriyle medeni ve ileri olmaya layıktır ve olacaktır.” demiştir.

Buna göre Mustafa Kemal Atatürk bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisinin önemine vurgu yapmıştır?

- A) Eğitim B) Sanat
C) Hukuk D) Spor

8. Atatürk Dönemi’nde yapılan aşağıdaki çalışmalar-dan hangisi inkılapların halka ulaşmasında diğerlerine göre daha fazla kolaylık sağlamıştır?

- A) Türk tarihi ile ilgili araştırmaların yoğunluk kazanması
B) Türkçe’yi yabancı dillerin etkisinden arındırma çalışmalarının yapılması
C) Okuma–yazma oranını artırma amaçlı uygulamaların başlatılması
D) Üniversite reformunun gerçekleştirilmesi

9. Atatürk, güzel sanatların diğer kolları gibi resim ve heykeli de ilerlemenin ölçütü olarak gördüğü için güzel sanatların diğer alanlarında olduğu gibi resim ve heykel alanında da inkılapçı bir yaklaşım sergilemiştir. Böylece o güne kadar ülkemizde yeterince gelişmemiş olan resim ve heykel sanatları bu dönemde yeni bir gelişim sürecine girmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi resim ve heykel alanındaki gelişmelerden biri değildir?

- A) Sanayi – i Nefise Mektebinin Güzel Sanatlar Okuluna dönüştürülmesi
B) Bağımsız Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği’nin kurulması
C) Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsünün kurulması
D) Ankara’da İnkılap Sergisi’nin açılması

10. Cumhuriyet Dönemi’nde ele alınan önemli konulardan biri harfler konusu oldu. Anadolu halkı daha çok Arap harflerini kullanıyordu. Özellikle bu harflerin Kur’an dili olması bu düzenlemeyi daha da hassas hâle getirmişti. Halkın vereceği tepkiyi düşünen Atatürk, harf inkılabı ile ilgili çalışmaları 1925’te başlatmıştı. Yeni harfler önce posta pulları üzerine yazıldı. Arkasından üniversitelerde matematik, fizik ve kimya formülleri yeni harflerle yazıldı. Atatürk bizzat kendisi Kayseri’de, Tekirdağ’da ve İstanbul Sarayburnu’nda halk için düzenlenen harf tanıtım toplantılarına katıldı. Son olarak da 1928’de Mardin Türkçe Gazetesi çıkarıldı ve tepki gelmemesi üzerine harf inkılabı yapıldı.

Buna göre Atatürk’ün inkılapları gerçekleştirirken;

- I. uygun zamanı seçmesi,
II. aşama aşama gerçekleştirilmesi,
III. kendisinin öncülük etmesi

yollarından hangilerini takip ettiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) II ve III D) I, II ve III

11. Cumhuriyetin ilan edilmesinden kısa bir süre sonra Bakanlar Kurulunun, Atatürk başkanlığında yapılan toplantısında İdman Cemiyetleri İttifakı’na 17.000 lira para verilmiştir. Verilen bu para ile sporcuların, Paris’te yapılacak olan olimpiyat oyunlarına en iyi şekilde hazırlanarak katılmaları sağlanmıştır.

Buna göre;

- I. Spor alanında yaşanan başarılar uluslararası alanda Türkiye’nin itibarını arttırmıştır.
II. Spor faaliyetlerinden elde edilen gelir arttırılmak istenmiştir.
III. Spor faaliyetlerinin gelişmesine devlet katkı sağlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III B) I, II ve III
C) Yalnız I D) II ve III

12. Osmanlı Dönemi'nde eğitim ve öğretim karmaşık bir yapıya sahipti. Din eğitimi veren şeriat mektepleri, modern eğitim veren mektepler, farklı dinlere mensup cemaat okulları, azınlık okulları, yabancı okulları vb. birden fazla kendi kuralları ve müfredatları olan okullar bulunmaktaydı. Hâl böyleyken Mustafa Kemal ülkenin kurtuluşunu sağladıktan sonra eğitime dokunmak ilk işlerinden biri olmuştur. 3 Mart 1924 tarihinde Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nu gerçekleştirerek eğitim-öğretim birliğini sağlamış, yabancı okullara ve diğer başına buyruk eğitim kurumlarına son vererek, tüm okulları Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlamıştır. Ayrıca eğitim programı akli ve bilimi esas alan ilkelere dayandırılmıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı'da eğitim ve öğretim alanında ikilikler bulunmaktadır.
- B) Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile çağdaş ve millî bir eğitim amaçlanmıştır.
- C) Mustafa Kemal millî ve modern bir eğitim sistemi hedeflemiştir.
- D) Cumhuriyet Dönemi'nde yabancı okulların tamamı kapatılmıştır.

13. Mustafa Kemal, Kütahya – Eskişehir Muharebelerinin devam ettiği günlerde Ankara'da, Maarif Kongresi'ni toplamıştı. Bu kongrede, gelecekte takip edilecek eğitim politikalarının temeli oluşturuldu. "Dünya uygarlık ailesinde saygın yere sahibi olmaya layık Türk milleti, evlatlarına vereceği eğitimi okul ve medrese adında birbirinden büsbütün başka iki cins kuruma bölmeye... katlanabilir miydi? Eğitim ve öğretimde birlik olmadıkça aynı fikirde, aynı düşünüş biçiminde bireylerden oluşmuş bir millet yapmaya imkân aramak boş şeylerle uğraşmak olmaz mıydı?"

Mustafa Kemal'in bu sözü cumhuriyetin ilanından sonra aşağıdaki hangi kanunla yerine getirilmiştir?

- A) Maarif Teşkilatı Hakkındaki Kanun
- B) Tevhid – i Tedrisat Kanunu
- C) Millet Mekteplerinin açılması
- D) Medreselerin kapatılması

14. Atatürk "Benim manevi mirasım ilim ve akıldır." diyerek gençlerin ilerlemesi gereken yolda;

- I. modern,
- II. dogmatik,
- III. çağdaş

anlayışlarından hangilerine bağlı kalarak devam etmelerini istemiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

15. Harf inkılabının yapılmasıyla;

- I. çağdaşlaşma yolunda önemli bir adımın atılması,
- II. okuryazar oranının artması,
- III. Arap kültürünün Türk kültürü üzerindeki etkisinin ortadan kalkması

sonuçlarından hangilerinin ortaya çıktığı söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

16.

- I. Türkçeye girmiş ve halk tarafından pek kullanılmayan kelimelerin Türkçeden çıkarılması ve mevcut Türkçe kelimelerin kullanılmasının yaygınlaşmasını sağlamak
- II. Bilimsel ve ekonomik alanlar gibi teknik alanlarda da Türkçenin kullanımını arttırmak
- III. Konuşma dili, yazı dili ve bilim dili arasındaki farkları gidermek
- IV. Türkçenin imlâ kurallarını belirlemek

Türk Dil Kurumu'nun yukarıdaki amaçlarından hangilerinin "millî bir dil politikası" oluşturmaya yönelik olduğu söylenebilir?

- A) I ve IV
- B) I ve II
- C) I, II ve III
- D) III ve IV

1. Millet Mekteplerinin eğitim hayatına etkisiyle ilgili Dr. Mustafa Albayrak şu değerlendirmeyi yapmıştır:

Yapılan çalışmalar sonucunda 1927'de Türkiye'de okuryazar oranı %10,5 iken bu oran 1935'te %20,4'e yükselmiştir. Yılda ortalama %2,7 olan okuryazar artışı, sekiz yılın sonunda %8,6'lık bir artış sağlamış ki bu oran cumhuriyetin devraldığı okuryazar oranından daha fazladır. Bu oran daha sonraki yıllarda da sürdürülmüş olsaydı 1960'a gelindiği zaman Türkiye nüfusunun tamamının okuryazar hâle getirilebileceği savunu belli ölçüde gerçekleştirilmiş olurdu.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Atatürk Dönemi'nde okuma – yazma oranı hızla artmıştır.
B) 1927 ile 1935 yılları arasındaki okuryazar oranındaki artış %8,6 olmuştur.
C) Okuma – yazma oranındaki artış zamanla azalmıştır.
D) Türkiye'de okuma ve yazmaya gereken önem verilmemiştir.

2. Atatürk, devlet adamı olarak Türk toplumunu çağdaş uygarlık düzeyine ulaştıracak inkılapların öncüsü oldu. Çok yönlü kişiliği ile ulusal bir kültür oluştururken sanatı bu sürecin önemli bir unsuru olarak gördü. Atatürk bu yaklaşımını şu sözleriyle ifade etmiştir: Sanat, güzelliğin ifadesidir. Bu ifade söz ile olursa şiir, nağme ile olursa müzik, resim ile olursa ressamlık, yontma ve oyma ile olursa heykeltıraşlık, bina ile olursa mimarlık olur. Sanat-kâr da toplumda uzun mücadele ve gayretlerden sonra alınanda ışığı ilk hisseden insandır.”

Atatürk bu sözünde sanatkâr için “ışığı ilk hisseden insandır” ifadesiyle aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Yenilikleri sadece sanatçıların anladığını
B) Zaman içinde gerçekleşen yenilikleri ilk fark edip onlara uyan kişiler olduklarını
C) Yaptıkları eserlerde ulusal kültürü yansıttıklarını
D) Duygularını eserlerine hiçbir çıkar olmaksızın yansıttıklarını

3. 1930 yılında İsviçreli Profesör Albert Malche Türkiye'ye davet edilerek çağdaş eğitim kurumlarının tasarlanmasında kendisinden yardım istenmiştir. Malche da araştırmaları sonucunda bir rapor hazırlamıştır.

Bu raporda;

- ◆ Ders verme teknikleri eksiktir.
- ◆ Türkçe bilimsel yayınlar eksiktir.
- ◆ Fen dersleri ağırlık kazanmalıdır.
- ◆ Eğitim faaliyetlerini desteklemek için kongreler ve konferanslar düzenlenmelidir.

maddeleri yer almıştır.

Bu rapor değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Dış dünyadaki gelişmelere kayıtsız kalınmamıştır.
B) Batı'nın bilim ve teknik üstünlüğü kabul edilmiştir.
C) Bilimsel gelişme ve kalkınma sağlanmaya çalışılmıştır.
D) Eskiye yönelik tüm eğitim uygulamaları terk edilmiştir.

4. Cumhuriyetin ikinci yılında Ankara'da müzik öğretmeni yetiştirilmesi amacıyla Musiki Muallim Mektebi açıldı. Atatürk'ün isteğiyle konservatuvar hazırlıklarına başlandı. Türkiye'deki müzik kurumlarının durumları hakkında ünlü müzisyenlere raporlar hazırlatıldı. Bu raporlar doğrultusunda yapılan hazırlıklardan sonra konservatuvar, Musiki Muallim içerisinde 1 Kasım 1936'da eğitime başladı. İlk Türk operasının hazırlanması için ünlü müzisyen Adnan Saygun'u görevlendiren Atatürk, Cemal Reşit Bey'e de ilk konservatuarı kurdurmuştur.

Verilen parçadan çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atatürk Dönemi'nde sadece müzik alanında çalışmalar yapılmıştır.
B) Atatürk, Sofya'da askeri ateşe olarak görev yaptığı sıra çok sesli müziğe ilgi duymaya başlamıştır.
C) Atatürk, Türk müziğini tamamen Batılılaştırmak için çalışmıştır.
D) Atatürk Dönemi'nde müzik alanında akademik çalışmalar yapılmıştır.

5. 1 Kasım 1928 tarihinde gerçekleştirilen harf inkılabı ile Latin harflerinin tamamı alınmamıştır. Türk diline aykırı olan bazı harfler dışarıda bırakılmış, Türk dilinde bulunup Latin harflerinde olmayan harfler alfabeye eklenmiştir.

Buna göre Harf inkılabı yapılırken;

- I. ulusal kültür,
- II. kullanışlılık,
- III. laiklik

unsurlarından hangileri esas alınmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III

6. Harf inkılabının;

- I. okuryazar oranını arttırma,
- II. halkın kültür seviyesini yükseltme,
- III. Batı'daki bilimsel gelişmelerin öğrenilmesinde kolaylık sağlama

amaçlarından hangilerinin modern bir toplum oluşturmaya yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

7. Millî dil bilinci, millî birliğin başta gelen unsurlarından biridir.

Millî dil bilincine sahip olunması;

- I. millî duyguların gelişmesi,
- II. kültürel değerlerin devamlılığının sağlanması,
- III. toplumsal bütünlüğün sağlanması

gelişmelerinden hangilerine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

8. Avrupa'da bazı kesimler Türklerin sarı ırktan (Çin) geldiklerini, genelde barbar bir kavim olduklarını ve köklü medeniyete sahip olmadıklarını dile getirmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa'daki bu düşüncelerin yanlışlığını ispatlamak için gerçekleştirilmiştir?

- A) Medreselerin kapatılması
B) Türk Tarih Kurumunun açılması
C) Türk Dil Kurumunun açılması
D) Üniversite Reformunun yapılması

9. Atatürk "Dünya uygarlık ailesinde saygın bir yere sahip olmaya layık Türk milleti; evlatlarına vereceği eğitimi okul ve medrese adında birbirinden büsbütün başka bir cins kuruma bölmeye... katlanabilir miydi? Eğitim ve öğretimde birlik olmadıkça aynı fikirde, aynı düşünüş biçiminde bireylerden oluşmuş bir millet yapmaya imkân aramak boş şeylerle uğraşmak olmaz mıydı?" demiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun amaçlarından biri değildir?

- A) Tüm okulları tek merkeze bağlayarak birlik sağlamak
B) Ulusal kültürü oluşturmak
C) Medreseleri modern hâle getirmek
D) Aynı amaç, duygu ve düşüncede nesiller yetiştirmek

10. Bilimsel gelişme ve kalkınmanın öncüsü olan İstanbul Üniversitesi kurulacak olan üniversitelere örnek olmuş ve öğretim kadrosu bakımından kaynaklık etmiştir.

Buna göre İstanbul Üniversitesinin eğitim alanında;

- I. Türk eğitimine ivme kazandırma,
- II. eğitim ve öğretimde birlik sağlama,
- III. ülkenin akademisyen ihtiyacını karşılama

katkılarının hangilerinden söz edilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve III D) I, II ve III

- 1 Dönemin Millî Eğitim Bakanı Reşit Galip, ülkemizdeki tek yüksek öğretim kurumu olan İstanbul Darülfünunun durumunu şu sözlerle ifade etmiştir: “Memlekette sosyal ve siyasi büyük inkıplar oldu. Darülfünun bunlara karşı tarafsız bir gözlemci gibi kaldı. Ekonomik alanda anlamlı hareketler oldu. Darülfünun bunlardan habersiz görüldü. Hukukta önemli değişiklikler oldu. Darülfünun yalnız yeni kanunlarını öğretim programına almakla yetindi. Harf Devrimi oldu. Öz dil hareketi başladı. Darülfünun hiç önemsemedi. Yeni bir tarih anlayışı, millî bir hareket halinde bütün ülkeyi sardı. Darülfünunda buna ilgi uyandırabilmek için üç yıl kadar uğraşmak ve beklemek gerekti. İstanbul Darülfünunu artık durmuştu, kendisine kapanmıştı. Her şeyden soyutlanmış hâlde dış alemden elini ayağını çekmişti.”

Verilen metinde Darülfünunun İstanbul Üniversitesine dönüştürülmesinin nedenlerinden hangisine değinilmemiştir?

- A) Gelişmelere ayak uyduramaması
B) Gelenekçi bir anlayışa sahip olması
C) Devlet bütçesine gereksiz harcamalar getirmesi
D) Durağan bir eğitim anlayışına sahip olması

- 2 Atatürk, güzel sanatların diğer kolları gibi resim ve heykeli de ilerlemenin ölçütü olarak görüyordu. Bu nedenle güzel sanatların diğer alanlarında da inkılapçı bir yaklaşım sergiledi. Böylece o güne kadar ülkemizde yeterince gelişmemiş olan resim ve heykel sanatları yeni bir gelişim sürecine girdi. Onun isteği doğrultusunda 1923 yılında başlatılan “Yurt Gezileri” adlı projeye ülkemizin çeşitli yerlerine ressam gönderildi. Bu geziler sırasında yapılan resimler cumhuriyetin onuncu yılı nedeniyle Ankara’da açılan “İnkılap Sergisi”nden halkın beğenisine sunuldu. Açılışını, Atatürk’ün yaptığı bu sergideki resimler konusunu genellikle inkılaplardan alıyordu. “Yurt Gezileri” ve “İnkılap Sergisi” gibi adlar verilen proje ve etkinlikler cumhuriyetimizin daha sonraki yıllarında da devam etti. Diğer yandan ülkemizin ilk resim galerisi ve resim heykel müzesi de Atatürk tarafından yine aynı dönemde açıldı.

Parçada geçen “Yurt Gezileri” ve “İnkılap Sergisi” gibi etkinliklerin;

- I. resim sanatının geniş kitlelere yayılmasını sağlama,
II. inkılaplar konusunda halkın bilinçlenmesini sağlama,
III. Atatürk’ün kendisini geniş kitlelere tanıtmaya

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

- 3 1922 yılında Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı adıyla yeni bir teşkilat kurulmuştur.

Atatürk’ün;

- I. “Efendiler!.. Hepiniz milletvekili olabilirsiniz! Bakan olabilirsiniz! Hatta cumhurbaşkanı olabilirsiniz fakat sanatkâr olamazsınız.”
II. “İlim ve fen nerede ise oradan alacağız ve her millet ferdinin kafasına koyacağız. İlim ve fen için kayıt ve şart yoktur.”
III. “Spor, yalnız beden kabiliyetinin bir üstünlüğü sayılmaz. İdrak ve zekâ, ahlak da bu işe yardım eder... Ben, sporcunun zeki, çevik ve ayı zamanda ahlâklısını severim!”

sözlerinden hangileri bu teşkilatla ilişkilendirilemez?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III

- 4 1928 yılında Harf İnkılabı’ndan sonra Millet Mektepleri açıldı. Atatürk bu çalışmalara bizzat katılarak “Millet Mektepleri Başöğretmeni” unvanını aldı. Bu mekteplerin amacı halkın okuryazar oranını yükseltmek ve kadın – erkek bir arada halka yeni harfleri öğretmektir. Millet Mekteplerinde öğretmenlerin yetmediği durumlarda, askerlerini onbaşı ve çavuş olarak yapanlar eğitimci olarak kurslara alındı. Bunu takiben köy öğretmen okulları açıldı. Bu okullarda temel eğitimin yanı sıra, mesleki eğitime de önem verildi. Millet Mekteplerinin açılmasıyla birlikte toplumdaki okuryazar oranında büyük artış meydana geldi. Okullarda verilen mesleki eğitimle birlikte halkın iş sahibi olması ve ekonominin gelişmesi yönünde önemli bir adım atılmış oldu. Böylece Türk inkılabının temel hedefi olan Türk toplumunu çağdaş medeniyet seviyesinin üzerine çıkartma hedefi doğrultusunda eğitim alanında önemli kazanımlar elde edildi.

Buna göre Millet Mektepleri ile ilgili;

- I. Karma eğitim faaliyetleri yürütülmüştür.
II. Atatürk’ün öncülüğünde topyekün eğitim seferberliği başlatılmıştır.
III. Toplumun sosyal, kültürel ve ekonomik alanda gelişmesine katkıda bulunmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

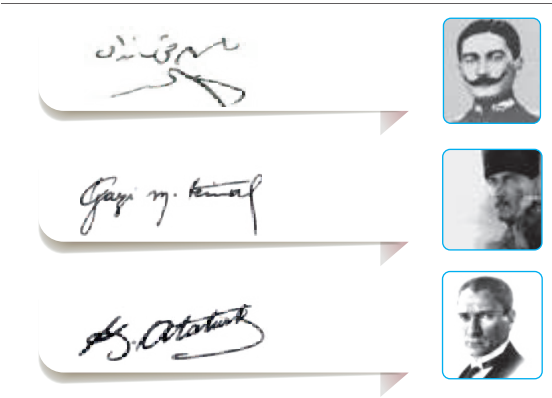
5

- ◆ Türkiye dâhilinde bütün eğitim ve bilim kuruluşları Millî Eğitim Bakanlığına bağlıdır.
- ◆ Şerîye ve Evkaf Vekaleti veya özel vakıflar tarafından yönetilen bütün medreseler ve okullar Millî Eğitim Bakanlığına devredilir.
- ◆ Şerîye bütçesinde mektepler ve medreseler için konulmuş olan ödenekler Millî Eğitim bütçesine geçirilir.
- ◆ Millî Eğitim Bakanlığı yüksek din uzmanları yetiştirmek üzere üniversitede bir İlahiyat Fakültesi kurar. İmamlık ve hatiplik gibi din hizmeti görececek memurların yetişmesi için de ayrı mektepler açılacaktır.
- ◆ Bu yasanın yayın tarihinden sonra, eğitim ve öğretimle meşgul olup millî müdafaaya bağlı olan Askerî Rüştiye ve İdadiler, Sıhhiye Vekâletine bağlı yetim mektepleri bütçeleri ve öğretim üyeleriyle beraber Millî Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır.

Buna göre Tevhid - i Tedrisat Kanunu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Türkiye sınırları içindeki bütün okullar devletin denetimine altına alınmıştır.
- Yüksek din uzmanları yetiştirmek için eğitim faaliyetleri Diyanet İşleri Bakanlığına verilmiştir.
- Eğitime laik ve çağdaş bir nitelik kazandırılmıştır.
- Millî Eğitim Bakanlığı bilimsel ve mesleki eğitim ihtiyacına cevap verecek şekilde yapılandırılmıştır.

6

Atatürk'ün imzalarındaki değişimin aşağıdaki inkılaplardan hangileriyle ilgili olduğu söylenebilir?

- Millîyet Mekteplerinin açılması – Halkevlerinin açılması
- Harf İnkılabı – Soyadı Kanunu
- Türk Dil Kurumu – Harf İnkılabı
- Harf İnkılabı – Üniversite Reformu

7

Türk milleti, kültürüne sahip çıktığı dönemlerde büyük devletler kurmuştu. Yüksek kültür ve medeniyete temsilcilik etmiştir. Atatürk, yeni Türk devletini ve toplumunu millî kültür ve değerlerimizle geliştirmek istedi. Yeni Türk devletini, millî birlik ve beraberlik temelleri üzerinde inşa etmeyi amaç edindi. Bu amaçla Türk kültürünün iki önemli kaynağı olan Türk dili ve tarihi alanındaki araştırmalara büyük önem verdi. Atatürk, millî kültür ve kimliğimizi sağlam temeller üzerinde oturtmak amacıyla 1931'de Türk Tarih Kurumunu kurduktan sonra 1932'de de Türk Dil Kurumunu kurdu.

Türk Dil Kurumunun amaçları şunlardır:

- ◆ Türkçeyi yabancı dillerin etkisinden kurtarmak
- ◆ Türkçenin gelişmesini sağlamak
- ◆ Dilde millileşme ve sadeleştirmeyi benimsemek
- ◆ Türkçeyi resmi dil hâline getirmek

Buna göre Türk Dil Kurumu ile ilgili;

- Türkçeyi herkesin konuşabileceği bir dil hâline getirmiştir.
- Türkçenin zenginliklerini ortaya çıkarmıştır.
- Türk kültürünün korunmasına katkı sağlamıştır.

Yorumlarından hangileri yapılabilir?

- Yalnız I
- I ve II
- II ve III
- I, II ve III

8

Atatürk: "Arkadaşlar, güzel dilimizi ifade etmek için yeni Türk harflerini kabul ediyoruz. Arkadaşlar, bizim güzel, ahenkli, zengin dilimiz yeni Türk harfleri kendini gösterecektir. Asırlardan beri kafalarımızı demir çerçeve içinde bulunduran, anlaşılmayan ve anlayamadığımız işaretlerden kendimizi kurtarmak zorundayız. Dilimizi kesinlikle anlamak istiyoruz...Vatandaşlar, yeni Türk harflerini çabuk öğreniniz. Bütün millete, kadına, erkeğe, köylüye, çobana, hamala, sandalcıya öğretiniz."

Buna göre harf inkılabının yapılmasının;

- konuşma dili ile yazı dilini bütünleştirme,
- konuşma diline uyumlu yeni bir harf düzenine geçme,
- Türkçenin diğer dillerden üstün olduğunu kanıtlama

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- I ve II
- II ve III
- Yalnız III
- I, II ve III

1. Kıyafet alanında yapılan düzenlemenin;

- I. toplumu çağdaş bir görünüme kavuşturma,
- II. ulusal birliği güçlendirerek kültürel bir bağ kurma,
- III. çağdaş milletler ailesinin bir parçası olma

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

- 2. Atatürk "Dünyada hiçbir milletin kadını 'Ben Anadolu kadınından daha fazla çalıştım, milletimi kurtuluşa ve zafere götürmekte Anadolu kadını kadar gayret sarfettim' diyemez." sözleriyle Türk kadınının bu fedakârlığını takdir etmiş ve kadınların hak ettikleri yeri almaları için birçok çalışma yapmıştır.**

Atatürk Dönemi'nde Türk kadınına yönelik;

- I. seçme ve seçilme,
- II. sosyal hayatta erkek ile eşit hâle gelme,
- III. evlilik hayatında kendi soyadını kullanma

haklarından hangilerinin getirildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) Yalnız III

- 3. Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi ile birlikte Medeni Kanun'un uygulanmasında ortaya çıkan aksaklıklar giderilmiştir. Halkçılık ilkesinin de bir gereği olan bu kanun ile Türk toplumu çağdaşlaşma yolunda önemli bir adım atmıştır.**

Metinden çıkarılabilecek ana düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atatürk ilkeleri birbirinin tamamlayıcısıdır.
- B) Atatürk ilkelerinin tamamı halkçılık ilkesini esas almaktadır.
- C) Atatürk inkılapları halkın tepkisine uğradığı için ke-sintiye uğramıştır.
- D) Türk toplumu çağdaşlaşma yolunda en büyük adımı Soyadı Kanunu ile atmıştır.

- 4. "Bizim toplumumuz için ilim ve fen gerekli ise bunları hem erkek hem de kadınlarımızın öğrenmesi gerekir. Kadınlarımız da fen ilimlerine sahip olacaklar ve erkeklerin geçtiği bütün eğitim kademelerinden geçeceklerdir. Sonra kadınlar sosyal hayatta erkeklerle beraber yürüye-rek birbirine yardımcı ve destekçi olacaklardır."**

Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda aşağıdaki gelişmelerden hangisi yaşanmıştır?

- A) 1924 Anayasası'na ilköğretimin kadın ve erkek bütün vatandaşlar için zorunlu olduğunu belirten madde eklendi.
- B) Yurt dışına eğitim almaları için kız öğrenciler gönderildi.
- C) Okullarda kız öğrencilerin eğitim görmeleri için ayrı bir sınıf açıldı.
- D) Farklı şehirlerde kız öğrenciler için eğitim kongreleri düzenlendi.

- 5. "Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren Türkiye'de imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir ülke meydana getirme anlayışı hâkim olmuştur." diyen bir tarihçi bu yargısına;**

- I. kılık kıyafet konusunda değişikliğin yapılması,
- II. tekke ve zaviyelerin kapatılması,
- III. Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi

inkılaplarından hangilerini örnek olarak göstermiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

- 6. 21 Haziran 1934'te Soyadı Kanunu ile getirilen;**

- I. herkese Türkçe soyadı kullanma zorunluluğunun getirilmesi,
- II. gülünç ve ahlaka aykırı lakapların yasaklanması,
- III. rütbe ve ayrıcalık bildiren unvanların yasaklanması

kurallarından hangileriyle millî kültüre bağlı medeni bir toplum oluşturmak hedeflenmiştir?

- A) Yalnız I
- B) I, II ve III
- C) II ve III
- D) Yalnız III

7. Cumhuriyetin ilanından sonra takvim, saat ve ölçüde değişikliğe gidilmesinin;

- I. ülkedeki farklı uygulamalara son verme,
- II. laiklik ilkesini topluma yerleştirme,
- III. uluslararası ticari ilişkileri kolaylaştırma

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) I, II ve III

8. Aşağıda takvim, saat ve ölçülerde değişiklikler ile ilgili yenilikler verilmiştir:

- ◆ 26 Aralık 1925'te hicri ve Rumi takvim yerine miladi takvim; alaturka saat yerine alafranga saat (uluslararası saat sistemi) kabul edilmiştir. Bu uygulamaya 1 Ocak 1926'da başlanmıştır.
- ◆ Latin rakamları kabul edilmiştir. (24 Mayıs 1928)
- ◆ 1935 yılında hafta tatili cumadan pazara alınmıştır.
- ◆ Okka, kulaç, endaze, arşın ve lüle gibi ağırlık ve uzunluk ölçüleri yerine 27 Aralık 1931'de çıkarılan Ölçüler Kanunu ile metre, litre ve kilogram gibi ölçülere geçilmiştir.

Yapılan bu yeniliklerle;

- I. çağdaşlaşma ve medenileşme yolunda adımların atıldığı,
- II. uluslararası ekonomik ilişkilerde büyük kolaylıkların sağlandığı,
- III. ülke içindeki uygulamalarda birliğin sağlandığı,
- IV. millî kültürün gelişmesine katkıda bulunulduğu

sonuçlarından hangilerinin ortaya çıktığı söylenebilir?

- A) I ve II B) III ve IV
C) I, II ve III D) II, III ve IV

9. 30 Kasım 1925'te kabul edilen bir kanunla tekke, zaviye ve türbeler kapatılırken, toplumsal yaşamda ayrıcalık ifade eden şeyhlik, dervişlik, dedelik, müritlik gibi unvan ve lakapların kullanılması da yasaklanmıştır.

Yapılan bu düzenlemelerle aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Dini duyguların sömürülmesinin engellenmesi
B) Eğitim ve öğretimde birliğin sağlanması
C) Kanun önünde eşitliğin sağlanması
D) Kamu hizmetlerinden herkesin yararlanması

10.

- ◆ Miladi takvime ve uluslararası saat sistemine geçildi.
- ◆ Uluslararası rakamlar kullanılmaya başlandı.
- ◆ Metre, kilogram ve litre ölçü birimleri kabul edildi.

Aşağıdakilerden hangisi verilen değişikliklerin yapılma nedenleri arasında yer almaz?

- A) Uluslararası alanda yaşanan sorunları gidermek
B) Ülke içindeki farklı uygulamalara son vermek
C) Uluslararası ticarete kolaylık sağlamak
D) Vatandaş ile devlet arasındaki ilişkileri düzenlemek

11. Atatürk'ün çabalarıyla Türk kadınına;

- ◆ 1930'da belediye seçimlerine katılma,
- ◆ 1933'te muhtarlık seçimlerine katılma,
- ◆ 1934'te milletvekili seçme ve seçilme hakkı verilmiştir.

Kadınlara bu hakların verilmesinin aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Siyasi alanda kadın ve erkek eşitliğini sağlamaya
B) Ekonomik alanda eşitlik sağlamaya
C) Yabancı devletlerden daha çağdaş olduğunu göstermeye
D) Eğitim alanında birliği sağlamaya

12. 1934'te Soyadı Kanunu ile getirilen;

- I. askerlerin yabancı devlet nişanı kullanmalarının yasaklanması,
- II. herkese soyadı alma zorunluluğunun getirilmesi,
- III. efendi, bey, paşa ve ağa gibi sıfatların yasaklanması

düzenlemelerden hangileri ulus devlet anlayışına yöneliktir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I, II ve III

13. Atatürk kılık kıyafet alanında yenilikler yaparken işe fesi kaldırıp yerine Batılı ülkelerin de kullandığı şapkayı getirerek başladı. Bundaki amaç, Türk milletinin görünüş olarak da Batılı toplumlarla uyumunu sağlamaktır. Sosyal alanda yapacağı bu değişimin ilk işaretini ilini ziyareti sırasında, halkı şapka ile selamlayarak verdi.

Paragraftaki boş alana aşağıdaki şehirlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bursa
B) Kastamonu
C) Kayseri
D) Samsun

14. Osmanlı Devleti'nde ölçü, tartı, takvim ve saat gibi uygulamalarda farklılıklar vardı. Bu durum ülkede ikiliklere neden olduğu gibi Avrupa ülkeleriyle olan ticari ilişkilerde de kargaşaya neden oluyordu. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren miladi takvim, uluslararası saat, ölçü ve tartı birimleri kabul edilerek yeni uygulamalara geçildi.

Buna göre yapılan bu değişikliklerle aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Batı medeniyeti ile ortak hareket etme
B) Uluslararası alanda ekonomik faaliyetleri geliştirme
C) Toplumsal hayatı düzenleme
D) Yenilikler konusunda İslam dünyasına öncülük yapma

15. Soyadı Kanunu ile herkese bir soyadı verildi, kullanılan unvanlar kaldırıldı, ahlaka aykırı ve gülünç ifadelerin soyadı olarak kullanılması yasaklandı.

Aşağıdakilerden hangisi Soyadı Kanunu'nun sonuçları arasında yer almaz?

- A) İsim karışıklığı sona erdi.
B) Kullanılan unvanların sosyal hayatta oluşturduğu ayrıcalıklara son verildi.
C) Vatandaşların devletle olan ilişkilerine düzen getirildi.
D) Azınlıklar Türk vatandaşı olarak kabul edildi.

16.

- I. Şapka Kanunu'nun Kabulü
- II. Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- III. Takvim, saat ve ölçülerde değişiklik
- IV. Soyadı Kanunu'nun Kabulü

Yukarıdaki inkılaplardan hangileri Batılı ülkelerle ilişkileri kolaylaştırmak ve ülke içindeki karışıklıkları önlemek için gerçekleştirilmemiştir?

- A) I ve II
B) II ve IV
C) III ve IV
D) I, II ve III

17. İlköğretimin ve resmî nikâhın zorunlu hâle getirilmesi, kadınlara mirastan eşit pay ayrılması gibi nedenlerle insanların devletle olan işleri yoğunluk kazandı. Ancak insanları birbirinden ayıran bir sistemin olmaması birçok alanda sorunların yaşanmasına neden oldu.

Soyadı Kanunu çıkarılmadan önce aşağıdakilerin hangisinde diğerlerine göre sorun yaşanmamıştır?

- A) Askerlik işlerinde
B) Mahkemelerde
C) Milletvekili olmada
D) Tapu işlerinde

- 1 Atatürk'ün kadın haklarına ve erkekler kadar eşit haklara sahip olmaları gerektiğine inancı her zaman olmuştur. Bu uğurda sosyal, ekonomik ve siyasi anlamda çalışmalar yapmıştır. Özellikle siyasi anlamda demokrasinin ülkemizde uygulanmasını tam olarak sağlamak adına, kadın-erkek eşitliğini gerçekleştirebilmek için çoğu dünya ülkesine göre daha erken kadınlara seçme ve seçilme hakkını vermiş ve bir kez daha tarihe geçmiştir. Kadınlarımız 1930'da belediye seçimlerine katılma hakkına, 1933'te muhtarlık seçimlerinde seçme ve seçilme hakkına ve 1934'te ise milletvekili seçme ve seçilme hakkına sahip olmuştur.

Buna göre Atatürk Türkiye'de;

- I. modern toplum,
- II. demokratik toplum,
- III. çağdaş toplum

anlayışlarından hangilerinin yerleşmesine katkıda bulunmuştur?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

2

- ◆ 26 Aralık 1925'te iki ayrı kanunla uluslararası saat sistemi ve miladi takvim kabul edildi. Bu kanun 1 Ocak 1926'dan itibaren yürürlüğe girdi.
- ◆ 20 Mayıs 1928'de uluslararası rakamlara geçilmesi kabul edildi.
- ◆ 26 Mart 1931'de uzunluk ölçüsü olarak metre, ağırlık ölçüsü olarak kilogram kabul edildi.
- ◆ 1 Haziran 1935'te hafta sonu tatili, cuma gününden pazar gününe alındı.

Yukarıdaki değişikliklerin;

- I. uluslararası ilişkilerde çağdaş dünya ile uyum sağlama,
- II. ticari ve mali konulardaki karışıklıkları giderme,
- III. yurt içinde ve uluslararası düzeyde yürütülen ekonomik ilişkilerde kolaylık sağlama

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) Yalnız I
C) I ve III D) I, II ve III

- 3 30 Kasım 1925'te TBMM tarafından çıkartılan bir kanunla;

- ◆ Tekke, zaviye ve türbeler kapatıldı.
- ◆ Şeyhlik, dervişlik, müritlik, dedelik, seyitlik, çelebilik, babalık, emirlik, naiplik, halifelik, büyücülük gibi lakap ve unvanlar ile falcılık ve muskacılık gibi işler yasaklandı.
- ◆ Tarikatları simgeleyen giysi ve törenler yasaklandı.

Bu kanunla Türk toplumuna;

- I. laik,
- II. çağdaş,
- III. teokratik

anlayışlardan hangilerinin kazandırılmaya çalışıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

- 4 Osmanlı Devleti'nde takvim, saat, rakam ve ölçü birimleri Batılı devletlerin kullandıklarından farklıydı. Bu farklılıklar, devletler arası ekonomik ilişkilerde sorunlara yol açıyordu. Ülke içinde de ölçü birimlerinde birlik ve tutarlılık yoktu. Ülkenin farklı yerlerinde farklı birimler kullanılabiliyordu. Bu da ülke içinde sosyal ve ekonomik ilişkilerde karışıklığa neden oluyordu.

Verilen bu sorunların giderilmesi için aşağıdakilerden hangisinin yapıldığı söylenemez?

- A) 1931'de kabul edilen bir kanunla bölgeden bölgeye değişen arşın, endaze ve okka gibi ölçü birimlerinin yerine, uluslararası geçerliliği olan ölçü birimlerine geçildi.
- B) 1925'te kıyafet alanında yapılan düzenlemeyle çağdaş milletler ailesinin bir parçası olmanın yolu açıldı.
- C) Ağırlık birimi olarak kilogram, uzunluk birimi olarak metre kullanılmaya başlandı.
- D) Avrupa ile sosyal ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi için 1928'de çıkarılan Uluslararası Rakamların Kabulü ile Avrupa devletlerinin kullandığı rakamlar kabul edildi.

5 Tarikat mensuplarının dini ve sosyal faaliyetlerini gerçekleştirdikleri yerlerin büyüklerine tekke, küçüklerine ise zaviye denilmiştir. Tekke ve zaviyelerin amaçlarından uzaklaşması, batıl inançların önüne geçmek, dinin istismar edilmesini önlemek, toplumsal statüde eşitliği sağlamak gibi sebepler tekke, zaviye ve türbelerin kapatılmasının gerekçeleri arasında yer almaktadır. Daha sonra çıkarılan bir kanunla; şeyhlik, dervişlik, dedelik, seyitlik, çelebilik ve türbedarlık gibi toplumsal ayrıcalık ifade eden unvanlar da kaldırıldı. Osman Gazi, Kanuni, Mevlana, Hacı Bektaşî Veli gibi din büyüklerinin ve devlet adamlarının türbeleri hariç diğer türbeler kapatılmıştır.

Buna göre;

- I. Din büyüklerine ve devlet adamlarına saygı gösterilmiştir.
- II. Tekke ve zaviyelerin gerçek amaçları dışına çıkmaları kapatılmalarına neden olmuştur.
- III. Toplumsal alanda ayrıcalık bildiren bazı unvanlar kaldırılarak toplumsal eşitlik sağlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) Yalnız III
C) II ve III D) I, II ve III

6 Osmanlı Dönemi'nde kullanılan takvim ve saat sistemleri ile rakamlar ve ölçü birimleri Batı ülkelerinde kullanılanlardan farklıydı. Bu nedenle Cumhuriyetin ilk yıllarında uluslararası takvim, saat, rakam ve ölçü birimleri kabul edildi.

Buna göre takvim, saat ve ölçülerde değişim Atatürk'ün aşağıdaki sözlerinden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Eski ihtiyaçlara göre yapılmış şeyleri, ihtiyaç ilerledikçe yenilemek lazımdır. Bu eksik vasıtalarla arzu olunan şeyleri elde etmeye imkân yoktur. Hukuk uzmanları, hemen bu yolda çalışmaya başlamalıdır.
- B) Halkın saflığından istifade ederek milletin maneviyatına musallat olan kimseler ve onların takipçileri ve müritleri, elbette ki birtakım cahillerden ibarettir.
- C) Sosyal ve ekonomik hayatımız medeni milletlerin eriştiği derecelere göre düzenlenmelidir.
- D) Medeniyetin kudret ve yüksekliği karşısında, Orta Çağ'a ait zihniyetlerle, ilkel hurafelerle yürümeye çalışan milletler mahvolmaya veya hiç olmazsa esir ve aşağı olmaya mahkumdurlar.

7 Şapka inkılabı ile ilgili dönemin Kültür Bakanı Saffet Arıkan'ın bir anısı verilmiştir. "Atatürk'ün epeyce zamandan beri zihninin şapka meselesiyle meşgul olduğunu biliyordum. Birkaç arkadaşını Beyoğlu'nda şapka giydirerek gezdirmiş, yapacağı akışları incelemiştir. Sözlerine şöyle devam etti: Niçin Kastamonu'yu seçtiğimi bilemezsin. Dur, anlatayım. Bütün vilayetler beni tanırlar. Yeni üniforma ile yahut fesli, kalpaklı, sivil elbise ile görmüşlerdir. Yalnız Kastamonu'ya gidemedim. İlk önce nasıl görürlerse öyle alışır, yadırgamazlar. Üstelik bu vilayet halkının hemen hepsi asker ocağından geçmişlerdir. İtaatlıdırler, cana yakındılar. Adları körü körüne bağlı çıksa da anlayışlıdırler. Bunun için Diyanet İşleri Reisi Rıfat Efendi üzerinde yapacağı tesiri düşünüyor, onun kırılmasını istemiyordu. Ankara'da kendisini karşılayanları, şapkasını çıkararak selamlarken gözü hep Rıfat Efendi'de idi. Büyük bir anlayış gösterdi. O da sarıklı fesini çıkararak Gazi'yi çok sevindirmişti. Hoca'yı otomobile aldı. Kendi başında şapka vardı. Rıfat Efendi'nin başı açıktı. Böylece şehre girdiler.

Verilen parçaya yönelik en uygun soru aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Mustafa Kemal'in şapka giymek için Kastamonu'yu seçmesinin nedenleri nelerdir?
- B) Diyanet İşleri Reisi Rıfat Efendi'nin şapka konusundaki görüşleri nelerdir?
- C) Kastamonu halkının şapka konusundaki düşünceleri nelerdir?
- D) Kültür Bakanı Saffet Arıkan'ın Atatürk hakkındaki düşünceleri nelerdir?

8 Cumhuriyet kurulana kadar insanların soyadı yoktu. İnsanlar aile unvanlarına, baba adlarına, mesleklerine, doğdukları şehirlere veya fiziksel özelliklerine göre tanınıyordu. Bu nedenle yeni Türk devletinde Soyadı Kanunu kabul edildi.

Bu kanunun kabul edilmesinde;

- I. modern bir toplum oluşturma,
- II. sosyal yaşamda eşitliği sağlama,
- III. resmi işlerde karışıklığı giderme,
- IV. inanç özgürlüğünü yerleştirme

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve IV B) I, II ve III
C) II, III ve IV D) I, II, III ve IV

1. 17 Şubat 1923'te toplanan İzmir İktisat Kongresi'nde ham maddesi yurt içinden temin edilen sanayi dallarının kurulmasına ve yerli malı kullanılmasına karar verilmiştir.

Buna göre İzmir İktisat Kongresi'nde alınan bu kararlar aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Sosyal devlet anlayışını yerleştirmek
B) İthalatın arttırılmasını sağlamak
C) Savunma sanayisini başlatmak
D) Milli ekonomiyi oluşturmak

2. **Kabotaj Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle;**

- I. Türk karasularında yolcu ve yük taşıma hakkının sadece Türk gemilerine verilmesi,
II. Türkiye'nin denizlerinde tam bağımsızlığın sağlanması,
III. kapitülasyonların denizlerdeki etkisinin son bulması

durumlarından hangilerinin gerçekleştiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I, II ve III
D) Yalnız III

3. İzmir İktisat Kongresi'nde "Misak-ı İktisadi Esasları (İktisat Andı)" adı altında birtakım maddeler kabul edildi. Misak-ı İktisadi Esasları'ndan bazıları şunlardır:

- ◆ Türkiye halkı millî hâkimiyetini, kanı ve canı pahasına elde ettiğinden hiçbir şeye feda etmez ve millî hâkimiyete dayanan meclis ve hükûmetine daima destektir.
- ◆ Türkiye halkı kullandığı eşyayı mümkün mertebe kendi üretir. Çok çalışır. Vakitte, servette ve ithalatta israftan kaçar. Millî üretimi temin için icabında geceli gündüzlü çalışmak ülküsüdür.

Buna göre yeni Türk devleti ekonomide aşağıdaki esaslardan hangilerine öncelik vermiştir?

- A) Bağımsızlık – Milliyetçilik
B) Çağdaşlık – Laiklik
C) Milliyetçilik – Mandacılık
D) Bağımsızlık – Sömürgecilik

4. **Aşağıdakilerden hangisi ekonomik alandaki düzenlemelerden biri değildir?**

- A) Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması
B) Teşvik – i Sanayi Kanunu'nun kabulü
C) Aşar vergisinin kaldırılması
D) Kılık Kıyafet Kanunu'nun çıkarılması

5. "Siyasal, askeri başarılar ne denli büyük olurlarsa olsunlar ekonomik başarılarla taçlandırılmazlarsa sürekli olamaz, az zamanda sönerler. Bu nedenle en güçlü ve parlak zaferimizin de sağladığı ve daha sağlayabileceği yararlı sonuçları alabilmemiz için ekonomik egemenliğimizin sağlanması, güçlendirilip, genişletilmesi gerekir".

Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in bu ifadesi doğrultusunda yapılan yeniliklerden biri değildir?

- A) Sümerbank'ın kurulması
B) Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanması
C) Medeni Kanun'un kabulü
D) Yabancı işletmelerin millileştirilmesi

6. 17 Şubat 1923'te düzenlenen İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlardan bazıları şunlardır:

- I. Ham maddesi yurt içinde üretilen ürünlerin sanayisine öncelik kazandırılacaktır.
II. Büyük sermaye isteyen yatırımlar devlet eliyle gerçekleştirilecektir.
III. Yerli yatırımlara destek sağlayacak millî bankalar kurulacaktır.

Bu kararlardan hangileri devletçi ekonomi modelinin doğrudan benimsendiğini göstermektedir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III

7. Kabotaj Kanunu ile Türk kıyılarında deniz taşımacılığı ile limanlar arasında gemi işletme ve gemi ticareti yapma hakkı Türk vatandaşlarına verilmiştir.

Buna göre çıkarılabilecek genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kapitülasyonların kaldırılmasına ortam hazırlanmıştır.
B) Özel sektörün ekonomideki etkinliği azaltılmıştır.
C) Ulusal ekonomiyi güçlendiren bir hamle yapılmıştır.
D) Devletin ekonomiyi hâkim olması sağlanmıştır.

8. Atatürk, 1 Mart 1922 tarihinde TBMM'nin açılış konuşmasında, "Türkiye'nin sahibi ve efendisi kimdir? Bunun cevabını derhal birlikte verelim: Türkiye'nin gerçek sahibi ve efendisi, gerçek üretici olan köylüdür. O hâlde, herkesten daha çok refah, mutluluk ve servete hak kazanan ve layık olan da köylüdür." demiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün bu görüşü doğrultusunda Cumhuriyet Dönemi'nde yapılan çalışmalara örnek sayılmaz?

- A) Tarım ürünlerinden alınan ağır vergilerin kaldırılması
B) Tarım ürünlerinde dış alıma gidilmesi
C) Çiftçiye örnek olacak çiftliklerin kurulması
D) Tarımda makineleşmenin başlatılması

9. İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlardan bazıları şunlardır:

- ◆ Tarım makinelerinin ülkemizde yapılması
- ◆ Yabancı sermayeye tekel oluşturma yetkisinin verilmemesi
- ◆ Yerli malı kullanımını sağlamak için bazı zorunluluklar getirilmesi

Bu kararların ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yabancılar ekonomik ayrıcalık tanımak
B) Türk çiftçisini bilinçlendirmek
C) Başka ülkelere bağımlılığı azaltmak
D) Geleneksel tarımı sürdürmek

10. Cumhuriyet Dönemi'nde kalkınmada sanayileşmeye önem vermek amacıyla Teşvik-i Sanayi Kanunu çıkarılmıştır. Bu kanunla sanayi kuruluşlarına üretecekleri malların değerine göre %10 prim verilmiş ve ithal ürünlerden %10 daha pahalı da olsa devlet kurumlarına bunları kullanma zorunluluğu getirilmiştir.

Bu uygulamayla;

- I. yerli üretimi arttırma,
II. ithalatı kısıtlama,
III. özel sermayeye devlet desteği sağlama

amaçlarından hangileri gerçekleştirilmeye çalışılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) I, II ve III

11. Cumhuriyetin ilk yıllarında Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı gereğince dokuma, kâğıt, maden, porselen ve kimya sanayilerinde önemli işletmeler kurulmuştur. Ayrıca bu plan doğrultusunda ham maddesi Türkiye'de bulunan işletmelerin kurulması, ithalat konusu olan temel tüketim mallarının üretimine öncelik verilmesi hedeflenmiştir.

Buna göre kalkınma planlarının aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulamaz?

- A) Dışa bağımlılığın azaltılmasını
B) Ekonomik imtiyazlar verilmesini
C) Türk mallarının pazarda payının artırılmasını
D) Bağımsız millî ekonominin kurulmasını

12. Yeni Türk devletinde;

- ◆ Tohum ıslah istasyonları ve numune çiftlikleri kurulmuştur.
- ◆ Traktör kullanılması teşvik edilerek ucuz alet ve makina dağıtılmıştır.
- ◆ Tarım alanında bilimsel çalışmaların yapılabilmesi için Yüksek Ziraat Enstitüleri kurulmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti'nin bu çalışmalarla aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Ekonomide yabancı egemenliğinin sona erdirilmesini
B) Sanayi alanında yatırım yapılmasını
C) Köylülerin şehirlere yerleşmesinin sağlanmasını
D) Tarımın çağdaş yöntemlerle yapılmasını

1

- ◆ Yurt içinde ham madde üretimine dayalı sanayi dalları kurulacak.
- ◆ Yabancıların kurdukları tekellerden kaçınılacak.
- ◆ Sanayi mallarının gümrük vergileri ile korunması sağlanacak.
- ◆ Sanayi desteklenecek ve millî bankalar kurulacak.
- ◆ Devlet özel sektörün gerçekleştiremediği girişimlere bizzat el atacak.

İzmir İktisat Kongresi'nin yukarıdaki kararları değerlendirildiğinde yeni Türk devletinin ekonomik politikasının;

- I. millî bir ekonomi oluşturma,
- II. yabancı sermayeye karşı yerli sermayeyi kurma,
- III. yatırımları yerli imkânlar kullanarak yapma

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

2

İzmir İktisat Kongresi'nin kapanışında konuşan Kâzım Karabekir Paşa, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durumu şu çarpıcı sözlerle özetlemiştir:

"... Doğduğu günden itibaren çocuklarımızın boğazına yabancı sütü dökersek, yabancı bez ve pamuklarına sarıp yine yabancı beşiğine yatırırsak, ayağındaki patiğinden, başındaki mavi nazar boncuğuna ve elindeki teneke parçasına kadar yabancı malından yaparsak, Avrupa'da çakılmış dört tahtadan ibaret olan sandalyeler en ücra yerlere kadar girerse ve üstüne bir de kulaklarına, benim oğlum paşa olacak, gibi ninniler söyleyerek uyutucu telkinler yaparsak, büyüdükten sonra doğaldır ki üzerinde ve çevresinde, artarak yabancı mallar bulunacak ve paralarımız akıp gidecektir..."

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ham maddesi yurt içinde yetişen sanayi dallarına ağırlık verilmeli
B) Yabancı sermayeye gümrük serbestliği getirilmeli
C) Ulusal ve tam bağımsız ekonomi oluşturulmalı
D) Millî sermaye oluşturulmalı

3

Mustafa Kemal, Gazi Orman Çiftliği'nde

Çevreye ve doğaya büyük önem veren Atatürk, Ankara'da kuracağı çiftlik ile Türk tarımının gelişmesinde çiftçiye rehberlik yapmak istedi. Belirli planlamalar ve hedefler doğrultusunda çalışmalara başlandı ve Gazi Orman Çiftliği kuruldu.

Bu çiftlikte;

- ◆ İklimine uygun yeni tarım ürünlerini yetiştirmek
- ◆ Makineli tarım konusunda öncülük edip bu konuda eğitim vermek
- ◆ Ziraat lisesi mezunlarına uygulamalı eğitim vermek
- ◆ Verimli iyi cins hayvanları yetiştirip çoğaltılarak köylüye damızlık sağlamak
- ◆ Ankara halkının dinlenmesi ve eğlenmesi için uygun ortam oluşturmak

gibi amaçlar hedeflenmiştir.

Buna göre Gazi Orman Çiftliği'nde;

- I. hayvancılığın geliştirilmesi,
- II. modern tarımın yapılması,
- III. üretimde çeşitliliğin artırılması,
- IV. sosyal alanların oluşturulması

faaliyetlerinden hangilerinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve IV
C) I, II ve III D) I, II, III ve IV

4 Mustafa Kemal çiftlik kurma işine 1925 yılında Ankara'nın yanı başındaki bozkır, ağaçsız, ortasında bataklık ve sazlıkların bulunduğu bu geniş araziye satın alarak başladı. Onun bu işe başlarken gerçekleştirmek istediği amaçları şunlardı:

- ◆ Arazide bulunan bataklığı kurutup orman yetiştirerek Ankara'nın havasını güzelleştirmek
- ◆ Tohum ıslahı yapmak
- ◆ Ankara'nın iklimine uygun yeni bitki türlerini denetleyerek bunların yayılmasını sağlamak
- ◆ Ankara'nın her yerinin ağaçlandırılması için fidan yetiştirip halka dağıtmak
- ◆ Makineli ziraatin nasıl yapıldığını göstererek Türk çiftçisini makineli ziraate yöneltmek
- ◆ Ziraat eğitimi gören gençlere staj yapabilecekleri bir uygulama alanı oluşturmak

Buna göre Atatürk orman çiftliğindeki faaliyetler ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Bilimsel esaslara uygun tarımsal faaliyetler yürütülmüştür.
- B) Çiftlikteki çalışmalar sadece Ankara çiftçisine model olsun diye uygulanmıştır.
- C) Modern yöntemlerle ıslah edilen arazi ağaçlandırılmıştır.
- D) Traktörlerin işlediği verimi yüksek tahıl türleri denenmiştir.

5 İzmir İktisat Kongresi'nde;

- ◆ Ham maddesi yurt içinde yetişen sanayi dallarının kurulması
- ◆ Yabancıların kurduğu tekellerden kaçınılması
- ◆ Sanayinin teşviki ve millî bankaların kurulması gibi kararlar alınmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Ekonomi alanında millileştirmenin gerçekleştirilmesi
- B) Öz kaynaklarımızla kalkınmanın sağlanması
- C) Kalkınmada sermaye desteğinin alınması
- D) Ekonomik kalkınmada yerli sermayeye destek verilmesi

6 Aşağıda cumhuriyetin ilk yıllarında tarım alanındaki gelişmeler verilmiştir.

- ◆ Ürün üzerinden peşin olarak alınan Türk köylüsü için ağır bir yük olan aşar vergisi kaldırılmıştır.
- ◆ Köylüye ucuz kredi sağlamak için Ziraat Bankasının imkânları artırılmıştır.
- ◆ Tarım Kredi Kooperatifleri, fidanlık ve üretim çiftlikleri ile Yüksek Ziraat Enstitüsü kurulmuştur.
- ◆ Topraksız köylüye toprak vermek amacıyla, 1929'da Toprak Reformu Kanunu çıkarılmıştır.

Buna göre tarım alanındaki gelişmeler ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Devlet desteğiyle köylünün, üretimde daha verimli hâle gelmesine çalışılmıştır.
- B) Tarım alanında modernleşme gerçekleştirilmiştir.
- C) Büyük toprak sahiplerine yeni topraklar dağıtılmıştır.
- D) Tarımın geliştirilmesi için üreticinin önündeki engeller kaldırılmıştır.

7 Sanayi Alanında Gelişmeler

- ◆ Özel sektörü sanayi alanına çekmek ve özendirmek için "Teşvik-i Sanayi Kanunu" çıkarılmıştır. Ancak halkın elinde yeterli sermaye bulunmadığından temel tüketim mallarını ve önemli hizmetleri devlet üretmeye başlamıştır.
- ◆ 1933'te, ilk Beş Yıllık Kalkınma Planı uygulanarak devletçilik ilkesine geçilmiş ve temel sanayinin devlet eliyle gerçekleştirilmesine başlanmıştır.
- ◆ Tekstil, yapay ipek, cam, deri ve kağıt fabrikaları; 1939'da Karabük'te ilk demir-çelik fabrikası devlet tarafından açılmıştır.
- ◆ Yer altı zenginliklerini ortaya çıkarmak amacıyla MTA (Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü) kurulmuştur. (1935)

Sanayi alanındaki bu gelişmeler ile aşağıdaki yorumlardan hangisi ilişkilendirilemez?

- A) Cumhuriyetin ilk yıllarında birçok yatırım devlet eliyle yapılmıştır.
- B) Devlet sanayi alanındaki yatırımlar için sermaye sahiplerine gereken desteği vermemiştir.
- C) Ülkenin yer altı kaynaklarının tespiti yapılarak bu alanda işletmeler kurulmuştur.
- D) Sermaye yetersizliği sanayinin ülke geneline yayılmasını engellemiştir.

1. Millî Mücadele devam ederken 1920 yılında Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kurulmuştur.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının kurulmasıyla;

- I. hastanelerin inşa edilmesi,
- II. doktor ve diğer sağlık elemanlarının sayısının artırılması,
- III. ebe ve sağlık memurlarının yetiştirilmesi için çalışmaların yapılması

gelişmelerinden hangilerine hız verildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I, II ve III
C) Yalnız II D) I ve II

2. Millî Mücadele'de uğradığımız insan kaybı, sadece savaşlarda ölenlerden ibaret değildir. Savaşta ölenlerin yanı sıra birçok insan, çeşitli adli ve bulaşıcı hastalıklardan ölmüştür. Bu ölümler savaşlarda ölenlerin iki katından fazladır.

Devlet bu ölümlerin önüne geçmek için;

- I. Umumi Hıfzıssıhha Müessesesi'nin kurulması,
- II. Numune Hastanelerinin açılması,
- III. Ebe ve sağlık memurlarının yetiştirilmesi için okulların açılması

gelişmelerinden hangilerine hız vermiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I, II ve III D) I ve III

3. Sağlık ve sosyal yardım hususunda takip ettiğimiz gaye şudur: "Milletimizin sıhhatinin korunması ve takviyesi, ölümün azaltılması, nüfusun artırılması, bulaşıcı ve salgın hastalıkların etkisiz hâle getirilmesi, bu suretle millet fertlerinin dinç ve çalışmaya kabiliyetli bir hâlde sıhhatli vücutlar olarak yetiştirilmesi önemlidir.

Atatürk'ün bu ifadesinin;

- I. sağlıklı nesiller yetiştirme,
- II. geleceği güvenli bir Türkiye oluşturma,
- III. Batı'nın sağlık imkânlarından faydalanma

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I, II ve III
C) I ve II D) Yalnız III

4. Millî Mücadele'den yeni çıkmış olan halkımızın sağlık sorunlarını çözmek amacıyla sağlık alanında çalışmalar yapılmıştır.

Bu çalışmalar arasında;

- I. sağlık kurumlarının iyileştirilmesi,
- II. sağlık alanında çalışacak eleman yetiştirilmesi,
- III. Refik Saydam Hıfzıssıhha Müessesesi'nin açılması

gelişmelerinden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

5. "Milletimizi tam güvenlik içinde yaşatmak ülkümüz olduğu gibi, onun sağlığına özen göstermek ve mevcut imkânlarımız oranında toplumsal dertlerine çare bulucu olmak da hükümetimizin görevlerindedir."

Atatürk'ün bu sözünün;

- I. doğumevleri ve çocuk evlerinin açılması,
- II. Ankara Numune Hastanesinin açılması,
- III. verem, sıtma ve frengi gibi hastalıklarla mücadele edilmesi

gelişmelerinden hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) Yalnız III D) I, II ve III

6. 1928 yılında sağlık sorunlarına bilimsel çözümler bulmak amacıyla Ankara'da Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü kuruldu. Ardından 1930'da çıkarılan Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile koruyucu sağlık hizmetleri alanında düzenlemeler yapıldı. Kolera, veba, verem, sıtma, frengi, tifo, tifüs, çiçek ve difteri gibi salgın hastalıklarla mücadele edilmesi için tedbirler alındı. Bu tedbirlerden biri de bu tür hastalıkların devlete zamanında bildirilmesi zorunluluğunun getirilmesiydi.

Aşağıdakilerden hangisi devletin böyle bir zorunluluk getirmesinin nedenlerinden biri değildir?

- A) Hastalıkların yayılmasını önlemek
B) Hemşire ve ebe sayısını arttırmak
C) Halk sağlığını korumak
D) Uygulanacak tedaviyi zamanında yapmak

7. 1928'de Ankara'da Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi'nin kurulması;

- I. sağlık, III. askeri,
II. eğitim, IV. kültürel

alanlarının hangilerinde yapılan inkılaplara örnek olarak verilebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) Yalnız IV

8. Tarih boyunca Türk devletlerinde anlayışı var olmuştur. Bu anlayışa göre devlet yönetenler halka hizmet etmekle yükümlü sayılmış, Türk yöneticileri de bu yükümlülüğü yerine getirebilmek için "gece uyumadan, gündüz oturmadan" çalışmayı vazife bilmişlerdir. Toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak, devletin temel amaç ve görevleri arasında sayılmıştır. Halkın sağlık imkanlarından eşit bir şekilde faydalanması da bu anlayışın bir sonucudur.

Paragrafta boş bırakılan alana aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sosyal devlet B) hukuk devleti
C) teokratik devlet D) demokratik devlet

9. Atatürk "Milletimizi tam güvenlik içinde yaşatmak ülkümüz olduğu gibi onun sağlığına özen göstermek ve mevcut imkânlarımız oranında toplumsal dertlerine çare bulmak da hükümetimizin görevlerindedir." demiştir.

Atatürk bu sözüyle aşağıdakilerden hangisine dikkat çekmiştir?

- A) Ülkenin ekonomik açıdan kalkınmasına
B) Devletin halk sağlığıyla ilgili görevlerine
C) Bulaşıcı hastalıkların yayılmasına
D) Devletin sağlık alanındaki kısıtlı imkanlarına

10. Aşağıdakilerden hangisi yeni Türk devletinin sağlık ve sosyal yardım alanlarında yaptığı çalışmalardan biri değildir?

- A) Hilal-i Ahdar Cemiyeti'nin kurulması
B) Türkiye Yeşilay Cemiyeti'nin kurulması
C) Çocuk Esirgeme Kurumunun kurulması
D) İzmir ve İstanbul'da Veremle Mücadele Cemiyeti'nin kurulması

11. Aşağıdakilerden hangisi cumhuriyetin ilk yıllarında sağlık alanında yapılan çalışmalardan biri değildir?

- A) Lozan Antlaşması ile Avrupa devletlerine tanınan karantina, bulaşıcı hastalık kontrolleri gibi sağlık alanındaki kapitülasyonlar kaldırıldı.
B) Sosyal devlet anlayışı gereği sağlık hizmetlerine önem verildi.
C) Doktorlara getirilen mecburi hizmet şartı kaldırıldı.
D) Gerekli sağlık personelini yetiştirmek için eğitim kurumları açıldı.

12. Büyük Millet Meclisinin açılmasından itibaren yeni Türk devletinin büyük önem verdiği konuların başında sağlık alanındaki çalışmalar gelmiştir. Bu alanda devletin imkânları seferber edilmiş, hastalıkların azaltılması için önemli çalışmalar yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde sağlık alanında yapılan çalışmalardan değildir?

- A) Genel sağlık sigortası uygulaması başlatıldı.
B) Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruldu.
C) Numune Hastaneleri açıldı.
D) Hıfzıssıhha Enstitüsü kuruldu.

1 Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde art arda yaşanan savaşlar, göçler ve ekonomik imkânların yetersizliği sebebiyle sağlık alanlarında önemli sorunlar ortaya çıkmıştı. Ülke genelinde sıtma, trahom, frengi ve verem gibi salgın hastalıklar nedeniyle çok sayıda insan hayatını kaybetmişti. Türkiye Cumhuriyeti, sağlık ve sosyal yardım işlerini bir bütün olarak ele aldı. İlk olarak 2 Mayıs 1920 tarihli Kanun'la TBMM, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığını oluşturarak sağlık alanlarında örgütlü çalışmayı başlattı. Ankara'da Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü kurularak Türkiye'de halkın sağlığının korunması amacıyla temel laboratuvar hizmetleri verilmeye başlandı (1928). Bütün yurttaki salgın hastalıklara karşı kampanyalar düzenlendi. Aşı ve serum üretimini karşılama görevi Hıfzıssıhha Enstitüsüne verildi. Yapılan sistemli çalışmalar sonucunda sıtma, trahom, frengi ve verem gibi salgın hastalıklar engellendi.

Verilen metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

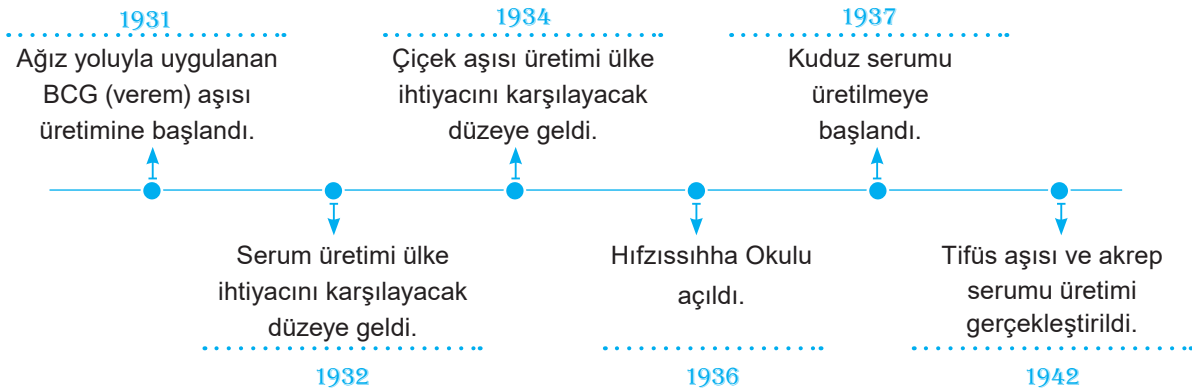
- A) Sağlık alanında yapılan çalışmaların istatistik sonuçlarına
- B) İnsan ölümlerinin sebeplerine
- C) Salgın hastalıklarının türlerine
- D) Sağlık alanında örgütlü çalışmaların ne zaman başladığına

2 Cumhuriyet öncesi dönemde ülkemizde sağlık ile ilgili bir bakanlık yoktu. Hastane ve hekim sayımız ihtiyacın çok altındaydı. Ülkemizin hekim yetiştiren tek kurumu olan Darülfununda tam anlamıyla çağdaş bir tıp eğitimi verilemiyordu. Yeterli kaynak ayrılmadığı için insanlarımız tıp biliminin geliştirdiği korunma, teşhis ve tedavi yöntemlerinden yararlanamıyordu. Bu nedenle pek çok vatandaşımız erken yaşlarda hayatını kaybediyordu. Millî Mücadele'nin başladığı günlerde askerimiz bir yandan düşmanla çarpışırken bir yandan tifo, tifüs, kolera, trahom, verem, sıtma ve çiçek gibi salgın hastalıklarla mücadele ediyordu. Cephe gerisindeki insanların durumu da pek farklı değildi. Bu nedenle Mustafa Kemal sağlıkta iyileştirme hareketine daha savaş sürerken başladı. TBMM'nin açılışından sonra çıkarılan kanunla Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletinin (Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Bakanlığı) kurulmasını sağladı.

Verilen parçaya göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Millî Mücadele Dönemi'nden itibaren sağlık hizmetlerine büyük önem verilmiştir.
- B) Devlet sağlık hizmetlerini temel görevlerinden biri olarak görmüştür.
- C) Salgın hastalıkların engellenmesinde istenilen başarıya ulaşamamıştır.
- D) Sağlık alanındaki geri kalmışlık erken ölümleri beraberinde getirmiştir.

3

Buna göre sağlık alanı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Halkın sağlık konusunda bilinçlendirilmesi sağlanmıştır.
- B) Akademik çalışmalar yapılmıştır.
- C) Koruyucu sağlık tedbirleri alınmıştır.
- D) Salgın hastalıklara karşı zaman içerisinde başarılı çalışmalar yapılmıştır.

4

Yıllar	Hastane Sayısı	Yatak Sayısı	Doktor Sayısı	Doktor Başına Düşen Nüfus	Devlet Bütçesinden Sağlık Hizmetlerine Ayrılan Pay %
1923	86	6.437	55	19.860	2,2
1925	167	9.561	728	16.480	2,6
1930	182	11.398	1.182	12.220	2,0
1935	176	13.038	1.625	9.270	2,4
1940	198	14.388	2.387	7.420	3,0

Yukarıdaki tablo değerlendirildiğinde sağlık alanındaki gelişmeler ile ilgili hangi çıkarım yapılamaz?

- A) Devlet sağlık alanındaki hizmetlerini arttırarak devam ettirmiştir.
- B) Atatürk Dönemi'nde doktor sayısında önemli bir artış yaşanmıştır.
- C) Nüfus artışına oranla doktor sayısında azalma yaşanmıştır.
- D) Türkiye'de cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren sağlık alanındaki çalışmalar giderek artan bir ivme kazanmıştır.

5

Sağlık ve sosyal yardım hususunda takip ettiğimiz gaye şudur: "Milletimizin sıhhatinin korunması ve takviyesi, ölümün azaltılması, nüfusun arttırılması, bulaşıcı ve salgın hastalıkların etkisiz hâle getirilmesi, bu suretle millet fertlerinin dinç ve çalışmaya kabiliyetli bir hâlde sıhhatli vücutlar olarak yetiştirilmesi önemlidir."

Atatürk'ün bu sözlerinin;

- I. sağlıklı nesiller yetiştirme,
- II. geleceği güvenli bir Türkiye oluşturma,
- III. Batı'nın sağlık imkânlarından faydalanma

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız III
- D) II ve III

6

Atatürk, Türk milletinin sağlığı ile de yakından ilgilenmiş sağlıklı bir devlet düzeni sürdürebilmek ve toplum olabilmek için alınması gerek asgari tedbirleri ısrarla belirtmiştir. Sağlık ve sosyal yardım hususlarında takip ettiğimiz gaye şudur: Milletimizin sıhhatinin korunması ve takviyesi, ölümün azaltılması, nüfusun arttırılması, bulaşıcı ve salgın hastalıkların etkisiz hale getirilmesi, bu suretle millet fertlerinin dinç ve çalışmaya kabiliyetli bir halde sıhhatli vücutlar olarak yetiştirilmesi..Kendine devrimin ve devrimciliğin çeşitli ve yaşamsal görevler verdiği Türk vatandaşının sağlığı ve sağlamlığı her zaman üzerinde dikkatle durulacak ulusal sorunumuzdur. Çünkü Cumhuriyet, düşünsel, bilimsel ve bedensel bakımlardan güçlü ve yüksek düzeyli koruyucular ister.

Buna göre Atatürk aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Sağlıklı bir devlet düzeni ancak sağlıklı bireyler yetiştirilmesiyle mümkün olabilir.
- B) Koruyucu sağlık hizmetleri için devlet ayrı bir bütçe oluşturmalıdır.
- C) Sağlık hizmetleri konusunda özel sektör devlete destek vermelidir.
- D) İnkılap hareketlerinde sağlık alanındaki yeniliklere öncelik verilmelidir.

7

Türkiye'de uzun süren savaşlar sonucunda sağlık sorunları artmıştı. İnsanların yetersiz beslenmesi bulaşıcı hastalıkların yayılmasına neden olmuştu. Atatürk, sağlık hizmeti götürmeyi devletin en temel görevi olarak görüyordu. Hıfzıssıhha Enstitüsünde 1932 yılında serum üretimi, 1934 yılında ise çiçek aşısı üretimi ülke ihtiyacını karşılayacak düzeye gelmiştir.

Buna göre;

- I. sağlık alanında gelişmelerin yaşandığı,
- II. halkın yaşam koşullarının iyileştirilmesi için çalışmaların yapıldığı,
- III. sağlık alanında dışa bağımlılığın azaldığı,
- IV. özel sektörün sağlık alanında yatırım yapmasına izin verilmediği

durumlarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) Yalnız IV

1. Millî Mücadele'yi askeri ve siyasi yönleriyle ele alan Nutuk, cumhuriyet tarihi bakımından önemli bir kaynak olarak kabul edilmektedir. Çünkü Mustafa Kemal Nutuk'u hazırlarken Kurtuluş Savaşı ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yılları ile ilgili birçok belgeyi incelemiştir. Bu incelemelerin sonucunda Kurtuluş Savaşı'nın askeri ve politik yönlerini belgelerle analiz edip açıklamıştır. Türk gençliğini olası tehlikelere karşı uyararak Nutuk, bağımsızlık mücadelesi veren milletler için de rehber niteliğindedir.

Buna göre Nutuk'un;

- I. sömürge altındaki uluslara kılavuzluk yaptığı,
- II. Millî Mücadele Dönemi'nin çok yönlü incelenmesine yönelik bilgiler içerdiği,
- III. halkın, Cumhuriyet rejimine ve inkılaplara duyduğu tepkiyi azalttığı

özelliklerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) I ve II B) Yalnız I
C) Yalnız III D) II ve III

2. Millî birlik ve beraberliğin korunması, demokrasinin geliştirilmesi, halkın refah ve mutluluğunun temin edilmesi, her alanda akıl ve bilimin egemenliğinin etkin kılınması Atatürk ilke ve inkılaplarına sahip çıkmakla mümkündür. Bu nedenle Atatürk ilkelerini korumak Türk vatandaşlarının en önemli millî görevleri arasında yer alır. Bununla birlikte bu konuda en büyük görev Atatürk'ün "Ey yükselen yeni nesil! Gelecek sizindir! Cumhuriyeti biz kurduk, onu yükseltecek ve devam ettirecek sizsiniz." sözünde ifade ettiği gibi Türk gençliğine verilmiştir.

Buna göre;

- I. millî birlik ve beraberliği bozacak davranışlardan kaçınma,
- II. Türkiye Cumhuriyeti'ni kalkındırmak için her alanda çalışma,
- III. kişi hak ve hürriyetine saygılı olma

amaçlarından hangileri Atatürk ilkelerine sahip çıkmak için vatandaşlara düşen görevler arasında yer alır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) I, II ve III

3. Gerçek demokrasi her şeyden önce özgür seçime dayanır. Bir milletin kendi kendini yönettiğinden söz edebilmek için milletin siyasi tercihini serbest seçimlerle ortaya koyabilmesi gerekir. Cumhuriyet yönetiminde millî egemenlik halkın sahip olduğu en temel özelliktir. Cumhuriyet yönetimi, vatandaşların hak ve özgürlüklerini yeniden düzenleyip bütün bireyleri yasalar önünde eşit haklara kavuşturmuştur. Ayrıca Türk milleti cumhuriyetçilik ilkesinin uygulanması ile devlet yönetiminde söz ve karar sahibi olmuştur.

Verilen metinde cumhuriyetin Türk toplumuna aşağıdaki hangi alanla ilgili kazandırdıklarından söz edilmiştir?

- A) Siyasi B) Kültür
C) İktisadi D) Eğitim

4. Atatürk'ün Nutuk adlı eserinde "Milletimizin kurduğu yeni devletin mukadderatına, işlerine, bağımsızlığına, unvanı ne olursa olsun hiç kimseyi karıştıramayız. Milletin kendisi, kurduğu devleti ve onun bağımsızlığını sonsuza kadar koruyacaktır." açıklaması yer almıştır.

Buna göre Atatürk'ün aşağıdaki esaslardan hangisine önem verdiği söylenebilir?

- A) Millî egemenlik ve tam bağımsızlık
B) Millî kültür
C) Millî ekonomi ve devletçilik
D) Bilim ve sanat

5. "Gençler! Cesaretimizi güçlendiren ve sürdüren sizsiniz. Siz almakta olduğunuz eğitim ve bilgelik ile insanlık seçkinliğinin, vatan sevgisinin, düşünce özgürlüğünün en değerli simgesi olacaksınız... Cumhuriyeti biz kurduk, onu yükseltecek ve sürdüreceğiz olan sizsiniz."

Buna göre Atatürk'ün Türk gençleri ile ilgili düşüncelerinden hangisini savunduğu söylenemez?

- A) Gençlere güvendiği
B) Gençlerin cumhuriyete sahip çıkacağına inandığı
C) Gençlerin siyasi gelişmelerden uzak durmasını istediği
D) Geleceğin gençlerin omuzlarında yükseleceği

6. Atatürk ilkelerinin amacı, Türk toplumunu her yönden çağdaş bir toplum hâline getirmektir. Çünkü dünya ulusları için bağımsız ve mutlu yaşayabilmek çağdaşlaşmak bir zorunluluktur. Bu nedenle Atatürk ilkelerine sahip çıkmak ve devamlılığını sağlamak, Türkiye Cumhuriyeti'nin varlığını sürdürmesi yönünden büyük önem taşımaktadır.

Buna göre aşağıdaki nedenlerden hangisinin Atatürk ilkelerine sahip çıkmada bir zorunluluk olduğu söylenemez?

- A) Gelecek nesilleri sabit bir düşüncede tutmak
B) Gelişmiş ve ileri ülkeler arasına katılmak
C) Millî bütünlüğümüzü korumak ve sürekli kılmak
D) Her alanda aklın ve bilimin egemenliğini etkin kılmak
7. Atatürk: "Büyük davamız, en uygar ve en bolluğa kavuşmuş millet olarak varlığımızı yükseltmektir..."

Atatürk "Büyük davamız" sözüyle aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Uluslararası teşkilatlara üye olma
B) Çağdaş uygarlık seviyesine çıkma
C) Sanata ve edebiyata önem verme
D) Askeri teknolojiyi geliştirme
8. Türkiye Cumhuriyeti inkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde Serap Öğretmen öğrencilere; "Türk genci Atatürkçü olmak zorunda mıdır?" diye bir soru ile söze başlar. "Türk genci yalnızca gerçekleri görmek, okumak, anlamak zorundadır. Çalışmayı ilke, aydınlığı hedef edinmek zorundadır ve tüm bunları başarabilmek için kendisine örnek olan, yaşamıyla ve sözleriyle bir rehber niteliğindeki Ata'sından faydalanmalıdır. Atatürkçü olmalıyız. Ama Atatürk'ü gerçekten tanıyarak, onun fikirlerini öğrenerek ve yorumlayarak. Ancak o zaman gerçekleri fark eder, vatanını, milletini seven, millî birlik ve beraberliğine önem veren bireyler oluruz.

Buna göre Serap Öğretmen Türk gençliğine verilen görev ve sorumlulukların hangisinden söz etmemiştir?

- A) Akıl ve bilimin önderliğinde hareket etmelidir.
B) Vatanın bütünlüğünü her şeyin üstünde tutmalıdır.
C) Güçlü, zengin ve mutlu bir Türkiye oluşturmak için Atatürkçü düşünce sisteminden yararlanmalıdır.
D) Batı'nın tüm kültürel değerlerini rehber almalıdır.

9. "Nutuk" Atatürk'ün, Millî Mücadele'nin ve Türkiye Cumhuriyeti'nin 1919–1927 dönemini anlattığı tarihsel bir belgedir. Atatürk "Nutuk"u TBMM'de Cumhuriyet Halk Fırkası'nın 15–20 Ekim 1927 tarihleri arasındaki kurultayında okumuştur. Atatürk verdiği "Nutuk"un amacını şu sözlerle açıklamıştır:

"Geleceğe yönelik önlemler hakkında görüş alışverişinde bulunmadan önce, geçmişe ait olaylar hakkında bazı şeyler söylemek ve yıllardır süren eylemlerimizin ve yaptıklarımızın ulusumuza hesabını vermenin görevim olduğu kanısındayım."

Buna göre Atatürk'ün "Nutuk" adlı eseri yazmasının amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Siyasi kariyerini yükseltmek
B) Başarılı bir yazar olduğunu göstermek
C) Geçmişte yaptıkları hakkında halkı bilgilendirmek
D) Halkı yeni bir savaş için bilinçlendirmek

10. Nutuk; söyleniş süresi, kapsamı ve yaptığı etki bakımından eşsiz bir eserdir. Kuvâ-yı Milliye ve cumhuriyet tarihi açısından önemli bir kaynak olan Nutuk, yaşanan olayların belgelere dayandırılarak anlatıldığı millî bir uyanış ve direnişin öyküsüdür.

Nutuk ile ilgili;

- I. Söylev olarak da bilinmektedir.
II. 1919–1932 yılları arasında yaşanan olaylar anlatılmaktadır.
III. Nutuk Atatürk'ün "1919 senesinin 19'uncu günü Samsun'a çıktım." ifadesiyle başlamaktadır.
IV. İstiklâl Marşı ile sona ermektedir.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) I ve III
B) II ve IV
C) Yalnız II
D) III ve IV

1 Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsızlık savaşını ve ulusal egemenliğe dayalı cumhuriyetçi, halkçı ve laik bir devletin nasıl kurulduğunu anlatan "Nutuk", ulusa bir hesap verme niteliği de taşıdığından Atatürk, kendine ya da giriştiği devrime yönelik eleştiri ve suçlamalara da yanıt vermek gereğini duymuştur. Böyle olmasına karşın "Nutuk", sadece anlatım ve söz söyleme becerisine dayalı bir konuşma değildir. Her olay ve anlatım belgeye dayandırılmıştır. Bu özelliği ile "Nutuk", yeni Türkiye'nin oluşumunu içeren dokuz yılın bir tarihçesidir.

Buna göre Atatürk'ün yazdığı Nutuk adlı eser hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

- A) Halka hesap vermek amacıyla yazılmıştır.
- B) Devletin nasıl kurulduğu anlatılmaktadır.
- C) Belgelere dayandırılan tarihi bir kaynaktır.
- D) Mustafa Kemal'in sadece hayatını anlattığı bir eserdir.

2 Atatürk Gençliğe Hitabesi'nde cumhuriyet yönetimini hedef alabilecek tehditler konusunda uyarılarda bulunmuştur. "Zorla ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şartlardan daha acıklı ve daha korkunç olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini, memleketi ele geçirenlerin siyasi emelleriyle birleştirebilirler."

Atatürk'ün yukarıda sözünü ettiği tehlikelerin gerçek olması durumunda Türk gençlerinden neler beklediğini ise "Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu durum ve şartlar içinde dahi vazifen: "Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda, mevcuttur!" sözleriyle ifade etmiştir.

Verilen metin aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak verilmiştir?

- A) Cumhuriyetçilik ilkesinin özellikleri nelerdir?
- B) Cumhuriyeti koruyup yüceltme konusunda Türk gençliğine düşen görevler nelerdir?
- C) Türkiye'yi tehdit eden dış güçler kimlerdir?
- D) Atatürk cumhuriyeti niçin Türk gençliğine emanet etmiştir?

3 Millî birlik ve beraberliğin korunması, demokrasinin geliştirilmesi, halkın refah ve mutluluğunun temin edilmesi, her alanda akıl ve bilimin egemenliğinin etkin kılınması Atatürk ilke ve inkılaplarına sahip çıkmakla mümkündür. Bu nedenle Atatürk ilkelerini korumak Türk vatandaşlarının en önemli millî görevleri arasında yer alır. Bununla birlikte bu konuda en büyük görev Atatürk'ün "Ey yükselen yeni nesil! Gelecek sizindir! Cumhuriyeti biz kurduk, onu yükseltecek ve devam ettirecek sizsiniz." sözünde ifade ettiği gibi Türk gençliğine vermiştir.

Buna göre;

- I. millî birlik ve beraberliği bozacak davranışlardan kaçınma,
- II. Türkiye Cumhuriyeti'ni kaldırmak için her alanda çalışma,
- III. kişi hak ve hürriyetine saygılı olma

amaçlarından hangileri Atatürk ilkelerine sahip çıkmak için vatandaşlara düşen görevler arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I, II ve III

4 Atatürk, Cumhuriyet Halk Partisi'nin 15-20 Ekim 1927 tarihleri arasında gerçekleştirdiği ikinci büyük kongresinde Millî Mücadele'yi ve cumhuriyetin kuruluşunu anlatan uzun bir konuşma yaptı. Bu konuşma Nutuk adı altında kitaplaştırıldı. Atatürk, Nutuk'ta 1919 ve 1927 yılları arasındaki olayları belgelere dayalı olarak yazıp Türk tarihi için önemli bir kaynak oluşturdu. Nutuk, "19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktım." cümlesiyle başlar, Atatürk'ün Türk Gençliğine Hitabesi ile son bulur. Nutuk, ülkemizde defalarca kitap olarak basıldığı gibi birçok yabancı dile de çevrildi. Atatürk; Nutuk adlı eseriyle, başarılı bir komutan, deha bir lider olmasının yanında aynı zamanda iyi bir edebiyatçı ve hatip olduğunu da ortaya koymuştur.

Buna göre;

- I. Nutuk, en çok Batı'da ilgi görmüştür.
- II. Atatürk, çok yönlü özelliklere sahip bir liderdir.
- III. Millî Mücadele Dönemi Nutuk'ta anlatılmaktadır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
- B) Yalnız III
- C) Yalnız II
- D) II ve III

- 5 Atatürk, milletimizin cumhuriyet yönetimiyle elde ettiği kazanımlara dikkat çekmiştir. Türk milletinin varlığının devamı ve elde ettiği kazanımların sürekliliği için de Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin sonsuza kadar yaşatılması gerektiğine inanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'ni korumanın her Türk vatandaşı için millî bir görev olduğunu vurgulamıştır. Bu konuda da özellikle Türk gençliğine güvenmiş ve cumhuriyeti gençliğe emanet etmiştir. Atatürk Gençliğe Hitabesi'nde cumhuriyet yönetimini hedef alabilecek tehditler konusunda şu uyarılarda bulunmuştur: "Zorla ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şartlardan daha acıklı ve daha korkunç olmak üzere, memleketin dâhilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini, memleketi ele geçirenlerin siyasi emelleriyle birleştirebilirler."

Atatürk yukarıdaki sözünü ettiği tehlikelerin gerçek olması durumunda Türk gençlerinden neler beklediğini ise "Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi vazifen; Türk istikbâl ve Cumhuriyeti'ni kurtarmaktır.! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda, mevcuttur!" sözleriyle ifade etmiştir.

Verilen parçaya göre cumhuriyeti koruyup yüceltme konusunda Türk gençliğine düşen görevler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Türk gençliği Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin sonsuza kadar var olabilmesi için iç ve dış tehditlere karşı duyarlı olmasıdır.
- B) Vatanın bağımsızlığını ve varlığını her daim korumalıdır.
- C) Türkiye Cumhuriyeti'ne yeni topraklar katmak temel hedefi olmalıdır.
- D) Soylu bir milletin neslinden geldiğini unutmamalıdır.

- 6 Atatürk Nutuk'ta "Efendiler, bu nutkumla ulusal varlığı sona ermiş sayılan büyük bir milletin, bağımsızlığını nasıl kazandığını bilim ve tekniğin son prensiplerine dayanan ulusal ve çağdaş bir devletin nasıl kurulduğunu anlatmaya çalıştım. Bugün ulaştığımız netice yüzyıllardan beri çekilen millî felaketlerin yarattığı uyanıklığın sonucu ve bu aziz vatanın her köşesini sulayan kanların bedelidir."

Buna göre Atatürk Nutuk adlı eserinde aşağıdakilerin hangisinden söz etmemiştir?

- A) Türk milletinin bağımsızlığını kazanmasından
- B) Yeni Türk devletinin dayandığı esaslardan
- C) Yaşanan iç çekişmelerin devletin kurulmasını geciktirdiğinden
- D) Ulusal ve çağdaş niteliklere sahip bir devletin kurulduğundan

- 7 Mustafa Kemal Atatürk, gelecek nesiller ve Türkiye Cumhuriyeti tarihi için bir görev olarak kabul ettiği Nutuk adlı eserini hazırlarken birçok belgeyi gözden geçirmiştir. Gözden geçirdiği belgelerden bazıları şunlardır:

- ◆ Kişisel yazışmalar, telgraflar
- ◆ Genelgeler, kongre tutanakları
- ◆ TBMM tutanakları

Atatürk'ün "Nutuk" u belgelere dayandırarak yazması aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Bilimsel ve güvenilir bir özellik kazandırmak
- B) Çok satılmasını sağlamak
- C) Herkesin okumasını sağlamak
- D) Dış ülkelerde eleştirilmesini önlemek

1. Mustafa Kemal: "Harp, yalnız iki ordunun değil, iki milletin bütün varlıklarıyla ve ellerindeki her şeyle, bütün elde tutulur ve tutulmaz güçleriyle birbirleriyle karşı karşıya gelmesi ve birbiriyle vuruşması demektir. Bundan dolayı bütün Türk milletini cephede bulunan ordu kadar fikren, hissen ve fiilen ilgilendirmeliydim. Millet her ferdi, yalnız düşman karşısında bulunanlar değil, köyde evinde, tarlasında bulunan herkes, silahla vuruşan savaşçı gibi kendini ödev almış gibi hissederek bütün varlığını mücadeleye verecektir." demiştir.

Yukarıda verilen bu söz Atatürk ilkelerini oluşturan temel esaslardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Millî tarih bilinci
B) Çağdaşlaşma ideali
C) Millî birlik ve beraberlik
D) Millî kültür
2. Atatürk ilke ve inkıpları millî birlik; demokratik ve güçlü bir devlet ile eşitlik hedefleri doğrultusunda ortaya çıkmış, Türk toplumunu çağdaşlaştırmayı, refah düzeyini arttırmayı ve mutlu kılmayı amaçlamıştır.

Bu amaçlar doğrultusunda şekillenen Atatürk ilkelerinin;

- I. aralarında sıkı bir bağ ve bütünlüğün bulunması,
II. birbirini destekleyen ve tamamlayan bir yapıda olması,
III. belli bir kalıp içinde ilerlemesi

özelliklerinden hangilerine sahip oldukları söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
3. Atatürk ilke ve inkıpları hayallere değil, gerçeklere ve somut değerlendirmelere dayanır. Kaynağını ülke gerçeklerinden, Türk milletinin ihtiyaçlarından ve tarihsel gelişimlerden alır.

Aşağıdakilerden hangisi Atatürk ilke ve inkıplarnın hedefleri arasında yer almaz?

- A) Çok çalışmak ve ülke çıkarlarını korumak
B) Pozitif bilimlere, güzel sanatlara ve spora önem veren nitelikli nesiller yetiştirmek
C) Hem yurttta hem de dünyada barışı sağlamak
D) Vatandaşların yaşam seviyesini buldukları sınıfa göre belirlemek

4. Millî sınırlarımız içinde her şeyden önce kendi kuvvetimize dayanıp varlığımızı koruyarak millet ve memleketin gerçek mutluluğuna çalışmak...Rastgele bitmeyen emeller peşinde milleti uğraştırmamak, zarara uğratmamak... Medeni dünyadan medeni ve insanca muameleyi, karşılıklı dostluğu beklemektir."

Buna göre Atatürk'ün Türkiye'ye yönelik hedefleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Çalışan ve üreten bir toplum
B) Her alanda çağdaş ve ilerleyen bir toplum
C) Gerçekçi ve barışçı politikalar takip eden bir ülke
D) Sınırlarını genişletme hayalleri olan bir devlet
5. Atatürk ilke ve inkıpları bilimin ve aklın rehberliğinde sürekli çağdaşlaşmayı hedefler. Türk ulusunun en medeni toplumlar arasında yerini alması ve çağdaş uygarlık seviyesinin de üzerine çıkmasını hedefler.

Bu hedefleri gerçekleştirmek için;

- I. Türk ulusunu geri bırakmış kurumların ve boş inançların terk edilmesi,
II. ulusu ilerletecek çağdaş kurumların getirilmesi,
III. Batı kültürünün topluma yerleştirilmesi

yollarından hangilerine başvurulması gerektiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

6. Atatürk milliyetçiliğinde dini, dili ve ırkı ne olursa olsun vatandaşlık bağı olan herkes Türk'tür.

Milliyetçilik ilkesindeki bu anlayışın aşağıda verilen hangi bütünleyici ilke ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Çağdaşlık
B) Bilimsellik
C) Ulusal bütünlük
D) Millî gelişmişlik

7. Dil insanlar arasındaki iletişimin kurulmasını ve sosyal yaşamın oluşmasını sağlayan en önemli araçtır. Ayrıca, bir milletin sahip olduğu bütün gelenek ve göreneklerinin, önemli değerlerinin sonraki kuşaklara aktarılmasında aracılık yapar. Bu sebeple Atatürk, Anayasa'mıza "Türkiye'nin resmi dili Türkçedir." maddesini koyarak Türk dilinin korunması ve yaşamasını sağlamıştır. Bizler de Atatürk ilkelerinin dayandığı esaslardan olan Türk diline sahip çıkmak, onu yozlaştırmadan, bozmadan gelecek kuşaklara aktarmalıyız.

Verilen metinde Atatürk ilke ve inkılaplarının dayandığı aşağıdaki temel esaslardan hangisine değinilmiştir?

- A) Demokrasi B) Çağdaşlık
C) Ulusçuluk D) Ülke bütünlüğü

8. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün Nutuk adlı eserinde yer alan bölümlerden biri değildir?

- A) 1914 – 1918: I. Dünya Savaşı Dönemi
B) 1919 – 1920: Genelgeler ve Kongreler Dönemi
C) 1920 – 1923: Türkiye Büyük Millet Meclisi Dönemi
D) 1923 – 1927: Türkiye Cumhuriyeti Dönemi

9. Önce 23 Nisan 1920'de açılan I. TBMM'nin duvarına daha sonra 20 Ocak 1921 tarihli Teşkilat-ı Esasiye'ye "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." ilkesi yazılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türk inkılabının dayandığı genel esaslardan biridir?

- A) Ülke bütünlüğü
B) Millî birlik ve beraberlik
C) Ulusal egemenlik
D) Millî tarih bilinci

10. Atatürk milliyetçiliğinde dini, dili ve ırkı ne olursa olsun vatandaşlık bağı olan herkes Türk'tür anlayışı ulusal bütünlüğü sağlamaya yöneliktir.

Aşağıdaki kavramlardan hangisi bu anlayışı ifade etmektedir?

- A) Ortak din B) Ortak ırk
C) Ortak amaç D) Ortak dil

11. Vatan, üzerinde özgür yaşadığımız, gerektiğinde uğruna ölmeyi göze aldığımız kutlu bir coğrafyadır. "Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez." ilkesi Millî Mücadele'nin temel hedeflerinden biri olmuştur. Bizim ülkemizin sınırları masa başında, yabancı eller tarafından çizilmemiştir.

Paragraftaki açıklamalar aşağıdaki Atatürk ilke ve inkılapların temel esaslardan hangisini vurgulamaktadır?

- A) Ülke bütünlüğü
B) Egemenliğin millete ait olması
C) Millî kültürün geliştirilmesi
D) Çağdaşlaşma

12. Atatürk ilke ve inkılaplarını oluşturan temel esaslardan biri de millî birlik ve beraberliktir. Atatürk için temel olan, millî birlik ve beraberlik içerisinde ülke bütünlüğünün sağlanmasıdır. Millî Mücadele'de kenetlenmiş ve dayanışma içerisinde bulunmuş Türk milletinin neler yapabileceğine tanık olunmuş, inkılap hareketlerinin gerçekleştirilmesinde bu güçten ilham alınmıştır.

Buna göre;

- I. Millî Mücadele Dönemi'nde halk büyük bir dayanışma örneği göstermiştir.
II. Atatürk millî birlik ve beraberliğin sağlanmasına büyük önem vermiştir.
III. Atatürk'ün gerçekleştirdiği inkılap hareketleri millî birlik ve beraberlik esnasından esinlenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I, II ve III B) I ve II
C) II ve III D) I ve III

13. Atatürk'ün, cumhuriyetimizi kurarken ve Anayasa'mızı oluştururken üzerinde durduğu en önemli konu; egemenliğin kayıtsız, şartsız millete ait olmasıdır. Çünkü Atatürk'e göre millet iradesi her şeyin üzerindedir. Onun için egemenliğin hiçbir kimse ve sınıfa bırakılması söz konusu değildir. Atatürk'ün Türk halkına armağan ettiği cumhuriyet yönetimi, millete kendi yöneticilerini seçme hakkını tanımaktadır. Bizlere düşen görev egemenlik hakkımızın güvencesi olan Atatürk ilkelerine sahip çıkmak ve onları sonsuza kadar yaşatmaktır.

Aşağıdaki inkılap hareketlerinden hangisinin, bu metinde verilen düşünce doğrultusunda gerçekleştirildiği söylenemez?

- A) Ankara'nın başkent seçilmesi
- B) Saltanatın kaldırılması
- C) Halifeliğin kaldırılması
- D) Cumhuriyetin ilân edilmesi

14.

- a. Millet egemenliği
- b. Milli dil
- c. Bağımsızlık ve özgürlük
- I. "Türk milletindenim diyen insanlar her şeyden evvel ve mutlaka Türkçe konuşmalıdır."
- II. "Her türlü başarının sırrı her türlü kuvvetin kaynağı, milletin kendisi olduğuna kanaatimiz tamdır."
- III. "Biz, kendi sınırlarımız içinde özgür ve bağımsız yaşamaktan başka bir şey istemiyoruz. "

Harflerle belirtilen Atatürk ilke ve inkılaplarının dayandığı temel esaslar ile Atatürk sözlerinin eşleştirilmesi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) a-III, b-I, c-II
- B) a-II, b-I, c-III
- C) a-I, b-II, c-III
- D) a-II, b-III, c-I

15. Atatürk ilke ve inkılapları bilimin ve aklın rehberliğinde sürekli çağdaşlaşmayı hedefler. Türk ulusunun en medeni toplumlar arasında yerini alması ve çağdaş uygarlık seviyesinin de üzerine çıkmasını hedefler. Bunu gerçekleştirmenin yolu, Türk ulusunu geri bırakmış kurumların ve boş inançların yıkılarak yerlerine ulusu ilerletecek, çağa uygun kurumların getirilmesidir.

Aşağıdaki inkılap hareketlerinden hangisi bu düşünce doğrultusunda yapıldığı söylenemez?

- A) Medreselerin kapatılması
- B) Tekke ve zaviyelerin kapatılması
- C) Üniversite reformunun yapılması
- D) Cumhuriyetin ilan edilmesi

16. "Tarihten koparılan milletler yaşayamazlar, hamle yapamazlar. Geleceğe yürümek için geçmişe dönüp bakarız. Yarını inşa edecek ilhamı ve yolumuzu aydınlatacak ışığı tarihimizde buluruz. Atatürk, Türk çocuklarına bu bilinci kazandırabilmek için birçok çalışma yapmıştır." **diyene bir tarihçi aşağıdaki Atatürk ilke ve inkılaplarının temel esaslarından hangisini vurgulamıştır?**

- A) Millî kültürün geliştirilmesi
- B) Millî birlik ve beraberlik
- C) Millî tarih bilinci
- D) Bağımsızlık ve özgürlük

17. Kültür, bir milletin tarih boyunca edindiği birikimlerin tümüdür. Millî ve manevi değerler, kültürün temelini oluşturur. Atatürk, millî kültürümüzü devletimizin temeli olarak görmüş, millî kültürün geliştirilmesi ve zenginliğini ortaya çıkarmak için çalışmalar yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu doğrultuda yapılan çalışmalardan biridir?

- A) Türk Tarih Kurumunun kurulması
- B) Soyadı Kanunu'nun çıkarılması
- C) Üniversite reformunun başlatılması
- D) Medreselerin kapatılması

1 Tarihte hiçbir lider Atatürk kadar milletine inanmamış ve güvenmemiştir. Kurtuluş Savaşı'nda bağımsızlık için girilen mücadelede Atatürk, ordusu ve silahı olmayan Türk milletinin yalnızca bağımsızlık inancına güvenmişti. Bağımsızlığın ve egemenliğin kazanılmasından sonra Atatürk, Türk milletine olan güvenini Onuncu Yıl Nutku'nda şöyle dile getirmiştir: "Daha az zamanda, daha büyük işler başaracağız. Bunda da muvaffak olacağımıza şüphem yoktur. Çünkü, Türk milletinin karakteri yüksektir. Türk milleti çalışkandır. Türk milleti zekidir." Bizler de Atatürk'ün söylediği gibi Türk milletine inanır ve güvenirse pek çok zorluğu kolayca aşmasını biliriz. Böylece Türk milletini çağdaşlaşma yolunda hak ettiği düzeye getirebiliriz.

Metinde verilen açıklamaya Kurtuluş Savaşı sürecinde yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisi örnek olarak verilebilir?

- A) Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılması
- B) Kuva-yı Milliye birliklerinin kurulması
- C) Teşkilat-ı Esasiye'nin hazırlanması
- D) Mustafa Kemal'in Başkomutanlık Yasası ile TBMM'nin yetkilerini üzerine alması

2 Atatürk, bir arada yaşayan toplumların geçmişte yaşadıkları ve paylaştıkları duyguları bugünleri de etkilediğini biliyordu. Çünkü millî tarih bilincine sahip olmak, aynı zamanda bir arada ve bağımsız yaşamının da başlıca dayanağıdır. Türk milleti, millî tarih bilincine sahip olduğunu Kurtuluş Savaşı'nda bir araya gelerek göstermiştir. Atatürk, ilke ve inkılaplarının dayandığı esaslardan biri olan millî tarih bilincinin önemini bildiği için bu konuya dikkat çekmek amacıyla şöyle söylemiştir: ".....
....."

Boş bırakılan alana Atatürk'ün aşağıdaki sözlerinden hangisi gelirse metinde anlatılmak istenen konu pekişmiş olur?

- A) "Türk çocuğu atalarını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır."
- B) "Türk milletinin karakteri yüksektir. Türk milleti çalışkandır. Türk milleti zekidir."
- C) "Hürriyet olmayan bir memlekette ölüm ve çöküş vardır. Her ilerleyişin ve kurtuluşun anası hürriyettir."
- D) "Türk milletinin yürümekte olduğu ilerleme ve medeniyet yolunda elinde ve kafasında tuttuğu meşale müspet ilimdir."

3 Atatürk, çağdaşlaşma ve Batılılaşma yolunda giriştiği inkılaplarda, her zaman millî kültüre büyük önem vermiş ve yapılan işlerin millî kültürümüze ters düşmemesine özen göstermiştir. Atatürk, çağdaşlaşma yolunda Batı'nın bilim ve teknolojisinin alınmasını isterken kültürel olarak da taklitçilikten kaçınılmasını istemiştir. Çağdaşlaşma yolunda millî kültürü esas alan Atatürk, temelin her zaman Türk milletinin içinden çıkması gerektiğini vurgulamıştır. Bu sebeple, millî kültürümüzün köklü değerleri sürekli olarak geliştirilmeli ve çağdaş uygarlık düzeyinin üstünde tutulmalıdır.

Aşağıdaki yeniliklerden hangisinin bu açıklama doğrultusunda yapıldığı söylenemez?

- A) Türk Tarih Kurumunun açılması
- B) Takvim, saat, tartı ve ölçüde değişikliklerin yaşanması
- C) Türk Dil Kurumunun açılması
- D) Soyadı Kanunu ile soyadların Türkçe olması zorunluluğunun getirilmesi

4 "Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli kültürdür." diyen Atatürk'ün en büyük amacı, millî kültürümüzü çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkarmaktır. O, bu konudaki düşüncesini "Millî kültürün her alanda açılarak yükselmesini, Türk Cumhuriyeti'nin temel dileği olarak temin edeceğiz." sözleriyle ifade etmiştir. Böylece hem milletimiz ile ilgili haksız görüşleri çürütmek hem de Türk kültürünün zenginliklerini ortaya çıkararak bir millî kimlik oluşturmak için harekete geçmişti. Mustafa Kemal'e göre millî kültür, milletlerin kendi yeteneklerine dayanarak oluşturdukları maddî ve manevî değerlerin tümüdür. O, kültürü "Tabiatın insanlara verdiği yüksek nitelikleri kendi çocuklarına, torunlarına ve geleceğine vermesi demektir." diye tanımlamıştır. Bu sözlerle millî kültürün yaygınlaştırılması gerektiğinin yanı sıra dinamik ve ileriye dönük olması gerektiğini vurgulamak istemiştir.

Verilen metne gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Millî Kültürümüzün Özellikleri
- B) Türk Kültürünün Zenginlikleri
- C) Atatürk'ün Türk Kültürünü Geliştirmek İçin Oluşturduğu Kurumlar
- D) Atatürk'ün Millî Kültüre Verdiği Önem

5 Atatürk ilke ve inkılapları kaynağını bilimden, fenden ve modern sistemlerden alır. Bu ilke ve inkılapların temel hedefi ülkemizi muasır medeniyetler seviyesine çıkarabilmektir. Atatürkçü düşünce sistemi de bu ilke ve inkılaplardan beslenir. Geçmişten ders alarak güvenle geleceğe bakmayı hedefler. Atatürk ilke ve inkılaplarının şekillenmesinde Atatürk'ün kişilik özellikleri etkili olmuştur. Millî Mücadele Dönemi'nin hazırlık aşamasında yapılan Amasya Genelgesi'nde alınan şu karar Atatürk ilke ve inkılaplarının temelini oluşturmaktadır: "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." Bu karar daha sonraki yıllarda yapılacak olan inkılaplara da temel teşkil edecektir.

Verilen metinde Atatürk ilke ve inkılaplarının temel esaslarından hangisine değnilmemiştir?

- A) Özgürlük
- B) Millî egemenlik
- C) Millî dil
- D) Çağdaşlık

6 "Lord Kinross Ayağa Kalkan Millet adlı makalesinde "Sivas, Erzurum, Diyarbakır ve Trabzon gibi dağınık merkezlerden toplanan silahlar, saman yığınlarının altına yüklenerek kağnılarla taşınıyordu. Şalvarlı, dolaklı kadınlar ta Sümerler zamanındaki gibi, gıcırtili sesler çıkaran kağnılarını sürerek saatte ancak beş kilometre hızla, dağ tepe demeden yüzlerce kilometrelik yolları aşılıyor, cepheye doğru ilerliyorlardı. Çoğu emzikteki çocuklarını sıkıca sırtlarına bağlamışlardı. Top mermilerini, halat kulplu cephanesandıklarını kucaklarında taşıyarak arabalara yükleyip indiriyor, iki omuzlarına birer gülle yüklüyor, çok kez topları bozulmasın ya da ıslanmasın diye, çocuklarını açıkta bırakmayı bile göze alarak üzerlerini örtüyle kapatıyorlardı. Tekerleklerin kırılıp kağnının yolda kaldığı da oluyordu. O zaman kadınlar, içindekileri sırtlarına yüklenir ve kilometrelerce taşıyorlardı. Evlerinde kalanlar at, hayvan ve araçlara el konulmuş olmasına bakmadan, çapa çapalıyor, tohum ekiyor, ekin biçiyor, orduya yiyecek yetiştiriyorlardı." demiştir.

Parçadaki anlatım Atatürk ilke ve inkılaplarını oluşturan temel esaslardan hangisini vurgulamaktadır?

- A) Millî bağımsızlık ve özgürlük
- B) Çağdaşlaşma ideali
- C) Millî dil
- D) Millî kültür

7 Çağdaşlaşma, bağımsızlıktan uzak durmak ve her zaman gelişmelere, bilim ve teknolojiye açık olmak demektir. Atatürkçülüğün en temel esaslarından olan çağdaşlaşma Türk halkının her konuda, çağın şartlarına göre donanımını ve uygar anlamda çağı yakalamasını amaçlar. Atatürk'ün Onuncu Yıl Nutku'nda belirttiği gibi "Türk milletinin yürümekte olduğu ilerleme ve medeniyet yolunda elinde ve kafasında tuttuğu meşale müspet ilimdir." Bu konuda Türk milletine düşen görev ise Atatürk'ün gösterdiği amaca ulaşmak ve çağdaş uygarlık düzeyinin üzerine çıkma idealini gerçekleştirmektir.

Buna göre Atatürk yeni bir Türk toplumu oluştururken aşağıdaki özelliklerden hangisini hedef almamıştır?

- A) Laik toplum
- B) Yenilikçi toplum
- C) Modern toplum
- D) Gelenekçi toplum

8 Atatürk "Büyük davamız en medeni ve en rahata kavuşmuş millet olarak varlığımızı yükseltmiştir." sözleriyle milliyetçilik anlayışının hedefini belirtmiştir. Atatürk'ün birleştirici, bütünlükçü, çağdaş ve medeni milliyetçilik anlayışı, bugün de millî beraberlik ve bütünlüğümüzü koruyan en önemli unsurlardan biridir. Bu anlayışla Kurtuluş Savaşı kazanılmış, çağdaşlaşmaya yönelik birçok inkılap gerçekleştirilmiştir. Millî birlik ve beraberlik duygusu tüm fertleri birbirine sımsıkı bağlamıştır. Bölünmez ortak vatan unsuru da bu anlayışın içinde yerini almıştır. Atatürk'ün milliyetçilik anlayışı ile yeni kurulan devlet çağdaş uygarlık yolunda kısa zamanda büyük bir gelişme kaydetmiştir. Türk milliyetçiliği ile siyasal, kültürel ve ülkü birliğine dayanan bir nitelik tesis edilmiştir. Millî kültürün gelişmesi için dil, tarih vb. alanda kurumlar oluşturulmuştur. Böylece Türk dili ve tarihinin ne kadar zengin olduğu gösterilmiştir.

Bu parçada milliyetçilik ilkesinin aşağıdaki unsurlarının hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Millî kültür
- B) Millî birlik ve beraberlik
- C) Ortak vatan
- D) Millî sermaye

Aşağıdaki soruları verilen kavramları kullanarak cevaplayınız.

Cumhuriyetin ilanı, Üniversite Reformu, Medeni Kanun, Sabiha Gökçen, İş Bankası, Rumi, Lale Aytaman, Ziraat Bankası, aşar, Galileo, İzmir, Samih Rifat, Gül Esin, Yeşilay, Türk Tarih Kurumu, 1928, öşür, Cumhuriyetçilik, Teşvik-i Sanayi Kanunu, Kâzım Karabekir, Himaye-i Eftal, Hulusi Behçet, Kastamonu, İsmet İnönü, Nutuk, Tevhid-i Tedrisat Kanunu, 1937, Tansu Çiller, saltanatın kaldırılması, harf inkılabı, Onuncu Yıl Nutku, metre, Kızılay, mali, milli bağımsızlık, Hilal-i Ahdar, Refik Saydam, I. TBMM Dönemi, Türk Dil Kurumu, alfabe, kilogram, halkçılık, kongreler dönemi, Kabotaj Kanunu, Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması, milli egemenlik, Tevfik Bıyıklıoğlu, Soyadı Kanunu, Gençliğe Hitabe, Erkan-ı Harbiye Vekaleti

1. Bütün vatandaşların devlet hizmetlerinden eşit olarak ücretsiz yararlanmasını amaçlayan Atatürk ilkesi hangisidir?
Cevap:
2. Millet iradesini ve demokratik yaşam biçimini esas alan Atatürk ilkesi hangisidir?
Cevap:
3. Vatandaşları, inanç ayrımı yapmadan kanun önünde eşit konuma getiren Atatürk ilkesi hangisidir?
Cevap:
4. Eğitim, sağlık, kültür ve sanat alanlarında devlet tarafından yatırımlar yapılmasını, toplumun temel ihtiyaçlarının devlet tarafından karşılanmasını amaçlayan Atatürk ilkesi hangisidir?
Cevap:
5. Çağdaş uygarlık yolunda millî birlik ve beraberliği güçlendiren temel Atatürk ilkesi hangisidir?
Cevap:
6. Çağının gerisinde kalmış, toplumun ihtiyaçlarına yanıt vermeyen kurumların ortadan kaldırılmasını, çağın gereklerine uygun kurumların kurulmasını amaçlayan Atatürk ilkesi hangisidir?
Cevap:
7. Osmanlı Devleti'ni resmen sona erdiren inkılap hangisidir?
Cevap:
8. Hangi inkılap hareketiyle devletin rejim sorunu giderilmiştir?
Cevap:
9. Türklerin dünya medeniyetine katkılarını ortaya koymak amacıyla hangi kurum oluşturulmuştur?
Cevap:
10. Türk dilini yabancı dillerin etkisinden kurtarmak amacıyla hangi kurum oluşturulmuştur?
Cevap:
11. Türkçenin kolayca okunup yazılmasını sağlamak amacıyla hangi inkılap hareketi gerçekleşmiştir?
Cevap:
12. 1932 yılında Atatürk'ün daveti üzerine Türkiye'ye gelen İsviçreli profesör Albert Malche'nin hazırladığı rapor doğrultusunda başlatılan yenilik hareketi hangisidir?
Cevap:
13. Türk Tarih Kurumunun ilk başkanlığını kim yapmıştır?
Cevap:
14. Türk Dil Kurumunun ilk başkanlığını kim yapmıştır?
Cevap:
15. Medreselerin kapatılarak bütün okulların Milli Eğitim Bakanlığına bağlanması hangi inkılap hareketiyle gerçekleşmiştir?
Cevap:
16. Hangi inkılap hareketi ile toplumda ayrıcalık belirten rütbe, memurluk, yabancı ırk ve millet isimleri ile ağa, hacı, paşa, efendi, hoca, molla, hafız gibi lakap ve unvanlar yasaklandı?
Cevap:
17. Mustafa Kemal şapka inkılabını ilk olarak hangi şehre yaptığı gezi sırasında başlatmıştır?
Cevap:
18. Osmanlı'da kullanılan okka ve dirhem yerine kullanılmaya başlanan ağırlık ölçü birimi hangisidir?
Cevap:

19. Türkiye'nin ilk kadın muhtarı kimdir?

Cevap:

20. Türkiye'nin ilk kadın pilotu kimdir?

Cevap:

21. Türkiye'nin ilk kadın başbakanı kimdir?

Cevap:

22. Osmanlı Devleti'nin mali işlerde hangi kullandığı takvim hangisidir?

Cevap:

23. Halkın dini duygularının istismar edilmesini önleyerek inanç ayrılığına son vermek amacıyla yapılan inkılap hareketi hangisidir?

Cevap:

24. Türkiye İktisat Kongresi'nin başkanlığını kim yapmıştır?

Cevap:

25. Cumhuriyet'in ilk yıllarında özel sektörün desteklenmesi için kurulan Türkiye'nin ilk özel bankası hangisidir?

Cevap:

26. Tarım alanında köylüyü rahatlatmak için yürürlükten kaldırılan vergi hangisidir?

Cevap:

27. Özel teşebbüse destek olmak için çıkarılan kanun hangisidir?

Cevap:

28. Öksüz ve yetim kalan çocuklar için 1921 yılında kurulan cemiyet hangisidir?

Cevap:

29. 1920 yılında Osmanlı Devleti tarafından sağlık alanında kurulan cemiyet hangisidir?

Cevap:

30. Cumhuriyet Dönemi'nin ilk sağlık bakanı kimdir?

Cevap:

31. Atatürk'ün "1919 yılı mayısının 19'uncu günü Samsun'a çıktım." sözleriyle başlayıp "Gençliğe Hitabe" ile tamamladığı eseri hangisidir?

Cevap:

32. Atatürk'ün üç bölümden oluşan Nutuk adlı eserinin ikinci bölümü hangi dönemi anlatmaktadır?

Cevap:

33. Atatürk'ün 29 Ekim 1923'te TBMM önünde, Türk milletine hitaben yaptığı konuşma tarihe hangi isimle geçmiştir?

Cevap:

34. Türk milletinin başka devletlerin boyunduruğu altına girmeyi kabul etmemesi Atatürk ilke ve esaslarını oluşturan esaslardan hangisi ile ilgilidir?

Cevap:

35. "Devletin dini İslam'dır." maddesinin Anayasa'dan çıkarıldığı tarih hangisidir?

Cevap:

36. Atatürk ilkelerinin anayasaya eklendiği tarih hangisidir?

Cevap:

37. Türk limanları arasında yolcu ve yük taşıma işinin Türk devletine ait olmasını sağlayan kanun hangisidir?

Cevap:

38. Hangi kurumun kaldırılmasıyla Genelkurmay Başkanlığının kurulması ve ordunun siyasetten ayrı tutulması sağlanmıştır?

Cevap:

39. Cumhuriyetin ilk yıllarında veremle mücadele etmek için dispanser kurulduğu şehir hangisidir?

Cevap:

40. Hilal-i Ahdar Cemiyeti'nin Atatürk Dönemi'nde aldığı isim hangisidir?

Cevap:

1. Halk Fırkası'nın kuruluş amacı, parti tüzüğünde "Millî hâkimiyetin halk tarafından ve halk için uygulanmasına rehberlik etmek ve Türkiye'yi uygar bir devlet hâlinde yükseltmek ve Türkiye'de bütün kuvvetlerin üstünde kanunun koruyuculuğunu hâkim kılmaya çalışmak" şeklinde ifade edilmiştir.

Buna göre Halk Fırkası parti tüzüğünde;

- I. ulusal egemenlik,
- II. hukukun üstünlüğü,
- III. çağdaşlaşma

ilkelerinden hangilerini esas almıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) I, II ve III

2. Cumhuriyetin ikinci muhalefet partisi olan Serbest Cumhuriyet Fırkası, parti programında yer verdiği;

- I. tek dereceli seçim sistemine geçilmesi,
- II. liberal ekonomi modelinin uygulanması,
- III. kadınlara siyasi hakların verilmesi

ilkelerinden hangileriyle halkın yönetime katılımını artırmayı amaçlamıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

3. "Büyük Millet Meclisinde ve millet karşısında ulus işlerinin serbestçe tartışılması ve iyi niyet sahibi kişilerin ve partilerin özel görüşlerini ortaya koyarak milletin yüksek menfaatlerini aramaları, benim gençliğimden beri aşık ve taraftar olduğum bir sistemdir. Halk Fırkası, hiçbir safsataya yüz vermemek Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran ruhun bütün ulusta oluşması ve olgunlaşmasıdır. Halk Fırkası, Türkiye'yi uygar dünyaya sokan ve orada yükseltmeyi amaçlayan azimli bir partidir."

Buna göre Atatürk'ün çok partili siyasi sisteme taraftar olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisiyle açıklanamaz?

- A) Demokrasi anlayışının gelişmesini sağlaması
B) Çağdaşlaşmayı gerçekleştirmesi
C) Halkı belli bir ideoloji etrafında birleştirmesi
D) Halkı siyasi bakımdan bilinçlendirmesi

4. Yeni Türk devletinin ilk dönemlerinde iki kez çok partili yaşama geçilmeye çalışılmış, ancak bu iki girişim de başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

Çok partili hayata geçiş denemelerinin başarısızlıkla sonuçlanmasının Türkiye'de;

- I. ekonomide devletçilik politikasına geçilmesi,
- II. tek partili bir sürecin başlaması,
- III. kabine sistemine son verilmesi

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III

5. Aşağıdakilerden hangisi Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kurulmasında etkili olan iç politikadan kaynaklı bir etken değildir?

- A) Hükûmeti denetleyecek bir muhalefet partisine ihtiyaç duyulması
B) Millî iradenin ülke yönetimine tam olarak yansımalarının istenmesi
C) Farklı politikalar üretecek partilere ihtiyaç duyulması
D) 1929 Dünya ekonomik bunalımının Türkiye'yi etkilemesi

6. 1929 Dünya Ekonomik Krizi Türkiye'yi de etkilemiş; özellikle ekonomik alanda yaşanan sorunlar, halkın hükûmete tepki göstermesine neden olmuştu. Gazi Mustafa Kemal, Haziran 1930'da çıktığı yurt gezisinde bu tepkilere bizzat tanık olmuştu. Mecliste hükûmetin ekonomi politikalarını denetleyecek ve alternatif politikalar üretecek yeni bir partiye ihtiyaç vardı. Bu ihtiyacın farkında olan Gazi Mustafa Kemal, yakın arkadaşı Fethi Bey'den yeni bir parti kurmasını istedi. Bu isteği yerine getiren Fethi Bey, Cumhuriyet Halk Fırkasından ayrılan bazı milletvekillerinin katılımıyla Serbest Cumhuriyet Fırkasını kurdu (12 Ağustos 1930)

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Farklı fikirlerin yönetime yansımalarını istemiştir.
- II. Ülkenin ekonomik sorunlarının çözümünde alternatif roller aramaktadır.
- III. İktidar partisinin icraatlarının denetlenmesini istemektedir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

7. Mustafa Kemal'in öncülüğünde Cumhuriyet Dönemi'nde çok partili hayata geçme girişimleri olmuştur.

Çok partili hayata geçiş denemelerinin aşağıdaki amaçlardan hangisini gerçekleştirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Halkın yönetime etkin katılımını sağlamak
B) Ekonomiye geliştirmek
C) Yöneticilerin çıkarlarını korumak
D) Meclisteki milletvekillerinin sayısını arttırmak

8. Türkiye'de 1924 yılında kurulan ilk muhalefet partisi olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası yedi ay sonra kapatılmıştır. 1930'da kurulan ikinci muhalefet partisi Serbest Cumhuriyet Fırkası da kurulduktan kısa süre sonra kendisini feshetmiş ve hükûmetin isteği ile uzun yıllar tek partili yaşam sürdürülmüştür.

Aşağıdakilerden hangisinin hükûmetin bu uygulamasının amaçlarından biri olduğu söylenebilir?

- A) Halkın gerekli siyasi olgunluğa erişmesini beklemek
B) Halkın görüş ve isteklerini yönetime tam olarak yansıtmak
C) Ordunun siyasetle uğraşmasını engellemek
D) Ulusal devlet yapısını korumak

9. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk siyasi partisi olan Cumhuriyet Halk Fırkası'nın tüzüğünde yer alan ilkelerden bazıları şunlardır:

- ◆ Egemenlik millete aittir.
- ◆ TBMM'nin üstünde bir güç yoktur.
- ◆ Hazırlanan kanunlar ve yasalar millî egemenlik esas alınarak kabul edilecektir.
- ◆ Saltanatın kaldırıldığı değişmez ilke olarak belirlenmiştir.

Buna göre Cumhuriyet Halk Fırkası aşağıdakilerden hangisine öncelik vermiştir?

- A) Demokratik devlet
B) Ulus devlet
C) Sosyal devlet
D) Teokratik devlet

10. Ali Fuat, Kâzım Karabekir gibi bazı komutanlar askerlik görevleri devam ederken aynı zamanda ikinci meclise milletvekili olarak girmişlerdi. Ancak Mustafa Kemal, Cumhuriyet Dönemi'nde demokrasi bilincinin yerleşmesi için partilerin kurulmasını istemiş, ordudaki subayların milletvekili olacaklarsa ordudaki görevlerinden ayrılmasını istemiştir.

Mustafa Kemal'in bu düşüncesi ile;

- I. orduyu siyasetten uzaklaştırma,
II. demokrasiyi güçlendirme,
III. laik düzeni güçlendirme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

11. "Millî egemenlik temeline dayanan ve özellikle cumhuriyet yönetimine sahip bulunan ülkelerde siyasi partilerin varlığı doğaldır.

Atatürk bu sözü ile;

- I. cumhuriyet yönetiminin halk tarafından desteklenmediği,
II. çok partili hayatın gerekli olduğu,
III. demokratikleşme çabalarının sonuçsuz kaldığı

düşüncelerinden hangilerini ifade ettiği söylenebilir?

- A) I ve II
B) Yalnız II
C) II ve III
D) I, II ve III

12. Kâzım Karabekir önderliğinde 1924'te Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ilk muhalefet partisi olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kurulmuştur.

Ülkede muhalefet partisinin kurulması;

- I. halkın istek ve görüşlerinin meclise daha çok yansıtılmasını sağlama,
II. hükûmeti denetleme,
III. demokratik devlet anlayışını güçlendirme

amaçlarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

13. Millî egemenlik anlayışını ülkede yerleştirmek, halk için uygulanmasına rehberlik etmek ve Türkiye'yi tam anlamıyla çağdaş ve demokratik bir devlet hâline getirmek için bu adım atıldığı parti tüzüğünde belirtildi. Parti tüzüğü, Anadolu ve Rumeli Müdafaa – i Hukuk Grubu tarafından onaylandı. Böylece 9 Eylül 1923'te "Halk Fırkası" adıyla Türkiye Devleti'nin ilk siyasi partisi kurulmuş oldu.

Buna göre Halk Fırkası'nın kurulmasının amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Millî egemenliğin uygulanmasına öncülük etmek
- B) Çağdaş ve demokratik bir toplum oluşturmak
- C) Cumhuriyet rejiminin yerleşmesini sağlamak
- D) Ülke yönetiminde tek başına söz sahibi olmak

14. Mustafa Kemal Paris Büyükelçisi Fethi Okyar'ın Serbest Cumhuriyet Fırkası'nı kurmasını desteklemiştir. Ancak parti inkılap ve rejim karşıtlarının toplandığı bir merkez hâline gelmeye başlayınca Fethi Bey partiyi kapatmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu paragraftan çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

- A) Mustafa Kemal çok partili hayatı desteklemektedir.
- B) Türk tarihinin ilk muhalefet partisi Serbest Cumhuriyet Fırkası'dır.
- C) Ülkede demokrasi bilinci gelişmemiştir.
- D) Türk halkı yenilikler konusunda görüş birliği içerisinde değildir.

15. Mustafa Kemal kuracağı Halk Fırkası ile ilgili Nutuk'ta "Hâkimiyet Milletindir. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin dışında hiçbir makam, millî mukadderata hâkim olamaz. Bütün kanunların düzenlenmesinde, her türlü teşkilatta, yönetimin bütün ayrıntılarında, genel eğitimde, ekonomi konularında, millî hâkimiyet esasları çerçevesinde hareket edilecektir." demiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in öncelikli amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ulusal egemenlik
- B) Ulusal bağımsızlık
- C) Ulusal ekonomi
- D) Ulusal kültür

16. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kapatılmasının ardından Cumhuriyet Halk Fırkası mecliste bir süre tek parti olarak kaldı. Ancak hükümetin denetlenmesi ve ülke idaresinin sağlıklı karar alabilmesi için muhalefete ihtiyaç vardı. Halkın görüş ve isteklerinin meclise daha çok yansımaları isteyen Mustafa Kemal yakın arkadaşlarından Ali Fethi Bey (Okyar)'den bir parti kurmasını istedi. Böylece Ali Fethi Bey başkanlığında Serbest Cumhuriyet Fırkası kuruldu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Atatürk Dönemi'nde çok partili hayata geçilmiştir.
- B) Çok partili hayat Mustafa Kemal tarafından desteklenmektedir.
- C) Tek parti yönetimi demokratik uygulamalar arasında yer alır.
- D) Demokratik Parti ile çok partili hayata geçilmiştir.

17. Atatürk, Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kuruluşu öncesinde Ali Fethi Okyar'a "Bugünkü manzaramız aşağı yukarı bir diktatör manzarasıdır. Vakıa bir meclis vardır. Fakat dahilde ve hariçte bize diktatör nazarıyla bakıyorlar... Halbuki ben Cumhuriyeti şahsi menfaatlerim için yapmadım. Hepimiz faniyiz. Ben öldükten sonra arkamda kalacak ülke tek bir kişinin yönettiği ülkedir. Ben ise millete miras olarak bir kişinin yönettiği bir ülke bırakmak ve tarihe o suretle geçmek istemiyorum!" demiştir.

Buna göre Atatürk kurduğu cumhuriyette;

- I. millî iradenin hâkim olması,
- II. devletin tek kişinin iradesinde olmaması,
- III. sadece kendi fikirlerinin işletilmesi

durumlarından hangilerinin olmasını istemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III

18. Mecliste farklı fikirlerin ele alınması, hükümetin denetlenmesi ve halkın tam olarak temsil edilebilmesi için yapılan çalışmalar arasında;

- I. Ankara'nın başkent seçilmesi,
- II. çok partili hayata geçiş denemelerinin yapılması,
- III. Şeriyeye ve Evkaf Vekâleti'nin kaldırılması

gelişmelerinden hangileri gösterilebilir?

- A) I ve II
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

1	Asker	60	Mühendis	2	Üniversite Hocası	4	Çiftçi	42
	Yüksek Memur	38	Hâkim ve Savcı	17	Öğretmen	13	Tüccar	36
	Yönetici	44	Avukat	29	Bankacı	3	Din Adamı	49
	Diplomat	2	İşçi	1	Gazeteci	11	Aşiret Reisi	5
	Belediye Başkanı	7	Diğer Memur	27	Doktor	16	Mesleği Bilinmeyen	31

Buna göre I. TBMM ile ilgili;

- I. toplumun farklı kesimlerinin temsil edildiği bir meclis olması,
- II. meclis hükümet sistemiyle çalışması,
- III. Milletvekillerinin daha çok eğitilmiş sınıftan oluşması

özelliklerinden hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve III D) I, II ve III

2 İnsanlar düşüncelerini başka insanlara ulaştırmak için bir araya gelip sivil toplum örgütü kurabilirler. Demokratik yaşam bu ortamda farklı düşüncelere kendini geliştirme imkânı sunar. Bu sayede insanlar kendi düşüncelerini ülke yönetiminde etkili kılabilmek için fırsat bulur. Düşünce çeşitliliği demokrasinin çoğulculuk ilkesinin bir gereğidir. Demokrasi, her vatandaşın ülke yönetimine katılabilmelerinin en etkili yoludur. Her düşünceye saygı, demokrasi tarlasını sulayan bir nehir gibidir.

Aşağıdakilerden hangisi metinde ifade edilen düşünce ile bağdaşmaz?

- A) Cumhuriyetin ilanı B) Çok partili hayatın başlaması
C) TBMM'nin açılması D) Medeni Kanun'un kabul edilmesi

3 Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın ardından Serbest Cumhuriyet Fırkası da demokrasi deneyiminden başarısızlıkla çıktı. Çünkü yenilik karşıtları yeni kurulan partilere hemen üye oluyor ve parti içerisinde propaganda ile ülke genelinde uygulanan inkılapları engelleyecek isyanlar çıkartıyorlardı. Bu nedenle Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra demokratikleşme yolunda önemli çalışmalar yapılmasına rağmen 1945 yılına kadar tek partiyle yönetilmiştir.

Türkiye'de tek partili yönetimin uzun yıllar sürdürülmesinin;

- I. inkılapların yerleşmesini sağlama,
- II. halkın demokratik olgunluğa erişmesini bekleme,
- III. Cumhuriyet Halk Fırkası'nın gücünü koruma

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) Yalnız III D) II ve III

4 Demokrasilerde insanlar düşündüklerini ifade etmekte ve inançlarının gereğini yerine getirmekte özgürdürler. Siyasi partiler demokrasinin çoğulculuk ilkesinin bir gereğidir. Siyasi partilerin her biri genellikle farklı bir düşünceyi temsil eder. Demokrasi bu siyasi partilerle anlam ve değer kazanır, zenginleşir ve güçlenir. Siyasi partiler vatandaşların ülke yönetimine katılabilmelerinin en etkili yoludur. Tek partili yönetimlerde halkın ülke yönetimine katılımı azdır, hükümetin denetlenmesi zordur. Çok partili yönetimlerde ise farklı görüşler yönetimde yer alır, oluşan demokratik ortamda hükümetin sürekli denetlenmesi sağlanır.

Buna göre çok partili hayata geçiş aşağıdakilerden hangisi için değildir?

- A) Halkın yönetimdeki etkinliğini artırmak
B) Farklı düşüncelere kendini geliştirme imkânı sunmak
C) Güçler birliği ilkesini gerçekleştirmek
D) Demokratik yönetimi geliştirmek

- 5 Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kendisini feshetmesinden 33 gün sonra Manisa'da bulunan Derviş Mehmet adındaki isyancı, çevresine topladığı yandaşlarıyla birlikte İzmir'in Menemen ilçesine geldi. Menemen'de dini propaganda yaparak isyan çıkarttı. Halktan bazı kimseler de kendisine katıldı. İsyancılar kendilerine engel olmak isteyen küçük bir birliği komuta eden, öğretmen asteğmen olarak vatani görevini yapmakta olan Mustafa Fehmi Kubilay'ı ve iki bekçiyi şehit ettiler. İsyancılar bu olay ile Menemen sokaklarında halkı kışkırtmaya çalıştılar. Menemen'de çıkan isyan bastırıldı. İsyancılar yakalanarak gerekli cezaya çarptırıldı. Kubilay Olayı'nın etkisiyle çok partili hayata geçiş denemeleri sekteye uğradı. Cumhuriyetin varlığına yönelik olarak ortaya çıkan Menemen Olayı'nı, Türk milleti mitingler düzenleyerek protesto etmiş böylece cumhuriyete olan bağlılığını ortaya koymuştur. Türk milletinin yardımlarıyla Menemen'de şehit olan Öğretmen Asteğmen Mustafa Fehmi Kubilay, Bekçi Hasan ve Şevki'nin adlarının kazındığı tunç heykel yaptırıldı.

Bu gelişmeler;

- I. halkın dini duygularının sömürülerek isyan çıkarılması,
- II. ülkede demokrasinin gelişmesine engel olması,
- III. Menemen halkının tamamının yeniliklere karşı olması

sonuçlarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III

6

Cumhuriyetin İlk Yıllarında Kurulan Siyasi Partiler ve Genel Özellikleri

Cumhuriyet Halk Fırkası	Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası	Serbest Cumhuriyet Fırkası
<ul style="list-style-type: none"> ◆ İlk genel başkanı: Mustafa Kemal'dir. ◆ 1930'lu yıllarda devletçi ekonomik modeli savundu. ◆ İlk dereceli seçim sistemini savundu. ◆ Cumhuriyetçilik ve laiklik anlayışına bağlıdır. ◆ Köklü inkılapları gerekli görür. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ İlk genel başkanı: Kâzım Karabekir'dir. ◆ Liberal ekonomik modeli savundu. ◆ Tek dereceli seçim sistemini savundu. ◆ Cumhuriyetçilik ilkesine bağlıdır. ◆ İnkılapların zamana yayılarak yapılmasını savundu. ◆ Cumhurbaşkanı seçilen kişinin, üyesi olduğu partiden istifa etmesi gerektiğini savundu. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ İlk genel başkanı: Fethi Bey'dir. ◆ Liberal ekonomik modeli savundu. ◆ Cumhuriyetçilik ve laiklik anlayışına bağlıdır. ◆ Vergilerin yeniden düzenlenmesini gerekli görür. ◆ Kadınlara siyasi haklar verilmesini savundu. ◆ Tek dereceli seçim sistemini savundu.

Buna göre cumhuriyetin ilk yıllarında kurulan siyasi partiler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yapılan genel seçimlerde en çok oyu alan Halk Fırkası iktidara gelmiştir.
- B) Ekonomi alanında farklı fikirleri savunmuşlardır.
- C) Bazı partilerin programlarında benzer uygulamalar bulunmaktadır.
- D) Serbest Cumhuriyet Fırkası siyasi hakların genişletilmesinden yanadır.

7

T.C İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Adı - Soyadı:

1) Atatürk "Benim naçiz vücudum elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır." sözünü aşağıdaki gelişmelerden hangisinin ardından söylemiştir?

- A) Cumhuriyetin ilan edilmesi
B) İzmir Suikasti
C) Menemen Olayı
D) Cumhurbaşkanı seçilmesi

2) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası Hakkında bilgi veriniz.

1. İlk genel başkanı Kâzım Karabekir'dir.
2. Liberal ekonomik modelini savundu.
3. Tek dereceli seçim sistemini savundu.
4. Cumhuriyetçilik ilkesine bağlıdır.

3) Demokratikleşmeye ve millî iradeyi hâkim kılmaya yönelik atılan adımlarla ilgili 5 örnek yazınız.

1. Büyük Millet Meclisinin açılması
2. Saltanatın kaldırılması
3. Cumhuriyetin ilan edilmesi
4. Halifeliğin kaldırılması
5. Çok partili hayata geçiş için çalışmaların yapılması

4) Atatürk Dönemi'nde kurulan ikinci muhalefet partisinin adını yazınız.

Serbest Cumhuriyet Fırkası

Yukarıdaki sınav kağıdını cevaplandıran öğrenciyle ilgili hangisi söylenemez?

- A) 1. soruyu doğru cevaplandırmıştır. B) 2. soruda partinin genel başkanını yanlış yazmıştır.
C) 3. sorudan tam puan alacaktır. D) 4. soruyu doğru cevaplandırmıştır.

8

Mustafa Kemal tarafından 9 Eylül 1923'te Türkiye'nin siyasi fırkası olarak kurulan Halk Fırkası cumhuriyetin ilanından sonra adına cumhuriyet kelimesini ekleyerek Cumhuriyet Halk Fırkası adını almıştır. Kabine sistemine geçilmesiyle birlikte ülke Cumhuriyet Halk Fırkasıyla yönetilmiş ancak iktidar partisini denetleyen bir muhalefet partisinin olmaması hükümetin keyfi kararlar almasına sebep olmuştur. Bu durum yeni partilerin kurulmasına kadar devam etmiştir.

Verilen metinde aşağıdakilerden hangisinin gerekliliğine değinilmiştir?

- A) Kabine sisteminin B) Muhalefet partilerinin C) Seçim sisteminin D) Meclis hükümet sisteminin

1. Atatürk "Benim naciz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır." sözü ile aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

- A) En büyük mirasının cumhuriyet olduğunu
- B) Ülkede her zaman rejim düşmanlarının olacağını
- C) Cumhuriyetin sonsuza dek yaşayacağını
- D) Kendisine yönelik sevginin hiç bitmeyeceğini

2. Türkiye Cumhuriyeti'ni yaşatmak, milletin birliğini ve bütünlüğünü korumak için;

- I. tüm tehlikelere karşı birlikte hareket edilmesi,
- II. Türkiye Cumhuriyeti'ni yaşatma ve yarınlara taşıma bilinciyle hareket edilmesi,
- III. Türkiye'nin istikbaline ve kültürüne düşman olan bütün unsurlarla mücadele edilmesi

yöntemlerinden hangilerine göre hareket edilmelidir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız III
- D) I, II ve III

3. "... Bu elim olayın benim şahsımdan ziyade cumhuriyetimize ve onun prensiplerine yönelik olduğuna şüphe yoktur. Temeli, büyük Türk milletinin vicdanında, akıl ve şuurunda atılmış olan cumhuriyetimizin, bir vücudun koparılması ile yok olacağını zannedenler çok zayıf akıllı bahtsızdırlar..."

Atatürk bu sözünü;

- I. Şeyh Sait İsyanı,
- II. İzmir Suikastı,
- III. Menemen Olayı

gelişmelerinden hangileri üzerine söylemiştir?

- A) I ve II
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) Yalnız III

4. Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye Cumhuriyeti'nin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü bozmak hedefini güden hareket ve tehditlerin;

- I. siyasi,
- II. dinsel,
- III. ekonomik

unsurlarının hangilerinden kaynaklandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

5. Atatürk Dönemi dış politikasında Türkiye'nin karşısına çıkan sorunlardan biri de Musul meselesidir. Musul her ne kadar vatan toprağına katılmaya çalışılsa da Doğu Anadolu'da Şeyh Sait İsyanı'nın patlak vermesi sonrasında İngiltere ile yapılan Ankara Antlaşması ile Misak-ı Millî sınırları dışında bırakılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Musul günümüzde Suriye sınırlarında yer almaktadır.
- B) İç meseleler dış politikayı olumsuz etkilemiştir.
- C) Doğu Anadolu Şeyh Sait İsyanı ile kaybedilmiştir.
- D) Misak-ı Milli'den verilen ilk taviz Musul'dur.

6. "Ey Türk gençliği!

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazine, mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî, bedhahların olacaktır.

Buna göre Atatürk, Gençliğe Hitabe'de aşağıdakilerden hangisine değinmemiştir?

- A) Cumhuriyeti gençliğe miras olarak bırakmıştır.
- B) Cumhuriyete yönelik tehditlerin tek taraflı olmayacağını belirtmiştir.
- C) Türk gençliğinin temel görevini ortaya koymuştur.
- D) Cumhuriyeti koruma görevini Türk ordusuna vermiştir.

1 Mustafa Kemal ve cumhuriyete karşı olan bazı kesimlerin Mustafa Kemal'e düzenlemiş oldukları suikast girişiminin öğrenilmesi tüm yurttaki büyük bir öfke dalgasının yükselmesine neden oldu. Pek çok yerde suikasti kınama mitingleri yapıldı. Mustafa Kemal'e ülkenin her yerinden "geçmiş olsun" telgrafları gönderildi. Olaydan bir gün sonra İzmir'e gelen Mustafa Kemal Atatürk burada halkın sevgi gösterileriyle karşılaştı. Mustafa Kemal Atatürk İzmir'de yaptığı konuşmasında "Ben ölürsem yüce milletimizin beraber yürüdüğümüz yoldan asla ayrılmayacağına eminim; bununla müsterihim! Düşmanlarımız, düşündükleri iğrenç çarelere istedikleri kadar girişsinler onların bu hareketleri bizim inkılap ateşimizi söndüremez!" demiştir.

Mustafa Kemal Atatürk "İnkılap ateşimizi" sözüyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Devletçilik politikası B) Milliyetçilik ideali
C) Çağdaşlaşma arzusu D) Demokratikleşme

3 Cumhuriyet ve demokrasi yönetimleri hürriyet, özgürlük, eşitlik ve millî egemenlik esaslarına dayanır. Cumhuriyet ve demokrasilerde kanunlar; hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa ayırım yapılmaksızın eşit olarak uygulanır. Osmanlı Devleti'nin son zamanlarında yaşanan savaşlar ve Kurtuluş Savaşı'nın olağanüstü şartları ülkede yönetim boşluğunun oluşmasına neden oldu. Millî egemenlik ve eşitlik esasına göre kurulan cumhuriyet yönetiminin yaygınlaştırılması, halkın üzerinde etkisi olan nüfuz sahibi kişilerin rahatsız olmasına neden oldu. Bu kişiler uygun zaman bulduklarında isyan çıkarttılar. İsyancılar halkın dini inançlarını ve bölgesel farklılıklarını da kullanmak istediler. Hatta cumhuriyetin kurucusu olan Atatürk'e suikast girişiminde bulundular. Ülkede demokrasinin gelişmesini engelleyip çok partili hayatın kesintiye uğramasına neden oldular.

Buna göre;

- I. Demokratik ülkelerde kanunlar ayırım yapmadan herkese aynı şekilde uygulanmaktadır.
II. Cumhuriyet rejimine karşı olan bazı kişiler halkın dini duygularını ve farklılıklarını kullanarak isyan etmişlerdir.
III. Halk üzerinde nüfuzu olan bazı kişilerin isyan çıkarmasına rağmen Atatürk Dönemi'nde çok partili hayata geçmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III

4 Cumhuriyetin ilk yıllarında cumhuriyet rejimine ve çağdaş laik düzene karşı girişilen hareketlerin;

- I. inkılapların toplumda henüz kök salmadığı,
II. devrimlerin halk tarafından anlaşılmadığı,
III. Halkın tek partili yönetimden yana olduğu

durumlarından hangilerini kanıtlar niteliktedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III

2 Türkiye, coğrafi konumdan dolayı jeopolitik bir öneme sahiptir. Asya ve Avrupa kıtalarının birleştiği bölgede yer alan Türkiye, iki kıta arasında ulaşım, ticaret, haberleşme ve kültürel etkileşim alanlarında bir köprü durumundadır. Türkiye'nin bu özel coğrafi konumu ona stratejik açıdan büyük önem kazandırmaktadır. Avrupa'da ve Asya'da toprakları bulunan yurdumuz, her iki kıtada da bulunan ülkeler üzerinde etkili bir dış politika izlemektedir.

Buna göre Türkiye'nin coğrafi konumu;

- I. siyasi,
II. ekonomik,
III. diplomasi

alanlarının hangilerinde kazanımlar sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

- 5 Aşağıda Mustafa Kemal'e yönelik İzmir Suikastı ile ilgili metin verilmiştir:

İzmir'de suikastın gerçekleştirileceği yer olarak istasyonla otel arasında, Kemeraltı'nda üç yolun birleştiği nokta seçilmişti. Mustafa Kemal'in bindiği araba burada ister istemez yavaşlayacaktı. İki suikastçi Gürcü Yusuf ve Laz İsmail'in yanına Çopur Hilmi adında üçüncü bir kişi daha katıldı. Bu üçü gerekirse Ziya Hurşit'i de aralarına alarak Mustafa Kemal'in üzerine ateş edeceklerdi. Onu öldürdükten sonra kalabalığın arasına karışarak kaçacak, kendilerini bekleyen bir otomobile atlayarak limana gideceklerdi. Orada Giritli Şevki'nin harekete hazır bulundurduğu bir motora atlayıp Sakız Adası'na geçeceklerdi. Bu plan yapıldıktan sonra iki suikastçi o sırada İzmir'de olmadıklarını ispat etmek için, İstanbul'a dönmüşlerdi. Giritli Şevki onların bu birdenbire gidişi üzerine hükûmetin suikastı haber almış olmasından kuşkulanmıştı. Mustafa Kemal'in 14 Haziran 1926'da Balıkesir'den İzmir'e gelişi de yirmi dört saat ertelenince kuşkusu büsbütün artmıştı. Canını kurtarmak ve vicdanını rahatlatmak için durumunu İzmir valisine anlattı. İzmir valisi hemen Balıkesir'den İzmir'e hareket edecek olan Mustafa Kemal'i bilgilendirmiş ve İzmir'e hareketini ertelemesini istemişti.

Aşağıdaki sorulardan hangisinin verilen metinde cevabı yoktur?

- A) İzmir Suikast'i tertipleyenler kimlerdir?
B) Mustafa Kemal'e yönelik suikastın nedenleri nelerdir?
C) Suikast planının uygulanacağı yer neresidir?
D) Suikast ile ilgili planların bozulmasının nedenleri nelerdir?

- 6 Mustafa Kemal İzmir'de kendisine karşı düzenlenen suikast planının ortaya çıkması üzerine: "Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır, fakat Türkiye Cumhuriyeti sonsuza kadar yaşayacaktır." açıklamasında bulunmuştur.

Buna göre;

- I. Rejim karşıtları, Cumhuriyet'in varlığını Atatürk'ün yaşamı ile sınırlı sanmışlardır.
II. Rejim karşıtları kesin olarak ortadan kaldırılmıştır.
III. Suikast girişiminde dış güçlerin rolü vardır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
B) Yalnız I
C) II ve III
D) Yalnız III

- 7 Musul'u Türkiye'ye bırakmak istemeyen İngiltere, ajanları vasıtasıyla doğuda bir tampon devlet kurmak için laiklikle ilgili yapılan inkılaplara tavır koyan tutucu grupları cumhuriyet ve onun ilkelerine karşı kışkırttı. İngiltere'nin bu çabalarının sonucunda Terakkiperver Cumhuriyeti Fırkası'nın Urfa şubesinin üyelerinden olan Şeyh Sait ve adamları büyük bir ayaklanma başlattı. "Dine daha fazla saygı gösterilmelidir." propagandası ile isyan, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin tamamına yayıldı. Bu gelişmeler üzerine hükûmet ayaklanmalara karşı çok sert önlemler aldı.

- ◆ Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da seferberlik ilan edilmiştir.
- ◆ Takrir-i Sükun Kanunu çıkarılmış İstiklâl Mahkemeleri kurulmuş, suçlular hızla cezalandırılmıştır.
- ◆ Bu isyanla ilgisi görülen Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kapatılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dış politikada yaşanan sorunlar iç politikada büyük sorunlara yol açmıştır.
B) Yenilik karşıtları dini propaganda aracı olarak kullanıp laikliği kaldırmaya çalışmışlardır.
C) Demokrasi kesintiye uğramıştır.
D) İnkılapların uygulanmasından vazgeçilmiştir.

- 8 Binlerce yıllık bir tarihin ve muhteşem bir medeniyetin mirasçısı olan Türkiye, Asya ve Avrupa kıtaları arasında bir köprü konumundadır. Bu iki kıta arasındaki kara, hava ve deniz ulaşımının büyük bölümü ülkemiz üzerinde yapılmaktadır. Ayrıca Asya'dan Avrupa'ya uzanan birçok petrol ve doğal gaz boru hattı da ülkemizden geçmektedir. Dolayısıyla uluslararası enerji koridoru hâline gelen Türkiye bu sayede dünya siyasetinde söz sahibi olan ülkelerden biri hâline gelmiştir. Ancak Türkiye'nin bu özelliği bazı tehdit ve tehlikelere maruz kalmasına neden olmaktadır. Güçlü bir Türkiye istemeyen dış güçler, Türkiye'yi iç sorunlarla meşgul ederek, ülkemizin hamle ve hareket yeteneğini zayıflatmak istemişlerdir.

Yukarıdaki metinde Türkiye'ye yönelik tehditlerin ülkemizin hangi durumundan kaynaklandığı anlatılmıştır?

- A) Tarihi geçmişiinden
B) Jeopolitik konumundan
C) Kültürel yapısından
D) Demokratik rejiminden

Aşağıdaki soruları verilen kavramları kullanarak cevaplayınız. (Not: Aynı kavram birden fazla kullanılabilir.)

Takrir-i Sükûn, Serbest Cumhuriyet Fırkası, Kâzım Karabekir, Şeyh Sait İsyanı, Ziya Hurşit, Menemen Olayı, Fethi Okyar, İstiklal, Kubilay, Sakız, demokrasi, Musul, İngiltere, muhalefet, devletçilik, iktidar, Teşvik-i Sanayi, İzmir, 31 Mart Vakası, Batum, Giritli Şevki, İzmir Suikasti, Şeyh Sait, siyasi parti, Fransa, Ali Fuat Cebesoy, Cumhuriyet Halk Fırkası, Derviş Mehmet, sivil toplum kuruluşu, iktidar, Meis, Divan-ı Harp, Laz Ziya, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Hasan Tahsin, liberalizm, Ankara, Refet Bele

1. Kâzım Karabekir, Rauf Orbay, Ali Fuat Cebesoy, Refet Bele gibi milletvekilleri tarafından kurulan parti hangisidir?

Cevap:

2. Ekonomik sıkıntılara çözüm bulmak ve hükümetin denetlenmesini sağlamak için kurulan parti hangisidir?

Cevap:

3. İlk genel başkanının Mustafa Kemal olduğu parti hangisidir?

Cevap:

4. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ve Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın savunduğu ekonomi ilkesi hangisidir?

Cevap:

5. Şeyh Sait İsyanı'nın ardından Takrir-i Sükûn Kanunu'na dayanılarak kapatılan parti hangisidir?

Cevap:

6. Cumhuriyet Halk Fırkası'nın savunduğu ekonomi ilkesi hangisidir?

Cevap:

7. Atatürk'ün "Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır." sözünü hangi olay üzerine söylemiştir?

Cevap:

8. Şeyh Sait İsyanı'nı bastırmak için çıkarılan kanun hangisidir?

Cevap:

9. Cumhurbaşkanı seçilen kişinin, üyesi olduğu partiden istifa etmesi gerektiğini savunan parti hangisidir?

Cevap:

10. Limanlardaki tekelleşmeye son vermeyi amaçlayan parti hangisidir?

Cevap:

11. Cumhuriyet Dönemi'nde ilk kez çok partili hayata geçiş denemesi hangi partinin kuruluşu ile başlamıştır?

Cevap:

12. Uluslararası alanda Musul'un topraklarımız dışında kalmasına neden olan olay hangisidir?

Cevap:

13. "Din elden gidiyor." propagandası ile Menemen Olayı'nı başlatan kişi kimdir?

Cevap:

14. Laiklik ilkesi nedeniyle görüş ayrılıklarının yaşanmasının ardından Türkiye'de kurulan ilk muhalefet partisi hangisidir?

Cevap:

15. Türkiye'de ilk kez kadınlara siyasal hakların verilmesi gerektiğini programına alan parti hangisidir?

Cevap:

16. Atatürk'e yönelik düzenlenecek suikasti planlayan milletvekili hangisidir?

Cevap:

17. Kuruluşunda 1929 Dünya Ekonomik Krizi'nin büyük etkisi olan parti hangisidir?

Cevap:

18. Atatürk'e yönelik suikast girişiminde bulunacakların kaçmayı planladıkları ada hangisidir?

Cevap:

19. Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın ilk genel başkanı kimdir?

Cevap:

20. Temeli Müdafaa-i Hukuk Grubu'na dayanan parti hangisidir?

Cevap:

21. Menemen Olayı öncesinde kurucusu tarafından kapatılan parti hangisidir?

Cevap:

22. Atatürk'e yönelik suikast girişiminde suikastle ilişkisi olduğu gerekçesiyle tutuklanan ünlü komutan kimdir?

Cevap:

23. Şeyh Sait İsyanı'nı bastırmak ve otoriteyi yeniden sağlamak için hangi mahkemeler görev yapmıştır?

Cevap:

24. Menemen Olayı'na katılanların yargılandığı mahkeme hangisidir?

Cevap:

25. Menemen Olayı'nda şehit olan asteğmen kimdir?

Cevap:

26. Atatürk'e karşı düzenlenecek suikast girişimini ihbar eden kişi kimdir?

Cevap:

27. Mustafa Kemal Atatürk'ün hangi şehire yapacağı gezide suikast planı hazırlanmıştır?

Cevap:

28. Halkın kendi kendisini yönetmesine ne ad verilmiştir?

Cevap:

29. Hangi parti inkılapların zamana yayılarak yapılmasını savundu?

Cevap:

30. Türkiye'de kurulan ilk siyasi parti hangisidir?

Cevap:

31. İnkılapları gerçekleştiren ve 1950 yılına kadar tek başına ülkeyi yöneten parti hangisidir?

Cevap:

32. Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci muhalefet partisi olup ekonomide liberalizmi savunan parti hangisidir?

Cevap:

33. Din ve devlet işlerinin ayrı olacağı ve dini değerlere saygı gösterileceğini vurgulayan siyasi parti hangisidir?

Cevap:

34. Cumhuriyet tarihinde kurucusu tarafından feshedilen ilk siyasi parti hangisidir?

Cevap:

35. Özel girişimlere destek vermeyi benimseyen ekonomi modeline ne ad verilir?

Cevap:

36. Devletin ekonomik yaşama doğrudan doğruya müdahale etmesine ne ad verilir?

Cevap:

37. Şeyh Sait İsyanı'nın etkisiyle Misak-ı Milli sınırları dışında kalan yer neresidir?

Cevap:

38. Musul Meselesi görüşüldüğü sırada doğudaki isyanı destekleyen devlet hangisidir?

Cevap:

39. Ortak düşünce ve görüşteki kişilerin bir araya gelerek oluşturdukları siyasal topluluğa ne ad verilir?

Cevap:

40. İktidardaki partinin icraatlarını denetleyen diğer partilere verilen ad nedir?

Cevap:

1. “Büyük hayaller peşinden koşan, yapamayacağımız şeyleri yapar gibi görünen sahtekâr insanlardan değiliz. Büyük ve hayâli şeyleri yapmadan yapmış gibi görünmek yüzünden bütün dünyanın düşmanlığını... bu memleketin ve milletin üzerine çektik.”

Atatürk’ün bu sözü aşağıdaki dış politika ilkelerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Mütekabiliyet
B) Akılcılık
C) Tam bağımsızlık
D) Gerçekçilik

2. Atatürk, yürüteceği dış politikayı açıklarken “Bizim yolumuzu çizen, içinde yaşadığımız yurt, bağrından çıktığımız Türk milleti ve bir de milletler tarihinin binbir facia ve ızdırap kaydeden yapraklarından çıkardığımız neticelerdir.” demiştir.

Atatürk’ün bu sözü yürütülen dış politikanın;

- I. gerçekleştirilmeyecek emellerin peşinde koşmama,
II. dünyadaki gelişmeleri yakından takip etme,
III. millî sınırlar içerisinde varlığını sürdürme

esaslarından hangilerini kanıtlar niteliktedir?

- A) I ve II
B) Yalnız III
C) II ve III
D) I, II ve III

3. Mustafa Kemal Atatürk kurduğu Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin uluslararası alanda sergileyeceği tutum ve davranışlara büyük oranda yön vermiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin dış politikasını dayandırdığı esaslar arasında;

- I. barıştan yana olma,
II. gerçekçi olma,
III. akıl ve bilimi ön planda tutma

ilkelerinden hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

4. Bir ülkenin siyasi, askerî, ekonomik vb. alanlarda kendi iradesiyle ve kendi menfaatlerine göre hareket edebilmesi gerekir. Millî Mücadele yıllarında milletimiz başka bir milletin mandası altına girmeyi reddetmiştir.

Verilen parçada aşağıdaki dış politika ilkelerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Millî menfaatleri esas alma
B) Tam bağımsızlık
C) Türk ve Dünya kamuoyunu dakkate alma
D) Gerçekçilik

5. Atatürk Dönemi dış politikasında her zaman dünyanın ve ülkenin genel durumunu göz önünde bulundurarak hedeflerini gerçekleştirmek, gerçekleştirilemeyecek hedefler peşinde milleti felakete sürüklememek şeklinde bir yol takip edilmiştir.

Buna göre Atatürk Dönemi Türk dış politikasında,

- I. gerçekçilik,
II. bağımsızlık,
III. millî güce dayanma

esaslarından hangilerinin uygulanmasına vurgu yapıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) II ve III
C) I, II ve III
D) Yalnız III

6. Türk dış politikası; bağımsızlık, gerçekçilik, millî mücadeleye dayanmak, barışçılık, uluslararası hukuka bağlılık ve mütekabiliyet (karşılıklık) ilkelerini esas almıştır.

Buna göre Türk dış politikası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Komşu devletlerin iç meselelerinden çıkar sağılar.
B) Uluslararası ilişkileri eşitlik esasına dayalı olarak yürütür.
C) Gerçekleştirilemeyecek hedefler peşinde koşmaz.
D) Türkiye’nin çıkarları öncelikli politikasıdır.

7. Türkiye milletlerarası ilişkilerde eşitliğe dayanan dostluklar ve ittifaklar kurmayı ve millî politikayı yürütürken her zaman Türk kamuoyunu dikkate almayı dış politikada gözetilmesi gereken esaslar olarak belirlemiştir. Aynı şekilde diğer devletlerin iç politikalarından ve yönetim sistemlerinden etkilenmemeyi, bununla birlikte her zaman dünyadaki gelişmeleri göz önünde bulundurmaya da dış politikanın temel ilkelerinden saymıştır.

Bu parçaya göre Türk dış politikası ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Türkiye uluslararası ilişkilerde karşılıklı dostluğa dayanan ittifaklar kurmuştur.
- B) Millî politika oluşturulurken iç siyasete dayandırılarak hazırlanmıştır.
- C) Millî dış politika gerçekleştirilmesi mümkün olmayan maceracı heveslere karşıdır.
- D) Türkiye dünyada olup bitenleri yakından takip eden bir politika yürütmüştür.

8. Millî sınırlarımız içinde, her şeyden önce kendi kuvvetimize dayanıp varlığımızı koruyarak millet ve memleketin gerçek mutluluğu ve kalkınmasına çalışmak... Rastgele, bitmeyen emeller peşinde milleti uğraştırmamak, zarara uğratmamak... Medeni dünyadan, medeni ve insanca muameleyi ve karşılıklı dostluğu beklemektir. Bizim açık ve uygulanabilir gördüğümüz siyaset millî siyasettir. Dünyanın bugünkü genel şartları ve asırların beyinlerde ve karakterlerde biriktirdiği gerçek karşısında hayalperest olmak kadar büyük hata olamaz. Tarihin ifadesi budur. İlimin, aklın ve mantığın ifadesi böyledir. Milletimizin, güçlü, mutlu ve güvenlik içinde yaşayabilmesi için, devletin tamamen millî bir siyaset izlemesi ve bu siyasetin bünyemize tamamen uygun ve dayalı olması lazımdır.

Bu parçada geçen "siyasetin bünyemize tamamen uygun olması" sözüyle dış politika konusunda aşağıdakilerin hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Millî olması
- B) Hayali olması
- C) Akla ve ilme dayalı olması
- D) Karşılıklı dostlukların kurulması

9. Atatürk, halkın desteğini almayan hiçbir politikanın başarılabileceğine inanmıştır. O yaptığı yurt gezilerinde halkın beklentilerini görmüş, iç ve dış politikasını bu beklentileri dikkate alarak şekillendirmiştir.

Buna göre Atatürk aşağıdaki dış politika ilkelerinden hangisine göre hareket etmiştir?

- A) Türk kamuoyunu dikkate alma
- B) Millî menfaatlere öncelik verme
- C) Akılcılık
- D) Gerçekçilik

10. Cumhuriyet Dönemi Türk dış politikasında Türkiye – Fransa, ilişkileri başlangıçta karşılıklı dostluk sürecinde devam etmiş, ancak Fransa'nın yabancı okullar ve dış borçlar konusundaki baskılarına karşı Türk tarafının taviz vermemesi nedeniyle iki ülke arasındaki ilişkiler gerilmiştir.

Buna göre Türkiye'nin dış politika anlayışıyla aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Uluslararası eşitlik ilkesinden vazgeçilmiştir.
- B) Fransa'ya karşı savunma faaliyetlerine ağırlık verilmiştir.
- C) Ulusal çıkarlardan taviz verilmiştir.
- D) Millî menfaatler gözetilmiştir.

11. Lozan Antlaşması'ndan sonra Türk Hükûmeti bir yönetmelik hazırlayarak yabancı okullarda Türk tarihi ve coğrafya derslerinin Türkçe ve Türk öğretmenleri tarafından okutulması ilkesini kabul etmiştir. Yabancı okullar konusunda taviz vermeyen Türkiye yabancı devletlerin görüşme taleplerini reddetmiştir.

Buna göre Türkiye yabancı okullar konusunda aşağıdaki ilkelerden hangileri doğrultusunda hareket etmiştir?

- A) Bağımsızlık – Milliyetçilik
- B) Laiklik – Bağımsızlık
- C) İnkılapçılık – Devletçilik
- D) Halkçılık – Laiklik

12. Atatürk'ün "Millet hayatı tehlikeye uğramadıkça harp bir cinayettir." sözüne uygun olarak Türkiye yayılcı bir politika takip etmemiş, devletler arasındaki sorunların diplomasi ile çözülmesinden yana olmuştur. Uluslararası ilişkilerde, tarihi dostluk ve düşmanlık yerine, değişen şartlar ve karşılıklı yarar ilişkileri esas alınarak birçok ülkeyle dostluklar kurulmuştur.

Paragrafta Atatürk'ün takip ettiği dış politikanın dayandığı temel ilkelerden hangisine değinilmiştir?

- A) Barış
B) Mütekabiliyet
C) Akılcılık
D) Gerçekçilik

13. "Şüphesiz hukukumuza şeref ve değerimize saygı gösterdikçe karşılıklı saygıda asla kusur etmeyeceğiz."

Atatürk'ün bu sözü aşağıdaki Türk dış politikasının temel ilkelerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Tam bağımsızlık
B) Akılcılık
C) Mütekabiliyet
D) Gerçekçilik

14. Türkiye'nin Lozan Antlaşması'ndan sonra gündeme gelen sorunlardan birçoğunu diplomatik yöntemlerle çözmeye çalışması aşağıdaki dış politika ilkelerinden hangisini uyguladığını göstermektedir?

- A) Gerçekçilik
B) Mütekabiliyet
C) Türk kamuoyunu dikkate alma
D) Barışçılık

15. Atatürk "Sömürgecilik ve yayılcılık yeryüzünden yok olacak ve yerlerine uluslararası hiçbir renk, din, soy farkı gözetmeyen yeni bir uyum ve iş birliği çağı egemen olacaktır." esasını benimsemiştir.

Buna göre Atatürk'ün aşağıdakilerden hangisini savunduğu söylenemez?

- A) Evrensel değerleri
B) Uluslararası eşitlik ilkesini
C) Sömürgeciliğin sona ereceğini
D) Irkçı akımları

16. Mustafa Kemal, dış politikanın esaslarını belirlerken özellikle barış yanlısı çözümler geliştirmeyi ve uluslararası alanda saygın bir yer edinmeyi amaçlamıştır.

Buna göre Mustafa Kemal'in aşağıdakilerden hangisini sürdürmeyi amaçladığı savunulabilir?

- A) Ulusal egemenliği
B) İç barışı
C) Ulusal bağımsızlığı
D) Kültürel çıkarları

17. Bir ülkenin siyasi, askeri, ekonomik vb. alanlarda kendi iradesiyle ve kendi menfaatlerine göre hareket edebilmesi gerekir. Millî Mücadele yıllarında milletimiz başka bir milletin mandası altına girmeyi reddetmiştir.

Verilen parçada aşağıdaki dış politika ilkelerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Mütekabiliyet
B) Gerçekçilik
C) Tam bağımsızlık
D) Akılcılık

1

- ◆ Atatürk'ün dış politikası, maceradan uzak durmayı hedefler. Bu anlayışa uygun olarak Türk milletinin gücünü ve imkânlarını bilmek kadar, karşısındaki devletlerin ne yapacaklarını veya ne yapmayacaklarını doğru şekilde değerlendirmeyi öngörmüştür.
- ◆ Osmanlı Dönemi'nin ekonomik, siyasi ve mali kısacası her yönden dışa bağımlı yönetimlerini görmüş olan yeni Türk devletinin yöneticileri böyle bir durumun yaşanmamasını temel amaç edinmişlerdir.
- ◆ Türkiye'nin dış politika anlayışı gelişmeyen, gerici ve ön yargılara değil, akıl ve mantık üzerine oluşturulmuştur.

Buna göre Türk dış politikası;

- I. gerçekçi, II. tam bağımsız, III. akılcı

esaslarından hangileri üzerine oluşturulmuştur?

- A) Yalnız I B) I ve III C) I ve II D) I, II ve III

- 2 Atatürk dış politikayı millî siyaset olarak ifade etmiştir. "Bizim açık ve uygulama imkânı gördüğümüz siyasi meslek millî siyasettir. Dünya'nın bugünkü şartları ve asırların dimağ ve karakterlerde topladığı hakikatler karşısında hayalperest olmak kadar büyük bir hata olamaz. Milletimizin güçlü, mutlu ve devamlı yaşayabilmesi için millî siyaseti takip etmesi ve bu siyasetin iç teşkilâtımıza uygun olması ve ona dayanması gerekmektedir. Millî siyaset dediğimiz zaman kastettiğim mana şudur: Millî sınırlar içinde her şeyden önce kendi gücümüze, kuvvetimize dayanarak varlığını muhafaza etmek sureti ile memleketin saadet ve imarına çalışmak."

Buna göre dış politikamızın;

- I. mütekabiliyet, III. tam bağımsızlık,
II. gerçekçilik, IV. Türk kamuoyunu dikkate alma

ilkelerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) I ve II B) II ve III C) I, II ve III D) II, III ve IV

- 3 Türkiye ile Yunanistan arasındaki nüfus mübadelesine Lozan Barış Antlaşması'ndan hemen sonra başlandı. Ancak bu değişim süreci Yunanistan'ın antlaşma hükümlerine aykırı bir biçimde İstanbul'da olabildiğince fazla Rum bırakmak istemesi nedeniyle kesintiye uğradı. Türkiye'nin bu duruma karşı çıkması üzerine Yunanistan Türklerin mallarına el koyunca Türkiye de İstanbul'daki Rumların mallarına el koydu.

Türkiye'nin Yunanistan'ın bu tavrına karşı yaptığı hamlesi dış politikamızın doğrudan hangi ilkesiyle ilgilidir?

- A) Gerçekçilik B) Tam bağımsızlık C) Mütekabiliyet D) Akılcılık

4 Cumhuriyetin ilanından sonraki süreçte Mustafa Kemal ülkemizin çağdaş devletler seviyesine çıkması için birçok inkılap yapmış, aynı zamanda bölge barışına katkıda bulunmak amacıyla da uluslararası ikili ilişkilere, dostluk antlaşmalarına önem vermiştir. Ayrıca bu antlaşmalar imzalanırken ülkemizi ve vatandaşlarımızı zor durumda bırakacak, ulusal güvenliğimizi tehlikeye düşürecek tutum ve davranışlardan da uzak durmuştur.

Buna göre;

- I. Tam bağımsızlık doğrultusunda hareket edilmiştir.
- II. Karşılıklı ilişkilere önem verilmiştir.
- III. Ülke çıkarlarımız dikkate alınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

5 Bir ülkenin tam bağımsız olabilmesi için siyasi, askerî, ekonomik vb. alanlarda kendi iradesiyle ve kendi menfaatlerine göre hareket edebilmesi gerekir. Millî Mücadele yıllarında “tam bağımsızlık” ilkesiyle hareket eden milletimiz, başka bir milletin mandası altına girmeyi reddetmiş ve bağımsızlığa olan inancını “Ya İstiklâl ya ölüm” parolasıyla dile getirmiştir. Lozan Antlaşması Türkiye'nin sadece siyasi değil ekonomik bağımsızlığına da katkı sunmuştur.

Buna göre Lozan Antlaşması'nda kabul edilen;

- I. kapitülasyonların kaldırılması,
- II. nüfus mübadelesinin yapılması,
- III. Duyun-u Umumiye'nin kaldırılması

gelişmelerinden hangileri Türkiye'yi tam bağımsız bir dış politika takip etme imkânına kavuşturmuştur?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

6 1924 yılında, bir Fransız gazetecinin yabancı okullarla ilgili sorusuna “Türkiye’de bizim okullarımızın bile sahip olmadıkları ayrıcalıklara yabancı okulların sahip olmaları kabul edilemez. Kurumlarınız, kanun ve kurallara uydukça yaşayabilir.” cevabını veren Atatürk, yabancı okullarla ilgili takip edilecek yolu da göstermiş oldu. Lozan Antlaşması sonrasında Türkiye yabancı okullarla ilgili yasal düzenlemeler yaptı. Çıkarılan “Tevhid-i Tedrisat Kanunu” ile yabancı okulların ayrıcalıklarına son verilerek bu okullar Millî Eğitim Bakanlığına bağlandı. Yabancı okullara Türk öğretmenler tarafından Türkçe okutulmak üzere tarih ve coğrafya dersleri de konuldu. Ayrıca bu okullar Türk müfettişlerce denetlenmeye başlandı. Bu çalışmalar, bunca zamandır serbest hareket etmeye alışmış bazı yabancı okulları rahatsız etti ise de Türkiye kararlarının arkasında durdu. Kurallara uyan yabancı okullar faaliyetlerine Türk Hükûmetinin kontrolünde devam ederken aykırı hareket eden okullar kapatıldı.

Yukarıdaki metinde Atatürk Türk dış politikasının temel ilkelerinden hangisine göre hareket edilmiştir?

- A) Tam bağımsızlık
B) Mütekabiliyet
C) Dünya kamuoyunu dikkate alma
D) Gerçekçilik

7 Atatürk'ün “Yurtta Sulh, Cihanda Sulh!” düşüncesini kendisine ilke edinen Türkiye, toprak bütünlüğüne ve bağımsızlığına kastedilmesi durumunda savaştan kaçınmayacağını yaşanan çeşitli dış politik gelişmelerle de göstermiştir. Bu konuda Atatürk, komşu ve çevre ülkelerle sürekli olumlu diplomatik ilişkiler kurmaya özen göstermiştir.

Türkiye'nin dış siyasette böyle bir düşünceyle hareket etmesi;

- I. yayılcılığa karşı olma,
- II. uluslararası alanda hukuk kurallarına uyma,
- III. başka devletlerin iç işlerine karışarak sorunları çözmeye çalışma

politikalarından hangilerini kendisine ilke edindiğini göstermektedir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) Yalnız III D) I, II ve III

1. Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunlar 1930 – 1931 yıllarında iki ülke başbakanlarının karşılıklı ziyaretleri ile normalleşmiş ve bunun ilk etkisi de Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne katılmasında Yunanistan'ın destek vermesi olmuştur.

İki ülke arasındaki bu iyi ilişkiler 1954'te başlayan aşağıdaki sorunlardan hangisi ile yerini tekrardan gerginliğe bırakmıştır?

- A) Kıbrıs Sorunu B) Batı Trakya Sorunu
C) Azınlıklar Sorunu D) Adalar Sorunu

2. Türkiye – Yunan nüfus mübadelesi, 1923 yılında Lozan Barış Antlaşması'na ek olarak yapılan sözleşme uyarınca Türkiye ve Yunanistan'ın kendi ülkelerinin vatandaşlarını din esasına üzerine zorunlu göçe tabi tutmasına verilen addır. 10 Haziran 1930'da iki taraf arasında yapılan antlaşmayla yerleşme ve doğum tarihlerine bakılmaksızın bazı yerler hariç Türkiye'deki Rumlar ile Yunanistan'daki Türkler karşılıklı yer değiştirdiler.

Aşağıdakilerden hangisi göçe tabi tutulan yerlerden biridir?

- A) Batı Trakya B) İstanbul
C) Bozcaada D) İzmir

3. 5 Haziran 1926'da Türkiye ile İngiltere arasında imzalanan Ankara Antlaşması ile Musul'un İngiliz mandasındaki Irak'a ait olduğu kabul edildi. Antlaşma ile Türklerin çoğunlukta yaşadığı Musul, Kerkük ve Süleymaniye Irak'ın bir parçası olarak İngiliz mandası altında kalacaktı. Bunun karşılığında Irak petrol gelirlerinin %10'u yirmi beş yıl boyunca Türkiye'ye ödenecekti.

Bu gelişmelerin;

- I. sorunun Misak-ı Milli'den ödün verilerek çözüldüğü,
II. Türkiye'nin elde ettiği geliri sanayi alanında kullandığı,
III. İngiltere'nin çıkarlarını koruduğu

sonuçlarından hangilerini doğurduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II ve III

4. Yabancı devletler, azınlıkların haklarını koruma bahanesiyle Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale ediyorlardı. Bu durum devletin egemenlik haklarını zedeliyordu. Yabancı devletlerin Türkiye'nin iç işlerine müdahalesini önlemek için Lozan Görüşmeleri sırasında çeşitli çalışmalar yapıldı. Türkiye ile Yunanistan arasında, Lozan Görüşmeleri devam ederken azınlık sorunun çözümüne yönelik "Türk ve Rum Nüfus Mübadelesine Dair Sözleşme" imzalandı (30 Ocak 1923). Bu sözleşmeye göre Anadolu'daki Rumlar ile Yunanistan'daki Türkler karşılıklı olarak yer değiştirecek; İstanbul'daki Rumlar ile Batı Trakya'daki Türkler, bu mübadelenin dışında tutulacaktı.

Verilen metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı çıkarılamaz?

- A) Türkiye'de mümkün olduğunca fazla Rum nüfus bırakmak isteyen Yunanistan'ın amacı nedir?
B) Türkiye'nin azınlık sorununu çözmek istemesinin amacı nedir?
C) Nüfus mübadelesi alınan hangi kararlar çözüme kavuşmuştur?
D) Nüfus mübadelesine dahil edilmeyen bölgeler hangileridir?

5. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girmesinde dış borçlardan kurtulma isteği de etkili olmuştu. Ancak savaşın kaybedilmesi sonucu Osmanlı Devleti bu borçlardan kurtulamadığı gibi daha fazla borçlanmak zorunda kalmıştı. Millî Mücadele'nin başarıya ulaşmasından sonra Lozan'da başlayan görüşmelerde Osmanlı borçları gündeme gelmişti. Ancak Lozan Antlaşması'nda "Osmanlı borçları; Türkiye ile Osmanlı Devleti'nden Trablusgarp Savaşı ve sonrasında toprak alan on dört devlet arasında ortalama gelir oranlarına göre bölüşülecek ve yirmi yıl içinde ödenecektir." hükmü yer almaktadır.

Buna göre;

- I. Türkiye Lozan Antlaşması'nda borçlar sorununu lehine çözmüştür.
II. Osmanlı'dan kalan borçlar Osmanlı'dan ayrılan devletlere eşit olarak paylaştırılmıştır.
III. Türkiye'ye düşen payın Fransa'ya ödenmesine karar verilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

6. Yunanistan'ın Batı Trakya'daki Türklerin mallarına el koyması üzerine Türkiye de İstanbul'daki Rumların mallarına el koydu. Tüm bunlar iki taraf arasındaki sorunun daha da büyümesine neden oldu. Taraflar arasında yaşanan gerginlik bir süre daha devam etti. İtalya'nın Akdeniz'de saldırgan bir politika takip etmesi, Türkiye ve Yunanistan'ı tedirgin etti. Bu durum karşısında iki devlet birbirleriyle yakınlaşma ihtiyacı hissettiler. 10 Haziran 1930'da Ankara'da imzalanan antlaşma ile İstanbul'da yaşayan Rumlar ile Batı Trakya'da yaşayan Türkler mübadele dışında tutularak mübadele sorunu çözüldü. Sorunun çözülmesinde Atatürk'ün gayretleriyle taraflar arasında yapılan ikili görüşmeler etkili oldu.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Türkiye dış politikada müteakabiliyet ilkesini uygulamıştır.
B) Yayılımcı politikalar sorunun çözümünü zorunlu hâle getirmiştir.
C) Taraflar sorunu Milletler Cemiyeti'ne taşıyarak çözüme kavuşturmuştur.
D) Mübadele her bölge için geçerli olmamıştır.

7. "Uluslararası barış ve iş birliği" ekseninde dış politika takip eden Türkiye, Musul sorunu nedeniyle karşı karşıya geldiği İngiltere ile bu sorunun çözümünden sonra iyi ilişkiler geliştirmeye gayret etmiştir. Bu sıralarda Almanya ve İtalya'nın takip ettiği saldırgan politika, hem İngiltere hem de Türkiye tarafından endişeyle karşılanmış ve iki taraf arasında iş birliği ortamının gelişmesine katkı sağlamıştır. İngiltere ile başlayan iyi ilişkiler Türkiye lehine sonuç vermiş ve Türkiye, Montrö Boğazlar Sözleşmesi imzalanırken İngiltere'nin desteğini almıştır.

Buna göre Türkiye'nin Musul sorununu çözmekle aşağıdaki kazanımlardan hangisini elde ettiği söylenemez?

- A) Yayılımcı politikalara karşı siyasi yalnızlıktan kurtulması
B) Mübadele sorununu çözmesi
C) İngiltere ile başlattığı iş birliğini ülkenin menfaati için kullanması
D) Güçlü bir devleti yanına çekmesi

8. 10 Haziran 1930'da Ankara'da imzalanan antlaşma ile İstanbul'da yaşayan Rumlar ile Batı Trakya'da yaşayan Türkler mübadele dışında tutularak mübadele sorunu çözüldü. Sorunun çözülmesinde Atatürk'ün gayretleriyle taraflar arasında yapılan ikili görüşmeler etkili oldu. Mübadele sorununun çözülmesi, Türkiye ile Yunanistan arasındaki dostluk ilişkilerinin doğmasına zemin hazırladı. Yunanistan Başbakanı Venizelos ile Türkiye Başbakanı İnönü'nün karşılıklı ziyaretleri iki ülke arasındaki dostluğu geliştirdi. Bu yakınlaşma Balkan Antantı'nın imzalanmasına ortam hazırladı.

Buna göre nüfus mübadelesi nedeniyle yaşanan gerginliğin ardından Türk-Yunan dostluğunun başlamasının öncelikli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtalya'nın Akdeniz'de saldırgan tutum sergilemesi
B) Başbakanların karşılıklı ziyaretleri
C) Balkan Antantı'nın imzalanması
D) Ankara Antlaşması'nın imzalanması

9. Türkiye'deki yabancı okullar sorunu, Türk-Fransız ilişkilerini etkileyen bir diğer meseleydi. Türk Hükümetinin hazırladığı Tevhid-i Tedrisat Kanunu'na göre, yabancı okulların tümüyle Türkçe, tarih ve coğrafya dersleri Türk öğretmenler tarafından ve Türkçe okutulacaktı. Fransa'nın bu duruma ısrarlı itirazlarına rağmen Türkiye, konuyu iç meselesi sayarak tutumundan hiçbir taviz vermeden uygulamalarına devam etti.

Buna göre Türkiye yabancı okullar sorununda aşağıdaki hangi devlet tavrıyla hareket etmiştir?

- A) Egemen
B) Teokratik
C) Sosyal
D) Hukuk

10. Türkiye gerçekleştirmiş olduğu dış politika çalışmalarında yeri geldiğinde Milletler Cemiyeti'ne başvurmuş sorunların savaşla değil barışçıl yollarla çözümlenebileceğini savunmuştur. Ancak bir sorunda ise Milletler Cemiyeti'ne hiç başvuruda bulunmadan iç işlerimize müdahale çerçevesinde çözüme kavuşturmuştur.

Sözü edilen dış politika sorunu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Azınlık
B) Nüfus mübadelesi
C) Yabancı okullar
D) Musul

11. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanmış olması Türkiye'nin elini güçlendirmiş ve Türkiye, dostluğu istenen devletlerden biri olmuştur. Çıkabilecek yeni bir dünya savaşı karşısında Türkiye'nin dostluğuna ihtiyaç duyan Fransa, Hatay halkının Türkiye'ye katılma isteğini kabul etmek zorunda kaldı. Bu gelişmeler üzerine Hatay meclisi oy birliğiyle Türkiye'ye katılma kararı aldı (30 Haziran 1939). Bu karar 7 Temmuz 1939'da TBMM tarafından onaylandı.

Buna göre Hatay'ın Türkiye'ye katılmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) II. Dünya Savaşı'nın çıkma ihtimalinin güçlenmesi
- B) Milletler Cemiyeti'nin arabulucu olması
- C) Türkiye'nin Boğazlar üzerinde tam egemenlik kurması
- D) Fransa'nın Türkiye'nin bölgedeki çıkarlarını gözetmesi

12. İtalya'nın Habeşistan'a saldırması Orta Doğu'da güvenliği tehlikeye düşürmüştü. Bu durum karşısında Türkiye ülke ve bölge güvenliğini geliştirmeye çalıştı. Mustafa Kemal bu ortamda komşu ülkeler ile ilişkileri geliştirdi. Tahran'da bir araya gelen Türkiye, İran, Irak ve Afganistan temsilcileri Sadabat Paketi adıyla bir antlaşma imzalandılar. İş birliğinden çok, bir dostluk antlaşması mahiyetinde olan bu pakta üye devletler, birbirlerinin sınırlarına saygı göstermeyi ve birbirlerinin iç işlerine müdahale etmemeyi taahhüt ettiler. Türkiye böylece doğu sınırını güvence altına almış oldu.

Buna göre Türkiye ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Millî menfaatlerini koruma doğrultusunda dostluk ilişkileri kurulmuştur.
- B) Barışçıl bir politika takip etmiştir.
- C) Komşularıyla iyi ilişkiler kurmuştur.
- D) Bölgenin tek lider devletidir.

13 ve 14. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Barış yoluyla kazanılan siyasi zaferlerden biri de Hatay'ın ana vatana katılmasıdır. Ankara Antlaşması ile Fransızlara bırakılan Hatay'da özerk bir yönetim kurulacak ve Fransa buradaki Türklerin haklarını koruyacaktı. Fakat Fransızlar, antlaşmanın bu koşullarına uymadılar. Özellikle Hatay'da Türk kültürünü yok etmeye çalıştılar. Oysaki Hatay'ın çoğunluğu Türk'tü ve Türkçe resmî dil olarak kalacaktı. Hatay'ın ana vatana katılmasına çok önem veren Atatürk "Kırk asırlık Türk yurdu yabancı elinde kalmaz." sözüyle bu bölgenin Türkiye'ye katılması için gereken çabayı göstereceğini vurguladı. Atatürk bu sözlerini 1938 yılında güney illerine gerçekleştirdiği bir gezi ile destekledi. Atatürk hasta olmasına rağmen saatlerce ayakta ordunun geçit törenini izledi. 1936 yılında Fransa, mandası altında olan Suriye'nin bağımsızlığını tanıyıp Hatay'ı da bu devletin egemenliğine bıraktı. Bu durum karşısında Türkiye de Milletler Cemiyeti'ne başvurarak Hatay'ın geleceğine Hatay'da oturanların karar vermesini istedi. Öneri kabul edilerek Fransa ile Türkiye arasında görüşmeler başladı. Sonunda Hatay'da bağımsız bir Türk devletinin kurulması konusunda anlaşmaya varıldı. Bir anayasa hazırlanarak seçimler yapıldı ve Bağımsız Hatay Devleti kuruldu (2 Eylül 1938). Bu tarihten sonra Türkiye ile Fransa arasındaki görüşmeler devam etti ve sonunda Hatay'ın Türkiye'ye bağlanması kabul edildi.

13. Verilen metinde Atatürk'ün kararlı ve vatansever bir tutum sergilemesine;

- I. "Kırk asırlık Türk yurdu yabancı elinde kalmaz" sözüyle düşüncesini dile getirmesi,
- II. Hasta olmasına rağmen saatlerce ayakta ordunun geçit törenini izlemesi,
- III. Hatay halkına karşı özel bir ilgi duyması

durumlarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

14. Metinde yer alan bilgiler değerlendirildiğinde Hatay'ın Türkiye'ye katılmasındaki temel gerekçe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milletler Cemiyeti'nin kararı
- B) Fransa ile Türkiye arasındaki ikili görüşmeler
- C) Türk nüfusunun çoğunlukta olması
- D) Atatürk'ün ısrarcı tutumu

1 Lozan Antlaşması sonrasında Türkiye yabancı okullarla ilgili yasal düzenlemeler yaptı. Çıkarılan “Tevhid-i Tedrisat Kanunu” ile yabancı okulların ayrıcalıklarına son verilerek bu okullar Millî Eğitim Bakanlığına bağlandı. Yabancı okullara Türk öğretmenler tarafından Türkçe okutulmak üzere tarih ve coğrafya dersleri de konuldu. Ayrıca bu okullar Türk müfettişlerce denetlenmeye başlandı. Bu çalışmalar, bunca zamandır serbest hareket etmeye alışmış bazı yabancı okulları rahatsız etti ise de Türkiye kararlarının arkasında durdu. Kurallara uyan yabancı okullar faaliyetlerine Türk Hükümetinin kontrolünde devam ederken aykırı hareket eden okullar kapatıldı. Bazı Avrupalı devletler yabancı okullarla ilgili düzenlemelerin birlikte gözden geçirilmesini istemişler ancak Türkiye bu isteği reddetmiştir.

Buna göre Türkiye'nin yabancı okullar sorununun çözümündeki amaçlarından biri değildir?

- A) Ulusal kültürü korumak
- B) Ülkedeki tüm okulları devlet kontrolünde tutmak
- C) Türkiye'nin tam bağımsız ve özgür bir devlet olduğunu göstermek
- D) Gayrimüslim Türk vatandaşlarını Türk okullarına yönlendirmek

2 Lozan Konferansı sonrasına ikili görüşmeye bırakılan Musul meselesinde İngiltere Musul'un Irak topraklarında kalması gerektiğini savunurken, Türk tarafı ise Musul'un Misak-ı Millî sınırlarında yer aldığını, Türk nüfusunun fazla olduğunu ve bu yüzden Türklerde kalması gerektiğini savunmuştu. İki taraf arasında anlaşma olmayınca sorun Milletler Cemiyeti'ne havale edildi. Ancak genel sekreteri İngiliz olan bu cemiyetin hazırladığı raporda Musul'un Irak topraklarında kalmasına karar verildi. Türk tarafı bu kararı protesto ederek tepkilerini dile getirdi. Bu esnada Güneydoğu Anadolu'da çıkan Şeyh Sait İsyanı nedeniyle zor duruma düşen Türkiye, Ankara Antlaşması ile Musul'u İngiliz mandasındaki Irak'a bırakmak zorunda kaldı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İç politikada yaşanan sorun Türkiye'nin dış politikasını olumsuz etkilemiştir.
- B) Ankara Antlaşması Milletler Cemiyeti'nin katkılarıyla yapılmıştır.
- C) İngiltere Milletler Cemiyeti üzerinde önemli bir nüfuz sahibidir.
- D) Türkiye dış politikada aleyhine çözülmüş bir gelişme yaşamıştır.

3 Lozan Antlaşması'nda Yunanistan'la Türkiye arasında belirlenen nüfus değişimi konusu önceleri sorun oluştursa da, Yunanistan Başbakanı Venizelos'un ziyaretinden sonra imzalanan Nüfus Mübadelesi Antlaşması ile sorun çözülmüş ve Türkiye ile Yunanistan arasında bir dostluk ilişkisi kurulmuştur.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisi söylenbilir?

- A) Uluslararası ilişkiler dönemin şartlarına göre değişiklik gösterebilir.
- B) Batı Trakya Türkleri sorunu günümüze kadar devam etmiştir.
- C) Türkiye ile Yunanistan arasındaki tek sorun nüfus mübadelesidir.
- D) Türkiye'yi ziyaret eden ilk Yunan Başbakanı Venizelos'tur.

4 Osmanlı Devleti ilk kez Kırım Savaşı sırasında dış borç almıştı (1854). Ancak alınan borçların verimli kullanılması nedeniyle devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini dahi ödeyemez hâle gelmiş ve iflas etmişti. Bunun üzerine alacaklı devletler bir araya gelerek “Duyûn-u Umûmiye” adıyla bir teşkilat kurmuşlardı. Osmanlı Devleti'nin başlıca gelir kaynaklarına el koyan bu teşkilat, topladığı parayı alacaklı devletler arasında paylaşıyordu. Sanki “devlet içinde devlet varmış” gibi bir durum ortaya çıkmıştı.

Bu durum Atatürk'ün;

- I. “Tam bağımsızlık ancak mali bağımsızlık ile mümkündür.”
- II. “Bir devletin maliyesi bağımsızlıktan mahrum olunca o devletin bütün hayati kuruluşlarında bağımsızlık felce uğramıştır.”
- III. “Büyük hayaller peşinden koşan, yapamayacağımız şeyleri yapar gibi görünen sahtekâr insanlardan değildir.”

sözlerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I, II ve III

5

- ◆ Boğazların yönetimi Türkiye'ye devredilecek.
- ◆ Askerden arındırılmış bölge kaldırılacak. Türkiye buralarda askerî tedbir alabilecek.
- ◆ Boğazların güvenliği Türkiye'nin yetki ve sorumluluğunda olacak.
- ◆ Boğazlardan ticaret gemilerinin geçişi serbest ve ücretsiz olacak, savaş gemilerinin geçişi belli kurallara bağlı olacak.

Boğazlarda Türk hâkimiyetini gösteren temsili çizim

Buna göre Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- Türkiye'nin egemenlik haklarını zedeleyen bir durum ortadan kaldırılmıştır.
- Boğazların statüsü Türkiye lehine belirlenmiştir.
- Türkiye'nin güvenliğini tehdit eden bir durum ortadan kaldırılmıştır.
- Türkiye Boğazlar Komisyonu ile birlikte çalışmıştır.

6

Sadabat Paktı'na Üye Devletler

İtalya'nın Orta Doğu'ya yönelik yayılımcı politikası bölgede güvenliği tehlikeye düşürmüştü. Bu durum karşısında Türkiye ülke ve bölge güvenliğinin sağlanması için bölge ülkeleriyle iş birliğini geliştirmeye çalıştı. İran'ın başkenti Tahran'da bir araya gelen Türkiye, İran, Irak ve Afganistan temsilcileri Sadabat Paktı adıyla bir antlaşma imzaladılar. İş birliğinden çok dostluk antlaşması mahiyetinde olan bu pakta üye devletler, birbirlerinin sınırlarına saygı göstermeyi ve birbirlerinin iç işlerine müdahale etmemeyi kararlaştırdılar.

Verilen harita ve bilgi değerlendirildiğinde;

- Afganistan, batısında yer alan ülkelerle Sadabat Paktı'nı imzalamıştır.
- Sadabat Paktı'nda söz sahibi olan devlet İran'dır.
- Türkiye İtalya'nın yayılımcı politikasına karşı doğu sınırını güvence altına almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- I, II ve III
- I ve III
- I ve II
- Yalnız I

7 Suriye yönetiminde kalmayı kabul etmeyen yaklaşık 8 bin Hatay Türk'ü, 12 Ocak 1937 günü büyük bir miting ve yürüyüş yaptı. Milletler Cemiyeti gözlemcileri mitingi baştan sona izledi. Bu yürüyüşte halk "İstiklâl İsteriz!" diye haykırdı. Milletler Cemiyeti Konseyi Hatay'ın İskenderun Sancağı'na verilmesini kabul etti. Bu karar Hatay Türkleri arasında sevinçle karşılandı ve Hatay'ın Türkiye'ye katılmasının önü açıldı.

Buna göre Hatay'ın Türkiye'ye katılmasını sağlayan öncelikli neden Hatay'ın aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Sosyokültürel yapısıyla
- B) Ekonomik durumuyla
- C) Coğrafi konumuyla
- D) Siyasi yapısıyla

8 Birinci Dünya Savaşı'nın bitişinden sonra imzalanan barış antlaşmaları dünya barışını sağlayacak nitelikte değildi. Bu antlaşmaların adaletli bir biçimde yapılmamasından dolayı tüm ülkeler durumdan şikâyetçiydi. Barışı sağlamak için kurulan Milletler Cemiyeti de devletler arası sorunların çözümünde etkili olamayınca ülkeler birbiri ile dayanışma yoluna gitmeye başladı. Birinci Dünya Savaşı sonunda çizilen yeni Balkan haritasından özellikle İtalya ve Almanya hoşnut değildi. Hem İtalya hem de Almanya, Balkan topraklarında söz sahibi olmak istediklerini zaman zaman belli ediyordu. Bu iki ülkenin 1933 yılından itibaren hızla silahlanmaya başlaması, Balkan ülkelerini iyice kuşkuya düşürdü. Atatürk'ün izlediği millî dış politika sonucunda Türkiye ile Yunanistan arasında bir yakınlaşma başlamıştı. Almanya ve İtalya'dan çekinen Balkan ülkelerinden Yugoslavya ve Romanya da bu yakınlaşmaya katıldı. Bunun üzerine Türkiye, Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya Atina'da bir araya gelerek aralarında Balkan Antantı'nı imzaladı. (9 Şubat 1934).

Verilen metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Balkan Antantı'nın imzalanmasına yol açan gelişmelerden
- B) Yayılımcı politikalar yürüten devletlerden
- C) Balkan Antantı'na katılan ülkelerden
- D) Milletler Cemiyeti'nin Balkan Antantı'na katkısından

9 Mustafa Kemal, Hatay'ın ana vatana kavuşturulması konusundaki resmi görüşünü ise ilk kez 1 Kasım 1936 tarihinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma yılının açılışı nedeni ile yaptığı konuşmasında açıklıyor ve şöyle diyor: "Bu sırada, milletimizi gece gündüz meşgul eden başlıca büyük mesele, hakiki sahibi öz Türk olan İskenderun-Antakya ve havalisinin geleceğidir. Daima kendisi ile dostluğa en çok önem verdiğimiz Fransa ile aramızda tek büyük mesele budur. Bu işin hakikatini bilenler, hakkı sevenler, alakamızın şiddetini ve samimiyetini iyi anlar ve tabii görürler." Konuşmasının bu yerinde milletvekilleri ve salondaki dinleyiciler ayağa kalkıp Atatürk'ü coşkuyla ve uzun uzun alkışlarken, büyükelçilerin oturdukları locada Yunan büyükelçisi, yanındaki Fransız büyükelçisine "Bu nutuk ve bu coşku karşısında ne diyorsunuz?" diye soruyor. Fransız büyükelçisi ise ona şu karşılığı veriyordu: "Monşer, bu bir nutuk değil, tam bir ultimatomdur, tam bir meydan okumadır."

Buna göre Mustafa Kemal'in Hatay konusunda;

- I. Kararlı bir tavır sergilemiştir.
- II. Meseleyi ulusal bir dava olarak görmüştür.
- III. Gerekliğinde savaşılabileceği mesajını vermiştir.

tutumlarından hangilerini sergilediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

10 Atatürk Çankaya Köşkü'nde Balkan Antantı hakkında gazetecilere verdiği demeçte şu ifadelerde bulunmuştur: Balkan İttifakı, bizim öteden beri samimiyetle üzerinde durduğumuz bir idealdir. Bu konuda müttefik Balkan devletlerini yöneten kişilerin büyük hizmetleri, başarıları ve ittifakla bağlılıkları övgüye değer. Bizim kurmak istediğimiz birliğin tarihte geçmiş olan birliklerin çok üstünde olmasını isteriz. Tarihi bu kadar yüksek bir idealin gerçek temel taşı, yalnız geçici politika kurallarında kalmaz. Bunun gerçek temel taşları gereklidir ki kültür ve ekonomik özülle dolu olsun. Çünkü kültür ve ekonomi her türlü siyasete yön veren esaslardır.

Buna göre Balkan Antantı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Yayılımcı politikalara karşı oluşturulmuştur.
- B) Önceki ittifaklardan daha güçlü olacağı düşünülmektedir.
- C) Sadece sınırların güvenliğini sağlamak üzere kararlar alınmıştır.
- D) Üye ülkelerin ekonomik sorunları çözüme kavuşmuştur.

11

I. Dünya Savaşı'ndan sonra imzalanan barış antlaşmaları dünyaya barış getirmedi. İntikam hırsıyla hareket eden Almanya ve İtalya yeniden silahlanarak saldırgan bir politika takip etmeye başladı. Bu devletlerin Balkanlar ve Akdeniz üzerinde takip ettikleri yayılımcı politika, Türkiye'yi bölge güvenliği açısından tedbir almaya yöneltti. Balkanlar'da kurulacak bir ittifakın yayılımcı devletlerin emellerine engel olabileceğini düşünen Türkiye, Balkan devletlerini bir araya getirmeye çalıştı. Balkan Antantı'na üye devletler, birbirlerinin sınırlarını tanımayla ve Balkanlar'daki mevcut durumu değiştirmek isteyen devletlere karşı birlikte önlem almayı kabul etmişlerdi.

Verilen harita ve metin değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Balkan coğrafyasındaki tüm devletler Balkan Antantı'na katılmamıştır.
- B) Türkiye Balkan Antantı ile batı sınırını güvence altına almıştır.
- C) Türkiye bölgesel ittifaklara öncülük etmiştir.
- D) Macaristan Türkiye sınırına uzak bir bölgede yer aldığı için Balkan Antantı'na katılmamıştır.

12 Birinci Dünya Savaşı, anlaşmazlıkları barış yoluyla çözecek, hukuka saygılı uluslararası bir kuruluşa duyulan ihtiyacı daha belirgin hâle getirmiştir. Bunun üzerine savaştan sonra bir araya gelen galip devletler bu eksikliği gidermek amacıyla 10 Ocak 1920'de Milletler Cemiyeti'ni kurmuşlardı. Ancak Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyet Birliği'nin katılmaması nedeniyle cemiyetin küresel etkisi daha baştan sınırlı kalmıştı. Böyle olduğu için de Milletler Cemiyeti, İngiltere ve Fransa'nın çıkarları doğrultusunda kararlar alan bölgesel bir kuruluşa dönüşmüştü. Türkiye, Milletler Cemiyeti'nin gerçek anlamda tarafsız bir kuruluş olmadığını Musul sorunu sırasında yaşayarak görmüş ve cemiyete katılma yönünde bir girişimde bulunmamıştı. Bununla birlikte savaşı kanun dışı sayan 1928 tarihli Briand – Kellog Paktı'nı imzalayarak ve Silahsızlanma Konferansı'na katılarak cemiyet ilkelerine uygun bir politika izlemişti.

Bu parçada aşağıda verilen sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Milletler Cemiyeti hangi amaçla kurulmuştur?
- B) Milletler Cemiyeti'nin İngiltere'nin etkisinde kalmasının nedeni nelerdir?
- C) Türkiye Milletler Cemiyeti'ne hangi amacı gerçekleştirmek için üye olmuştur?
- D) Türkiye "Savaş kanun dışıdır" ilkesini kabul eden hangi konferansa katılmıştır?

13

Lozan Antlaşması'nda Boğazlarla İlgili Hükümler	Montrö Boğazlar Sözleşmesi
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Boğazlar başkanı Türk olan Uluslararası Boğazlar Komisyonu tarafından yönetilecektir. ◆ Boğazların her iki yakasında askerden arındırılmış bölge bulundurulacaktır. ◆ Boğazların güvenliği Milletler Cemiyeti'nin sorumluluğunda olacaktır. ◆ Ticaret gemileri Boğazlardan barış zamanında serbest bir şekilde geçebilecek, savaş gemileri ise sınırlandırılacak, Türkiye savaştığı ülkelere Boğazları kapatılabilecektir. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Boğazların yönetimi Türkiye'ye devredilecektir. ◆ Askerden arındırılmış bölge kaldırılacak. Türkiye buralarda askeri tedbir alabilecektir. ◆ Boğazların güvenliği Türkiye'nin yetki ve sorumluluğunda olacaktır. ◆ Boğazlardan ticaret gemilerinin geçişi serbest ve ücretsiz olacak, savaş gemilerinin geçişi belli kurallara bağlı olacaktır.

Tabloda verilen bilgiler ile ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Lozan Antlaşması'nda Türkiye'nin Boğazlar üzerindeki egemenlik hakları sınırlıyken Montrö'de egemenlik hakları iade edilmiştir.
- B) Türkiye, ticaret gemileri konusunda her iki antlaşmada da aynı statüyü kabul etmiştir.
- C) Lozan Antlaşması'nda Boğazlar savunmasız kalmışken Montrö'de Türkiye Boğazların güvenliğini tek başına sağlayacak yetkiye sahip olmuştur.
- D) Boğazlardaki Türk egemenliğinin Lozan Antlaşması süresince yürürlükte kalacağı kararlaştırılmıştır.

- 14** Lozan Görüşmeleri'nde mübadele konusunda alınan kararlara Yunanistan uymayınca Türkiye ile Yunanistan arasında anlaşmazlık çıktı. Yunanistan anlaşma hükümlerine aykırı olarak Türkiye'de daha fazla Rum nüfus kalması için çalıştı. Bu durum Türkiye'nin tepkisine neden oldu. Taraflar arasında gerginlik oluşturan mübadele sorunu Milletler Cemiyeti'nin kararıyla Lahey Adalet Divanı'nda görüşüldüyse de bundan bir sonuç çıkmadı.

Buna göre Türkiye ile ilgili;

- I. Egemenlik hakkının zedelenmesine karşı çıkmıştır.
- II. Sorunu uluslararası hukuk çerçevesinde çözmeye çalışmıştır.
- III. Anadolu'daki tüm Rumları ülke dışına çıkarmayı amaçlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

- 15** Boğazların durumunu görüşecek olan konferans, İsviçre'nin Montrö şehrinde toplandı. 20 Temmuz 1936'da Montrö Boğazlar Sözleşmesi imzalandı. Sözleşmeye göre Boğazlar Komisyonu'nun bütün görev ve yetkileri Türk devletine bırakıldı. Türkiye, Boğazlar bölgesini silahlandırarak askerî kuvvet bulundurabilecekti. Ticaret gemilerinin geçişi serbest olacaktı.

Buna göre Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile ilgili;

- I. Türkiye'nin Boğazlar üzerinde tam hakimiyet kurduğu
- II. Boğazlar sorununun çözümünde yayılımcı politikaların etkili olduğu
- III. Boğazlar sorununun Türkiye'nin istediği şekilde çözüldüğü

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I, II ve III B) II ve III
C) I ve III D) I ve II

Aşağıdaki soruları verilen kavramları kullanarak cevaplayınız. (Not: Aynı kavram birden fazla kullanılabilir.)

Barışçılık, Balkan Antantı, gerçekçilik, pakt, akılcılık, mübadele, Hatay, Trikopis, Yunanistan, Gaziantep, tam bağımsızlık, milli menfaat, mütekabiliyet, Lozan, yabancı okullar, Kars, Sadabat Paktı, İran, İzmir, İspanya, Montreux (Montrö) Boğazlar Sözleşmesi, Millet Mektepleri, Kültür Bakanlığı, Venizelos, Romanya, Cumhuriyet Halk Fırkası, İngiltere, Londra, Teşkilat-ı Esasiye Kanunu, 1982, Tayfur Sökmen, Menemen Olayı, Suriye, Arnavutluk, Duyun-u Umumiye, Ankara, Irak, etabli, 1954, Tevhid-i Tedrisat Kanunu, Bulgaristan, Milli Eğitim Bakanlığı, Tanzimat Fermanı, İsviçre, Kırım, Maarif Teşkilatı, Abdurrahman Melek, Cemal Hüsnü Taray, Adnan Adıvar, Birleşmiş Milletler, Hatay, TBMM, Fransa, Abdülgani Türkmen, Milletler Cemiyeti (Cemiyet-i Akvam), nüfus mübadelesi, Şeyh Sait İsyanı, Briand Kellog

- Devletler arası siyasette siyasi, mali, iktisadi, adli, askeri, kültürel ve benzeri her alanda hiçbir devletin müdahalesine izin vermeme dış politikanın hangi temel ilkesidir?
Cevap:
- Uluslararası meselelerde kendi devlet ve milletinin çıkarlarını ön planda tutma dış politikanın hangi temel ilkesidir?
Cevap:
- Zorunlu haller dışında devletler arası sorunların askeri tedbirlere gerek kalmadan çözme gayret ve düşüncesi dış politikanın hangi temel ilkesidir?
Cevap:
- Türkiye'nin, kendi ülkesine karşı diğer devletlerin gösterdiği tutum ve aldığı kararlara aynı şekilde karşılık vermesi dış politikanın hangi temel ilkesidir?
Cevap:
- I. Dünya Savaşı sonrası barışın korunması için kurulan, Türkiye'nin de üye olduğu cemiyet hangisidir?
Cevap:
- II. Dünya Savaşı öncesi batı sınırlarını korumak için Türkiye'nin de yer aldığı grup hangisidir?
Cevap:
- Türkiye'nin, Boğazlar üzerinde egemenlik haklarını düzenleyen antlaşma hangisidir?
Cevap:
- Dış politikada gerçekleşmeyecek hayaller peşinde koşmak yerine gerçekçi olmak ve mevcut şartların gereklerine göre hareket etmeye ne denir?
Cevap:
- Türk - Yunan ilişkilerinin düzelmesiyle Türkiye'yi ziyaret eden ilk Yunan başbakanı kimdir?
Cevap:
- Devletlerin ortak hareket etmek için kurdukları birlik, sözleşmeye ne ad verilir?
Cevap:
- Türkiye 1926'da İngiltere ile yaptığı hangi antlaşmayla Musul ve Kerkük'ü İngiliz mandasına bırakmıştır?
Cevap:
- Türkiye, 5 Haziran 1926'da Musul ve Kerkük'ü İngiliz mandasındaki hangi ülkeye bırakmıştır?
Cevap:
- Türkiye'nin doğu sınırlarını korumak için İran, Irak ve Afganistan ile imzaladığı paktın adı nedir?
Cevap:
- Atatürk'ün dış politikada benimsediği; ideoloji, duygu ve ön yargılarla değil bilimsel verilerle ve mantık temelli hareket etme ilkesi hangisidir?
Cevap:
- İstanbul'a yerleşmiş Rumlar ile Batı Trakya'da yaşayan Türkler için kullanılan yerleşik anlamındaki terim hangisidir?
Cevap:
- Romanya ile yaşadığı Dobruca meselesi yüzünden hangi ülke Balkan Antantı'na katılmamıştır?
Cevap:
- Türkiye'deki yabancı okullar hangi kanuna bağlanmıştır?
Cevap:
- Yunanistan ile Türkiye arasında Lozan'dan sonra tekrar gündeme gelen sorun hangisidir?
Cevap:

19. Karşılıklı nüfus değişimine veya değiş-tokuşa ne ad verilir?

Cevap:

20. Türkiye topraklarına katılan son şehir hangisidir?

Cevap:

21. Musul konusunda Türkiye'nin sorun yaşadığı devlet hangisidir?

Cevap:

22. Yeni Türk devletinin uluslararası alanda tam bağımsız bir devlet olarak tanındığı antlaşma hangisidir?

Cevap:

23. Fransa ile Türkiye arasında sorun olan bölge hangidir?

Cevap:

24. Türkiye'yi Milletler Cemiyetine davet eden iki ülke hangidir?

Cevap:

25. Dış borçlar konusunda Türkiye'nin en fazla sorun yaşadığı ülke hangisidir?

Cevap:

26. Türkiye, Lozan Antlaşması'nda belirlenen dış borcunun son taksitini kaç yılında ödemiştir?

Cevap:

27. Hatay Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanı kimdir?

Cevap:

28. Hatay Cumhuriyeti'nin ilk başbakanı kimdir?

Cevap:

29. Osmanlı Devleti ilk dış borcunu hangi ülkeden almıştır?

Cevap:

30. Atatürk Dönemi Türk dış politikadaki ilk siyasi başarı hangi sorunun çözümünde gerçekleşmiştir?

Cevap:

31. Türkiye ile yaşadığı Hatay sorunu nedeniyle Sadabad Pakti'na katılmayan devlet hangisidir?

Cevap:

32. Osmanlı Devleti'nin ilk dış borcunu aldığı savaş hangisidir?

Cevap:

33. İtalya'nın baskısından çekinip Balkan Antantı'na katılmayan ülke hangisidir?

Cevap:

34. Boğazların durumunu görüşmek için konferansın toplandığı ülke hangisidir?

Cevap:

35. Türkiye'nin Milletler Cemiyetindeki ilk temsilcisi kimdir?

Cevap:

36. Musul'un topraklarımız dışında kalmasına neden olan olay hangisidir?

Cevap:

37. Osmanlı Devleti'nin gelir kaynaklarını kontrol etmek için alacaklı devletler tarafından kurulan borçlar idaresinin adı nedir?

Cevap:

38. Türkiye 1929'da savaşın ulusal politika aracı olarak kullanılmasını yasaklayan hangi pakta katıldı?

Cevap:

39. Tevhid-i Tedrisat Yasası gereği 1926'da çıkarılan kanun hangisidir?

Cevap:

40. Tevhid-i Tedrisat Kanunu gereği Türk okulları hangi bakanlığa bağlandı?

Cevap:

1. Mustafa Kemal Atatürk'ün 10 Kasım 1938 tarihinde ölümünden sonra tüm yurttaşlar büyük bir üzüntüye kapılmıştır. Diğer taraftan İran, Pakistan ve Tunus gibi birçok yabancı ülkenin basın organlarında Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümü üzerine taziye mesajları içeren yazılar yayınlandığı görülmektedir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümünün birçok ülkede üzüntüyle karşılanması onun hangi kişilik özelliği ile ilişkilendirilebilir?

- A) Milliyetçilik
B) Evrensellik
C) İleri görüşlülük
D) Yenilikçilik

2. Süleyman Asaf İlbay, Atatürk'ün çocukluk arkadaşıdır. Atatürk'ün ölüm haberini aldığı sırada İtalya'dadır. Haberi alır almaz ilk trenle İstanbul'a gitmek için istasyona gider. Asaf İlbay'ın yanında bulunan başka bir Türk arkadaşı, bir İtalyan profesörünün Atatürk'e dair yazdığı bir yazıyı Asaf İlbay'a tercüme eder. 11 Kasım 1938'de İtalyan radyosunda bir ses şöyle söylüyordu.

"Sezer, İskender, Napolyon ayağa kalkınız, büyüğünüz geliyor."

Radyodaki bu sözler Atatürk'ün aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisine vurgu yapmıştır?

- A) Liderliği
B) Disiplinli ve sabırlı oluşu
C) Vatanseverliği
D) Azimli oluşu

3. Hükûmetin yayımladığı resmî bildiriye Atatürk'ün ölümü ile ilgili şu sözlere yer verilmiştir: "... Ebedî Türk milleti, onun eserlerini ebediyete kadar yaşatacaktır. Türk gençliği, onun kıymetli emaneti olan Türkiye Cumhuriyeti'ni daima koruyacak ve onun izinde yürüyecektir. Kemal Atatürk, Türkün tarihinde ve gönlünde daima yaşayacaktır."

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Atatürk'ün en önemli mirasının Türkiye Cumhuriyeti Devleti olduğu
B) Türk gençliğinin Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne sahip çıkacağı
C) Türk milletinin Atatürk'ün değerlerini yaşatacağı
D) Atatürk'ün ölümüyle Türkiye'nin siyasi politikasının değişeceği

4. Atatürk'ün ölümü üzerine İran'da 30 günlük yas ilan edilmiştir. Dünya liderleri üzüntülerini dile getiren mesajlar yayımlamışlardır.

Buna göre Atatürk için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sadece Batı ile ilişki içinde olduğu
B) Müslüman toplumunda lider olduğu
C) Atatürk sevgisinin evrensel boyuta ulaştığı
D) İran'la ticari antlaşmalar yaptığı

5. Türk milleti büyük kurtarıcı ve devlet adamı olan Atatürk'e karşı sevgi ve saygısını her zaman göstererek cumhuriyet ve bir çağdaşlaşma modeli olan ilke ve inkılaplarını savunmaya sonsuza kadar devam edecektir. Atatürk'ün hedef gösterdiği çağdaş milletler düzeyine ulaşmaya çalışan Türkiye, bu çalışmalarıyla ona olan sevgi ve minnet duygularını en güzel şekilde ifade etmektedir. Onun adını meydanlara, caddelere, okullara, üniversitelere, barajlara, havalimanlarına ve onun adına posta pulları bastırarak paraların üzerine fotoğrafını koymuştur.

Bu parçaya göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Türk milleti Atatürk'ün emanetini sonsuza kadar taşıyacaktır.
B) Onun ismi her yerde yaşatılmaktadır.
C) Yeri dolduruluncaya kadar ona bağlılık devam edecektir.
D) Türk milleti Atatürk'e minnet ve bağlılığını her alanda göstermektedir.

6. Atatürk'ün ölümünden sonra ulusal ve uluslararası basında onu öven yazılar yazılması ve yabancı devlet başkanlarının Atatürk ile ilgili açıklamalar yapmasına bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dünyayı etkileyen bir lider olduğu
B) İleri görüşlü olduğu
C) Askeri deha olduğu
D) Basına önem verdiği

1 Atatürk'ün ölümü dünya basınında yer almıştır.

- ◆ Macar, Pester Llyod gazetesi “Dünya, bu harp ve barış kahramanı büyük adamın ölümü ile yoksul düşmüştür. Gücü, zorlukları yenme kararı ve yiğitliği ile aman bilmeyen galiplerin uygulamaya kalkıştıkları pranga siyasetini ilk kıran Atatürk'tür.” diye yazmıştır.
- ◆ Çin basını Atatürk hakkındaki görüşlerini “Atatürk istilacıları nasıl bir ruhla ve ne gibi vasıtalarla püskürttüğünü bize göstermek yoluyla ulusal kurtuluşun yöntemini göstermiştir.” sözleriyle ifade etmiştir.
- ◆ Tunuslu Kadınlar Birliği Başkanı Radhia Haddad ise Atatürk ile ilgili olarak “Atatürk asla ölmeyecektir. Yalnız Türk kadınlarının değil, özgürlük ve gelişme aşığı bütün kadınların gönlünde anısı sonsuza dek yaşayacaktır.” demiştir.

Verilen basın haberlerinde Atatürk'ün aşağıdaki hangi kişilik özelliğine değinilmemiştir?

- A) Liderliğine B) Vatanseverliğine C) Çağdaşlığına D) Açık sözlülüğüne

2

Halkın ıstırabına şair ve yazarlar da ortak olmuştu. Halit Fahri Ozansoy ıstırabını “Nasıl ki Atatürk'ü anlatırken kelimeler aciz kalırsa bugünkü kederimizi de anlatacak kelime bulamıyoruz. Bizler bu kederi taşıyamıyoruz.” sözleriyle dile getiriyordu. Orhan Seyfi Orhon ise “Atatürk öldü! Bu ölümle yalnız büyük bir millet, şanlı bir millet oğlunu kaybetmedi; tarih en yiğit kahramanını, insaniyet de yüce dehasını kaybetti.” sözleriyle sesini duyurmaya çalışıyordu. Bir başka gazetede Türk milletinin ıstırabı “Ağlıyoruz! Kadın, erkek, genç, ihtiyar, aynı acıyı hisseden tek bir fert gibi hep beraber ağlıyoruz.” satırlarıyla dile getiriyordu.

Buna göre;

- I. Atatürk'ün ölümü herkesi derinden etkilemiştir.
- II. Türk halkı Atatürk'e karşı büyük bir sevgi beslemiştir.
- III. Atatürk'ün ölümü Türk milletinin en büyük kaybı olarak görülmüştür.
- IV. Halkın ıstırabına şair ve yazarlar da ortak olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) I, II, III ve IV

3 Mustafa Kemal Atatürk, bütün ömrünü milletine adanmış; yıkılan Osmanlı Devleti'nin yerine bağımsız, çağdaş ve demokratik bir devlet kurabilmek için yaşamı boyunca mücadele etmiştir. Milletin varlığına siper olmuştur. Millî Mücadele'ye liderlik yapmış, bu mücadelenin başarıya ulaşması için olağanüstü bir gayretle çalışmıştır. Millî Mücadele'nin başarıyla tamamlanmasından sonra da modern bir millet ve güçlü bir devlet ortaya çıkarabilmek için çalışmalarına aynı yoğunlukta devam etmiştir.

Parçadaki altı çizili ifade değerlendirildiğinde Atatürk ile ilgili aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Türk milletinin modern bir yaşam sürmesini sağlamıştır.
- B) Türk milletinin yok olmasını engellemiştir.
- C) Bütün ömrünü halkına adanmıştır.
- D) Geri kalmış bir toplumu çağdaş bir topluma dönüştürmüştür.

4 Atatürk'ün vefatı bütün yurttan derin bir üzüntüyle karşılandı. Haberin duyulmasıyla birlikte dünyanın her tarafından başsağlığı mesajları gelmeye başladı. Vefat olayı yerli basın organları kadar yabancı basında da geniş yer buldu. Ölümünü izleyen günlerde İngiliz ve Fransız basınındaki gazete ve dergilerde Atatürk'ün Türkiye için yaptığı inkılaplardan övgüyle söz edildi. Dünya basınında çıkan yazılarda onun hayata gözlerini yummasında yalnız Türk milleti için değil aynı zamanda insanlık için de büyük bir kayıp olduğu vurgulandı. Atatürk'ün vefatından en fazla etkilenenler İngiltere ve Fransa'nın sömürgelelerinde yaşayan insanlar oldu. Onun ölümü nedeniyle Hindistan'da dükkânlar kapatılırken meclis görüşmelerine ara verildi ve yas ilan edildi. Aynı şekilde İran'da bir ay boyunca matem tutuldu.

Buna göre Atatürk ile ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Evrensel bir liderdir.
- B) İleri görüşlü bir liderdir.
- C) Ölümü sömürge altındaki milletleri derinden etkilemiştir.
- D) Ölümü dünya ülkeleri üzerinde etkili olmuştur.

5 Aşağıda Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümünden sonra dünya basınında yer alan gazete haberleri verilmiştir:

Avrupa'nın savaş sonrasındaki tarihi liderlerini başarılarına göre sıraya koyan eksiksiz bir liste oluşturseydik asker, yaratıcı, reformcu, modern Türkiye'nin kurucu Cumhurbaşkanı Kemal Atatürk bu listenin en başında yer alırdı. Ölümü dünya barışı için gerçek bir kayıp oldu. (Los Angeles Times, ABD, 11 Kasım 1938)

"Atatürk'ün hayatı ve eseri yalnız Türkiye için değil, dünyanın bütün hür ulusları için de ilham kaynağı olmaya devam edecektir." (Chiang Kai - shek (Çang Kay Şek), Çin Devlet Başkanı)

"O büyük insan yalnız Türkiye için değil, bütün Doğu ulusları için de en büyük önderdi." (Amanullah Han, Afgan Kralı)

Gazete haberlerinden hareketle Atatürk hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Ölümü dünyada yankı uyandırmıştır.
- B) Çağdaş ve yenilikçi bir liderdir.
- C) Başarıları dünya liderleri arasında takdir toplamıştır.
- D) Yalnızca kendi döneminde beğenilen bir liderdir.

6 "Atatürk İstiklâl hissi taşıyan bütün milletler için ölmez bir semboldür."

Alman basınının ileri sürdüğü yukarıdaki düşünceye göre Atatürk için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Evrensel fikirlere sahip olduğu
- B) Türkiye'nin siyasi çıkarlarını gözetmediği
- C) Halkın yönetime karşı olduğu
- D) Ekonomik çıkarlar peşinde koştuğu

7 Atatürk'ün ölümü dünya basınında şu şekilde yer almıştır.

- ◆ Macar, Pester Llyod gazetesi "Dünya, bu harp ve barış kahramanı büyük adamın ölümü ile yoksul düşmüştür. Gücü, zorlukları yenme kararı ve yiğitliği ile aman bilmeyen galiplerin uygulamaya kalkıştıkları pranga siyasetini ilk kıran Atatürk'tür." diye yazmıştır.
- ◆ Çin basını Atatürk hakkındaki görüşlerini "Atatürk istilacıları nasıl bir ruhla ve ne gibi vasıtalarla püskürttüğünü bize göstermek yoluyla ulusal kurtuluşun yöntemini göstermiştir." sözleriyle ifade etmiştir.
- ◆ Tunus Kadınlar Birliği Başkanı Radhia Haddad ise Atatürk ile ilgili olarak "Atatürk asla ölmeyecektir. Yalnız Türk kadınlarının değil, özgürlük ve gelişme aşığı bütün kadınların gönlünde anısı sonsuza dek yaşayacaktır." demiştir.

Buna göre Atatürk ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Yaptıklarının evrensel nitelikte olduğu
- B) Emperyalizme karşı verdiği kurtuluş savaşı ve ardından gerçekleştirdiği devrimlerin sömürge altındaki uluslara örnek olduğu
- C) Ölümünün dünyada büyük üzüntüye neden olduğu
- D) Ölümünün en çok yurt dışında yankı uyandırdığı

1. Atatürk bugün hâlâ geçerliliğini koruyan birçok eser yazmıştır. Atatürk "Az zamanda çok ve büyük işler yaptık. Bu işlerin en büyüğü, temeli, Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan'dir."

Paragraftaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bölüğün Muharebe Eğitimi
B) Medeni Bilgiler
C) Takımın Muharebe Talimi
D) Türkiye Cumhuriyeti
2. Atatürk, çok yönlü bir insandır. O hem asker hem devlet adamı hem de fikir adamıdır. Okumayı çok seven Atatürk yaşamının her döneminde okuduğu tüm kitapları en ince ayrıntısına kadar tahlil ederek okumuş, bu sayede çağının fikir dünyasını keşfedebilmiştir. Ama o sadece kitap okumakla kalmamış kendi fikirlerini ve birikimini insanlara ulaştırabilmek için çeşitli eserler de kaleme almıştır. Daha öğrencilik yıllarında fikirlerini yaymak için el yazısıyla gazete çıkaran Atatürk, askerlik hayatının ilk yıllarında başlamak üzere birçok eser yazmıştır. Bu eserlerin en kapsamlı olanı Nutuk'tur.

Parçadaki altı çizili ifadeye göre Atatürk'ün aşağıdakilerden hangisini kazandığı söylenemez?

- A) Sadece kendi fikirlerini ön plana çıkarmasını
B) Hayata geniş bir yelpazeden bakmasını
C) Evrensel bakış açısını öğrenmesini
D) Modern yaşama ayak uydurmasını
3. Atatürk "Medeni Bilgiler" kitabındaki notlarında şu açıklamaya yer vermiştir: "Bu ilkeye göre irade ve hâkimiyet, milletin tümüne aittir ve ait olmalıdır. Demokrasi ilkesi, millî hâkimiyet şekline dönüşmüştür... Demokrasi esasına dayanan hükümetlerde hâkimiyet halka, halkın çoğunluğuna aittir."

Atatürk bu açıklamasında aşağıdaki kavramlardan hangileri arasındaki ilişkiye değinmiştir?

- A) Din ve bilim
B) Sanat ve edebiyat
C) Halkçılık ve ulusal egemenlik
D) Coğrafya ve yönetim

4. Atatürk Nutuk'ta "Efendiler bu nutkumla ulusal varlığı sona ermiş sanılan büyük bir milletin, bağımsızlığını nasıl kazandığını bilim ve tekniğin en son prensiplerine dayanan ulusal ve çağdaş bir devletin nasıl kurulduğunu ifadeye çalıştım. Bugün ulaştığımız netice yüzyıllardan beri çekilen millî felaketlerin yarattığı uyanıklığın sonucu ve bu aziz vatanın her köşesini sulayan kanların bedelidir."

Buna göre Atatürk Nutuk adlı eserinde aşağıdakilerin hangisinden bahsetmemiştir?

- A) Türk milletinin bağımsızlığını kazanmasından
B) Yeni Türk devletinin dayandığı esaslarından
C) Siyasi çekişmelerin devletin kurulmasını geciktirdiğinden
D) Ulusal ve çağdaş niteliklere sahip bir devletin kurulduğundan

5. Vatandaş için Medeni Bilgiler kitabını oluşturan belgeler, Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaş ve uygar devletler arasındaki yerini ancak bilinçli ve özgür düşünceli yurttaşlar yetiştirmekle alabileceği düşüncesi ile kaleme alınmıştır. Atatürk'ün, 1929 sonbaharı ile 1930 ocak ve şubat aylarında yazmış olduğu yazılardır. Medeni Bilgiler, Prof. Dr. A. Afet İnan'ın imzasıyla çıkmış olmasına rağmen, kitabın orijinal metinleri Atatürk'ün el yazıları ile çıkmıştır.

Buna göre Atatürk vatandaş için Medeni Bilgiler eserini hangi amaçla kaleme almıştır?

- A) Modern laik ve demokratik bir toplumun oluşmasına katkıda bulunmak
B) Devlet ile vatandaş arasındaki hak ve görevlerin neler olduğunu halka öğretmek
C) Vatandaşları millî değerler etrafında toplamak
D) Halkı dünyadaki gelişmelere karşı duyarlı hâle getirmek

6. Mustafa Kemal Atatürk, yaşamının her döneminde kitapla bütünleşmiştir. Bu okuma sevgisinin kendisine sağladığı bilgi birikimini zaman zaman yazmaya dönüştüren Atatürk, yaşamının farklı dönemlerinde farklı konularda kitaplar yazmıştır. Yazdıkları, gerek güncelliği gerekse yol göstericiliği açısından bugün dahi tartışmasız gerçekleri içermektedir. Onun günümüzden 80–90 yıl önce yazdığı bu kitapların günümüzde hâla geçerliliğini koruması özelliklerinin göstergelerinden biridir.

Metinde boş bırakılan yere Atatürk'ün aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisi getirilmelidir?

- A) vatanseverlik ve akılcılık
B) askeri deha ve çok cephelilik
C) ileri görüşlülük ve akılcılık
D) çok yönlülük ve liderlik

7. Vatandaş için Medeni Bilgiler Atatürk'ün eserlerinden biridir. Bu eser Afet İnan'ın isteği doğrultusunda hazırlanmıştır. Medeni Bilgiler kitabında el yazıları olan Mustafa Kemal vatandaşlar için öğütler ve bilgiler vermiştir.

Atatürk'ün bu kitabıyla aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Çok yönlü bir lider olduğunu göstermeyi
B) Sanat sevgisini ortaya koymayı
C) Millî kültürü geliştirmeyi
D) Bilinçli ve özgür düşüncelere sahip yurttaşlar yetiştirmeyi

8.

- I. Türk'ün Ateşle İmtihanı
II. Birinci Ta'biye Meselesinin Hâlli
III. Geometri
IV. Yaban

Yukarıdakilerden hangileri Mustafa Kemal'in yazdığı eserler arasında yer almaz?

- A) Yalnız I
B) I ve IV
C) Yalnız II
D) II ve III

9. Atatürk sadece kitap okumakla kalmamış, kendi fikirlerini ve birikimini insanlara ulaştırabilmek için çeşitli eserler de kaleme almıştır. Daha öğrencilik yıllarında fikirlerini yaymak için gazete çıkaran Atatürk, askerlik hayatının ilk yıllarından başlamak üzere birçok eser yazmıştır.

Bu eserlerin en kapsamlı olanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Medeni Bilgiler
B) Cumali Ordugâhı
C) Geometri
D) Nutuk

10. Öğrencilik yıllarından başlayarak hitabet ve edebiyata ilgi duyan, bu konuda yetenekli olan Mustafa Kemal'in kitap, söylev ve demec, söyleşi, gazete makalesi, hatıra ve günlüklerden oluşan pek çok yazılı eseri vardır.

Mustafa Kemal'in aşağıdaki eserlerinden hangisi diğerlerinden farklı bir alanda yazılmıştır?

- A) Arıburnu Muharebeleri Raporu
B) Cumalı Ordugahı
C) Vatandaş İçin Medeni Bilgiler
D) Zabıt ve Kumandan İle Hasbihal

11. Atatürk'ün bir başka eseri de geometri kitabıdır. Geometri terimlerinin Arapça ve Farsça olması, öğrenme ve anlama güçlüğü yaratıyordu. Atatürk 1937'de ölümünden yaklaşık bir buçuk yıl önce geometri terimlerini kendi el yazısıyla Türkçeye çevirmiş ve bu güçlükleri ortadan kaldırmıştır. Atatürk'ün bu eseri, 1937'de Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yazar adı belirtilmeden yayımlanmıştır.

Buna göre Atatürk ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bakanlığın ilk geometri kitabını hazırlamıştır.
B) Türkçenin sadeleşmesine ve bilim dili hâline gelmesine katkıda bulunmuştur.
C) Askeri alan dışında yazdığı tek kitaptır.
D) Öğretmenlere yönelik yazdığı kılavuz kitaptır.

1 Atatürk'ün bu eseri, geometri öğretmenlerine, bu konuda kitap yazacaklara kılavuz olarak Kültür Bakanlığı tarafından yayımlanmıştır. Geometri eski terimle hendese, eğitim sistemimizde önemli bir yer tuttuğu hâlde bunun terim düzeni karmaşıktı. Arapça ile Farsça okul programından kaldırılmasına rağmen, ders kitaplarında Arapça üzerine kurulmuş olan terimler kalmıştı. Bu durum öğrencilerin anlama ve öğrenmelerini olumsuz etkilemekte idi. Atatürk, öğrencilerdeki bu anlayış yolunun tıkanıklığını açmak için birçok terimi Türkçeye çevirmiştir.

Buna göre Atatürk'ün geometri kitabını yazması;

- I. bu alanda çalışmalar yapacak kişilere kaynaklık etmesi,
- II. ulusal kültürün gelişmesine katkıda bulunması,
- III. geometri dersini öğrencilere sevdirmesi

faydalarından hangilerini sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III

2 Atatürk, çok yönlü bir insandır. Okumayı çok seven Atatürk yaşamının her döneminde kitapla bütünleşmiştir. Yerli ve yabancı birçok fikir adamının eserlerini en ince ayrıntısına kadar tahlil ederek okuyan Atatürk, bu sayede çağının fikir dünyasını keşfedebilmiştir. Ama o sadece kitap okumakla kalmamış, kendi fikirlerini ve birikimini insanlara ulaştırabilmek için çeşitli eserler de kaleme almıştır. Daha öğrencilik yıllarında fikirlerini yaymak için el yazısıyla gazete çıkaran Atatürk, büyük savaşlarla başladığı ve ardında cumhuriyeti kurarak sonlandırdığı mücadelesinin ilk yıllarından başlamak üzere birçok eser yazmıştır. Bu eserlerin en kapsamlı olanı Nutuk'tur.

Buna göre Atatürk ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) O hem asker hem devlet adamı hem de fikir adamıdır.
B) En çok Nutuk esrine zaman ayırmıştır.
C) Bugün hâlâ geçerliliğini koruyan birçok eser yazmıştır.
D) Daha çok askeri alanla ilgili eserler yazmıştır.

3

Yukarıda verilen eserlere göre Atatürk'ün kişilik özelliklerinden hangisine ulaşılabilir?

- A) İleri görüşlülüğü B) Açık sözlülüğü
C) İdealistliği D) Çok yönlülüğü

4

"Atatürk'ün bazı eserleri de eğitim ile ilgilidir. Yazar olarak Afet İnan'ın adıyla yayımlanan bu eser, iki kısımdan oluşmuş ve ders kitabı olarak okutulmuştur. Kendi adını kullanmasa da eserin bir kısmını doğrudan kendisi yazmış, bir kısmını da yazdırmıştır. Toplumdaki bireylerin vatandaşlık bilincini geliştirmek için oluşturulmuştur." **diyen bir tarihçi bu açıklamasına Atatürk'ün aşağıdaki hangi eserini örnek olarak göstermiştir?**

- A) Medeni Bilgiler
B) Bölgenin Muharebe Eğitimi
C) Takımın Muharebe Eğitimi
D) Anafartalar Muhaberatına Ait Tarihçe

5

Atatürk'ün kitap, söylev ve demeç, söyleşi, gazete makalesi, hatıra, mektup ve günlüklerden oluşan pek çok yazılı eseri de vardır. Bunlardan biri de Cenevre Üniversitesinde öğrenimini yapmakta olan Afet İnan ile arasında yazılan mektupları kapsamaktadır. Atatürk mektuplarında en çok Hatay sorunundan bahsetmiştir. Atatürk ayrıca Türk Tarih Kurumu tarafından hazırlanan dört ciltlik tarih kitabını da gözden geçirmiştir. 1931'de basılan ve ders kitabı olarak okutulan bu eserin bazı bölümlerini de kendisi yazmıştır.

Buna göre Atatürk ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türk tarihinin iyi öğretilmesi için çaba göstermiştir.
B) Farklı metin türlerinde eserler vermiştir.
C) Eserleri içinde siyasi konulara da yer vermiştir.
D) Kendi adını kullanmasa da eserlerinin bir kısmını doğrudan kendisi yazmıştır.

1. Atatürk, cumhuriyetin ilanından sonra verdiği bir röportajda "Çok geçmeden Avrupa'da bir fırtına kopacak bu kasırga tüm dünyaya yayılacak..." demiştir. Gerçekten de çok geçmeden 1939'da II. Dünya Savaşı çıkmıştır.

Bu durum Atatürk'le ilgili aşağıdakilerden hangisini kanıtlar niteliktedir?

- A) Askeri konularda yetenekli olduğunu
B) Çok yönlü bir devlet adamı olduğunu
C) Bilimsel gelişmelere önem verdiğini
D) İleri görüşlü olduğunu
2. Türkiye II. Dünya Savaşı'na fiilen katılmamasına rağmen, savaşa girmiş gibi ekonomik yönden büyük sıkıntılar çekmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun nedenlerinden biri olduğu söylenemez?

- A) Nüfus artışının hız kazanması
B) Ülke kaynaklarının savunmaya ayrılması
C) Erkeklerin önemli bir kısmının askere alınması
D) Üretilen malların dış satımının yapılamaması

3. Türkiye II. Dünya Savaşı süresince barışçı bir politika ve denge siyaseti izleyerek tarafsızlığını korumaya çalışmıştır.

Buna göre Türkiye ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Müttefik Grubu'yla birlikte hareket etmiştir.
B) Toprak bütünlüğünü ve egemenlik haklarını koruma mücadelesi vermiştir.
C) Birleşmiş Milletler'in kurulmasında etkili olmuştur.
D) Rusya'nın Balkanlar'da etkili olmasını engellemiştir.

4. **Birinci Dünya Savaşı'nın sonuçlarını ve Millî Mücadele yıllarındaki sıkıntıları yaşamış bir kuşağın İkinci Dünya Savaşı'ndaki tavrı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi beklenebilir?**

- A) Kaybedilen toprakları almak
B) Savaşı fırsata çevirmek
C) Savaş dışı kalmak
D) Mihver Devletlerin yanında yer almak

5. 1939 yılında savaş başladığında Türkiye savaşa girmek için olağanüstü bir gayret gösterdi. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü ve hükümet, denge politikası yürütürken Mihver ve Müttefik gruplarını doğrudan karşısına almamaya gayret gösterdi. Müttefik Devletler, Almanya'ya karşı Balkanlar'da açılacak cephe için Türk hava sahasını kullanmak istediler. Diğer bir yandan Mihver Grubu'nun başını çeken Almanya ise Irak petrollerine ulaşabilmek amacıyla Anadolu üzerinden geçmek için Türkiye'yi kendi yanında savaşa çekmek istedi.

Buna göre savaşan grupların Türkiye'yi yanlarında savaşa sokmak için baskı yapmalarının nedeni Türkiye'nin aşağıdaki hangi özelliğinden kaynaklanmıştır?

- A) Genç nüfusu
B) Güçlü ekonomisi
C) Coğrafi konumu
D) Askeri gücü

6. II. Dünya Savaşı sırasında Türkiye'de nüfusun dinamik ve aktif kısmını oluşturan yaklaşık bir milyona yakın erkek, savaşa girme olasılığı nedeniyle askere alındı.

Bu gelişmenin Türkiye'de;

- I. tarım ve sanayide iş gücü kaybının yaşanması,
II. tarım ve sanayi üretiminin azalması,
III. nüfus artış hızının düşmesi

durumlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) I, II ve III
B) Yalnız II
C) I ve II
D) Yalnız I

7. II. Dünya Savaşı sonrası oluşacak yeni düzeni belirlemek için San Francisco'da bir konferans toplanacaktı. Türkiye, bu konferansa katılabilmek ve Birleşmiş Milletler Teşkilatının kurucu üyeleri arasında yer alabilmek için 23 Şubat 1945'te ve devletlerine karşı savaş ilan etti.

Metinde boş bırakılan alanlara aşağıdaki devletlerden hangisi getirilmelidir?

- A) ABD – SSCB
B) İtalya – Fransa
C) Yunanistan – Ermenistan
D) Almanya – Japonya
8. İkinci Dünya Savaşı başlamış ve kısa bir sürede geniş bir alana yayılmıştır. Savaşın her iki tarafından da Türkiye'yi savaşa dahil etmek için girişimlerde bulunulmuştur. Türkiye İkinci Dünya Savaşı'na fiilen katılmasa da bu savaştan oldukça fazla etkilenmiştir. Ülkemizde birçok ürünün fiyatlarında artışlar olmuş ayrıca tarım ve sanayi alanlarında üretim durma noktasına gelmiştir.

Buna göre Türkiye'nin savaş sırasında;

- I. sanat,
II. askerî,
III. ekonomi

alanlarının hangilerinden etkilendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) Yalnız III
D) II ve III
9. İkinci Dünya Savaşı sonrası oluşacak yeni düzeni belirlemek için San Francisco'da bir konferans toplanacaktı. Türkiye, bu konferansa katılabilmek ve Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın kurucu üyeleri arasında yer alabilmek için 23 Şubat 1945 tarihinde Almanya ve Japonya'ya karşı savaş ilan ettiğini duyurdu. Bu savaş ilanı sadece "sembolik" bir hareketten ibaretti.

Paragrafta geçen "sembolik" kelimesi ile aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Anlaşmaların sembollerle ifade edildiği
B) Türkiye'nin savaştan yana olduğu
C) Türkiye'nin görüldüğünden daha güçlü olduğu
D) Türkiye'nin savaşa resmen girmediği

10. Türkiye savaş yıllarında ülke içindeki mal darlığını hafifletmek, fiyat artışlarını frenlemek, karaborsa ile mücadele etmek ve sosyal adaleti sağlamak amacıyla bazı düzenlemeler yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu düzenlemelerden biri olduğu söylenemez?

- A) Millî Koruma Kanunu
B) Narh Uygulaması
C) Erkan – ı Harbiye Kanunu
D) Karne Uygulaması

11. 1933'te Almanya'da Adolf Hitler iktidara geldi. Hitler, Versailles (Versay) Antlaşması'nın getirdiği kısıtlamaları ortadan kaldırma girişimleri ve yayılcı politikalarıyla yeni bir dünya savaşına zemin hazırladı. İtalya'nın da Hitler Almanyası'nı desteklemesi Avrupa'da yeniden bloklaşmaya neden oldu. Her iki ülkenin temel hedefi, İngiltere'nin ekonomik ve siyasi üstünlüğünü yıkmaktı. 1929'da ortaya çıkan Dünya Ekonomik Bunalımı'nın etkileri de devletler arası siyaseti etkiledi.

Buna göre II. Dünya Savaşı'nın çıkmasında etkili olan faktörler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) I. Dünya Savaşı sonunda imzalanan antlaşmaların getirdiği ağır yükümlülükler
B) Almanya'nın yayılcı politikası
C) Dünya Ekonomik Bunalımı'nın etkisi
D) Rusya'da rejim değişikliğinin yaşanması

12. İkinci Dünya Savaşı sırasında bir milyona yakın erkek savaşa girme olasılığı nedeniyle askere alındı. Nüfusun dinamik ve aktif kısmını oluşturan bu nüfus, tarım ve sanayide iş gücü kaybı anlamına geliyordu. Ayrıca, erkek nüfusun büyük oranda silah altında olması, evlilik ve doğum oranlarını azalttı; nüfus artış hızı düştü.

Bu bilgiye göre İkinci Dünya Savaşı hangi alanlarda Türkiye'yi olumsuz etkilemiştir?

- A) Sosyal – Kültürel
B) Siyasal – Sosyal
C) Ekonomik – Sosyal
D) Sanatsal – Siyasal

1. İkinci Dünya Savaşı devletler arasındaki ilişkileri ve güçler dengesini tümüyle değiştirdi. İngiltere ve Fransa bu savaştan galip çıkmalarına rağmen çok büyük kayıplarla karşılaştılar. Böylece dünya siyasetinde belirleyici birer güç olmaktan uzaklaştılar. ABD ve SSCB ise savaşın asıl galipleri olarak öne çıktılar ve dünyayı yeniden düzenleyecek küresel güçler hâline geldiler.

Parçada geçen altı çizili ifade ile aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Dünyada her alanda söz sahibi olunması
B) Sömürge devletlerinin kurulması
C) Savaşın etkisiyle ortaya çıkan sorunların çözülmesi
D) Savaş kazanan devletlerin de güç kaybı yaşayabileceğinin anlaşılması

2. Atatürk;

- ◆ Avrupa ve dünyada gerilimin giderek arttığı bir ortamda, Türkiye'ye yönelik olası bir tehdidin Balkanlar yoluyla İtalya'dan geleceğini düşünüyordu. Bu nedenle ilk önce Yunanistan ile dostluk ilişkilerini güçlendirdi. Daha sonra Yugoslavya ve Romanya'yı yanına çekerek savunma amaçlı Balkan Antantı'nı kurdu.
- ◆ 1930'lu yıllarda Avrupa'daki güç dengesinin Almanya ve İtalya lehine değişmesi İngiltere ve Fransa'yı zor durumda bıraktı. Bu durumdan yararlanarak Boğazlar konusunu gündeme getirdi ve sorunu Türkiye'nin istediği şekilde çözümlendi.
- ◆ Almanya'nın tehdidi altındaki Fransa'nın fazla direnemeyeceğini düşünerek Hatay'ı alma girişimine hız verdi. Doğru zamanda yaptığı hamleyle Türkiye'nin Hatay konusundaki isteklerini Fransa'ya kabul ettirdi.

Yukarıdaki II. Dünya Savaşı öncesi gelişmelere bakarak Atatürk ile ilgili;

- I. Türkiye'nin batı sınırını güvence altına almıştır.
II. Savaş öncesi gelişmeleri Türkiye'nin millî çıkarları doğrultusunda değerlendirmiştir.
III. Siyasi bir deha olduğunu ispatlamıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

3. Mustafa Kemal Atatürk'ün yıllar öncesinden yaşanacağını işaret ettiği İkinci Dünya Savaşı'nda Türkiye; stratejik bir coğrafi konuma sahip olması sebebiyle hem Müttefik Devletlerin hem de Mihver Devletlerinin kendi yanlarında savaşa sokmak istedikleri bir ülke olmuştur. Türkiye herhangi bir zarara uğramamak, toprak bütünlüğünü ve bağımsızlığını koruyabilmek amacıyla savaşa katılmadan denge siyaseti izleme yolunu seçmiştir.

Yukarıda verilen bilgide geçen "denge siyaseti" kavramıyla Türkiye'nin nasıl bir yol izleyeceği anlaşılmaktadır?

- A) Her iki tarafla da iyi ilişkiler kuracaktır.
B) Savaşın taraflarını barıştıracaktır.
C) Savaşı kendi çıkarlarına göre kullanacaktır.
D) Güçlü olan tarafta savaşa katılacaktır.

4. II. Dünya Savaşı'nda savaşan devletler Türkiye'yi yanlarında savaşa sokmak için girişimlerde bulundular. Ancak Türkiye her iki bloğa da eşit mesafede durmuştur.

Türkiye'nin hangi özelliği savaşan devletlerin bu şekilde davranmalarında etkili olmuştur?

- A) İklim şartları
B) Yer altı zenginlikleri
C) Stratejik konumu
D) İnsan gücü

5. II. Dünya Savaşı siyasal, toplumsal ve ekonomik açıdan birçok sonuç doğurmuştur.

Buna göre;

- I. verem ve tifüs gibi hastalıkların yayılması,
II. sivil halkın hayatını kaybetmesi,
III. doların uluslararası para birimi olması

gelişmelerinden hangilerinin İkinci Dünya Savaşı'nın ekonomik sonuçları arasında yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) Yalnız III

6. Aşağıdakilerden hangisi II.Dünya Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Dünya siyaseti İngiltere ve Fransa önderliğinde iki ayrı gruba ayrıldı.
- B) Yaklaşık altmış milyon insan öldü.
- C) Dünya genelinde tarım ve sanayi üretimi azaldı.
- D) Ülkeler büyük ekonomik kayıplara uğradı.

7. Aşağıdaki devlet adamlarından hangisi II. Dünya Savaşı yıllarında Türkiye'de cumhurbaşkanlığı görevini yürütmüştür?

- A) Tevfik Rüştü Aras
- B) İsmet İnönü
- C) Celal Bayar
- D) Adnan Menderes

8. Halkın büyük bir kısmı köylerde yaşadığı ve ülke ekonomisi büyük oranda tarımsal üretime dayandığı için savaşın olumsuz etkisi köylerde daha fazla hissedilmiştir. Genç nüfusun silah altına alınması sonucu tarımsal üretimde önemli alanda azalma görülmüştür.

Türkiye ekonomik sıkıntılara karşı;

- I. ekmek yapımında yalnızca buğdayın kullanılması,
- II. Millî Korunma Kanunu'nun yürürlüğe konulması
- III. Varlık Vergisi'nin alınması

önlemlerinden hangilerini aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

9. II. Dünya Savaşı sırasında Türkiye'de izlenen ekonomik politika, büyümeyi ve gelişmeyi hızlandırarak hedefinden ziyade savaşın getirdiği olumsuzlukları en aza indirmeyi amaçlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de savaş yıllarında izlenen ekonomik politikalarından biri değildir?

- A) Mal darlığını hafifletmek
- B) Büyük yatırımlar gerçekleştirmek
- C) Fiyat artışlarını frenlemek
- D) Karaborsa ile mücadele etmek

10. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı sırasında Türkiye'de yaşanan durumlardan biri değildir?

- A) Belli bölgelerde sokağa çıkma yasağı getirildi.
- B) Tahıl stoklarına el konuldu, ekmek, zeytin ve şeker gibi ürünler karneyle verilmeye başlandı.
- C) Tarımsal üretimde azalmalar meydana geldi.
- D) Nüfus artış hızı ve iş gücü arttı.

11. II. Dünya Savaşı yıllarında arazisi olmayan veya mevcut arazisi ihtiyacını karşılamayan köylüye toprak dağıtmak için aşağıdaki kanunlardan hangisi çıkarılmıştır?

- A) Millî Korunma Kanunu
- B) Varlık Vergisi Kanunu
- C) Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu
- D) Teşvik –i Sanayi Kanunu

1 İkinci Dünya Savaşı sonrası yaşanan gelişmelere bağlı olarak Türkiye'nin jeopolitik önemi daha da arttı. Savaş sonrası Çin, Japonya ve Hindistan buldukları coğrafyada birer güç hâline gelirken Asya ve Afrika'da pek çok devlet bağımsızlığını ilan etti. Dünyada güç dengelerinde büyük değişimler yaşandı. Artık Avrupa, dünyanın tek güç merkezi değildi. Savaştan galip çıkan fakat farklı yönetim anlayışlarına sahip Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği, dünyanın rekabet hâlindeki yeni güç merkezleri oldu. ABD ve SSCB, dünya ülkelerini kendi etkileri altına alarak iki kutuplu bir dünya oluşturmaya başladılar. Bu devletler siyasi ve ekonomik anlayışlarını diğer devletlere yaymaya çalıştılar.

Buna göre II.Dünya Savaşı'nın sonuçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Devletler arasında gruplaşmanın sona erdiği
- B) Milletler Cemiyetinin kurulduğu
- C) Önemli siyasi ve sosyal gelişmelere neden olduğu
- D) Dünyada yayılma ve sömürge siyasetinin sona erdiği

2 Mustafa Kemal Atatürk'ün yıllar öncesinden yaşanacağını işaret ettiği İkinci Dünya Savaşı'nda Türkiye; stratejik bir coğrafi konuma sahip olması sebebiyle hem Müttefik Devletlerin hem de Mihver Devletlerinin kendi yanlarında savaşa sokmak istedikleri bir ülke olmuştur. Türkiye herhangi bir zarara uğramamak, toprak bütünlüğünü ve bağımsızlığını koruyabilmek amacıyla savaşa katılmadan denge siyaseti izleme yolunu seçmiştir.

Yukarıda verilen bilgide geçen "denge siyaseti" kavramıyla Türkiye'nin nasıl bir yol izleyeceği anlaşılmaktadır?

- A) Güçlü olan tarafta savaşa katılacaktır.
- B) Savaşın taraflarını barıştıracaktır.
- C) Savaşı kendi çıkarlarına göre kullanacaktır.
- D) Her iki tarafla da iyi ilişkiler kuracaktır.

3 "Millî egemenlik esasına göre idare edilen medeni devletlerde kabul edilen ve geçerli olan esas; milletin genel isteklerini en çok temsil eden ve bu isteklerin bağlı olduğu menfaat ve gerekleri, en yüksek kudretle ve yetki ile yapabilecek siyasi grubun, devlet işlerinin idaresini üzerine alması ve bu sorumluluğu en yüksek liderinin omuzuna bırakması prensibinden ibarettir. Kural ve yöntem olarak milletin çoğunluğunu temsil eden ve özel amacı belli olan parti, hükûmeti kurma sorumluluğunu üzerine alır ve kendi amaç ve ilkelerini memlekette uygular..."

Atatürk yukarıdaki sözüyle çok partili hayatın hangi önemine vurgu yapmıştır?

- A) Halkın çoğunluğunun desteğini alan partinin ülkeyi yönetme hakkına sahip almasına
- B) Fikir ayrılıklarının iç çatışmalara yol açabileceğine
- C) İktidar partisinin fikirlerinin en doğru ideoloji olduğuna
- D) İktidara gelen partinin devleti istediği şekilde yönetebileceğine

4 Türkiye, 1939-1945 yılları arasında yaşanan İkinci Dünya Savaşı'na fiilen katılmamış ancak savaş koşulları nedeniyle savunma harcamalarındaki artış, bazı temel ihtiyaç mallarının yokluğu ve hayat pahalılığı, özellikle dar gelirli vatandaşları olumsuz etkilemişti. Sıkıntıları hafifletmek için alınan tedbirler de vatandaşları rahatlatmayınca tek parti yönetimine yönelik hoşnutsuzluk artmaya başlamıştı. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü de savaşın zorunlu kıldığı şartlar ortadan kalktıkça ülkenin siyasal ve kültürel hayatında demokratik ilkelerin gittikçe daha fazla yer tutacağını söyleyerek çok partili sisteme geçişin destekleyicisi olacağını vurguluyordu. Bu şartlar altında Türkiye 1945 yılında çok partili hayat geçmiş oldu.

Verilen metinde Türkiye'nin çok partili hayata geçişini hızlandıran olumsuz gelişmelerin hangi alanda yaşandığından söz edilmiştir?

- A) Sosyal
- B) Ekonomik
- C) Eğitim
- D) Diplomatik

Aşağıdaki soruları verilen kavramları kullanarak cevaplayınız.

ABD, mihver, Milli Kalkınma, Yalta, Adnan Menderes, Köy Enstitüleri, NATO, varlık, Hatay, Geometri, yayılımcı, sıtma, doğu, Birleşmiş Milletler (BM), Narh, İsmet İnönü, madencilik, Nutuk, San Francisco, Halk Evleri, Hiroşima, Sevr, tarım, Rauf Orbay, aşar, denge politikası, Mussolini, Hitler, Japonya, Refet Bele, Milletler Cemiyeti, Polonya, müttefik, Dolmabahçe Sarayı, II. Kahire, Adana, Etnografya Müzesi, Celal Bayar, Mançurya, batı, TANAP, Demokrat, siroz, Toprak Reformu, Faşizm, Normandiya, Barbarossa, Versay, Çin, Ankara, çok partili hayat, İtalya, Nagazaki

- İkinci Dünya Savaşı Almanya'nın 1 Eylül 1939'da hangi devlete saldırmasıyla başladı?
Cevap:
- Atatürk öldükten sonra geçici olarak nereye defnedilmiştir?
Cevap:
- Türkiye'de özellikle kırsal kesimde tarımsal verimi bilimsel yöntemlerle artırmak amacıyla hangi okullar açılmıştır?
Cevap:
- İkinci Dünya Savaşı'nda Almanya, İtalya ve Japonya hangi blokta yer almıştır?
Cevap:
- Mustafa Kemal Atatürk, 1919-1927 yılları arasında yaşanan gelişmeleri, hangi eserinde anlatmıştır?
Cevap:
- Türkiye'de İkinci Dünya Savaşı döneminde temel tüketim maddelerinin fiyatlarının devlet tarafından belirlendiği hangi uygulamasına geçilmiştir?
Cevap:
- Atatürk'ün ölümünden sonra Nuri Demirağ tarafından hangi parti kuruldu?
Cevap:
- Almanya'nın hangi antlaşmanın maddelerini çiğnemesi İkinci Dünya Savaşı'nın başlamasının sebeplerindendir?
Cevap:
- Mustafa Kemal'in ölümünden sonra TBMM tarafından Cumhurbaşkanlığı görevine kim seçilmiştir?
Cevap:
- Müttefik Devletler hangi konferansta Almanya ve Japonya'ya savaş ilan etmeyen devletlerin kurulacak olan uluslararası teşkilata üye olamayacağını duyurdular?
Cevap:
- İkinci Dünya Savaşı döneminde 9 Ağustos 1945'te Japonya'nın hangi kenti atom bombası ile yerle bir edildi?
Cevap:
- Demokrat Parti'nin 1950 yılı seçimlerini kazanması sonucunda kim başbakan olmuştur?
Cevap:
- İkinci Dünya Savaşı sonrası uluslararası barışı korumak amacıyla hangi teşkilat kurulmuştur?
Cevap:
- İkinci Dünya Savaşı döneminde Almanya'nın lideri kimdir?
Cevap:
- 1950 yılında yapılan seçimleri Demokrat Parti'nin kazanmasından sonra Türkiye'nin 3. Cumhurbaşkanı olarak kim seçilmiştir?
Cevap:
- İkinci Dünya Savaşı döneminde Türkiye'de savaşın getirdiği ekonomik şartları düzeltebilmek amacıyla yüksek gelir elde edenlerden alınan verginin adı nedir?
Cevap:
- 10 Kasım 1938 tarihinde Mustafa Kemal Atatürk hayata gözlerini nerede kapamıştır?
Cevap:
- İkinci Dünya Savaşı'ndan çekilen son ülke hangisidir?
Cevap:
- Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci Cumhurbaşkanı kimdir?
Cevap:
- İkinci Dünya Savaşı'nda İngiltere, Fransa ve ABD'nin bir arada olduğu taraf hangisidir?
Cevap:

21. Atatürk'ün son zamanlarına kadar çözümünü için mücadele ettiği mesele hangisidir?

Cevap:

22. Türkiye Cumhuriyeti'nin II. Dünya Savaşı sırasında izlediği politikanın genel adına ne ad verilmiştir?

Cevap:

23. Atatürk tarafından yazılan matematik kitabı hangisidir?

Cevap:

24. Demokrasinin ilkeleri arasında yer alan, Türkiye'de 1946 yılında 10'dan fazla siyasi partinin kurulması ve ilk kez birden fazla partinin seçimlere katılmasıyla geçilen sistemin adı nedir?

Cevap:

25. 6 Aralık 1943 tarihinde Türkiye'nin II. Dünya Savaşı'nda Müttefik Devletler arasına katılması için gerçekleşen konferans hangisidir?

Cevap:

26. Atatürk'ün ölümüne sebep olan hastalığın adı nedir??

Cevap:

27. Adnan Menderes tarafından kurulan parti hangisidir?

Cevap:

28. II. Dünya Savaşı sırasında İngiltere ile Türkiye'nin görüşmek için bir araya geldiği şehir hangisidir?

Cevap:

29. II. Dünya Savaşı'ndan sonra toprağı olmayan çiftçilere, büyük toprak sahiplerinin topraklarından verilmesi için hangi kanun çıkarılmıştır?

Cevap:

30. İtalya'nın hangi ülkeye saldırması İkinci Dünya Savaşı'na neden olmuştur?

Cevap:

31. Hitlerle birlikte Avrupa'da yayılcı politika izleyen devlet hangisidir?

Cevap:

32. Dünya barışını sağlamak amacıyla ülkeler hangi konferansta bir araya geldiler?

Cevap:

33. İkinci Dünya Savaşı'nda İtalya'nın başındaki lider kimdir?

Cevap:

34. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra SSCB önderliğinde hangi blok kurulmuştur?

Cevap:

35. II. Dünya Savaşı'nın çıkmasında etkili olan aşırı milliyetçiliği ifade eden kavram hangisidir??

Cevap:

36. Almanya'da 1933 yılında hangi parti yönetime gelmiştir?

Cevap:

37. Japonya'nın hangi ülkeye saldırması İkinci Dünya Savaşı'na neden olmuştur?

Cevap:

38. Almanya'nın yenilgiye uğrayarak savaştan çekilmesine neden olan müttefiklerin çıkarması hangisidir?

Cevap:

39. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ABD önderliğinde hangi blok kurulmuştur?

Cevap:

40. İkinci Dünya Savaşı sırasında genç nüfusun silah altına alınması büyük düşüşün yaşandığı alan hangisidir?

Cevap:

www.ortaokuldata.com Dijital Eğitim
Platformunun tanıtım ve kullanım
videoları için karekodu okutunuz.

Dijital Eğitim Platformunda Neler Var?

Bu seti alan öğretmen ve öğrencilerin tamamı Dijital Eğitim Platformuna sınırsız sahip olacaktır. Dijital Eğitim Platformunda

- Deneme sınavları çözme,
- Soru çözme,
- Konu çalışma,
- Yapay zeka destekli istatistiksel raporlar alma,
- Süreç odaklı dijital öğrenci takip sistemi,
- Ders kitabının dijital içerikleri,
- Akıllı tahta uygulamaları

gibi birçok özelliğe sahiptir.

Dijital Eğitim Platformu Nasıl Kullanılır?

- Öğretmenin sisteme üye olması
 1. Öğretmen kendisi ortaokuldata.com'dan üyelik yapabilir.
 2. 0 (542) 262 03 37 whatsapp hattından yardım alarak üyelik yaptırabilir.
- Öğretmen, öğrenci listesini sisteme girdikten sonra öğrencilerin kullanıcı adı ve şifreleri otomatik oluşturulacak veya öğrenci listesini 0 (542) 262 03 37 whatsapp hattına göndererek sistem tarafından öğrenci şifreleri oluşturulacaktır.
- Öğrenci, öğretmeninden alacağı şifre ile sisteme giriş yapabilecektir.

* Sınırsız kullanım süresi 1 eğitim-öğretim yılıdır.

**Ayrıca
“DEFTERİM”
Kitabımızı da
Deneyimleyiniz.**

Karekodu okutunuz.

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi 1518 Sok.
Mat-Sit İş Merkezi No:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 925 57 81
www.editoriyayinevi.com | bilgi@editoriyayinevi.com

Nasıl Sipariş Edebilirim?

Kitapçınızdan talep edebilir veya 0 505 099 24 84 telefon hattından bilgi alabilirsiniz.

9 786052 806258